

Jaarstukken 2015

Gemeente Brunssum

Voorwoord

Geachte raadsleden,

Bij deze bieden wij u de jaarstukken 2015 aan. Hierin leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid dat is vastgelegd in de programmabegroting 2015 en is bijgesteld bij de programmarapportage (raad 29-09-2015) en slotrapportage (raad 01-12-2015).

Algemeen

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De jaarrekening is gecontroleerd door de accountant. In het jaarverslag is de programmaverantwoording opgenomen.

De programmaverantwoording is voor wat betreft de financiële verantwoording een afwijkingenrapportage. Beleidsmatig geeft het ook een beeld van wat is gedaan in 2015. Wij melden daarin op welke punten de uitvoering van het beleid niet conform de programmabegroting is verlopen. Dit vindt plaats op het niveau van de beleidsvelden. In tegenstelling tot voorgaande jaren hebben we in 2015 de financiële analyse per beleidsveld opgenomen (voorheen op programmaniveau). Wij hebben hiervoor gekozen om de integraliteit tussen inhoud en geld transparanter in kaart te brengen.

In deze jaarstukken zijn diverse verbeterpunten gerealiseerd. Met die verbeteringen hopen wij tegemoet te komen aan de door de raad, rekening- en auditcommissie in het verleden geventileerde op- en aanmerkingen. In de leeswijzer gaan wij daar verder op in.

In de jaarstukken kijken we vooral terug. Het (financieel) resultaat heeft echter ook betekenis voor de toekomst. De structurele effecten gemeld in deze jaarstukken komen dan ook terug in de komende Perspectiefnota die gelijktijdig met deze jaarstukken in de raad zal worden behandeld (12-07-2016).

Financiële positie

De gemeente Brunssum heeft een gezonde financiële positie. Dat blijkt ook uit de vergelijking met andere gemeenten en de omvang van ons weerstandsvermogen. Deze positie is in 2015 zeker niet afgenomen. In november 2015 heeft de raad de nieuwe Nota Reserves en Voorzieningen 2016 vastgesteld waarin een herschikking van de vermogensonderdelen heeft plaatsgevonden. Elders in de jaarstukken leest u meer daarover.

Het financieel resultaat 2015 is substantieel (incidenteel) positief. Dat wijkt af van het toekomstige meerjarige beeld waarin sprake is van een stevige bezuinigingstaakstelling. Het resultaat 2015 maar ook dat van voorgaande jaren is voor ons aanleiding om een meerjarige analyse (2013-2015) te maken waarvan de uitkomsten in de Perspectiefnota worden gepresenteerd.

Accountantscontrole

Op basis van de opdracht van de raad heeft de (nieuwe) accountant de jaarrekening gecontroleerd. De betreffende rapporten en accountantsverklaring zijn separaat aan de raad verstrekt. De accountant spreekt zich uit over zowel de rechtmatigheid als de getrouwheid.

Ten tijde van het afronden van deze jaarstukken heeft onze accountant laten weten dat hij voornemens is een goedkeurende verklaring af te geven mits er geen externe factoren veranderen (te denken valt aan zaken met betrekking tot de SVB en de regionale samenwerking op het gebied van jeugd). Voor de vaststelling van de jaarstukken in de raad zal de accountant zijn definitieve oordeel kenbaar maken.

Procedure

Nadat wij deze jaarstukken eind mei hebben afgesloten zijn ze ter beschikking gesteld van de rekeningcommissie. Deze commissie komt 20 juni respectievelijk 28 juni 2016 bijeen voor de bespreking van de jaarstukken. De commissie brengt zelfstandig en rechtstreeks haar bevindingen uit aan de raad. In de raadsvergadering van 12 juli 2016 staat de vaststelling van de jaarrekening geagendeerd.

Tot slot

Wij verwachten u met deze jaarstukken een goed inzicht te geven in de resultaten over het jaar 2015 en zien uw debat op 12 juli daarover met belangstelling tegemoet.

Brunssum, 30 mei 2016

Burgemeester en wethouders van Brunssum

Leeswijzer

Naast het gebruikelijke doel van een leeswijzer maken wij u deze keer in de leeswijzer ook attent op de in de jaarstukken opgenomen verbeteringen. Deze verbeteringen zijn de resultaten van de eerste stappen in de kwaliteitsbevorderende maatregelen die wij hebben getroffen. De door de raad, rekening- en auditcommissie in het verleden geventileerde op- en aanmerkingen hebben hieraan ten grondslag gelegen.

Algemene verbeteringen

Wij hebben in de jaarstukken de leesbaarheid van de teksten en de vindbaarheid c.q. onderlinge verbanden nadrukkelijk onder de loep genomen en verbeterd. We hebben daar waar dat toegevoegde waarde heeft ook (meer) met grafieken en tabellen gewerkt c.q. vergelijkingscijfers. Ook hebben we zo veel als mogelijk de verwijzing naar door de raad eerder genomen besluiten opgenomen.

We hebben een koppeling gelegd tussen de beleidsinhoudelijke ontwikkelingen en de financiële analyse door per beleidsveld deze twee aspecten in kaart te brengen. Deze financiële analyses laten door totaalstellingen ook zien dat het een sluitende analyse is met het verschil op het beleidsveld.

U vindt dit in de programmaverantwoording (Hoofdstuk 3).

Verbeteringen in de financiële verslaglegging

In de financiële verslaglegging hebben wij een kwaliteitsslag gerealiseerd door enerzijds meer op de hoofdlijnen een analyse te geven maar anderzijds ook meer de doorvertaling te laten zien naar de toekomst. Voorheen waren analyses wat oppervlakkig en constaterend van aard. In deze jaarstukken hebben we getracht er meer diepgang in te leggen en daarmee de kwaliteit verhoogd. Op deze wijze wordt het meer stuur-, beheer en verantwoordingsinformatie in plaats van enkel feiten of gegevens.

Speciale aandacht hebben geschonken aan de vermogenspositie van de gemeente. In november 2015 heeft de raad de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld. De betekenis daarvan in relatie tot de cijfers uit deze jaarrekening is een onderwerp dat is opgenomen in deze jaarstukken (Hoofdstuk 2.4).

Verbeteringen in de paragrafen

De paragrafen zijn in het BBV bedoeld als “dwarsdoorsnede” van de programma’s. Wij hebben alle paragrafen kritisch beoordeeld in dat kader. Dat betekent dat we de integraliteit en verbinding met de programma’s onder de loep hebben genomen. Algemene teksten, die ieder jaar geschreven kunnen worden hebben we zo veel als mogelijk achterwege gelaten. Meer aandacht is geschonken aan de verantwoording over het jaar 2015. Ook is er, uit oogpunt van integraliteit een verbinding gelegd met de cijfers. Zo ziet u in de paragraaf kapitaalgoederen nu ook financiële tabellen.

Verbeteringen in de P&C-cyclus

De in deze jaarstukken gerealiseerde verbeteringen staan niet op zich. Ze maken onderdeel uit van een langdurig programma van kwaliteitsbevorderende maatregelen. In dat perspectief zijn het de eerste stappen. Deze lijn van verbetering van de stuur, beheer en verantwoordingsinformatie continueren wij in de komende Perspectiefnota 2017, Programmarapportage 2016 en Programmabegroting 2017. Ook op deze wijze geven wij meer invulling aan de integraliteit / verbinding binnen de gehele cyclus. Feedback van rekeningcommissie en raad zal ons zeker helpen ook toekomstig meer kwaliteit te leveren op dit punt.

Incidenteel / structureel

In deze jaarstukken wordt u steeds geïnformeerd of een afwijking in de lasten of baten incidenteel of structureel is. Een incidentele afwijking is vanzelfsprekend incidenteel. Dat geldt echter niet per definitie voor een structurele afwijking. Indien de lasten- of batenafwijking namelijk structureel is maar al is opgenomen in het meerjarige perspectief 2016-2019 dan is de afwijking in de jaarstukken als incidenteel aangemerkt. Dit om te voorkomen dat de afwijking dubbel verwerkt zou gaan worden. De in deze jaarstukken als structureel aangemerkte afwijkingen worden namelijk doorvertaald naar het nieuwe meerjarige perspectief in de komende perspectiefnota.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het Jaarverslag en de Jaarrekening alsmede een aantal Bijlagen. Het Jaarverslag is ingedeeld in een aantal hoofdstukken.

Hoofdstuk 1

Hierin leest u de algemene inleiding.

Hoofdstuk 2

U treft hier de financiële verslaglegging op hoofdlijnen aan en het algemene beeld over de vermogenspositie c.q. de Reserves en Voorzieningen.

Hoofdstuk 3

Dit hoofdstuk bevat de programma verantwoording die per beleidsveld is ingericht en een combinatie is van beleidsverantwoording en financiële analyse. De programma-indeling stemt uiteraard overeen met die van de Programmabegroting 2015.

Hoofdstuk 4

De in het BBV voorgeschreven verplichte paragrafen zijn hierin opgenomen. Daaraan toegevoegd zijn opgenomen de door de raad aangegeven paragrafen (Krimp, Taakstellingen en Reserveringen).

In het onderdeel Jaarrekening treft u de volgens het BBV verplichte onderdelen aan die ook aan goedkeuring van de accountant onderhevig zijn. Meer specifiek gaat het om de Balans, het Overzicht van Baten en Lasten en de Sisa-verantwoording.

In de bijlagen treft u de productenlijst aan en de lijst met gebruikte afkortingen.

Inhoudsopgave Jaarstukken 2015

Jaarverslag 2015

Hoofdstuk 1 Algemeen	9
1. Inleiding	9
Hoofdstuk 2 Financiële verslaglegging	11
1. Financieel resultaat	11
2. <u>Belangrijkste</u> afwijkingen ten opzichten van de bijgestelde begroting	11
3. Reserves	15
Hoofdstuk 3 Programmaverantwoording 2015	17
Programma 1 Brunssum, een partner voor en met U!	17
1. Dienstverlening	20
2. Samenwerking	24
Programma 2 Brunssum, een hechte en zorgzame samenleving van actieve burgers!	27
1. Werk en participatie	31
2. Inkomen armoede en schulden	36
3. Maatschappelijke ondersteuning	41
4. Jeugd en opvoeden	46
5. Onderwijs	50
6. Leefbaarheid en gezondheid	55
7. Integrale veiligheid	60
8. Communicatie en interactie	64
9. Cultuur en sport	67
Programma 3 Brunssum, een levendige stad!	73
1. Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting	76
2. Milieu, verkeer en openbare ruimte	82
3. Wijkvoorzieningen	92
4. Recreatie en groen	97
Programma 4 Brunssum werkt!	101
1. Werk	103
2. Toerisme	107
Algemene Middelen	110
1. Algemene uitkering	111
2. Heffing en invordering van belasting -	112
3. Financieringsmiddelen	113
Hoofdstuk 4 Paragrafen	117
1. Lokale heffingen	118
2. Weerstandvermogen en risicobeheersing	124
3. Onderhoud kapitaalgoederen	131
4. Financiering	141
5. Bedrijfsvoering	144
6. Verbonden partijen	151
7. Grondbeleid	163
8. Krimp	169
9. Taakstellingen en reserveringen	170

Jaarrekening 2015 **173**

Overzicht van baten en lasten en toelichting	174
a. Overzicht algemene dekkingsmiddelen	176
b. Overzicht incidentele baten en lasten	180
c. Overzicht structurele onttrekkingen en stortingen reserves	181
Balans en toelichting	183
Gebeurtenissen na balansdatum	205
WNT-verantwoording 2015	206
Sisa bijlage	207

Bijlagen: **213**

1. Producten per beleidsveld Producten per programma	214
2. Kerngegevens	230
3. Afkortingen	231

Hoofdstuk 1. Algemeen

1. Inleiding

2015 was opnieuw een enerverend jaar voor onze gemeente. Ondanks teruglopende rijksinkomsten zijn we erin geslaagd om breed te investeren in een toekomstbestendig Brunssum, zowel in ruimtelijk-economisch als sociaal maatschappelijk opzicht.

Na een intensieve en gedegen voorbereiding waren de 3 decentralisaties binnen het sociale domein op 1 januari 2015 eindelijk een feit. Inmiddels zijn in onze gemeente de nodige ervaringen opgedaan met het uitvoeren van het nieuwe wettelijk kader op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugd- en Participatiewet. Brunssum kan terugkijken op een geslaagde start van de transformatie, maar we beseffen tegelijkertijd, dat er nog een hoop werk aan de winkel is om de integrale dienstverlening aan onze inwoners te optimaliseren. Er zijn (incidenteel) gelden niet uitgegeven omdat we nog niet aan de uitvoering toegekomen zijn hetgeen niet betekent dat er geen voorbereidingen zijn getroffen. In financieel opzicht kan 2015 nadrukkelijk niet als een representatief jaar worden beschouwd. De inkomsten en uitgaven ten behoeve van zorgtaken moeten over meerdere jaren worden gevolgd om te kunnen beoordelen of de baten en lasten van de gecentraliseerde taken over de hele linie met elkaar in evenwicht zijn.

ISD BOL en Betere Buren hebben vorig jaar uitstekend gepresteerd door een daling van het klantenbestand (-0,37% t.o.v. een landelijke stijging van + 3,7%) respectievelijk een uitstroompercentage van ruim 30% te realiseren.

De prestaties binnen het sociale domein zijn niet onopgemerkt gebleven. Brunssum mocht zich in 2015 scharen onder de 10 beste overheidsorganisaties van Nederland en is vorig jaar uitgeroepen tot de op een na 'meest mantelzorgvriendelijke gemeente van Limburg'. Ook bracht staatssecretaris Jette Klijnsma een werkbezoek aan Brunssum en complimenteerde Emma shoes en onze gemeente over de wijze, waarop de Participatiewet in de praktijk wordt gebracht.

Ondanks het niet doorgaan van de ambtelijke fusie met Landgraaf heeft onze intergemeentelijke samenwerking wederom een impuls gekregen door uitbreiding van het aantal gemeenschappelijke regelingen en een verdere effectuering van de samenwerking in Parkstad Limburg en in het kader van

IBA en LED. In 2015 hebben wij tevens het voortouw genomen om in regionaal verband de grip op onze verbonden partijen te gaan versterken.

Ook op fysiek en economisch gebied is verder gebouwd aan een vitaal en aantrekkelijk Brunssum. Zowel in Brunssum-west, -noord en –centrum werd in het kader van de stadsdeelvisies verder uitvoering gegeven aan het upgraden van ons voorzieningenniveau. Inmiddels zijn de Brikke Oave, het Lindeplein, het Zorgplein, de brede scholen west en centrum alsmede het winkelcentrum annex nieuwe woningen in Treebeek gereed dan wel nagenoeg gerealiseerd. Ook is actief werk gemaakt van het winkelgebied in ons centrum om onze positie van 2^e winkelcentrum van Parkstad te versterken. Daarnaast is, samen met andere partijen fors geïnvesteerd in de integrale gebiedsontwikkeling aan de Oostflank.

Dankzij al deze ontwikkelingen wordt de parel van de mijnstreek weer behoorlijk opgepoetst en kan Brunssum zich met gepaste trots van haar beste kant laten zien.

Financieel

In het verlengde van de afgelopen jaren sluiten we ook 2015 met een batig jaarresultaat af. Het resultaat is bijna € 4,4 miljoen.

De analyse laat zien dat het positieve resultaat wederom wordt veroorzaakt door met name incidentele afwijkingen. Dit is ondermeer een gevolg van de grilligheid in de ontwikkeling van de rijksbudgetten, waardoor het lastig is om ‘aan de voorkant’ de benodigde budgetten realistisch te ramen.

Als college willen we het daar niet bij laten. Retrospectief zien we eenzelfde beeld: positieve jaarresultaten. In 2016 zijn in dat kader al diverse budgetten structureel verlaagd. De prospectie voor de toekomst geeft een stevige bezuinigingstaakstelling aan. Deze beelden hebben er desalniettemin toe geleid dat we een grondige meerjarige analyse hebben gemaakt wat betreft de wijze van budgettering. In de komende Perspectiefnota 2017 presenteren we de resultaten en conclusies daarvan. Verleden, heden en toekomst dienen (financieel) dichter bij elkaar te komen.

Voor een nadere analyse van het jaarresultaat 2015 verwijzen wij u naar Hoofdstuk 2 “Financiële verslaglegging”.

Hoofdstuk 2. Financiële verslaglegging

1. Financieel resultaat

Het financieel resultaat 2015 is € 4.438.000 positief. In 2014 was het vergelijkbaar resultaat € 5.599.000 positief.

Per programma is dit als volgt te presenteren:

	I/ S	Begroting lasten	Realisatie lasten	Mutatie Reserves	Afwijking lasten	Begroting baten	Realisatie baten	Mutatie Reserves	Afwijking Baten	Saldo
Programma 1	I	-3.816	-4.229	-276	-132	-447	-470	0	23	-385
	S			0	-5			0	0	-5
Programma 2	I	-75.111	-73.981	-540	1.535	-16.684	-18.106	233	1.035	2.265
	S			0	135			0	152	287
Programma 3	I	-30.265	-24.774	-237	5.857	-21.394	-16.561	-651	-4.299	670
	S			-15	-114			0	119	-10
Programma 4	I	-194	-205	0	-11	-78	-91	3	10	2
	S			0	0			0	0	0
Algemene middelen	I	-11.053	-10.848	14	150	-81.838	-83.247	-2	1.545	1.707
	S			0	41			0	-133	-92
Totaal		-120.439	-114.037	-1.054	7.456	-120.441	-118.475	-417	-1.548	4.438
Totaal Incidenteel				-1.039	7.399			-417	-1.686	4.259
Totaal Structureel				-15	57			0	138	180

De in de bovenstaande tabellen opgenomen stortingen en onttrekkingen aan reserves zijn bepaald aan de hand van de in de programmabegroting opgenomen posten. Alle andere, niet geraamde stortingen of onttrekkingen zijn hierin niet meegenomen omdat deze via de resultaatbestemming (afzonderlijk raadsbesluit) lopen.

In de volgende paragraaf wordt het positieve jaarresultaat op hoofdlijnen verklaard.

2. Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting

Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2015 is er een te verklaren afwijking van per saldo € 4.438.000 positief. Hieronder de belangrijkste afwijkingen van > € 50.000

Samenwerking (programma 1, beleidsveld 2)

Omdat de frictiekosten als gevolg van de transformatie van de Parkstad Limburg organisatie niet in onze begroting voorzien waren zijn de kosten van de Parkstadsamenwerking met € 70.000 overschreden. De geraamde bijdrage uit de reserve minimumvariant bleek voor het jaar 2015 nog niet nodig te zijn.

Werk en Participatie (programma 2, beleidsveld 1)

De bijdrage aan de WOZL wijkt substantieel af van de begroting. Op basis van een vonnis inzake opvolgend werkgeverschap hebben wij € 699.000 extra moeten voldoen. Voorts hebben wij op basis van de bonus-malus regeling een extra bijdrage (malus) van € 350.000 opgenomen in de jaarrekening. Tegenover deze kostenverhogingen staat een lagere doorbetaling van de rijksbijdrage naar WOZL van € 332.000 en een ontvangen bonus begeleid werken van € 80.000.

De kosten voor educatie en re-integratie zijn circa € 280.000 lager uitgevallen. Het betreft met name de door ISD-BOL nog niet gerealiseerde kosten "werkdeel". Tevens loopt de bijdrage voor volwasseneneducatie niet meer via de gemeente maar gaat deze rechtstreeks naar de centrumgemeente waardoor wij een voordeel hadden van € 85.000.

Inkomen, armoede en schulden (programma 2, beleidsveld 2)

De ontvangen BUIG-uitkering van het rijk is € 82.000 hoger dan werd begroot. De restitutie op BUIG-uitkeringen was € 207.000 hoger. Zowel de uitgaven voor bijzondere bijstands- (€ 267.000) als voor IOAW-uitkeringen (€ 157.000) waren hoger dan we in de begroting hadden voorzien. De WWB-uitgaven daarentegen waren € 1.090.000 lager dan begroot, enerzijds als gevolg van een hogere uitstroom en anderzijds tengevolge van een lagere instroom van bijstandsccliënten, waardoor de inzet van het geraamde gemeentelijk aandeel niet nodig is gebleken en een overschot op het inkomensdeel is gerealiseerd. Op uitvoeringskosten van de ISB-BOL is een bedrag overgebleven van € 222.000 door slim om te gaan met het invullen van vacatures. Anderzijds is er een storting noodzakelijk geweest van € 123.000 in de voorziening dubieuze debiteuren die niet was voorzien. Naast diverse kleinere afwijkingen hebben we per saldo binnen dit beleidsveld een positief resultaat van bijna € 1,1 miljoen. De komende jaren zal duidelijk moeten maken in hoeverre hier sprake is van een structurele afwijking.

Maatschappelijke Ondersteuning (programma 2, beleidsveld 3)

Op dit beleidsveld zijn diverse substantiële afwijkingen ten opzichte van de begroting. Niet vreemd gezien het 1^e jaar van de uitvoering van de taken binnen het sociaal domein. Het jaar 2015 kan zeker niet als een representatief jaar worden gezien als gevolg van de constant wisselende informatie vanuit het rijk over de geldstromen c.q. de gebrekkige overdracht van de benodigde informatie van andere instellingen naar de gemeente. Zowel de transitie als de transformatie hebben een incidentele zware wissel getrokken op de taakuitvoering.

De kosten van de WMO (Voorzieningen, Wonen en Vervoer) waren € 285.000 lager dan begroot. Dit leidt niet tot een jaarresultaat als gevolg van de storting in de reserve WMO/ WVG conform de tot 1 januari 2016 geldende handelwijze.

Wat betreft de WMO (Hulp bij huishouden) zien we dat de kosten per saldo € 128.000 (€ 350k - € 222k) hoger zijn dan begroot. Ten aanzien van Huishouden op orde hebben we € 127.000 meer uitgegeven welk bedrag onttrokken is aan de reserve WMO/ WVG.

Uitvoering van het regionaal transitiearrangement (WMO-overgang 2015) heeft geleid tot een onderschrijding van € 514.000.

Met betrekking tot de uitvoering van de (nieuwe) WMO hebben we in totaliteit € 872.000 minder lasten verantwoord dan in de begroting was opgenomen. Het betreft de kosten van collectieve voorzieningen (€150k), burgerkracht (€80k), kortdurend verblijf ZIN (€377k), gezondheidsbevordering (€76k) en de kosten van overgang (nieuwe) WMO (€189k).

Naast diverse kleinere afwijkingen hebben we per saldo binnen dit beleidsveld een positief resultaat van ruim € 1,5 miljoen. Het komende jaar zal duidelijk moeten maken in hoeverre hier sprake is van een structurele afwijking.

Jeugd en opvoeden (programma 2, beleidsveld 4)

Ook voor dit beleidsveld geldt dat 2015 geen representatief jaar is. De regionale samenwerking op dit gebied verliep vanwege allerlei omstandigheden allerm minst vlekkeloos (waaronder de informatieoverdracht vanuit de zorginstellingen en de voormalige uitvoeringsorganisaties).

De kosten van het toegangsteam Jeugd zijn € 242.000 lager uitgevallen. Voor de PGB Jeugd hebben we € 76.000 minder lasten gehad dan werd begroot. Daarentegen vielen de kosten van individuele voorzieningen Jeugd substantieel hoger uit € 793.000 meer lasten dan begroot. Op het budget zorginnovatie hebben we een bedrag van € 236.000 over gehouden.

Een aantal projecten waaronder de doorontwikkeling van het CJG zijn nog niet tot uitvoering gebracht hetgeen lagere uitgaven van € 73.000 opleverde.

Inclusief andere kleinere afwijkingen is het resultaat op dit beleidsveld € 155.000 negatief. Geen enorm bedrag maar we zien dus wel in dit eerste jaar op onderdelen forse verschillen. De komende jaren zal moeten blijken hoe zich de diverse posten in structurele zin ontwikkelen.

Onderwijs (programma 2, beleidsveld 5)

Binnen het beleidsveld onderwijs hebben we een aantal afwijkingen ten opzichte van de begroting. Een deel daarvan leidt tot een afwikkeling via de decentralisatiereserve en heeft dientengevolge geen invloed op het jaarresultaat.

De belangrijkste afwijking binnen dit beleidsveld betreft de kosten van leerlingenvervoer. Deze waren € 130.000 lager dan werd begroot. Dit is incidenteel omdat in het meerjarige perspectief 2016-2019 op basis van het bijgestelde beleid al rekening is gehouden met lagere kosten voor deze voorziening.

Integrale veiligheid (programma 2, beleidsveld 7)

De positieve afwijking binnen dit beleidsveld wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de lagere kosten van de brandweer (in totaliteit € 188.000). Het betreft zowel een lagere bijdrage als lagere FLO-kosten. Anderzijds hadden wij een inflatiecorrectie voorzien in onze begroting die niet nodig bleek te zijn.

Ruimtelijke beleid en Volkshuisvesting (programma 3, beleidsveld 1)

Ten aanzien van de grondexploitatie zien we substantiële verschillen aan zowel de lasten- als batenkant. Per saldo heeft het geen invloed op het jaarresultaat. De afwijkingen zijn vooral een gevolg van de niet actuele budgettering in de begroting 2015. In het jaar 2015 is een inhaalslag gemaakt (verdiepingsslag) waardoor de toekomstige ramingen in de begroting (in ieder geval vanaf 2017 meer gebaseerd zijn op reële prognoses.

Milieu, verkeer en openbare ruimte (programma 3, beleidsveld 2)

De positieve afwijking op dit beleidsveld is hoofdzakelijk een gevolg van een resultaat op het product riolering. De kosten waren € 413.000 lager (zie het beleidsveld: € 159k + € 10k + € 243k + € 40K - € 39k) en er werd € 100.000 meer ontvangen voor rioolrechten. Per saldo een resultaat van € 513.000. Het resultaat is vooral een gevolg van de btw-component voor de investeringen op het gebied van riolering die dit jaar substantieel waren (Renaturering Rode Beek).

Wijkvoorzieningen (programma 3, beleidsveld 3)

Binnen dit beleidsveld is ook de exploitatie van de nieuwe Brikke Oave opgenomen. Deze exploitatie kent vanwege het aanvangsjaar vele "plussen en minnen". Per saldo blijft de positieve afwijking beperkt tot een bedrag van € 58.000.

Verder zien we binnen dit beleidsveld een substantiële afwijking van € 725.000 aan zowel de lasten- als batenkant. Dit heeft te maken met het later activeren van de kosten van de BMV centrum. In de begroting werd al rekening gehouden met het volledig gereed zijn van de nieuwe accommodatie.

Algemene uitkering (algemene middelen, beleidsveld 1)

Inclusief de afrekening over voorgaande jaren en een hogere integratie-uitkering bleek het product algemene uitkering een positief resultaat te laten zien van € 177.000.

Heffing en invordering van gemeentelijke belastingen

De inkomsten van diverse belastingen waren uiteindelijk € 56.000 hoger dan begroot.

Financieringsmiddelen (algemene middelen, beleidsveld 3)

Als gevolg van het wegvallen van mogelijke claims kan de voorziening met betrekking tot de belegde Essentgelden voor een groot deel vrijvallen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 790.000 hetgeen uiteindelijk, via het jaarresultaat in de algemene reserve wordt gestort.

Bedrijfsvoering (algemene middelen, beleidsveld restproducten)

De kosten van bedrijfsvoering zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit komt tot uiting op bij de Algemene middelen (voorheen programma 5). In de paragraaf bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op het resultaat van afgerond ruim € 641.000 wat betreft de personele kosten.

Op diverse kostenplaatsen is per saldo een batig resultaat van € 388.000. Het batig resultaat op "financieringsmiddelen" is € 321.000 lager dan begroot vanwege de lagere renteopbrengsten.

Voor doorgeschoven BTW van verbonden partijen is destijds (bij de invoering van het BTW-compensatiefonds) een begrotingspost opgenomen. Deze valt nu € 160.000 structureel lager uit omdat diverse gemeenschappelijke regelingen hier niet meer onder vallen. Dit zal door vertaald moeten worden naar het meerjarige perspectief 2017-2020.

Samenvattend overzicht

In tabelvorm zien de voorgaande ontwikkelingen er cijfermatig als volgt uit:

Samenwerking		-70.000		
		-276.000		
			-346.000	
Overige afwijkingen < € 50.000		-44.000		
			-44.000	
	Programma 1			-390.000
Werk en participatie		-647.000		
		-350.000		
		332.000		
		280.000		
			-385.000	
Inkomen, armoede en schulden		82.000		
		207.000		
		-267.000		
		-157.000		
		1.090.000		
		222.000		
		-123.000		
			1.054.000	
Maatschappelijke ondersteuning		285.000		
		-128.000		
		514.000		
		872.000		
			1.543.000	
Jeugd en opvoeden		242.000		
		73.000		
		76.000		
		-793.000		
		236.000		
			-166.000	
Onderwijs		130.000		
			130.000	
Integrale veiligheid		188.000		
			188.000	
Overige afwijkingen < € 50.000		186.000		
			186.000	
	Programma 2			2.550.000
Milieu, verkeer en openbare ruimte		513.000		
			513.000	
Wijkvoorzieningen		58.000		
			58.000	
Overige afwijkingen < € 50.000		90.000		
			90.000	
	Programma 3			661.000
Overige afwijkingen < € 50.000		2.000		
			2.000	
	Programma 4			2.000
Algemene uitkering		177.000		
			177.000	
Heffing en invordering van belastingen		56.000		
			56.000	
Financieringsmiddelen		790.000		
			790.000	
Bedrijfsvoering		471.000		
		141.000		
		170.000		
		-160.000		
		-321.000		
		77.000		
		131.000		
			509.000	
Overige afwijkingen < € 50.000		83.000		
			83.000	
	Algemene middelen			1.615.000
	Jaarresultaat			4.438.000

Met dit overzicht van belangrijke afwijkingen is nagenoeg het gehele batige jaarresultaat (op hoofdlijnen) verklaard. Vanzelfsprekend zijn er nog tal van andere kleinere afwijkingen die per saldo geen substantieel deel meer zijn van het jaarresultaat. In hoofdstuk 3 "Programmaverantwoording" wordt per beleidsveld in tabelvorm een cijfermatig overzicht en een nadere analyse gegeven van de afwijkingen.

3. Reserves en Voorzieningen

Per 31-12-2015 is de vermogenspositie van de gemeente als volgt weer te geven (bedrag x € 1.000):

Omschrijving	Vreemd vermogen	Eigen vermogen
Algemene reserve, incl. schommelfonds		2.404
Bestemmingsreserves		45.411
Reserve ter dekking van kapitaallasten		9.888
Voorzieningen	6.054	
Voorziening toekomstige negatieve GREX	603	
Voorziening vordering Vennootschap	278	
Totaal	6.935	57.703

Eigen en vreemd vermogen bij elkaar bedragen per 31-12-2015 € 64.638.000 (afgerond bedrag). Voor een meer gedetailleerd overzicht van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de balans en de toelichting daarop.

In november 2015 heeft de raad de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld. Daarin is besloten om per 01-01-2016 een aantal reserves op te heffen en de restantbedragen over te hevelen naar de algemene reserve.

In de nota reserves en voorzieningen werd een eindsaldo per 31-12-2015 geprognosticeerd van afgerond € 64.880.000. De werkelijke eindstand is dus € 260.000 lager. Het verschil is in hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
Lagere onttrekking aan de reserve minimumvariant (was niet nodig vanwege andere lagere personele kosten)	276
Vrijval voorziening vordering vennootschap (als gevolg van wegvallen van claims m.b.t. belegde Essentgelden): wordt via jaarresultaat in 2016 toegevoegd aan algemene reserve	-790
Lagere onttrekking aan de reserves ter dekking van kapitaallasten (als gevolg van later activeren van de investeringen)	125
Lagere voorzieningen (in de reservenota was alleen het saldo per 01-01-2015 opgenomen en niet de onttrekkingen van 2015)	-1.156
Hogere eindsaldi per 31-12-2015 ter overheveling naar algemene reserve	343
Lagere onttrekkingen aan reserves, met name reserve decentralisatie onderwijs (€ 850k) en MIP-Groen (€ 146k)	942
Totaal	-260

+ = hogere reserve / voorziening - = lagere reserve / voorziening

Uit de jaarrekening 2015 is af te leiden dat een aantal begrote mutaties per 01-01-2016 qua omvang veranderen ten opzichte van wat in de nota was voorzien.

Voorts is besloten om per 01-01-2016 een reserve sociaal domein in te stellen en daarin een bedrag van € 4 miljoen te storten en dit bedrag te onttrekken aan de algemene reserve. Gelijktijdig worden een aantal voormalige reserves die betrekking hadden op het sociaal domein opgeheven. De werkelijke stand van die reserves per 31-12-2015 wijkt ook af van wat in de nota was voorzien.

In de Perspectiefnota en de Programmarapportage brengen wij de meest actuele stand van zaken in kaart.

Voor de algemene reserve doen we dat onderstaand:

Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
Eindstand 31-12-2015 overeenkomstig de jaarrekening 2015	2.375
Toevoeging eindstand 31-12-2015 van het schommelfonds	29
Toevoeging restant saldi diverse reserves (nota reserves 2016)	5.150
Toevoeging hogere restant saldi t.o.v. nota reserves (zie hierboven)	343
Toevoeging storting resultaat 2015 overeenkomstig de jaarrekening 2015	4.438
Totaal “gecorrigeerd” saldo algemene reserve per 01-01-2016	12.335

De algemene reserve zal, op basis van de mutaties per 01-01-2016 afgerond € 5 miljoen hoger zijn dan wat in de reservenota 2016 was voorzien. Dat betekent ook dat de ratio weerstandsvermogen toeneemt.

In mindering hierop komen nog de via de raad beschikbaar gestelde gelden van € 1,5 miljoen voor de Oostflankontwikkeling en motie met betrekking tot het beschikbaar stellen van € 0,5 miljoen voor de extra impuls toeleiding cliënten richting de arbeidsmarkt.

Omdat de ratio niet alleen afhankelijk is van de hoogte van de reserve maar ook van de kwantificering van de risico's zullen wij actuele informatie daaromtrent opnemen in volgende P&C-documenten.

Hoofdstuk 3. Programmaverantwoording 2015

Programma 1 Brunssum, een partner voor en met U!

Kerdoel: Bestuurskracht

Visie

De gemeente Brunssum wil excelleren in haar dienstverlening en bedrijfsvoering. Goede communicatie, interactie en samenwerking met bewoners, bedrijven en maatschappelijke partners zijn daarbij het uitgangspunt.

Samenwerking en schaalvergroting zijn van groot strategisch belang bij de uitvoering van de gemeentelijke autonome en wettelijke taken in medebewind. De toekomst van Brunssum ligt besloten in de kracht van Zuid Limburg. Brunssum pakt samen met de andere gemeenten in Zuid Limburg de toekomstige uitdagingen op en blijft daarin investeren onder het motto 'vitale coalities en toegewijde uitvoering binnen een inspirerende organisatie'.

Programma Brunssum, een partner voor en met U omvat de volgende onderdelen:

1. Dienstverlening
2. Samenwerking
3. Resteffecten programma 1

Algemene toelichting

1. Dienstverlening

De transformatie van de huidige Gemeentewinkel naar een volwaardig klantcontactcentrum (KCC) vordert gestaag. In een experimentele setting is vorig jaar proefgedraaid om onze klanten zo goed, eenvoudig en snel mogelijk van dienst te zijn. Uit een evaluatie van de proeftuin is gebleken, dat het ambtelijk fusietraject een vertragend effect heeft gehad op de kwalitatieve ontwikkeling van het KCC. De proeftuin heeft verder aangetoond, dat het van belang is om de komende periode (meer) werk te maken van de volgende uitgangs- en aandachtspunten:

- Het bepalen van de scope/ takenpakket van het KCC, de benodigde formatie, de vereiste competenties van de medewerkers en de wijze van aansturing;
- Het in kaart brengen van de dienstverlenende processen en het realiseren van een goede afstemming/ samenwerking tussen front- en backoffice;
- Uitbreiden van de informatievoorziening voor en door het KCC (o.a. implementatie berichtenbox mijnoverheid.nl en invoering nieuwe website);
- Werken op afspraak wordt de norm voor de meer complexe aanvragen. Vrije inloop blijft gehandhaafd voor afhaalproducten;
- Het digitale kanaal wordt in toenemende mate ons voorkeurskanaal;
- Bij innovaties worden niet alleen vooraf de voordelen voor onze klanten inzichtelijk gemaakt, maar ook de consequenties voor de bedrijfsvoering (inzet personeel, besparingspotentieel)

Alleen door intern de 'basis op orde te brengen' kan, rekening houdende met de vorig jaar gemaakte keuze voor de minimumvariant, een goed evenwicht worden gerealiseerd tussen klantgerichte dienstverlening en efficiënte bedrijfsvoering.

In het kader van de reorganisatie zal het klantcontactcentrum in 2016 organisatorisch worden verankerd en dat schept zowel intern als extern (wat behoort wel of niet tot het takenpakket van het KCC c.q. wat mag de klant van het KCC verwachten?) de nodige duidelijkheid.

2. Samenwerking

Ondanks het niet doorgaan van de ambtelijke fusie met de gemeente Landgraaf is ook in 2015 intergemeentelijke samenwerking een belangrijk middel gebleken om zowel onze bestuurlijke ambities te kunnen realiseren als om onze primaire taken goed te kunnen blijven uitvoeren. Afhankelijk van de bestuurlijke opgaven wordt op diverse schaalniveaus samengewerkt: met enkele gemeenten, in Parkstadverband, op de schaal van Zuid Limburg of in Euregioaal verband.

Onder invloed van de decentralisaties binnen het sociale domein en initiatieven voor schaalvergroting op het gebied van de bedrijfsvoering is het aantal verbonden partijen het vorig jaar wederom toegenomen met de Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg, het Gegevenshuis en Parkstad IT. Deze tendens zal zich de komende jaren voortzetten; de 1e nieuwe GR (Omnibuzz) heeft zich in 2016 alweer aangediend.

In regionaal verband heeft de transformatie van Parkstad Limburg in 2015 verder invulling gekregen:

- de bestuurlijke samenwerking nieuwe stijl (bestuurscommissies) is geheel geïmplementeerd;
- de verbouwing van de Parkstadorganisatie van 90 naar 11,5 fte is sneller afgerond dan gepland, waardoor de gehele operatie ruimschoots binnen de planning en financiële kaders is gebleven;
- de afbouw van het regiofonds vindt stapsgewijs plaats en ligt op schema;
- de afbouw van taken voor de Parkstadorganisatie en overdracht van taken aan andere partijen (waaronder de gemeenten) heeft in de praktijk echter maar zeer beperkt plaats gevonden, zodat eind 2015 de discussie is gestart hoe hier mee om te gaan.

Tot 2020 functioneert IBA Parkstad als laboratorium en is het een motor voor vernieuwende ideeën en toonaangevende projecten, die Parkstad zullen gaan transformeren en vernieuwen. De open oproep die tot eind 2014 liep, heeft ongeveer 300 projectvoorstellen opgeleverd. In 2015 is aan 39 daarvan de status IBA-kandidaat toegekend en aan 88 de kwalificatie "Attention". Deze projecten worden ondersteund met het oog op een nadere zogenaamde "veredeling". Ondersteund door IBA moeten ze door naar de realisatiefase, hetgeen er uiteindelijk toe moet leiden dat de projecten uiterlijk in 2020 het IBA-label verdienen en tijdens de slotmanifestatie worden tentoongesteld. Andere initiatieven en projecten kunnen zich in een latere fase mogelijk alsnog kwalificeren.

Op Zuid Limburgse schaal zet de stichting Limburg Economic Development (LED) zich sinds de oprichting in 2012 in voor economische structuurversterking en het terugdringen van de krimpeffecten

in deze regio. Brunssum neemt vanaf 2014 middels een financiële bijdrage van €3,-/inwoner deel aan LED. Voor Brunssum is met name van belang de inzet die LED in 2015 heeft gepleegd op het gebied van imago versterking/branding van de regio Zuid-Limburg, het stimuleren van innovaties in het MKB, de versterking van de Leisure-sector en het verbeteren van het woon- en verblijfsklimaat. Daarnaast profiteert Brunssum van de spin-off van de regionale Campus ontwikkelingen, de logistieke sector en grote werkgelegenheidsontwikkelingen zoals Nedcar, die zich ook in 2015 hebben doorvertaald in nieuwe arbeidsplaatsen. Aangezien ruim 70% van de Brunssumse beroepsbevolking emplooi vindt buiten de eigen woongemeente is regionale structuurversterking van groot belang.

In 2015 is op initiatief van onze gemeente de basis gelegd voor een regionale verbeteraanpak rond verbonden partijen. Tevens hebben wij vorig jaar een toetsings- en sturingskader voor verbonden partijen opgesteld, dat begin 2016 door uw raad is vastgesteld en een vervolg heeft gekregen in de vorm van lokale verbetervoorstellen.

Beide ontwikkeltrajecten worden in 2016 in samenhang uitgevoerd en moeten ertoe leiden dat de verbinding met onze verbonden partijen en tussen de deelnemende gemeenten onderling sterker wordt en daarmee de grip op de op afstand gezette taken.

3. Financieel

De realisatie van dit programma wijkt financieel in beperkte mate af van de (bijgestelde) begroting. De belangrijkste nadelige afwijking betreft de frictiekosten van de Parkstadsamenwerking omdat deze niet in onze begroting waren opgenomen. Daarnaast is de voor 2015 geraamde onttrekking aan de reserve minimumvariant nog niet nodig gebleken.

Programma 1 - Brunssum, een partner voor en met u!	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Beleidsveld Dienstverlening	I	-48	23	0	-25
Beleidsveld Dienstverlening	S	-5	0	0	-5
Beleidsveld Samenwerking	I	-84	0	-276	-360
Beleidsveld Samenwerking	S				
Totaal Incidenteel	I	-132	23	-276	-385
Totaal Structureel	S	-5	0	0	-5
Totaal Programma 1		-137	23	-276	-390

Per saldo bedraagt de afwijking op lasten / baten een bedrag van 114k hetgeen staat voor een percentage van circa 6,5% van het begrotingstechnisch saldo van dit programma. Het betreft met name een incidentele afwijking (frictiekosten Parkstadorganisatie).

1. Dienstverlening

1.1 KCC Brunssum handelt een substantieel deel van de vragen van burgers af

Wat willen we bereiken?

Het KCC Brunssum handelt een substantieel deel van de vragen van burgers (eenvoudige vragen, statusinformatie en het maken van afspraken in één keer en goed af. Voor de meer complexe c.q. meervoudige vragen wordt de klant maximaal één keer doorverwezen.

Wat gaan we er voor doen?

De huidige Gemeentewinkel wordt gefaseerd doorontwikkeld naar een Klantcontactcentrum in 2015. We realiseren één centrale ingang voor de klant (balie, telefoon, brief of internet) en zorgen ervoor dat deze zo mogelijk in één klantcontact zo goed mogelijk wordt geholpen.

Afwijkingen

Niet conform

Als gevolg van het niet doorgaan van de ambtelijke fusie is de gefaseerde doorontwikkeling van de huidige Gemeentewinkel naar een KCC in 2015 weer voortvarend opgepakt, nadat dit proces in 2014 als gevolg van de fusieperikelen op onderdelen was stilgelegd. Formele organisatorische inbedding van de huidige proeftuin KCC vindt plaats in het kader van de inmiddels opgestarte reorganisatie.

1.2 Alle kanalen geven hetzelfde antwoord.

Wat willen we bereiken?

'alle kanalen geven hetzelfde antwoord'.

Wat gaan we er voor doen?

Implementatie van een klantcontactstelsel, zodat informatie eenduidig uit één kennisbron wordt verstrekt.

Afwijkingen

Conform

Dit actiepunt is gerealiseerd, zodat deze prestatie kan worden afgevoerd.

1.3 Eenmalige gegevensuitvraag, meervoudig gebruik

Wat willen we bereiken?

Eenmalige gegevensuitvraag, meervoudig gebruik

Wat gaan we er voor doen?

Realiseren van een adequate ontsluiting / koppeling van gegevens.

Afwijkingen

Conform

Dit is een continu proces.

1.4 Optimale bereikbaarheid van het KCC

Wat willen we bereiken?

Optimale bereikbaarheid van het KCC.

Wat gaan we er voor doen?

De bereikbaarheid van het KCC is/ wordt (productafhankelijk) verruimd door burgers naast de vrije inloop de mogelijkheid te bieden om een afspraak in de gemeentewinkel te maken c.q. een gesprek thuis of in een wijksteunpunt (b.v. met een maatwerker Zorg) aan te vragen.

Het KCC Brunssum is telefonisch en digitaal 24/7 bereikbaar. Openingstijden worden (zo veel mogelijk) afgestemd op de ambitie om de dienstverlening zoveel mogelijk op afspraak aan te bieden en de behoefte aan vrije inloop.

Afwijkingen

Conform

De bereikbaarheid is in 2015 verruimd door naast de vrije inloop afspraken gericht werken in te voeren, welke afspraak zowel op kantoor (Burgerzaken, Vergunningen) als op het thuisadres (Zorg) kan plaatsvinden. De ervaringen in de praktijk hebben geleid tot het voornemen om de vrije inloop met name te benutten voor afhaalproducten en eenvoudige aanvragen en het afspraken gericht werken als norm te gaan hanteren voor de meer complexe aanvragen. Dit onderscheid in de manier van werken zal in de loop van dit jaar worden geëffectueerd.

Het klachtenmeldpunt is 24/7 telefonisch bereikbaar; het KCC is alleen tijdens kantooruren telefonisch te bereiken.

1.5 Burgers worden in begrijpelijke taal geïnformeerd

Wat willen we bereiken?

Burgers worden in begrijpelijke taal geïnformeerd en op een klantvriendelijke manier bejegend.

Wat gaan we er voor doen?

Training klantmedewerkers, standaardisatie PDC (productdienstencatalogus) op internet, brieven etc.

Afwijkingen

Conform

1.6 Burgers kunnen op internet informatie opvragen

Wat willen we bereiken?

Burgers kunnen op internet informatie opvragen, aanvragen indienen en gegevens beheren.

Wat gaan we er voor doen?

Digitaal aanbieden eenvoudige / enkelvoudige (standaard) producten/diensten, invoering persoonlijke internet pagina.

Afwijkingen

Conform

Het digitaal aanbieden van producten/diensten is een continu proces. Als gevolg van de fusieperikelen heeft invoering van mijnoverheid.nl vertraging opgelopen. Het is de bedoeling dat de aansluiting van burgers van Brunssum op de berichtenbox van mijnoverheid.nl (rekening houdende met landelijke ontwikkelingen) in de loop van 2016 wordt opgepakt.

1.7 In het interactie- en transactieproces wordt de klant zoveel mogelijk geholpen

Wat willen we bereiken?

In het interactie- en transactieproces wordt de klant zoveel mogelijk geholpen door één contactpersoon.

Wat gaan we er voor doen?

Organisatie afstemmen op principes als 'één gezin, één plan', casemanagement etc.

Afwijkingen

Conform.

Deze prestatie is nu met name binnen het sociale domein gerealiseerd. Het invoeren van het principe van 'één contactpersoon/ minimalisering overdrachtmomenten' zal voor wat betreft evenementen (evenementencoördinatie) en economie (bedrijvencontactfunctionaris) worden betrokken bij het opstellen van de nota 'evenementenbeleid' resp. de nota 'economie en toerisme'.

1.8 Verbetering van onze bedrijfsvoering.

Wat willen we bereiken?

De mening van de burgers over onze dienstverlening leidt stelselmatig tot verbetering van onze bedrijfsvoering.

Wat gaan we er voor doen?

Cyclisch en systematisch verbeteren van de dienstverlening middels het uitvoeren van onderzoeken naar de staat van de dienstverlening en op basis hiervan uitvoeren van verbetertrajecten.

Afwijkingen

Conform.

Ook dit is een continu proces. In 2015 heeft een evaluatie van de proeftuin KCC plaatsgevonden. De uitkomsten hiervan worden gebruikt bij het verder vormgeven van het KCC als onderdeel van de ambtelijke reorganisatie.

1.9 Voor de burger is duidelijk wat hij van de gemeente kan verwachten en wanneer.

Wat willen we bereiken?

Voor de burger is duidelijk wat hij van de gemeente kan verwachten en wanneer.

Wat gaan we er voor doen?

Actualiseren van en informeren van onze burgers over het kwaliteitshandvest.

Afwijkingen

Niet conform.

Het kwaliteitshandvest geeft aan welke service klanten mogen verwachten van de gemeente (uitgedrukt in meetbare kwaliteiten) en geldt voor de medewerkers van de Gemeentewinkel als uitgangspunt van handelen. Zo kan vastgesteld worden op welke punten de dienstverlening voldoet aan de gestelde ambities, en waar nog verbeteringen nodig zijn. De feitelijke prestaties in de uitvoeringspraktijk (gemiddelde wachttijd, het aantal klanten en aantal klachten over de dienstverlening) worden verantwoord in ons burgerjaarverslag. Een actualisering van het handvest is eerst aan de orde bij wijziging van het niveau/ de werkwijze van onze dienstverlening. In het

kader van de reorganisatie zal de huidige wijze van dienstverlening/ het dienstverleningsniveau worden beoordeeld en voor zover nodig worden aangepast aan de minimumvariant. In dat geval zal ook het kwaliteitshandvest worden geactualiseerd.

1.10 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	261	261	313	-53
Indirecte lasten	1.126	1.126	1.126	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	1.387	1.387	1.439	-53
Baten	-447	-447	-470	23
SALDO BATEN EN LASTEN	940	940	969	-29
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	940	940	969	-29

Afwijkingen analyse beleidsveld: Dienstverlening	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Secretarieleges BBS</u>	I	-56	21	0	-35
In 2014 zijn met name de bijdragen aan het rijk gestegen, terwijl de inkomsten niet evenredig stegen (door maximering leges en afschaffing boetes bij vermissingen). Dit is vanaf 2016 structureel bijgeraamd. Uit de cijfers van 2015 blijkt dat de structurele aanpassing € 5k hoger moet zijn.	S	-5	0	0	-5
<u>Overige kleine afwijkingen</u>	I	8	2	0	10
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van 10K t.o.v. de begroting.					
Totaal Incidenteel	I	-48	23	0	-25
Totaal Structureel	S	-5	0	0	-5
Totaal		-53	23	0	-29
Saldo Baten en Lasten		-29			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

2. Samenwerking

2.1 Waarborgen en versterken van onze bestuurskracht

Wat willen we bereiken?

Waarborgen en versterken van onze bestuurskracht om daarmee met de beschikbare middelen maximale resultaten voor de burgers van Brunssum te realiseren door samenwerking op strategisch, tactisch en operationeel niveau.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Samenwerken in Parkstad
- b. Deelnemen aan IBA
- c. Deelnemen aan LED
- d. Bestuursdienst Brunssum-Landgraaf oprichten.

Afwijkingen

- a. Conform.
- b. Conform.
- c. Conform.
- d. Niet conform.

Brunssum en Landgraaf besloten in december 2013 om een gezamenlijke bestuursdienst te vormen waarin beide ambtelijke organisaties alsook ISD BOL ondergebracht zouden worden. Het besluit was ingegeven door een wens om de kosten terug te dringen, de kwaliteit te waarborgen en de kwetsbaarheid van beide organisaties te verminderen. Het streven was om de fusie in 2015 te realiseren. Toen de besluitvorming in november 2014 stagneerde, heeft een extern deskundige onderzocht hoe de gerezen impasse is ontstaan en hoe deze kan worden doorbroken. We hebben uiteindelijk moeten concluderen dat er onvoldoende draagvlak is voor de door ons voorgestane samenwerking. De financiële consequenties hiervan worden de komende jaren opgevangen door een doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie op basis van de zogenaamde "minimumvariant". In dit verband zal tevens worden beoordeeld hoe de andere 2 K's (kwaliteit en kwetsbaarheid) worden gerealiseerd.

2.2 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	768	829	914	-84
Indirecte lasten	0	0	0	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	768	829	914	-84
Baten	0	0	0	0
SALDO BATEN EN LASTEN	768	829	914	-84
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	768	829	914	-84

Afwijkingen analyse beleidsveld: Samenwerking	I/ S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Toevoeging aan de nieuwe Reserve Minimumvariant</u> Op basis van de werkelijke kosten blijkt, dat na aftrek van nagekomen lasten m.b.t. de samenwerking Landgraaf (€ 17k), er geen onttrekking hoeft plaats te vinden aan de reserve minimumvariant.		-17	0	-276	-293
<u>Regionale intergemeentelijke samenwerking</u> <u>Parkstadsamenwerking</u> De overschrijding betreft de frictiekosten die samenhangen met de wijzigingen in de Parkstadorganisatie. Deze waren niet meegenomen in de gemeentelijke begroting.	I	-70	0	0	-70
<u>Overige kleine afwijkingen</u> Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van -€ 10.000 t.o.v. de begroting.	I	3	0	0	3
Totaal Incidenteel	I	-84	0	-276	-360
Totaal Structureel	S				
Totaal		-84	0	-276	-360
Saldo Baten en Lasten		-84			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

Restproducten

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	0	0	0	0
Indirecte lasten	0	0	0	0

Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0	0
Toevoeging	0	1.600	1.876	-276
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	1.600	1.876	-276
Gerealiseerd resultaat	0	1.600	1.876	-276

**Een positieve afwijking (+) betekent een nadeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een voordeel t.o.v. van de begroting.*

Restproducten	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Beleidsveld Dienstverlening				0	
Beleidsveld Samenwerking				-276	
				-276	

Programma 2 Brunssum, een hechte en zorgzame samenleving van actieve burgers!

Kerndoel: Participatie en ontplooiing

Visie

De kern van dit programma is dat iedereen meedoet en naar omstandigheden de mogelijkheden krijgt en aangrijpt voor persoonlijke ontwikkeling.

Met 'iedereen doet mee' wordt maatschappelijke participatie bedoeld; bij voorkeur via (betaald) werk, maar als dit (nog) niet mogelijk is via andere vormen van participatie. De gemeente Brunssum gaat daarbij uit van het versterken van de eigen kracht van haar burgers. Dit gebeurt door het vergroten van de zelfredzaamheid, verantwoordelijkheid en eigen regie met behulp van de gekantelde werkwijze, zoals bekend binnen de Wmo, en met behulp van de 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan gedachte daar waar nodig. Daarnaast dient er een goed vangnet voor jong en oud te zijn die ondersteuning nodig hebben bij afstand tot de arbeidsmarkt, gezondheidsproblemen en/of sociaaleconomische achterstand in het algemeen. Wanneer burgers het niet (volledig) op eigen kracht redden, dan helpen we hen middels maatwerk en een integrale aanpak om binnen de mogelijkheden toch een (maatschappelijke) bijdrage te kunnen leveren.

Zelfstandige maatschappelijke participatie wordt van cruciaal belang geacht voor de ontplooiing van de burgers van Brunssum. Dit is vooral een verantwoordelijkheid van de mensen zelf. Onze inwoners zijn zelfstandig, denken actief mee over hun leefomgeving en geven deze mede vorm. Burgers maken de samenleving, dus moeten zij daartoe ook de vrijheid en mogelijkheden krijgen. Onze gemeente blijft daarom investeren in de gemeenschap en sociale samenhang door burgers te activeren om zich in te zetten voor de lokale samenleving en hen positief te prikkelen om optimaal gebruik te maken van hun eigen kracht. In het kader van de transformatie van de verzorgingsstaat en de strategische visie 'Brunssum 2025' wil ons gemeentebestuur meer ruimte en vertrouwen bieden aan maatschappelijke initiatieven, zodat burgers en maatschappelijk middenveld maximale verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun eigen leven en hun directe woon-, leef- en werkomgeving. Hun perspectief geldt als vertrekpunt voor het gemeentelijk handelen.

De komende jaren vergrijst en krimpt onze bevolking. Aandacht voor vergrijzing wil echter niet zeggen dat de jongeren uit het oog worden verloren. In de toekomst is Brunssum nog steeds een levendige plek voor alle leeftijdsgroepen en voor bezoekers van binnen en buiten de regio. Het rijke verenigingsleven en de vele sportieve en culturele evenementen maken Brunssum tot een aantrekkelijke gemeente. De gemeente is echter niet vanzelfsprekend organisator en risicodrager maar zal initiatieven en evenementen stimuleren en faciliteren.

De komende jaren investeren we in verdere ontwikkeling van een levensvatbaar voorzieningenniveau en behoud en opwaardering van de cultuurhistorische waarden van de mijnkoloniën, het faciliteren van vrijwilligers en bevorderen van maatschappelijke samenhang. Het verenigingsleven en initiatief van inwoners wordt daar waar mogelijk ondersteund, zodat een duurzame bijdrage aan de gemeenschap geborgd is.

Aanpak van onderwijsachterstanden is absoluut cruciaal voor de toekomst van onze gemeente en voor de eigen kracht van onze burgers in het bijzonder. We blijven inzetten op vroegsignalering en vroegaanpak van (dreigende) onderwijsachterstanden, reeds bij onze jongste inwoners. Uiteindelijk willen we bereiken dat alle Brunssumse jongeren een startkwalificatie behalen.

In het kader van de integrale veiligheid wordt een sociaal en fysiek veilige omgeving nagestreefd en hoog ingezet op zowel preventie als repressie.

Programma *Samenleving actieve burgers* omvat de volgende onderdelen:

- Werk en participatie
- Inkomen armoede en schulden
- Maatschappelijke ondersteuning
- Jeugd en opvoeden
- Onderwijs

- Leefbaarheid en gezondheid
- Integrale veiligheid
- Communicatie en interactie
- Cultuur en sport
- Resteffecten programma 2

Toelichting algemene ontwikkeling

Waar jaren voorbereiding aan vooraf zijn gegaan, was op 1 januari 2015 werkelijkheid: de decentralisaties binnen het sociale domein waren een feit. Onze Brunssumse inwoners kregen te maken met nieuwe wet- en regelgeving kijkende naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Onze gemeentelijke organisatie kreeg nieuwe verantwoordelijkheden zoals de invulling van begeleiding en dagbesteding, alle taken rondom jeugdhulp en het ondersteunen van 'nieuwe doelgroepen' bij werk en inkomen. Dit alles gepaard met een fixe bezuiniging op de rijksbudgetten.

Brunssum was echter klaar voor de decentralisaties! Alle voorbereidingen die gerealiseerd konden worden, waren getroffen. We waren ons ervan bewust dat we niet op alle vragen een antwoord zouden hebben en dat zich nieuwe situaties zouden voordoen. Ons uitgangspunt was en is dat onze inwoners zo zelfredzaam mogelijk kunnen (blijven) deelnemen aan de samenleving, waarbij wij ondersteuning inzetten waar en wanneer nodig met behulp van de verantwoordelijkheidsladder. Communicatief uiten we dit middels de 'Op Eigen Kracht'-communicatielijijn, waarmee we deze cultuurverandering ondersteunen en onze gemeentelijke organisatie als laagdrempelig en dicht-bij-onze-burger willen positioneren. Ook waren we een van de eerste gemeenten die al sinds 2015 werken met een integrale adviesraad sociaal domein, de zogenaamde SMO-raad; een raad bestaande uit inwoners van gemeente Brunssum die adviseren ten aanzien van de beleidsontwikkelingen binnen het sociale domein.

Aanvullend aan de implementatie van de decentralisaties heeft Gemeente Brunssum in 2015 natuurlijk ook niet stil gezeten. Zo zijn onderwijsachterstanden voorkomen en verder bestreden en is er in samenwerking met diverse samenwerkingspartners bijgedragen aan een optimale lokale gezondheidszorg. Leefbaarheid en gezondheid bleven ook in 2015 voor onze gemeente belangrijke aandachtsgedieden, gezien onze relatief ongezonde bevolking. De verbinding jeugd & onderwijs is dan ook versterkt middels het project vroegsignalering en er is actief ingezet op het JOGG-project (jongeren op gezond gewicht).

Qua cultuur was de opening van de nieuwe culturele huiskamer van Brunssum, de Brikke Oave, een hoogtepunt evenals de viering van het Jaar van de Mijnen. De Brikke Oave is het nieuwe toevluchtsoord voor de diverse verenigingen en maatschappelijke partijen die onze gemeente rijk is. In het kader van het Jaar van de Mijnen werden 13 nieuwe activiteiten op het gebied van cultuur en sport in samenspraak met de oud-Mijnwerkers uitgevoerd zulks tot tevredenheid van de participanten en bezoekers. Verder werden de gebruikelijke gemeentelijke activiteiten/evenementen ontplooid zoals Koningsdag, Dodenherdenking, programma OLT alsmede de programmering van het 1e exploitatiekwartaal van de nieuwe Brikke Oave. Het Brunssumse particulier initiatief heeft eveneens niet stilgezeten getuige de veelvoud aan culturele activiteiten zoals het International Art Event, het Schuttersfeest, Oktoberfeesten enz.

Op het gebied van sport zijn naast de reguliere activiteiten van onze binnen- en buitensportverenigingen weer diverse bijzondere sportevenementen georganiseerd zoals de Parelloop; de wielerronde; het 4 sterren tennistoernooi LTCB alsook het Brunssum Open damtoernooi. Ook werd er een provinciaal symposium in Brunssum georganiseerd in het kader van Limburg op Gezond gewicht in relatie tot de samenwerking tussen sport en volksgezondheid.

Helaas kende 2015 ook enkele gewelddadige incidenten met vuurwapens, die ons er nogmaals bewust van hebben gemaakt hoe belangrijk de gezamenlijke aanpak van de georganiseerde criminaliteit is. In 2015 is er dan ook actief verder uitvoering gegeven aan het integraal veiligheidsbeleid.

Kortom, 2015 kende wederom een heel arsenaal aan ontwikkelingen en activiteiten die hebben bijgedragen aan het stimuleren van een hechte en zorgzame samenleving van actieve burgers. En

dan hebben we nog niet eens stil gestaan bij de diverse culturele en sportieve activiteiten!

Kijken we terug over 2015 dan kunnen we samenvattend dan ook stellen dat er veel is goed gegaan. Nog enkele high lights:

- Gemeente Brunssum was bij de laatste tien overheidsorganisaties die genomineerd waren voor de titel *Beste Overheidsorganisatie van het Jaar 2015*. Gemeente Brunssum was genomineerd in de categorie 'Alternatieve wijzen van acteren binnen het sociaal domein'!
- Door de nieuwe sturings- en bekostigingsmethodiek binnen de Wmo krijgen zorgaanbieders en professionals meer ruimte om met klanten afspraken op maat te maken. We hebben gekozen voor een select aantal zorgaanbieders waar we op basis van partnerschap zaken meedoen. En met succes!
- Mensontwikkelbedrijf Betere Buren is gepositioneerd als uitvoeringsschakel binnen het brede sociale domein, met als doel mensen die een beroep doen op de Participatiewet te ontwikkelen richting werk en participatie. Ook in 2015 behaalde Betere Buren een uitstroompercentage van ruim 30%!
- Brunssum kreeg een gedeelde tweede plaats toebedeeld als *Meest mantelzorgvriendelijke gemeente van Limburg!*

Ook zijn er kijkend naar 2015 verbeter- en aandachtspunten te noemen:

- Zo is de monitoring binnen het sociaal domein nog niet optimaal, mede door het gebrek aan kwantificeerbare gegevens op het gebied van jeugdhulp en de tijd die het kost om de juiste gegevens te verkrijgen. Anderzijds is het ook zo dat de kanteling naar het inzetten van ondersteuning met behulp van de verantwoordelijkheidsladder en het leveren van maatwerk qua monitoring lastiger is. Onze dienstverlening is niet meer helemaal vatbaar in harde data. En dat is wennen.
- In 2015 hebben we gemerkt dat de bestaande organisatiestructuren en werkwijzen niet voldoende bijdragen aan de transformatie. Het integrale werken vergt meer. Waar we in 2015 intern noodverbandjes hebben gelegd ten behoeve van de integraliteit, zullen we in de komende jaren een verbeter slag moeten maken willen we daadwerkelijk kunnen transformeren naar een integrale werkwijze voor onze inwoner (denk hierbij bijvoorbeeld aan het vormgeven van de integrale toegang).
- In 2015 is de jeugdhulp vorm gegeven op Zuid-Limburgse schaal. Gedurende het jaar is er verkennend gekeken hoe we hier lokaal vorm en invulling aan kunnen geven.
- In 2015 hebben zich meer dan 50 inwoners gemeld die problemen hebben ondervonden met de uitbetaling van de persoonsgebonden budgetten (PGB's) door de Sociale Verzekeringsbank (SBV). Dat was bijna 10% van het totale aantal mensen met een PGB. De gemeente Brunssum heeft middels een speciaal telefoonnummer PGB-houders geholpen bij bijbetalingsproblemen.

Alles overziend was 2015 een jaar waarin we de kwalitatieve dienstverlening naar onze inwoners hebben kunnen voortzetten, ondanks de immense rijksbezuinigingen waarmee onze gemeente werd geconfronteerd. 2015 was een jaar waarin we écht kennis hebben kunnen maken met de decentralisaties en waarin we veel geleerd hebben. Kennis en kunde waar we in 2016 weer meer verder kunnen. We staan immers pas aan de start van de transformatieopgave.

Financieel

Qua lasten bevat dit programma ongeveer 68% van de programmabegroting. De financiële realisatie wat betreft de lasten wijkt binnen dit programma procentueel beperkt af (ruim 3%). Gezien de omvang van het programma is dit wel een substantieel bedrag.

De baten binnen dit programma omvatten circa 15% van de programmabegroting. De financiële realisatie qua baten is positief (circa 8% meer baten binnen dit programma). In absolute zin is dit wel een substantieel bedrag.

Programma 2 - Brunssum, een hechte en zorgzame samenleving van actieve burgers	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Werk en Participatie	I	-612	98	15	-499
Werk en Participatie	S	122	0	0	122
Inkomen, armoede en schulden	I	748	360	20	1128
Inkomen, armoede en schulden	S	-16	0	0	-16
Maatschappelijke ondersteuning	I	1154	316	-184	1286
Maatschappelijke ondersteuning	S	-29	162	0	133
Jeugd en opvoeden	I	-164	9	0	-155
Jeugd en opvoeden	S	0	0	0	0
Onderwijs	I	186	182	-201	167
Onderwijs	S	6	0	0	6
Leefbaarheid en gezondheid	I	1	7	6	14
Leefbaarheid en gezondheid	S	0	0	0	0
Integrale veiligheid	I	192	2	0	194
Integrale veiligheid	S	0	0	0	0
Communicatie en interactie	I	42	6	-8	40
Communicatie en interactie	S	77	0	0	77
Cultuur en sport	I	-12	55	45	88
Cultuur en sport	S	-25	-10	0	-35
Resteffecten Programma 2	I	0	0	0	0
Resteffecten Programma 2	S	0	0	0	0
Totaal Incidenteel		1.535	1.035	-307	2.263
Totaal Structureel		135	152	0	287
Totaal Programma 2		1.670	1.187	-307	2.550

De echte grote afwijkingen binnen dit programma zijn in het eerste jaar van de uitvoering van de nieuwe taken binnen het sociaal domein ook te herleiden naar die taken. Vooral het niet nodig zijn van een vooraf ingecalculeerd risico van 575k draagt bij aan een positief resultaat op uitkeringen WWB tot een bedrag van 1,1 miljoen euro (inkomen, armoede en schulden).

Het nadelig resultaat voor werk en participatie is hoofdzakelijk te herleiden tot de kosten van WOZL welke een gevolg zijn van onder andere een gerechtelijke uitspraak over opvolgend werkgeverschap en een verrekening (malus) op basis van de bonus-malus regeling.

Met name de afwijking op de budgetten "WMO-overgang" en "Kortdurend verblijf ZIN WMO nieuw" veroorzaken de positieve resultaten voor het beleidsveld maatschappelijke ondersteuning. De onvoorspelbaarheid van het verloop van dit soort uitgaven in een transitie- en transformatiefase is daar debet aan. In de komende jaren zal blijken in welke mate dit een structureel karakter heeft / krijgt.

1. Werk en Participatie

1.1 Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg

Wat willen we bereiken?

Creëren van meer werkgelegenheid, de mismatch op onze arbeidsmarkt verkleinen en het vertrouwen in onze arbeidsmarkt vergroten.

Wat gaan we er voor doen?

Regie voeren over het gehele arbeidsmarktbeleid d.m.v. samenwerking binnen de regio met andere gemeenten en/of uitvoeringsorganisaties op een schaalniveau waarbij wordt gestreefd naar optimale efficiency. Uitvoeringsorganisaties zijn daarin volgend. Het betreft daarbij in 2015 de volgende thema's:

- Diagnose en loonwaardesystematiek
- Toekomst WSW/WOZL
- Werkgeversservice
- Aanpak scholings- en arbeidsperspectief voor jongeren
- Verordeningen en nieuwe doelgroepen

In werkgroepen worden genoemde thema's in 2015 verder uitgewerkt. De werkgroep Toekomst WSW/WOZL borduurt voort op de vastgestelde visie ten aanzien van de herstructurering SW, in samenspraak met de aangesloten GR-gemeenten. Dit houdt in, de SW afbouwen naar Beschut en Detacheringen.

Afwijkingen

Conform.

Eind 2014 is het beleidskader Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2014-2015 door alle gemeenteraden in Parkstad vastgesteld. In lijn met deze kaders is er in 2015 actief regie gevoerd ten aanzien van de vastgestelde thema's arbeidsmarktbeleid middels de inzet van bestuurlijke en ambtelijke capaciteit.

1.2 Het bevorderen van maatschappelijke participatie

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van maatschappelijke participatie van mensen met een uitkering of een minimuminkomen aan de samenleving. Bij voorkeur gebeurt dit in de vorm van betaald werk. Is betaald werk nog niet mogelijk, dan via een andere vorm van maatschappelijke participatie. Zelfredzaamheid van de burger wordt beoogd.

Wat gaan we er voor doen?

a. ISD BOL verzorgt in 2015 vooralsnog de toegang voor inwoners die een beroep doen op de participatiewet. Zij leggen daarbij echter een nauwe verbinding met onze gemeentelijke toegang naar de Wmo en Jeugdzorg;

ISD BOL realiseert in haar werkproces een sluitende aanpak; iedereen die een (financieel) beroep doet op onze gemeente zal naar vermogen geactiveerd worden en zal naar vermogen participeren in onze maatschappij om de afstand tot de arbeidsmarkt zo klein mogelijk te houden;

b. Mensontwikkelbedrijf Betere Buren wordt als integrale uitvoeringsschakel ingezet om de mismatch op onze arbeidsmarkt te verkleinen, maatschappelijke participatie te realiseren/te bevorderen;

c. De samenwerking met maatschappelijke partners en het bedrijfsleven wordt hierin opgezocht.

Afwijkingen

a ISD BOL was in 2015 de toegang tot de Participatiewet.

b Betere Buren werd in 2015 ingezet als integrale uitvoeringsschakel. Denk hierbij aan hun werkzaamheden voor de Wmo zoals de was- en strijkservice en mantelzorgondersteuning, maar ook aan hun werkzaamheden in de openbare ruimte zoals het onderhoud van openbaar groen en het legen van de afvalbakken.

Uit 2015 heeft ISD BOL in nauwe samenwerking met Betere Buren, een daling van het cliëntenbestand kunnen realiseren van -0,37%. Wellicht niet de geambieerde -2,5%, maar ten opzichte van een landelijke stijging van het aantal bijstandsgerechtigden van +3,7% een uitzonderlijke prestatie (CBS, febr. 2016).

c We hebben over 2015 nauw samengewerkt met onze maatschappelijke partners en het bedrijfsleven. Denk hierbij aan de samenwerking met het CMWW (Perron 045) of de samenwerking met Emma Shoes in het kader van re-integratie.

1.3 Met de beperkte financiële rijksmiddelen zo veel mogelijk mensen met een verminderd arbeidsvermogen duurzaam laten participeren in het reguliere bedrijfsleven

Wat willen we bereiken?

Met de beperkte financiële rijksmiddelen zo veel mogelijk mensen met een verminderd arbeidsvermogen duurzaam laten participeren in het reguliere bedrijfsleven.

Wat gaan we er voor doen?

a. Met het dalende Participatiebudget is het voor onze gemeente nog belangrijker om de juiste keuzes te maken ten aanzien van de inzet van re-integratiemogelijkheden;

b. Een op termijn bedrijfseconomisch gezond WOZL dat zich concentreert op de activiteit beschut werken en mogelijk anderszins voor een deel op detacheren;

c. Een gezonde economische organisatie en prettige werkomgeving voor werkende SW-ers.

d. Op basis van de screening van het WWB-bestand zal een herijking worden gemaakt van de talenten en competenties van onze cliënten die in 2015 onder de Participatiewet komen te vallen.

Afwijkingen

a. Conform.

b. Niet conform.

WOZL blijft een organisatie waarbij meer kosten worden gemaakt dan dat aan inkomsten wordt verworven. De uitvoering business case Stand Alone versie SW waarmee in 2015 is gestart geeft hier meer inzicht in, naast de bestaande P&C documenten van WOZL. Desondanks was de WOZL-organisatie in 2015 wel in control.

c. Conform/ niet -conform

In 2015 was er relatieve rust in de SW-organisatie, wat heeft bijgedragen een gezonde en prettige werkomgeving voor werkende SW-ers. De meeste SW-ers zijn sinds 2015 werkzaam buiten de WOZL organisatie conform de beleidslijn van binnen naar buiten.

d. Conform

In 2015 is de screening afgerond (middels een uniforme diagnose- en loonwaardemethodiek op Parkstad-niveau). Hierdoor is er actueel inzicht in de vermogens en capaciteiten van onze cliënten Participatiewet, waardoor we richting de toekomst de juiste ondersteuning kunnen vormgeven. Wel is de noodzaak om richting de toekomst deze gegevens actueel te houden

1.4 Onze burgers waarvoor een betaalde baan door omstandigheden niet mogelijk is, ondersteunen zodat zij naar vermogen kunnen participeren in onze maatschappij en zelfredzaam kunnen functioneren.

Wat willen we bereiken?

Onze burgers waarvoor een betaalde baan door omstandigheden niet mogelijk is, ondersteunen zodat zij naar vermogen kunnen participeren in onze maatschappij en zelfredzaam kunnen functioneren.

Wat gaan we er voor doen?

a Een laagdrempelige organisatie en uitvoering;

b Burgers faciliteren door het leggen van de juiste contacten richting bijvoorbeeld vrijwilligerscentrale en/of mantelzorg.

Afwijkingen

a. Conform.

b. Conform.

Onze inwoners worden gestimuleerd en gefaciliteerd bij eigen initiatieven die bijdragen aan het maatschappelijk belang. Voorbeelden zijn de implementatie van de Stimuleringsregeling Armoedebestrijding 2014 en de Stimuleringsregeling Burgerkracht.

1.5 De doorontwikkeling van mensontwikkelbedrijf Betere Buren (BB).

Wat willen we bereiken?

De doorontwikkeling van mensontwikkelbedrijf Betere Buren (BB) verder vorm geven om BB te positioneren als uitvoeringsschakel van de Participatiewet.

Wat gaan we er voor doen?

a Invoering Participatiewet: effectuering op Betere Buren;

b Personele bezetting, werkprocessen, training/opleiding blijven aandachtspunt;

c Toevoegen WOZL onderdeel Publiek Groen;

d Vormgeven gestructureerde lokale werkgeversbenadering die wordt afgestemd met de regionale werkwijze;

e Afstemming met werkbedrijf Landgraaf;

f Kwaliteitsmeting en –beoordeling;

g Veiligheidsplan opstellen;

h Koersen op kostendekkende exploitatie 2015 gemeentebreed.

Afwijkingen

a Conform.

Een belangrijke ontwikkeling is dat we gedurende 2015 zagen dat personen met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt snel uitstroomden, door de licht aantrekkende werkgelegenheid. Anderzijds zagen we het aandeel cliënten dat meer ondersteuning en begeleiding behoeft gestaag groeien. Een ontwikkeling waar we gedurende 2016 binnen Betere Buren op dienen te anticiperen.

b Conform.

c Conform.

Het Brunssumse onderdeel van publiek Groen OZL is met ingang van 2015 structureel overgenomen onder Betere Buren (BBV 537130, raadsbesluit 27-01-2015).

d Conform.

Hier is in 2015 mee gestart middels de inzet van een interim banenmakelaar onder Betere Buren en de start van de implementatiemanager Betere Buren. Desondanks is de lokale werkgeversbenadering nog niet optimaal en zal hier in 2016 verder aan gebouwd worden. Het creëren en onderhouden van werkgeverscontacten vraagt immers om een langdurige investering.
e Niet conform.

Door het niet doorgaan van de ambtelijke fusie met gemeente Landgraaf is de afstemming met het werkbedrijf Landgraaf op een lager pitje komen te staan tweede helft 2015. Dit neemt niet weg dat we vise versa met elkaar afstemmen, mede met het oog op onze gezamenlijke uitvoeringsorganisatie ISD BOL en de link van ISD BOL met de zogenaamde gemeentelijke werkbedrijven.

f Conform.

g Conform.

h Niet conform.

Hiermee wordt bedoeld op de exploitatie van Betere Buren. Dit is in 2015 niet gerealiseerd door de opgelegde taakstelling ad. € 70.000.

1.6 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	14.694	15.192	15.683	-491
Indirecte lasten	136	136	136	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	14.829	15.328	15.819	-491
Baten	-183	-30	-129	99
SALDO BATEN EN LASTEN	14.646	15.298	15.690	-392
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	14.646	15.298	15.690	-392

Afwijkingen analyse beleidsveld: Werk en Participatie	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Sociale Werkvoorziening</u> Eind 2015 is het dossier "Opvolgend Werkgeverschap" afgerond. Dit is begonnen bij het faillissement van Licom NV op 19 oktober 2012 en die eindigt op 8 december 2015 als de uitvoering van het gerechtelijk vonnis is afgerond. De totale kosten van de getroffen regelingen met de betrokken medewerkers bedraagt € 5,6 miljoen. Het aandeel van Brunssum hierin bedraagt € 699.000. Volgens de geldende Bonus-Malusregeling moet over 2015 een bedrag ad € 350.000 aan malus worden betaald. (NB deze regeling is per 1/1/2016 beëindigd). Er is € 332.000 minder Rijkssubsidie (onderdeel van integratie-uitkering Participatie) doorbetaald aan WOZL dan geraamd (o.b.v. de septembercirculaire 2015). Dit is in totaal € 727.000 Daarnaast is van het Rijk een afrekening inzake "bonus	I	-727	80		-647

begeleid werken" ad € 80.000 over het jaar 2013 ontvangen.					
<u>Educatie en re-integratie</u> Bij de resultaatbestemming 2014 is er € 75.000 overgeheveld om frictiekosten te dekken ten aanzien van de participatiewet. Dit budget is in 2015 gedeeltelijk gebruikt om de extra inzet aan externe personele capaciteit te dekken, ten behoeve van de uitvoering Business case Stand alone versie SW & doorontwikkeling Betere Buren. Daarnaast is er in 2015 een interim implementatie manager bij Betere Buren aangesteld. De middelen om de kosten van deze implementatiemanager te dekken zijn in 2015 echter nog niet gevraagd door Betere Buren, waardoor er een onderschrijving is van € 43.000. Er waren nog lopende Inburgeringstrajecten uit 2014 die niet in de begroting waren opgenomen voor € 53.000. Daarnaast is door ISD-BOL een gedeelte van de voorgenomen kosten "Werkdeel" nog niet gerealiseerd ad € 155.000. Een in 2013 ten onrechte dubbel gefactureerd educatietraject is in 2015 gecorrigeerd, waardoor een voordeel ontstaat van € 34.000. (€ 43.000-53.000+155.000+34.000= € 179.000) Daarnaast worden de bijdragen Volwasseneneducatie met ingang van 2015 rechtstreeks door het Rijk aan de centrumgemeente (Heerlen) overgemaakt hetgeen een structureel voordeel oplevert van € 85.000 Baten: Betreft de zogenaamde "Meeneemregeling" van 2014 die met ingang van 2015 is afgeschaft.	I S	179 85	15		194 85
<u>Inburgering</u> De in 2015 uitgevoerde Inburgeringstrajecten worden gedekt door onttrekking aan de Reserve Inburgering	I	-15		15	0
<u>Betere Buren</u> Taakstelling wel gehaald, maar zichtbaar op product Armoedebeleid waar een onderschrijving is op de werkelijk uitbetaalde uitkeringen WWB.	I	-70			-70
<u>WWB werkdeel</u> Het Centrum voor Werk en Inkomen bestaat niet meer. Het incidentele voordeel voor 2015 ad € 23.000 is met ingang van 2016 al structureel in de begroting verwerkt . Verder blijkt dat er structureel minder gebruik gemaakt wordt van Kinderopvang dan geraamd	I S	23 37			23 37
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 1.000 t.o.v. de begroting.	I	-2	3		1
Totaal Incidenteel	I	-612	98	15	-499
Totaal Structureel	S	122	0	0	122
Totaal		-490	98	15	-377
Saldo van Baten en Lasten		-392			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

2. Inkomen, armoede en schulden

2.1 Zelfredzame en participerende burgers

Wat willen we bereiken?

Zelfredzame en participerende burgers.

Wat gaan we er voor doen?

Burgers die door omstandigheden niet in hun eigen levenshoud kunnen voorzien ontvangen - tijdelijk- (financiële) ondersteuning van onze gemeente (via ISD BOL), zodat zij -op termijn- weer naar vermogen kunnen participeren in onze samenleving.

Afwijkingen

Conform.

ISD BOL heeft in samenwerking met Betere Buren, ondanks de landelijke toename van statushouders een daling van het cliëntenbestand kunnen realiseren van -0,37%. Anderszins heeft ook de sluitende aanpak ten aanzien van de nieuwe instroom haar vruchten afgeworpen. Dit heeft geresulteerd in een financieel beheersbaar beroep op de uitkeringen levensonderhoud. Waar we eind 2014 dachten niet uit te komen met het voorlopig beschikte BUIG-budget (dit heeft destijds geresulteerd in een bezwaar tegen de voorlopige beschikking), sluiten we het boekjaar 2015 uiteindelijk af met een overschot.

Het beroep op de bijzondere bijstand is over 2015 fors toegenomen, waarbij met name de bewindvoeringskosten die middels bijzondere bijstand worden gedekt, gedurende 2015 onverminderd hoog waren.

2.2 Burgers die leven onder de armoedegrens en/of met schulden worden voldoende ondersteund om te kunnen participeren in de maatschappij

Wat willen we bereiken?

Burgers die leven onder de armoedegrens en/of met schulden worden voldoende ondersteund om te kunnen participeren in de maatschappij.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het bieden van laagdrempelige ondersteuning via het CMWW (inclusief regierol en poortwachtersfunctie);
- b. Het bieden van financieel-technische ondersteuning bij schulden via de KBL op basis van de dienstverleningsovereenkomst (DVO);
- c. Het bieden van budgetbeheer als voorliggende voorziening door KBL;
- d. Het komen tot structurele afstemming door samenwerkingspartners CMWW, Kredietbank Limburg, gemeenten Parkstad Limburg, sociale diensten en overige maatschappelijke organisaties.

Afwijkingen

- a Conform.
- b Conform.
- c Conform.
- d Conform.

2.3 Het verlagen van de drempel voor uitkerings-, premie- en minimaregelingen, en voor de uitstroom naar betaald werk en vrijwilligerswerk

Wat willen we bereiken?

Het verlagen van de drempel voor uitkerings-, premie- en minimaregelingen, en voor de uitstroom naar betaald werk en vrijwilligerswerk. Maatschappelijke participatie wordt gestimuleerd en als vanzelfsprekend gezien.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Een eenvoudige uitvoering van het minimabeleid voor klant én organisatie;
- b. Armoedeval bestrijden;
- c. Kinderen zoveel als mogelijk laten participeren;
- d. Het aanbieden van een kindpakket;
- e. Fraudebestrijding;
- f. Zelfredzaamheid verhogen;
- g. Participatie stimuleren.

Afwijkingen

- a Conform.

Een eenvoudige uitvoering van het minimabeleid voor klant én organisatie is gerealiseerd middels het kaartensysteem bij ISD BOL. Het kaartensysteem van ISD BOL is in 2015 zelfs opgenomen als nationaal voorbeeld voor het implementeren van een kindpakket in een onderzoeksrapport van Bureau Bartels i.o.v. het ministerie van SZW.

- b Conform.

We stemmen regelingen op elkaar af , zodat armoedeval wordt voorkomen.

- c Conform.

Gerealiseerd middels inzet kindpakket. Het kindpakket van ISD BOL is in 2015 zelfs opgenomen als nationaal voorbeeld voor het implementeren van een kindpakket (onderzoeksrapport van Bureau Bartels i.o.v. het ministerie van SZW).

- d Conform.

Gerealiseerd middels inzet kindpakket. Het kindpakket van ISD BOL is in 2015 zelfs opgenomen als nationaal voorbeeld voor het implementeren van een kindpakket (onderzoeksrapport van Bureau Bartels i.o.v. het ministerie van SZW).

- e Conform.

- f Conform.

We pogen de zelfredzaamheid van onze inwoners te stimuleren middels de inzet van de sonestramethodiek en vraagverheldering.

- g Conform.

We werken vanuit het principe dat iedereen iets kan en doet naar vermogen.

2.4 Preventie ten aanzien van armoede en schulden

Wat willen we bereiken?

Preventie ten aanzien van armoede en schulden.

Wat gaan we er voor doen?

In 2015 zal worden nagegaan wat effectieve vormen van preventie zijn in het kader van armoedebestrijding en schuldhulpverlening, zodat onze gemeente preventie-activiteiten kan inzetten gericht op onze toekomst.

Afwijkingen

Conform.

Begin 2015 prognosticeerden we reeds een groter beroep op schulddienstverlening, dan dat we financieel vertaald hadden in onze gemeentelijke begroting 2015. Dit is nog steeds een gevolg van de economische recessie, waarin we met name de zogenaamde 'nieuwe schuldenaren' een toenemend beroep zagen doen op onze schulddienstverlening. Met deze schuldenaren worden personen mét inkomen bedoeld, echter die door echtscheiding, het aangaan van onverantwoorde leningen of de verkoop van een huis, met grote schulden achterblijven. Om deze ontwikkelingen in de toekomst te voorkomen, zijn we in 2015 gestart met diverse preventieve projecten zoals Budgetbeheer Maatwerk, het Buddyproject en het Preventieplatform. Ook is de werking van het convenant huurschulden nieuw leven ingeblazen.

2.5 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	15.260	17.931	17.199	732
Indirecte lasten	33	33	33	0
Kapitaalslasten	5	5	5	0
TOTAAL LASTEN	15.298	17.969	17.237	732
Baten	-11.223	-13.871	-14.230	360
SALDO BATEN EN LASTEN	4.075	4.098	3.007	1.092
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	4.075	4.098	3.007	1.092

Afwijkingen analyse beleidsveld: Inkomen, armoede en schulden	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>WWB-inkomensdeel</u> Lasten: De kosten inzake de regeling BBZ zijn zeer moeilijk in te schatten en wijken derhalve jaarlijks af van de raming, overschrijding € 23.000 In september is besloten tot het project "Aanpak Scholings- en arbeidsperspectief voor Jongeren in Parkstad Limburg". Dit project wordt voorshands	I	-130	112		-18

<p>voorgefinancierd door de gemeente Heerlen. Afrekening volgt in 2016, minder uitgaven dan geraamd € 50.000</p> <p>Het aantal cliënten met een IOAW uitkering fors is gestegen, hetgeen bij de Marap nog niet te voorzien was, waardoor een overschrijding is ontstaan van € 157.000 (- € 23.000 + € 50.000 - € 157.000 = - € 130.000)</p> <p>Baten:</p> <p>De rijksbijdragen inzake de BUIG zijn pas na het opstellen van de Marap definitief geworden en hoger uitgevallen dan verwacht € 82.000</p> <p>De bijdragen van rijk en de restituties inzake de BBZ zijn moeilijk te ramen en wijken derhalve jaarlijks af, dit jaar € 30.000 onderschrijding</p>					
<p><u>Kwijtschelding belastingen</u></p> <p>Hoewel in de Programmarapportage nog werd uitgegaan van een daling van het bedrag aan kwijtschelding blijkt nu, dat als gevolg van nagekomen verzoeken over de jaren 2013 en 2014 zelfs een hoger bedrag wordt gemeld. Voor een analyse zie de paragraaf Lokale Heffingen</p> <p>De hogere lasten inzake kwijtschelding worden doorberekend aan het compartiment afval.</p>	I	-41	41		0
<p><u>Armoedebeleid</u></p> <p>Lasten:</p> <p>De uitvoering van het Raadsbesluit d.d. 9-6-2015 inzake het onderzoek "Beroep van minima in Gemeente Brunssum" heeft € 20.000 gekost die niet in de begroting konden worden verwerkt omdat het besluit is genomen na het opstellen van de Marap. Van de in 2015 voor het eerst ingevoerde individuele studietoelage is geen gebruik gemaakt, hetgeen een onderschrijding betekent van € 13.000</p> <p>De uitvoeringskosten ISD-BOL zijn € 222.000 lager uitgevallen, voornamelijk door het niet (direct) invullen van openvallende personele posten.</p> <p>Het voordeel van de uitkeringen WWB ad € 1.090.000 is enerzijds toe te schrijven aan het niet gebruiken van de het gemeentelijk aandeel ad € 575.000 en anderzijds door lagere instroom van cliënten en de hogere uitstroom dan oorspronkelijk begroot</p> <p>De overschrijding van de bijzondere bijstand met € 267.000 wordt met name veroorzaakt door de sterke groei van de bewindvoeringskosten.</p> <p>De storting in de voorziening dubieuze debiteuren is een gevolg van de prognose door ISD-BOL, dat een groter gedeelte van de vorderingen niet inbaar zal zijn, overschrijding € 123.000.</p> <p>(- € 20.000 + € 13.000 + € 222.000 + € 1.090.000 - € 267.000 - € 123.000 = + € 915.000)</p> <p>Baten:</p> <p>De restituties inzake BUIG en bijzondere bijstand waren zijn zeer moeilijk te voorspellen en waren in 2015 € 207.000 voordelig.</p> <p>Reserves:</p> <p>De kosten inzake het onderzoek "Beroep van minima in Gemeente Brunssum" worden gedekt door Onttrekking aan de reserve doeltuitkering Soza</p>	I	915	207	20	1.142

<u>Schuldhelpverlening</u> Bij de Marap werd reeds € 65.000 bij geraamd, omdat meer trajecten schulddienstverlening werden afgenomen dan oorspronkelijk geraamd. Ten opzichte van de Marap zijn deze uitgaven nog verder gestegen. Dit impliceert dat per saldo vanaf 2016 € 81.000 structureel moet worden bijgeraamd.	S	-16			-16
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 4.000 ten opzichte van de begroting.	I	4			4
Totaal Incidenteel	I	748	360	20	1.128
Totaal Structureel	S	-16	0	0	-16
Totaal		732	360	20	1.112
Saldo van Baten en Lasten		1.092			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

3. Maatschappelijke ondersteuning

3.1 Het bevorderen van sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente en daarnaast het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente en daarnaast het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.

Wat gaan we er voor doen?

- Organiseren en geven van die ondersteuning die nodig is voor alle cliënten die vallen onder het wettelijk overgangsrecht in 2015.
- Alle cliënten die vallen onder het wettelijk overgangsrecht i.h.k.v. herbeoordeling een maatwerktraject aanbieden.

Afwijkingen

- Conform.
- Conform.

3.2 Het bieden van opvang

Wat willen we bereiken?

Het bieden van opvang. Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg vallen hieronder.

Wat gaan we er voor doen?

Het uitvoeren van de nieuwe verantwoordelijkheden Wmo die verband houden met cliëntondersteuning, inloop GGZ, Begeleiding, kortdurend verblijf, Wtcg/CER, persoonlijke

verzorging. Hierbij vindt de uitvoering en organisatie op een gekantelde wijze plaats (volgens de verantwoordelijkheidsladder).

Afwijkingen

Conform.

3.3 Het ondersteunen van de participatie en zelfredzaamheid van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen

Wat willen we bereiken?

Het ondersteunen van de participatie en zelfredzaamheid van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen, indien mogelijk in de eigen leefomgeving.

Wat gaan we er voor doen?

Het inzetten op preventie en het versterken van de eerstelijns, zoals informele zorg, wijkgerichte gezondheidsbevordering en burgerkracht.

Afwijkingen

Niet conform.

In 2016 start een nieuwe beleidsperiode voor het thema volksgezondheid, waardoor er in 2015 geen nieuwe projecten zijn gestart. De Raad wordt voorgesteld om het budget via de resultaat bestemming over te hevelen naar 2016. Zodat er op basis van de nieuwe nota, gezondheidsbevorderende projecten en preventieve maatregelen genomen kunnen worden om de gezondheid van de Brunssumse inwoners te verbeteren.

3.4 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	13.407	12.561	11.435	1.126
Indirecte lasten	1.586	1.586	1.586	0
Kapitaalslasten	263	263	264	-1
TOTAAL LASTEN	15.256	14.410	13.285	1.125
Baten	-673	-773	-1.251	479
SALDO BATEN EN LASTEN	14.583	13.637	12.034	1.603
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	14.583	13.637	12.034	1.603

Afwijkingen analyse beleidsveld: Maatschappelijke ondersteuning	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Taakstelling Huisvesting Statushouders</u> Van het Rijk werd nog een bijdrage ontvangen die niet was geraamd.	S		21		21

<u>WMO Voorzieningen Wonen en Vervoer</u> De inzet van eigen kracht van burgers en inzet van algemene voorzieningen hebben geleid tot lagere uitgaven (€ 160k). Daarnaast zijn er inkomsten aan eigen bijdrage voor de individuele voorzieningen, te weten de woningaanpassing, scootmobiel en verhuiskosten ontvangen. Dit levert een voordeel op van € 125k. Toevoeging aan de egalisatiereserve WVG / WMO. Het voordelige saldo van dit product (€ 285k) wordt gestort in de reserve.	I	160		-285	-125
	S		125		125
<u>Product WTCG / CER (WMO-nieuw)</u> Het betreft een overschrijding van het budget in verband met een lager aantal burgers dat gebruik heeft gemaakt van de regeling (betreft een open einde regeling).	I	28			28
<u>WMO Voorzieningen Hulp bij het huishouden / Eigen bijdr. Maatwerkvoorzieningen / WMO voorz. hulp bij huishouden</u> Dit product is opgebouwd uit de volgende deelproducten: Hulp bij het Huishouden-Zorg in Natura, Hulp bij het Huishouden-PGB en de eigen bijdrage. Hoewel we geconfronteerd zijn met rijksbezuinigingen, was het uitgangspunt van beleid om de voorziening hulp bij het huishouden uit de rijksbudgetten te betalen. Om dit te doel te bereiken zijn in 2015 alle klanten herbeoordeeld. Hierdoor is 2015 met een klein positief resultaat afgesloten. Toevoeging aan de egalisatiereserve WVG / WMO. In de begroting werd uitgegaan van een storting van € 63.000, welke door de realisatie slechts € 27.000 bedroeg.	I	-350	222		-128
	I			36	36
<u>Het Huishouden op Orde</u> In 2014 is besloten extra te investeren in voorliggende voorzieningen 'eigen kracht, sociaal netwerk en informele zorg'. Hiervoor is een bedrag ad € 400.000, uit de egalisatie reserve Wmo, beschikbaar gesteld. In 2015 zijn diverse projecten gestart zoals de preventieve huisbezoeken, ondersteuning van mantelzorgers via Betere Buren, het opzetten van een buurtplatform en stimulering van de burgerkracht. De uitgaven worden gedekt door een onttrekking aan de reserve WVG.	I	-127		127	0
<u>Wmo Overgang 2015</u> Lasten: In 2015 hebben wij uitvoering gegeven aan het Regionaal transitie arrangement, waarbij een aantal acties zijn uitgevoerd, onder andere diverse bestandsvergelijkingen; Gesprekken met de zorgaanbieders over de opgetreden verschillen; Afleggen van huisbezoeken van klanten etc. De uiteindelijk zeer scherpe controle heeft een positief resultaat tot gevolg gehad van € 439.000 Daarnaast is nog afgerond € 75.000 minder aan bedrijfsvoeringskosten uitgegeven dan oorspronkelijk geraamd. Baten: Tenslotte werd een medewerker conform afspraak gedeeltelijk gedetacheerd bij de gemeente Landgraaf	I	514	26		540

<u>Subsidies Seniorenverenigingen</u> Als gevolg van het uitvoeren van de subsidieverordening Welzijn, Cultuur en Sport gemeente Brunssum minder uitgaven gedaan dan geraamd.	S I	11 1			11 1
<u>Onderst. Vrijwilligerswerk</u> Onderschrijding van het budget komt grotendeels voort uit een reservering voor de vrijwilligerscentrale, die achteraf niet nodig bleek. Het CMWW heeft de taken van de vrijwilligerscentrale overgenomen en uitgevoerd binnen de reeds toegekende subsidie.	I	16			16
<u>Info, advies en cliëntondersteuning</u> In het jaar 2011 werd van de Provincie Limburg een subsidie ontvangen voor de ontwikkeling van een digitale sociale kaart. Het project is toentertijd niet doorgegaan, Het budget is enkele jaren gereserveerd in verband met een mogelijke terugvordering, maar naar nu blijkt hoeft dit bedrag niet te worden teruggestort.	I	13			13
<u>Wmo Voorzieningen Wonen en Vervoer (Het betreft het Collectief Vervoersysteem WVG ("Reisnet"))</u> Er is een overschot van ruim € 60.000.00 dat wordt veroorzaakt door de eigen bijdrage van de reizigers. De uitgaven zijn marginaal overschreden. Het voordelige saldo van dit product wordt grotendeels gestort in de reserve WVG / WMO	I	-6	68	-62	0
<u>Cliëntondersteuning GGZ WMO-Nieuw</u> Onderschrijding van bij de Marap verhoogde budget is het gevolg van: minder budget toe te kennen aan het CMWW ad €6.000,- en de kosten voor Integrale Vroeg Hulp (IVH) zijn € 7.000 lager uitgevallen.	I	13			13
<u>Inloop GGZ WMO-nieuw</u> Naast de Inloop-GGZ die georganiseerd wordt door het lokale welzijnswerk CMWW, wordt op regionaal niveau de FACT-gerelateerde inloop (besloten karakter) gefinancierd. Deze FACT-gerelateerde inloop wordt georganiseerd door Mondriaan. Dit heeft geleid tot een overschrijding van de totale bijdrage aan de inloop-functie. Anderzijds werd de bijdrage van de Gemeente Heerlen in deze kosten ontvangen na totstandkoming van de Marap.	S S	-40 	 16		-40 16
<u>Collectieve voorzieningen WMO-nieuw</u> Dit budget is bestemd voor de ontwikkeling van nieuwe collectieve voorzieningen binnen de Wmo. Echter, 2015 heeft zowel bij de gemeente als bij aanbieders in het teken gestaan van de transitie en inbedding van de nieuwe gemeentelijke taken in het sociale domein. Hierdoor heeft er op het gebied van transformatie een zeer beperkte, financiële, investering plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een onderuitputting van dit product.	I	150			150
<u>Informele Zorg WMO-nw</u> Bij de Marap werd nog een bedrag ten behoeve van het mantelzorgcompliment bij geraamd welk bedrag uiteindelijk slechts voor een deel nodig was.	I	17			17

<u>Burgerkracht WMO-nieuw</u> Het op dit product geraamde budget is niet belast, omdat er in 2015 een incidentele impuls in het kader van het activiteitenplan 'het huishouden op orde' is aangewend.	I	80			80
<u>Gezondheidsbevordering WMO-nieuw</u> 2015 heeft zowel bij de gemeente als bij aanbieders in het teken gestaan van de transitie en inbedding van de nieuwe gemeentelijke taken in het sociale domein. Daarnaast begint in 2016 een nieuwe beleidsperiode voor het thema Volksgezondheid. Hierdoor heeft er, in 2015, op het gebied van gezondheidsbevordering geen financiële investering plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een onderuitputting van dit product.	I	76			76
<u>Kortdurend verblijf ZIN WMO-nieuw</u> Kortdurend verblijf is één van de nieuwe taken waarvoor de gemeente vanaf 2015 verantwoordelijk is. Bij het opstellen van de begroting was de aanname dat er separaat middelen moesten worden gereserveerd voor dit product. Echter, kortdurend verblijf is integraal onderdeel gaan uit maken van de aanbesteding begeleiding Wmo. Dit heeft geresulteerd in een onderuitputting van dit product.	I	377			377
<u>Overgang 2015 WMO-nieuw Persoonsgebonden budget begeleiding</u>): Sinds invoering van het trekkingsrecht, worden de PGB-budgetten overgemaakt aan de Sociale Verzekeringsbank. De Sociale Verzekeringsbank betaald vervolgens de hulpverleners van onze cliënten. Hierdoor hebben we te maken met een systematiek van bevoorschotting en afrekening. Niet alle cliënten gebruiken het volledige, toegekende PGB-budget. Hierdoor sluiten we 2015 af met een positief, financieel resultaat.	I	189			189
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 3 ten opzichte van de begroting.	I	3			3
Totaal Incidenteel	I	1.154	316	-184	1.286
Totaal Structureel	S	-29	162	0	133
Totaal		1.125	478	-184	1.419
Saldo van Baten en Lasten		1.603			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

4. Jeugd en opvoeden

4.1 Het (adequaat) toezicht houden op peuterspeelzalen en commerciële kinderopvang

Wat willen we bereiken?

Het (adequaat) toezicht houden op peuterspeelzalen en commerciële kinderopvang, zodat deze voorzieningen voldoen aan alle wettelijke kwaliteitseisen.

Wat gaan we er voor doen?

- Laten uitvoeren van periodieke inspecties door de GGD, jaarlijks dan wel n.a.v. meldingen, bij kindercentra, gastouders, gastouderbureaus en peuterspeelzalen;
- Beslissen op aanvragen voor nieuwe locaties;
- Bijhouden van het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP);
- Handhaving van kinderopvang en peuterspeelzalen conform het handhavingprotocol.

Afwijkingen

- t/m d Conform.

4.2 Het realiseren van een sluitende jeugdhulpverleningsstructuur in onze gemeente

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van een sluitende jeugdhulpverleningsstructuur in onze gemeente waardoor door tijdige en preventieve aanpak van (dreigende) problematieken, het beroep op zwaardere zorg wordt teruggedrongen. Alle ouders, jeugdigen en professionals kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) terecht met alle vragen over opvoeden en opgroeien, en kunnen, indien nodig, de benodigde opvoedondersteuning en/of hulpverlening krijgen. Echter het fysieke inlooppunt van het CJG is eind 2014 gesloten.

Wat gaan we er voor doen?

- Het instandhouden en doorontwikkelen van de Zorg- & Advies Teams en het laten aansluiten van de ZAT's op het Sociaal Team Brunssum (voorheen sociaal wijkteam);

- b. Het intensiveren van de samenwerking met het voorliggend veld;
- c. Het stimuleren van de samenwerking tussen de lokale netwerkpartners met de Verwijsindex Parkstad (VIP) als instrument;
- d. Het doorontwikkelen van het CJG, in samenwerking met collega-gemeenten in Parkstad Limburg;
- e. Het voorbereiden van de lokale netwerkpartners en structuren op de decentralisatie jeugdzorg en de invoering van passend onderwijs.

Afwijkingen

- a, b, c en e Conform.
- d. niet conform als gevolg van de implementatie van de nieuwe Jeugdwet

4.3 De transitie van de jeugdzorg dient adequaat te verlopen en in 2015 gerealiseerd te zijn

Wat willen we bereiken?

De transitie van de jeugdzorg dient adequaat te verlopen en in 2015 gerealiseerd te zijn waardoor er vanaf dat moment sprake is van één sluitende jeugdstructuur in onze gemeente welke aansluit op bestaande structuren zoals Wmo en preventieve jeugdhulpverlening.

Wat gaan we er voor doen?

Vanaf 2015 is er in onze gemeente sprake van 1 Gezin 1 Plan 1 Regisseur voor alle hulpvragen binnen het sociale domein. De rijksgelden bepalen het budgettaire kader.

Afwijkingen

Conform.

4.4 Het zo vroeg mogelijk signaleren en terugdringen van problemen bij kinderen en (hang)jongeren (overlast, criminaliteit).

Wat willen we bereiken?

Het zo vroeg mogelijk signaleren en terugdringen van problemen bij kinderen en (hang)jongeren (overlast, criminaliteit).

Wat gaan we er voor doen?

- a. Participeren in samenwerkingsverband Zuid-Limburg en samenwerkingsverband Parkstad Limburg en bijbehorende werkgroepen m.b.t. decentralisatie jeugdzorg;
- b. Uitvoeren en (door)ontwikkelen van pilots op het gebied van eigen kracht, preventie, vroegsignalering en vroegaanpak, mogelijk in samenwerking met collega-gemeenten;
- c. Het evalueren en waar nodig bijsturen van beleid en uitvoering;
- d. Binnen het project "Op eigen kracht" worden alle decentralisaties binnen onze gemeente in samenhang vorm gegeven.

Afwijkingen

a t/m d Conform.

4.5 Het zo vroeg mogelijk signaleren en terugdringen van problemen bij kinderen en (hang)jongeren (overlast, criminaliteit).

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van jongerenparticipatie. Jongeren kunnen meedenken en meepraten over wat er in Brunssum gebeurt voor de jeugd en ze werken mee aan de organisatie van activiteiten voor en door jongeren.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het verstrekken van subsidie aan CMWW Welzijnswerk, voor sociaal-culturele activiteiten;
- b. Het instandhouden en doorontwikkelen van het Jeugd Preventie Programma (JPP);

- c. Faciliteren van ambulant jeugd- & jongerenwerk CMWW, inclusief kindervakantiewerk;
- d. Faciliteren van CMWW in exploitatie van drie jeugdhonken, verspreid over Brunssum, met bijbehorende activiteiten.

Afwijkingen

a t/m d Conform.

4.6 Het bevorderen van jongerenparticipatie.

Wat willen we bereiken?

Jongeren kunnen meedenken en meepraten over wat er in Brunssum gebeurt voor de jeugd en ze werken mee aan de organisatie van activiteiten voor en door jongeren.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het organiseren van een jaarlijkse Jongerengemeenteraad in samen samenwerking met het Romboutscollege;
- b. Het tweejaarlijks organiseren van Young Xperience in samenwerking met jongeren.

Afwijkingen

a en b Conform.

4.7 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	8.567	8.326	8.489	-163
Indirecte lasten	101	101	102	0
Kapitaalslasten	19	19	19	0
TOTAAL LASTEN	8.687	8.446	8.609	-164
Baten	0	-5	-14	9
SALDO BATEN EN LASTEN	8.687	8.441	8.596	-155
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	8.687	8.441	8.596	-155

Afwijkingen analyse beleidsveld: Jeugd en opvoeden	I/ S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Centra Jeugd en Gezin</u> In 2015 heeft de focus met name gelegen op de implementatie van de Jeugdwet. Hierdoor zijn een aantal projecten, zoals onder andere de doorontwikkeling van het CJG, nog niet tot uitvoering gebracht.	I	73			73

<u>Eerstelijnsloket Jeugd (incl. uitvoering)</u> Het betreft hier de kosten van de administratieve uitvoering door gemeente Maastricht en de verplichte detachering van mensen van BJZ in onze integrale toegang tot de jeugdvoorzieningen. Uit de afrekening blijkt dat de kosten lager zijn uitgevallen dan oorspronkelijk begroot.	I	242			242
<u>PGB Jeugd</u> Uit de afrekening blijkt, dat de aan de Sociale Verzekeringsbank verstrekte voorschotten de daadwerkelijke kosten overschrijden	I	76			76
<u>Individuele voorzieningen Jeugd</u> Hierop zijn de volgende kosten geboekt: * Kosten voor de verstrekkingen zorg in natura van regionale door Maastricht gecontracteerde aanbieders; * Ingekochte zorg via het landelijk inkoop, zijnde een bedrag dat rechtstreeks wordt gefactureerd aan Brunssum; * Kosten aan zorgaanbieders die niet gecontracteerd zijn en betaald worden vanuit de wettelijk gemaakte afspraken in het kader van de zorgcontinuïteit; * Kosten voor de verstrekking zorg in natura door de via Maastricht gecontracteerde vrijgevestigden; * Kosten voor de jeugdzorgplus (gecontracteerd met landsdeel "Zuid"). In de afgelopen maanden zijn er intensieve controles uitgevoerd om af te rekenen met de zorgaanbieders. Uit de afrekening, die gebaseerd is op een bestandsvergelijking van bijna 100%, blijkt dat de verstrekte voorschotten (vastgesteld op cijfermateriaal van 2012) ontoereikend zijn om de kosten voor 2015 te betalen.	I	-793			-793
<u>Zorginnovatie</u> Budget niet geheel besteed aangezien er in 2015 gelet op de transformatieopgave onvoldoende plannen zijn ingediend die voldeden aan de vastgestelde criteria	I	236			236
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 12.000 ten opzichte van de begroting.	I	2	9		12
Totaal Incidenteel	I	-164	9	0	-155
Totaal Structureel	S	0	0	0	0
Totaal		-164	9	0	-155
Saldo van Baten en Lasten		-155			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

5.1 Voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in alle leeftijdscategorieën

Wat willen we bereiken?

Voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in alle leeftijdscategorieën. Reeds opgelopen onderwijsachterstanden worden zo snel mogelijk gesignaleerd en gereduceerd. Onderwijsondersteunende activiteiten en vernieuwingen dragen bij aan een doorgaande leer- & ontwikkelingslijn voor alle jongeren tussen 0 en 23 jaar. Aandacht voor laaggeletterdheid onder autochtone volwassenen.

Wat gaan we er voor doen?

- Het laten uitvoeren van voorschoolse taalstimulering / logopedische screening op peuterspeelzalen en basisonderwijs door O2 Onderwijsadvies. Vanaf schooljaar 2015-2016 is hier geen budget meer voor. We zullen onderzoeken wat de effecten hiervan zijn en welke mogelijkheden bestaan of georganiseerd kunnen worden om zonder budget het gestelde doel alsnog te bereiken;
- Onder de aandacht brengen van het onderwerp laaggeletterdheid bij het integraal toegangsteam en de maatschappelijk partners.

Afwijkingen

- De logopedische screening op peuterspeelzalen en basisonderwijs is met ingang van het schooljaar 2015/2016 geschrapt (zie ook mijn vorige mail). Ten behoeve van het onderwijs is een vademecum opgesteld als handreiking voor de professionals op peuterspeelzalen en basisscholen om taalachterstanden bij peuters en kleuters zelf te kunnen signaleren.
- Laaggeletterdheid is een blijvend aandachtspunt bij alle partners op het gebied van jeugd, onderwijs en maatschappelijk werk. Ook de bibliotheek heeft hierin een belangrijke rol, door het organiseren van bijeenkomsten om laaggeletterdheid op te sporen en met de betreffende burgers aan de slag te gaan.

5.2 Het bevorderen van deelname van peuters aan VVE op een Brunssumse peuterspeelzaal: ambitie is minimaal 60% van alle Brunssumse peuters

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van deelname van peuters aan VVE op een Brunssumse peuterspeelzaal: ambitie is minimaal 60% van alle Brunssumse peuters. Van Brunssumse doelgroeppeuters neemt minimaal 80% deel aan een VVE-programma. Hiermee wordt bewerkstelligd dat zoveel mogelijk kinderen zonder onderwijsachterstand kunnen starten op de basisschool. Bereik peuterspeelzalen wordt vergroot als vindplaats in de lokale zorgstructuur.

Wat gaan we er voor doen?

- Faciliteren van zeven Brunssumse peuterspeelzalen met VVE door jaarlijkse subsidiëring van het CMWW Peuterspeelzaalwerk;
- Laten uitvoeren van regeling “verlaagde ouderbijdrage voor doelgroepouders” door CMWW;
- Stimuleren van samenwerking tussen peuterspeelzalen en basisscholen;
- Toeleden van peuters en het signaleren van “risico-peuters” door het consultatiebureau van Meander JGZ.
- Ouders (blijven) stimuleren deel te nemen aan VVE thuis en de inzet van VVE thuis waar mogelijk verbreden.

Afwijkingen

- t/m e Conform.

5.3 Het voorkomen van schooluitval.

Wat willen we bereiken?

Het voorkomen van schooluitval. Elke Brunssumse jongere behaalt een startkwalificatie. Jongeren die toch uitvallen, worden zo snel mogelijk teruggeleid naar onderwijs en/of arbeidsmarkt.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoeren van de Leerplichtwet en de Wet Regionale Meldcriteria door jaarlijks financieel bij te dragen aan Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad Limburg (Bureau VSV);
- Het laten uitvoeren van RETOUR-trajecten of soortgelijke trajecten en vooruitlopend op de bezuiniging in 2016 onderzoeken welke alternatieve mogelijkheden er zijn, en hoe deze ingebed kunnen worden in het integrale toegangsproces van de gemeente Brunssum.

Afwijkingen

- Conform.
- De RETOUR-voorzieningen waren bestemd voor jongeren van 12-23 jaar in de regio Parkstad Limburg die niet direct plaatsbaar of houdbaar zijn binnen het voortgezet onderwijs of beroepsonderwijs vanwege tekort aan motivatie en/of problematisch gedrag. Met de RETOUR-voorzieningen werd getracht om de jongeren weer (terug) te leiden naar school en/of arbeid. In 2015 is nog gebruik gemaakt van de RETOUR-voorzieningen in afwachting van de evaluatie en het ontwikkelen van een nieuw instrument voor deze doelgroep, mede gezien de ontwikkelingen in het Jeugd- en onderwijsbeleid in samenhang met Bureau Voortijdig Schoolverlaten/ en de Jeugdwet. In 2016 moet het nieuwe instrument voor deze doelgroep beschikbaar zijn. Tot die tijd kan gebruik gemaakt worden van een alternatief traject voor deze doelgroep, namelijk: het COS-project (Centrale opvang schoolverlaters). Het COS-project is bedoeld voor leerlingen die op school moeilijk gehandhaafd kunnen worden, bijvoorbeeld door gedragsproblemen. Beoogd is om het nieuwe instrument uit het beschikbare budget voor de (voormalige) RETOUR-voorzieningen te financieren.

5.4 Het zorgdragen voor een kwalitatief hoogwaardig en duurzaam onderwijshuisvestingsbeleid, waarbij in elke Brunssumse wijk een voorziening voor primair onderwijs voorhanden is.

Wat willen we bereiken?

Het zorgdragen voor een kwalitatief hoogwaardig en duurzaam onderwijshuisvestingsbeleid, waarbij in elke Brunssumse wijk een voorziening voor primair onderwijs voorhanden is.

Wat gaan we er voor doen?

.Het uitvoeren van onderwijshuisvestingsplannen, zoals genoemd in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. Dit gebeurt volgens de procedures zoals opgenomen in de Verordening Onderwijshuisvesting. Zie ook onderdeel "Wijkvoorzieningen".

Afwijkingen

Conform

5.5 Het streven naar behoud van voortgezet onderwijs (VMBO-T, HAVO, VWO) voor Brunssum.

Wat willen we bereiken?

Het streven naar behoud van voortgezet onderwijs (VMBO-T, HAVO, VWO) voor Brunssum.

Wat gaan we er voor doen?

Samen met omringende gemeenten en met onderwijspartners anticiperen op terugloop van leerlingaantallen.

Afwijkingen

Op het Romboutscollege is de instroom van nieuwe VWO-leerlingen met ingang van het schooljaar 2015/2016 gestopt. In de gezamenlijke visie van het Romboutscollege en de gemeente Brunssum is uiteengezet hoe de school zich goed naar ouders, leerlingen en basisonderwijs kan promoten en zich kan onderscheiden ten opzichte van de andere scholen voor voortgezet onderwijs in Parkstad Noord. Op het Romboutscollege zijn de VMBO-t (MAVO) en HAVO beschikbaar.

5.6 Het adequaat en efficiënt uitvoeren van het leerlingenvervoer conform de wettelijke eisen en de gemeentelijke verordening.

Wat willen we bereiken?

Het adequaat en efficiënt uitvoeren van het leerlingenvervoer conform de wettelijke eisen en de gemeentelijke verordening.

Wat gaan we er voor doen?

Het toepassen van de Verordening Leerlingenvervoer Gemeente Brunssum.

Afwijkingen

Conform.

5.7 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	1.547	1.585	1.256	329
Indirecte lasten	304	304	304	0
Kapitaalslasten	324	324	461	-137
TOTAAL LASTEN	2.174	2.212	2.020	192
Baten	-207	-232	-414	182
SALDO BATEN EN LASTEN	1.967	1.980	1.606	374

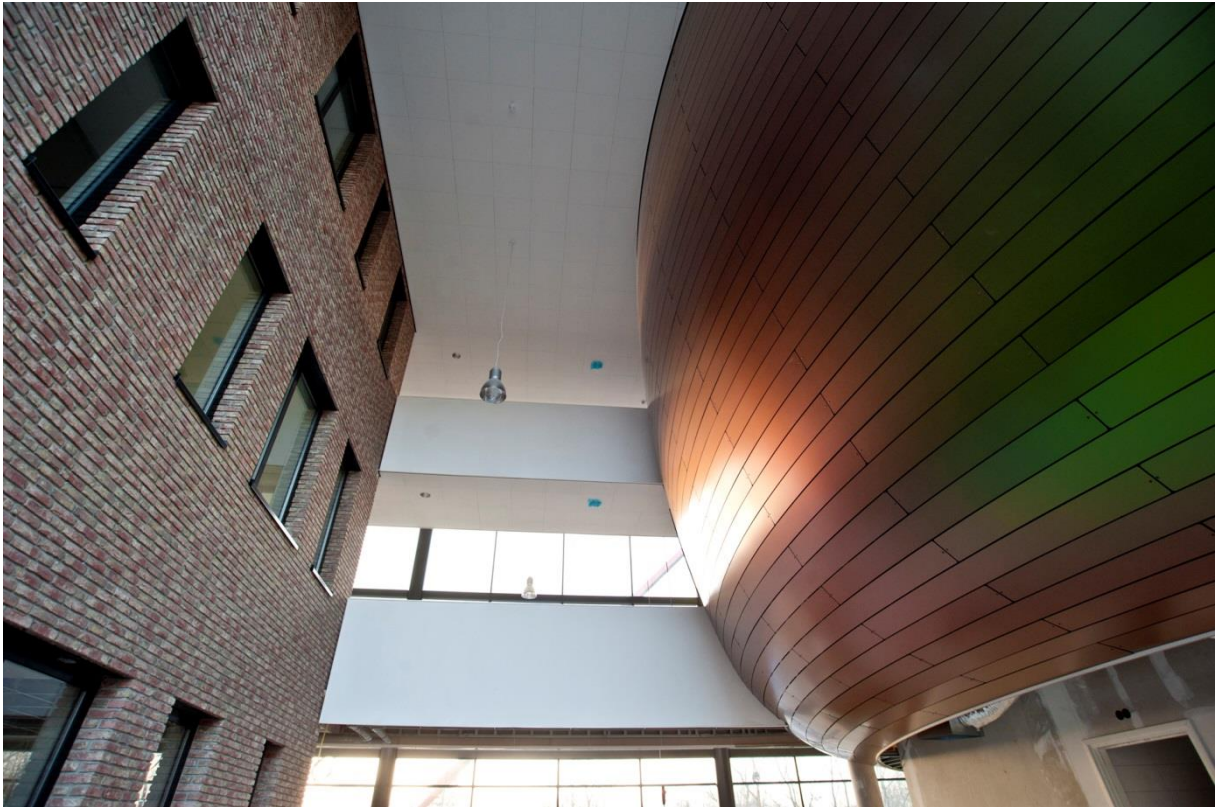
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.967	1.980	1.606	374

Afwijkingen analyse beleidsveld: Onderwijs	I/ S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Bekostiging Huisvestings Voorziening</u> Lasten: Als gevolg van een verandering in wet- en regelgeving m.b.t. huisvesting onderwijs (buitenonderhoud) geen aanvragen meer ontvangen en dus ook geen uitgaven gedaan, onderschrijving € 113.000 Hogere kapitaallasten in verband met afschrijving investering pand Zonnestraat i.v.m. overdracht naar Grondbedrijf ad € 137.000 Baten: Bijdrage Grondbedrijf i.v.m. overdracht pand Zonnestraat Reserves: Conform de vastgelegde berekeningssystematiek wordt het verschil tussenbegroting en rekening toegevoegd aan de reserve decentralisatie onderwijs.	I	-24	137	-113	0
<u>Tijdelijke huisvesting St. Franciscus</u> Lasten: Kosten van tijdelijke huisvesting voor de BS St. Franciscus gedurende de periode dat zij niet in hun "oude" schoolgebouw terecht konden in verband met de bouw BMV-West Baten: Bijdrage Bs St. Franciscus in kosten tijdelijke huisvesting Reserves: Conform de vastgelegde berekeningssystematiek wordt het verschil tussenbegroting en rekening onttrokken aan de reserve decentralisatie onderwijs.	I	-149	33	116	0
<u>Financiering Bijzonder Basisonderwijs</u> Lasten: Bij de raming gaat/ging het om de keuze vooraf uitgaven iets hoger in te schatten en het restant later terug te storten in de reserve decentralisatie of iets lager te ramen en later te onttrekken uit de reserve decentralisatie. Het leek de afgelopen jaren de beste optie om iets hoger te ramen. Bovendien is (op grond van wet- en regelgeving) het aan de schoolbesturen om wel/geen aanvragen in te dienen. Baten: Betreft de bijdrage van het schoolbestuur in de kosten van de beveiligingsinstallatie Reserves: Conform de vastgelegde berekeningssystematiek wordt het verschil tussenbegroting en rekening toegevoegd aan de reserve decentralisatie onderwijs.	I	165	8	-173	0

<u>Financiering voortgezet onderwijs</u> Het voortgezet onderwijs (Romboutscollege) heeft weinig tot geen kosten gedeclareerd Reserves: Conform de vastgelegde berekeningssystematiek wordt het verschil tussenbegroting en rekening toegevoegd aan de reserve decentralisatie onderwijs.	I	28		-28	0
<u>Leerlingenvervoer</u> Enerzijds geleidelijke afname van het aantal leerlingen (schooljaar 2015-2016 117 leerlingen, (schooljaar 2012-2013 150). Anderzijds hebben de genomen maatregelen (onder andere aanpassen verordening) voor het eerst effect op een heel kalenderjaar	I	130			130
<u>Onderwijs algemeen</u> Er zijn minder Retour-trajecten voor jongeren ingezet dan aanvankelijk was voorzien, onderschrijding van € 17.000. De beoogde wijzigingen in het Onderwijsachterstandenbeleid zijn niet per 2015 ingevoerd door het Rijk, maar uitgesteld. Het Onderwijsachterstandenbeleid 2014 is derhalve voortgezet in 2015. Hiertoe is door O2 een addendum op de Lokaal Educatieve Agenda gemaakt, hetgeen een onderschrijding betekent van € 22.000 Het budget doorgeschoven BTW inzake BTW-compensatiefonds wordt niet meer aangesproken, omdat de gemeente Heerlen nu als centrumgemeente fungeert en niet meer het Samenwerkingsverband, waardoor een onderschrijding ontstaat van € 6.000	I S	39 6			39 6
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van - € 2.000 ten opzichte van de begroting.	I	-3	4	-3	-2
Totaal Incidenteel	I	186	182	-201	167
Totaal Structureel	S	6	0	0	6
Totaal		192	182	-201	173
Saldo van Baten en Lasten		374			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

6. Leefbaarheid en gezondheid

6.1 Het bevorderen dat burgers in een kwetsbare en/of zorgafhankelijke positie op een volwaardige wijze kunnen deelnemen aan de samenleving.

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen dat burgers in een kwetsbare en/of zorgafhankelijke positie op een volwaardige wijze kunnen deelnemen aan de samenleving. Daar waar zij in dit streven belemmerd worden, door oorzaken in of buiten de persoon gelegen, worden zij door de gemeente gecompenseerd.

Wat gaan we er voor doen?

- Het inrichten van de wijken Brunssum-Noord, -Centrum en -West als wijkservicegebied. De wijk levensloopbestendig maken / houden;
- Het inzetten van het instrument van woningaanpassing om een deel van de bestaande woningvoorraad in de wijkservicegebieden geschikt te maken voor de zorgbehoeftige burger;
- Het realiseren van een wijksteunpunt in de overige wijkservicegebieden Brunssum West en Brunssum Centrum blijft het aandachtspunt voor de komende jaren;
- Dienst- en hulpverlening aan huis, middels de inzet van vier Wonen Welzijn en Zorg teams
- Het verlenen van subsidies aan seniorenverenigingen.

Afwijkingen

- Conform.
- Conform.
- Conform.
- Conform.
- Conform.

6.2 Het ondersteunen van inwoners die hulp nodig hebben bij het ontwikkelen van zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.

Wat willen we bereiken?

Het ondersteunen van inwoners die hulp nodig hebben bij het ontwikkelen van zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Deze mensen ontvangen passende en laagdrempelige ondersteuning door de gemeente en haar maatschappelijke partners, conform het principe van de zelfredzaamheidsladder.

Wat gaan we er voor doen?

Het subsidiëren van het Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijnwerk ter uitvoering van het Algemeen Maatschappelijk Werk.

Afwijkingen

Conform

6.3 Het ondersteunen van notoire overlastveroorzakers bij het vinden van duurzame (huisvestings-)oplossingen.

Wat willen we bereiken?

Het ondersteunen van notoire overlastveroorzakers bij het vinden van duurzame (huisvestings-) oplossingen. Huisvesting wordt geboden op voorwaarde dat de overlastveroorzaker professionele hulpverlening en begeleiding aanvaardt.

Wat gaan we er voor doen?

Jaarlijkse subsidiëring van Rimo voor het Meldpunt Zeer Moeilijk Plaatsbaren (ZMP) in het kader van Maatschappelijke Opvang.

Afwijkingen

Conform.

6.4 Het vinden van duurzame oplossingen voor de nadelige effecten die alcohol- en drugsverslaafden ondervinden en veroorzaken in de openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Het vinden van duurzame oplossingen voor de nadelige effecten die alcohol- en drugsverslaafden ondervinden en veroorzaken in de openbare ruimte.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het verstrekken van methadon (via de regionale methadonbus).
- b. Het bestrijden van gezondheidsrisico's en het verbeteren van het sociaal-maatschappelijk functioneren van verslaafden.
- c. Het terugdringen van maatschappelijke neveneffecten waaronder overlastbestrijding.

Afwijkingen

a t/m c Conform.

6.5 Het ondersteunen van mensen met een beperking bij het zelfstandig functioneren, zodanig dat zij geen fysieke hindernissen ondervinden en zich kunnen verplaatsen binnen de regio zodat ze aan maatschappelijke en sociale activiteiten kunnen deelnemen.

Wat willen we bereiken?

Het ondersteunen van mensen met een beperking bij het zelfstandig functioneren, zodanig dat zij geen fysieke hindernissen ondervinden en zich kunnen verplaatsen binnen de regio zodat ze aan maatschappelijke en sociale activiteiten kunnen deelnemen.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het stimuleren dat mensen met een beperking gebruik kunnen maken van een vervoersysteem

voor verplaatsingen, zowel binnen de regio als naar aangewezen bestemmingen (puntbestemmingen) buiten de regio;

b. Aandacht vragen voor toegankelijkheidsaspecten bij ontwerpers van openbare ruimten, voorzieningen en gebouwen;

c. Acties uitvoeren in het kader van Agenda 22 ter oplossing van fysieke knelpunten.

Afwijkingen

a t/m c Conform.

6.6 Het helpen van mantelzorgers door een basispakket mantelzorgondersteuning en het bieden van respijtzorg in de thuissituatie.

Wat willen we bereiken?

Het helpen van mantelzorgers door een basispakket mantelzorgondersteuning en het bieden van respijtzorg in de thuissituatie. Hierdoor krijgen en houden mantelzorgers meer grip op hun situatie en vergroten zij hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

Wat gaan we er voor doen?

Het faciliteren van betrokken organisaties: Steunpunt voor Mantelzorgers Parkstad Limburg, en Stichting Ruggesteun Parkstad.

Afwijkingen

Conform.

6.7 Het bijdragen aan een optimale lokale gezondheidszorg

Wat willen we bereiken?

Het bijdragen aan een optimale lokale gezondheidszorg. Dat gebeurt in samenwerking met de regionale GGD en Meander jeugdgezondheidszorg. Hieraan is gekoppeld de uitvoering van wettelijke taken waarbij de verplichting geldt om, in samenwerking met de betrokken netwerkpartners, lokaal maatwerk te leveren.

Het lokaal gezondheidsbeleid heeft tot doel te komen tot een stijging van de gemiddelde leeftijd waarop mensen in Brunssum nog gezond en actief zijn. Verder beoogt het beleid voldoende adequate (preventieve) voorzieningen in stand te houden voor de doelgroep 0-19 jaar. Concreet is er sprake van de ambitie om te komen tot een daling van de volgende risicogroepen:

- het aantal inwoners met overgewicht
- het aantal inwoners dat rookt
- het aantal inwoners dat drinkt

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het afnemen van producten en diensten van en het subsidie verlenen aan GGD en Meander JGZ;
- b. een inventarisatie van de huidige inspanningen en bestaande structuren in Zuid-Limburg op het gebied van depressiepreventie. In dit kader zal het CMWW starten met onderzoek naar eenzaamheid onder ouderen.
- c. Het uitvoeren van het in 2014 door de Raad vast te stellen beleidsdocument preventie- en handavingsplan jeugd, alcohol en omgeving Parkstad Limburg, beleidsplan voor de uitvoering van de drank- en horecawet 2015 – 2019.
- d. het werken aan een gezonde en veilige leefomgeving in samenwerking met basisscholen en wijkteams middels Active living en School Buurtsportvereniging.
- e. Uitzetten van de ouderenmonitor naar de gezondheidssituatie en zorgbehoeften van ouderen (55-plussers).
- f. Bestrijding van infectieziekten, seksuele gezondheidszorg en tuberculosezorg.
- g. Opleiding en training van hulpverleners bij psychosociale hulp bij ongevallen en rampen.

Afwijkingen

a. Conform.

b. Conform.

Het CMWW is in dit kader gestart met het project preventieve huisbezoeken bij 80-plussers, welk onderdeel is van het activiteitenplan 'Het huishouden op orde'. Tijdens deze huisbezoeken wordt

men bij een mogelijke ondersteuningsvraag doorverwezen, wanneer ouderen gedeelde interesses hebben worden zij met elkaar in contact gebracht en tevens worden ouderen geactiveerd om iets in hun buurt te betekenen.

c. Conform.

Aan de realisering van de doelstellingen van het beleid is gewerkt door de inzet van een combinatie van maatregelen gelegen op de terreinen voorlichting en educatie, en toezicht en handhaving. De uitkomsten van een in de tweede helft van 2015 in Zuid Limburg gehouden mystery-shop onderzoek naar het naleefgedrag van alcoholverstrekkers (horeca, detailhandel, sportkantines) vormen de basis voor het uitvoeringsprogramma alcohol en jeugd van 2016.

d. Conform.

Het project Active Living van de GGD Zuid Limburg is in 2015 beëindigd. Hieraan namen 2 Brunssumse scholen deel, te weten Langeberg en Meander. De basisschool Langeberg neemt thans deel aan het project Gezonde School van de Toekomst (weliswaar in afgeslankte vorm, zgn. de sportieve school) en op de Meander verzorgen wij de naschoolse sportactiviteiten op de woensdagmiddag. Het project "de buurtsportvereniging Oost" is opgezet waarin de gemeente (wijkmanagers/med. afd Voorzieningen), het wijkteam, CMWW, GGD Z.L. en de wijkbewoners gezamenlijk activiteiten organiseren voor hun eigen buurtbewoners. Daarnaast loopt op alle peuterspeelzalen en basisscholen het project Brunssum in Actie en JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht). De eerste testresultaten zijn bekend, en laten positieve resultaten zien. Het percentage kinderen met (ernstig) overgewicht is afgenomen en het percentage kinderen met een grote motorische achterstand is ook afgenomen.

e. Niet conform.

De ouderenmonitor zal eerst in 2016 gaan plaatsvinden.

f. Conform.

g. Conform.

6.8 Kinderen kunnen gezond opgroeien

Wat willen we bereiken?

Kinderen kunnen gezond opgroeien. Gezondheidsrisico's bij kinderen worden zo vroeg mogelijk opgespoord en aangepakt.

Wat gaan we er voor doen?

Faciliteren van Meander JGZ 0-4 en GGD JGZ 4-12 voor een adequate jeugdgezondheidszorg die minimaal voldoet aan de wettelijke vereisten.

Afwijkingen

Conform.

6.9 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	768	809	807	1
Indirecte lasten	144	144	144	0
Kapitaalslasten	6	6	6	0
TOTAAL LASTEN	918	959	957	1
Baten	-6	-10	-17	7
SALDO BATEN EN LASTEN	911	949	941	8
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	911	949	941	8

Afwijkingen analyse beleidsveld: Leefbaarheid en gezondheid	I/ S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Verbetering leefbaarheid inde wijken</u> Lasten: De kosten die in het kader van de verbetering van de leefbaarheid in de wijken worden gemaakt, onder andere bijeenkomsten met de diverse wijkteams, zijn moeilijk in te schatten. De overschrijding wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve. Reserves: Onttrekking aan de reserve afwikkeling Sociale Vernieuwing, door saldering met een onderschrijding van € 4.000 op <u>Klachten contact centrum</u> (zie kleine afwijkingen)	I	-10		6	-4
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 18.000 ten opzichte van de begroting.	I	11	7		18
Totaal Incidenteel	I	1	7	6	14
Totaal Structureel	S	0	0	0	0
Totaal		1	7	6	14
Saldo van Baten en Lasten		8			

7. Integrale veiligheid

7.1 De veiligheidsbeleving en leefbaarheid in de wijken en buurten voor alle bewoners vergroten

Wat willen we bereiken?

De veiligheidsbeleving en leefbaarheid in de wijken en buurten voor alle bewoners vergroten.

Wat gaan we er voor doen?

a. Versterken van burgerparticipatie door:

- structurele implementatie van de aanpak Veilige en Leefbare Buurten;
- deelname aan Burgernet vergroten;
- onderzoek doen naar de mogelijkheden van een app voor het melden van misstanden in de openbare ruimte.

b. Indien onvermijdelijk (mobiel) cameratoezicht inzetten.

c. Aanpak woninginbraken.

Afwijkingen

a. Deels conform.

Burgerparticipatie is een essentieel element in de aanpak van problemen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. De veilige buurten aanpak is daarin een waardevol instrument en dit is in 2015 over alle wijken uitgerold.

Datzelfde geldt voor Burgernet. Extra wervingsacties hebben geresulteerd in een stijging van het aantal deelnemers van 8,5% in 2014 naar 9,7 % in 2015.

Een voor Brunssum nieuw fenomeen is de opkomst van buurtwhatsapp's. Het is een burgerinitiatief dat door ons in eerste instantie is gefaciliteerd door een stukje regie in de uitvoering, zoals het opstellen van een algemeen reglement en het plaatsen van borden. De wijkmanagers coördineren een en ander en de wijkteams bewaken het overzicht. De belangstelling voor dit fenomeen is groot en het aantal nieuwe initiatieven neemt toe.

Het onderzoek naar mogelijkheden voor een app voor het melden van misstanden in de openbare ruimte heeft geresulteerd in de MijnGemeente-app, die vanaf maart 2016 is te downloaden.

b. Conform.

Er heeft zich in 2015 geen situatie aangediend, waarin over gegaan moest worden tot inzet van mobiel cameratoezicht.

c. Conform.

Evenals in het gemeentelijk veiligheidsbeleid heeft de aanpak van woningbraken prioriteit bij de politie, die dit misdrijf kwalificeert als High Impact Crime. Ook in 2015 is de al enige tijd geleden door partijen ontwikkelde aanpak gehanteerd. De politiecijfers geven een dalende trend te zien van 173 inbraken in 2014 naar 151 in 2015.

7.2. Voorkomen van de toename van drugsoverlast en –criminaliteit

Wat willen we bereiken?

Voorkomen van de toename van drugsoverlast en -criminaliteit.

Wat gaan we er voor doen?

Uitvoering geven aan het Damoclesbeleid.

Afwijkingen

Conform.

In 2015 zijn op grond van artikel 13b Opiumwet 17 panden gesloten en is in 2 gevallen een waarschuwing gegeven.

7.3 Terugdringen of voorkomen van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit.

Wat willen we bereiken?

Terugdringen of voorkomen van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit.

Wat gaan we er voor doen?

a Consequent blijven aanpakken van de georganiseerde criminaliteit, vanuit zowel de vergunningverlening als de bestuurlijke aanpak.

b De wijzigingen van de prostitutiewetgeving in de lokale regelgeving implementeren, in afstemming met de regiogemeenten.

Afwijkingen

a Conform

In samenwerking met onze veiligheidspartners en onder begeleiding van het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) hebben we ook in 2015 ingezet op het in kaart brengen van en aanpakken van zware criminaliteit.

Begin juni hebben we het nieuwe Bibob-beleid (Beleidslijn gemeente Brunssum voor de toeassing van de Wet Bibob 2015) vastgesteld, waarmee we ons arsenaal aan instrumenten om de georganiseerde criminaliteit aan te pakken, hebben versterkt.

b Niet conform.

Implementatie van de wijzigingen in prostitutiewetgeving in de APV heeft niet plaats gevonden. Anders dan verwacht is de ontwikkeling van beleid en de afstemming op regionaal niveau (ZL) nog niet afgerond.

7.4 Alcoholgebruik door jongeren terug dringen en daarmee gezondheidsschade en overlast beperken.

Wat willen we bereiken?

Alcoholgebruik door jongeren terug dringen en daarmee gezondheidsschade en overlast beperken.

Wat gaan we er voor doen?

Uitvoering geven aan het Preventie en Handhavingsplan 2014 Jeugd Alcohol en Omgeving

Afwijkingen

Conform.

Aan de realisering van de doelstellingen van het beleid is gewerkt door de inzet van een combinatie van maatregelen gelegen op de terreinen voorlichting en educatie, en toezicht en handhaving. De uitkomsten van een in de tweede helft van 2015 in Zuid Limburg gehouden mystery-shop onderzoek

naar het naleefgedrag van alcoholverstrekkers (horeca, detailhandel, sportkantines) vormen de basis voor het uitvoeringsprogramma alcohol en jeugd van 2016.

7.5 Een adequate rampenbestrijdingsorganisatie en brandweezorg.

Wat willen we bereiken?

Een adequate rampenbestrijdingsorganisatie en brandweezorg.

Wat gaan we er voor doen?

a. Samen met de veiligheidspartners (andere gemeenten in Zuid-Limburg, brandweer, politie en GHOR) is de gemeente verantwoordelijk voor een professionele rampenbestrijding en brandweezorg. Gezamenlijk geven wij uitvoering aan het Beleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Limburg 2012-2015.

b. Onze gemeentelijke organisatie is zodanig getraind dat in geval van een ramp of crisis iedereen zijn rol kent en handelt zoals is vastgelegd in het crisisplan (voorheen rampenplan).

Afwijkingen

a. Conform.

In 2015 is het geactualiseerde risicoprofiel van de regio Zuid Limburg vastgesteld, dat de basis vormt voor het nieuwe Beleidsplan Veiligheidsregio Zuid Limburg 2016-2020, dat in de loop van 2016 wordt vastgesteld.

b. Conform.

Ook in 2015 zijn er oefeningen gehouden voor bestuurders en ambtenaren.

7.6 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	1.824	1.824	1.632	192
Indirecte lasten	1.132	1.132	1.132	0
Kapitaalslasten	2	2	2	0
TOTAAL LASTEN	2.959	2.959	2.767	192
Baten	-38	-23	-24	1
SALDO BATEN EN LASTEN	2.921	2.936	2.743	194
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	2.921	2.936	2.743	194

Afwijkingen analyse beleidsveld: Integrale veiligheid	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Brandweerbeleid / Account brandweer</u> De bijdrage aan de FLO-kosten wordt bepaald door het aantal aanvragen, dat niet te voorspellen / te sturen valt. De bijdrage over 2015 is aanmerkelijk lager (€ 68.000) uitgevallen dan verwacht Bijdrage aan de Brandweer Zuid Limburg incidenteel lager (€ 84.000) door teruggave over 2014	I	188			188

De in rekening gebrachte inflatiecorrectie bleek lager dan wij begroot hadden, hetgeen een incidentele onderschrijding van het budget (€ 36.000) veroorzaakt. Houdt verband met het feit, dat wij in onze begroting rekening hebben gehouden met een inflatiecorrectie terwijl de brandweer deze indexering pas achteraf (via de jaarrekening) in rekening brengt.					
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 6.000 ten opzichte van de begroting.	I	4	2		6
Totaal Incidenteel	I	192	2	0	194
Totaal Structureel	S	0	0	0	0
Totaal		192	2	0	194
Saldo van Baten en Lasten		194			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

8.1 meer bestuurskracht en probleemoplossend vermogen

Wat willen we bereiken?

Er is sprake van meer bestuurskracht en probleemoplossend vermogen. Door verdergaande participatie c.q. coproductie (gemeente – maatschappelijk middenveld – burgers) wordt een breder draagvlak verkregen voor beleid en uitvoering. Er vindt een verschuiving plaats van burgerparticipatie in enge zin naar overheidsparticipatie. De afstand tussen burger en overheid wordt verkleind en het vertrouwen in de politiek vergroot. Het imago van gemeente (bestuur) verbetert.

Wat gaan we er voor doen?

Wijkgericht werken versterken door de volgende stappen te nemen:
a nadere, beknopte, analyse van de evaluatienota & aanbevelingen;
b herijking van de visie op wijkgericht werken;
c doorontwikkeling wijkgerichte aanpak en wijkregie.

Afwijkingen

a t/m c Conform.

Met name ook de veranderingen in het sociaal domein dwingen ons om opnieuw te kijken naar de invulling van wijkgericht werken en de rol van de (burger) wijkteams hierin. Op basis van evaluatiegesprekken met betrokkenen zijn we in 2015 gestart met een traject om te komen tot een doorontwikkeling van het wijkgericht werken en het bepalen van de veranderde rol van de wijkteams hierbij. Dit traject wordt in de loop van 2016 afgerond.

8.2 Wat willen we bereiken?

Wat willen we bereiken?

Alle Brunsummers kunnen op de hoogte zijn van de voor hen relevante gemeentelijke informatie.

Wat gaan we er voor doen?

Onderzoek doen naar vernieuwing van de mediamix.

Afwijkingen

Conform

In de loop van 2015 heeft het onderzoek naar een nieuwe mediamix inderdaad plaatsgevonden. Informatie wordt in toenemende mate geconsumeerd in de vorm van beelden en (korte) digitale berichten (vaak 24/7), en veel minder in de vorm van gedrukte media. De nieuwe mediamix van de gemeente gaat inhaken op deze ontwikkelingen door een groter accent op beeld, waarmee de gemeente zich sterker kan profileren op de social media. Daarnaast vindt een andere inzet plaats van 'print', de gedrukte media, waarbij print inwoners van Brunssum (wekelijks of twee-wekelijks) blijft informeren over relevante ontwikkelingen, maar waarbij die informatievoorziening veel meer als ondersteuning gaat fungeren voor 'beeld'. Het streven is om die verschuiving te realiseren binnen de huidige financiële kaders.

In het verlengde van de vernieuwing van deze mediamix is in 2015 ook gekeken naar de mogelijkheden om de inzet van social media door de gemeente Brunssum verder te professionaliseren, door een onderzoek te doen naar de huidige praktijk en naar de mogelijkheden om die verder uit te bouwen. Dit zal uitmonden in een social media-beleid/protocol voor de hele organisatie.

Tevens is in 2015 gestart met een vernieuwing van de gemeentelijke website, met het oog op een betere en klantvriendelijkere ontsluiting van webinfo.

8.3 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	1.764	1.789	1.659	130
Indirecte lasten	4.377	4.377	4.392	-14
Kapitaalslasten	6	6	4	3
TOTAAL LASTEN	6.148	6.173	6.054	119
Baten	-288	-96	-102	6
SALDO BATEN EN LASTEN	5.860	6.077	5.952	125
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	5.860	6.077	5.952	125

Afwijkingen analyse beleidsveld: Communicatie en interactie	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Burgemeester en Wethouders</u> In verband met mogelijke wachtgeldaanvragen na de verkiezingen van 2014 werd de post wachtgelden en pensioenen verhoogd, hetgeen achteraf niet nodig is gebleken.	S	59			59
<u>Bestuursondersteuning algemeen</u> Structureel lagere personeelskosten doordat een adviseur eerder uit dienst is dan geraamd € 18.000. Vanaf 2016 wordt dit bedrag in mindering gebracht op de bezuinigingstaakstelling. Incidenteel hogere juridische kosten door afhandeling van een aantal zaken van ambtenarenrechtelijke aard ad € 21.000	S I	18 -21			18 -21

<u>Rekenkamer en externe accountant</u> Naar aanleiding van de nieuwe aanbesteding accountant is er structureel ruimte ontstaan op het budget Controlekosten. In het verleden heeft de gemeenteraad al aangegeven dat deze ruimte gereserveerd dient te blijven, voor eventueel extra opdrachten van de raad aan de accountant, onderschrijving € 10.000 Door de rekenkamercommissie zijn in 2015 minder onderzoeken uitgevoerd dan geraamd, onderschrijving € 24.000	I	34			34
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 27.000 t.o.v. de begroting.	I	29	6	-8	27
Totaal Incidenteel	I	42	6	-8	40
Totaal Structureel	S	77	0	0	77
Totaal		119	6	-8	117
Saldo van Baten en Lasten		125			

9. Cultuur en sport

9.1 Inwoners van Brunssum kunnen zich ontplooiën op het gebied van muziek, dans en cultuur.

Wat willen we bereiken?

Inwoners van Brunssum kunnen zich ontplooiën op het gebied van muziek, dans en cultuur. Culturele evenementen en kermissen hebben positieve economische effecten, dragen bij aan sociale verbondenheid, en leiden tot imagooversterking van Brunssum. Tradities worden gekoesterd. De gemeente waarborgt de compleetheid en continuïteit van het evenementenaanbod.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het verstrekken van subsidie aan de muziekschool, de bibliotheek, aan muziek-, toneel- en zangverenigingen en aan culturele evenementen;
- b. Het organiseren van twee kermissen per jaar;
- c. Het jaarlijks (mede) organiseren en subsidiëren van Koningsdag, dodenherdenking en sleuteloverdracht;
- d. Wijziging subsidieverordening i.v.m. bezuinigingen op subsidies.

Afwijkingen

a t/m c Conform.

d Niet conform.

Als gevolg van de benodigde personele capaciteit voor de decentralisaties binnen het sociale domein. Een gewijzigde subsidieverordening is in voorbereiding.

9.2 Zoveel mogelijk inwoners van Brunssum ontplooiën zich op het gebied van sport.

Wat willen we bereiken?

Zoveel mogelijk inwoners van Brunssum ontplooiën zich op het gebied van sport. Sporten en bewegen dragen bij aan gezondheid, ontspanning en welzijn. Het sportbeleid en –aanbod is afgestemd op behoeftes en interesses van sportbeoefenaren.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het verstrekken van subsidie aan (sport)verenigingen;
- b. Het efficiënt beheren/exploiteren van sportaccommodaties tegen redelijke tarieven;
- c. Ontwikkelingen van sport worden gemonitord en daar waar nodig omgezet in beleid;
- d. Het nog actiever promoten en ontwikkelen van activiteiten in relatie tot de volksgezondheid.

Afwijkingen

- a. Conform.
- b. Conform.
- c. Sport maakt ieder jaar een overzicht van bespelingsnormeringen op de buitensportaccommodaties. De uitkomsten leiden niet tot beleidswijzigingen.
- d. Actieve promotie en ontwikkeling van de volgende activiteiten in 2015:

ActiveLiving

Het project Active Living ten behoeve van het structureel stimuleren van gezond- en beweeggedrag is in 2015 succesvol afgerond, mede door de breed opgezette interdisciplinaire samenwerking binnen de gemeente en het actief betrekken van wijkteams, scholen en organisaties op het gebied van verkeersveiligheid. BS Meander zet het Active Living project zelfstandig voort, BS Langeberg besteedt meer tijd en aandacht aan sport en beweging (beweegscholen).

Vanuit Active Living is het initiatief 'Buurt in beweging' voortgekomen in de wijk Brunssum-Oost.

Brunssum in actie

Gemeente Brunssum geeft uitvoering aan het programma Brunssum in actie. Via dit project zijn 6 programma's van start gegaan om basisschoolkinderen een actieve en gezonde leefstijl aan te leren. Inmiddels hebben bij alle 11 scholen van het primair onderwijs in Brunssum (ruim 2.200 leerlingen) de 0-meting en de eerste vervolg meting plaatsgevonden. De eerste resultaten zijn positief ten aanzien van overgewicht en motorische achterstand. Daarnaast is er in het kader van Brunssum in actie in 2015 een sportproject georganiseerd: SMILE, hieraan hebben 660 leerlingen deelgenomen. Aan het project MBVO, 'Meer Bewegen Voor Ouderen', neemt wekelijks een groep van 12 personen deel.

JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht).

JOGG en Brunssum in Actie hebben elkaar in 2015 versterkt en aangevuld. In 2015 is er een stuurgroep JOGG gevormd om draagvlak binnen Brunssum te creëren, en tevens is er een start gemaakt met de vorming van werkgroepen. In oktober 2015 ging de campagne DrinkWater van start op alle peuterspeelzalen in Brunssum.

9.3 Mijnverleden wordt actief uitgedragen

Wat willen we bereiken?

Het mijnverleden wordt actief uitgedragen in een eigentijdse vorm en is in 2015 nog beter verankerd in de gemeenschap. Onroerende zaken met sociaal-culturele waarde blijven ook voor latere generaties behouden.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het organiseren van minimaal één activiteit per jaar rond het thema "mijnverleden";
- b. Behoud van beschermde (mijn)monumenten via melding- en vergunningstelsel;
- c. Actief participeren in het jaar van de Mijnen 2015.

Afwijkingen

- a t/m c Conform.

9.4 Inzet van vrijwilligers

Wat willen we bereiken?

De inzet van vrijwilligers bij het al dan niet in verenigingsverband organiseren van activiteiten op het gebied van muziek, dans, cultuur en sport wordt actief gestimuleerd.

Wat gaan we er voor doen?

Het aansporen van organisaties tot het werken met vrijwilligers.

Afwijkingen
Conform.

9.5 Bevorderen van bibliotheekvernieuwing

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van bibliotheekvernieuwing, cultureel ondernemerschap, digitalisering en samenwerking. De samenwerking met collega-bibliotheken in Parkstad intensificeert en leidt tot een verhoging van de efficiency. De bibliotheek functioneert in lijn met de actuele certificeringsnormen en het geactualiseerde bibliotheekbeleid.

Wat gaan we er voor doen?

Subsidiëren van de Bibliotheek Brunssum. 5b.Actualiseren van bibliotheekbeleid en bibliotheek ondersteunen bij zoeken naar vormen van samenwerking die tot efficiencyvoordelen leiden.

Afwijkingen
Conform.

9.6 Archeologische waarden

Wat willen we bereiken?

Zoveel mogelijk archeologische waarden ongestoord in de bodem behouden en bij planontwikkeling in een vroeg stadium verifiëren of deze waarden bedreigd kunnen worden.

Wat gaan we er voor doen?

Op basis van de in 2013 geactualiseerde archeologische verwachtings- en beleidskaart maakt Brunssum zichtbaar waar archeologische waarden aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en koppelt daaraan een onderzoekplicht. Hiermee is inzichtelijk wanneer wel en wanneer geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is. In 2014 is het bij de kaart behorende beleidsplan 'Archeologie in Parkstad' afgerond, waarin onder andere een nadere onderbouwing wordt gegeven van de verwachtingswaarden op de kaart. Het beleidsplan wordt opgesteld door de regioarcheologe, in samenspraak met de parkstadgemeenten.

Afwijkingen
Conform.

9.7 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	3.073	3.224	3.246	-22
Indirecte lasten	591	591	606	-15
Kapitaalslasten	324	324	324	0
TOTAAL LASTEN	3.988	4.139	4.176	-37
Baten	-651	-626	-671	45
SALDO BATEN EN LASTEN	3.336	3.513	3.505	8
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	3.336	3.513	3.505	8

Afwijkingen analyse beleidsveld: Cultuur en sport	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Muziekonderwijs</u> Lasten : Subsidie aan "Kinderen doen mee" in het kader van de deelname aan Muziek- en dansonderwijs wordt achteraf door Muziekschool in rekening gebracht en wordt gedekt door onttrekking aan de Reserve Kinderen doen mee, overschrijding € 26.000. Anderzijds was er een onderschrijding inzake de kosten van wachtgeld ad € 5.000 Reserves : Onttrekking aan reserve Kinderen doen mee (B004196) Deelname Muziek en dansonderwijs dat achteraf door het SMK in rekening is gebracht. Een bedrag van € 6.000 was al door middel van de begroting geraamd.	I	-21		20	-1
<u>Gymzaal Brunssum-Noord</u> Incidentele onderschrijding, voornamelijk door lagere energiekosten en diverse overige kosten onderhoud	I	12			12
<u>Brunssum Beweegt</u> Lasten : Overschrijding wordt veroorzaakt door diverse algemene breedtesportactiviteiten, materialen en huren tot een bedrag van € 15.000. Daarnaast zijn diverse nieuwe projecten opgestart zoals onder andere Project water, Beweegdiploma Peuters, verruiming van Brunssum in Actie, JOGG fee, alsook werd er een provinciaal symposium te Brunssum gehouden, zulks tot een totaal van € 31.000. Verder is € 4.000 besteed aan uren WSW. In totaliteit is hiermee een bedrag gemoeid van € 50.000	I	-50	25	25	0

extra (overschrijding). Baten : Het voorgaande is lopende het jaar ingezet vanuit de gedachte dat we € 11.000 ontvangen van de scholen voor Brunssum in Actie, € 8.000 van ISDBOL vanwege gerealiseerde sportprojecten voor hun cliënten alsmede niet geraamde cursistenbijdragen in het kader van MBVO, Valpreventie en Bridge, Denken en Doen ad € 6.000. In totaliteit is hiermee een bedrag gemoeid van € 25.000. Reserves : Onttrekking aan de reserve Brunssum beweegt. Het alsdan verwachte tekort van € 25.000 is via een onttrekking vanuit de reserve Brunssum Beweegt (gevoed door de rijksbijdrage Gezond In De Stad; GIDS) gedekt waar, zoals bij ons bekend, nog voldoende middelen aanwezig waren.					
<u>Zwembad de Bronspot</u> De onderschrijving is o.a. te danken aan het feit dat het beheerssysteem werd aangepast waardoor de energielasten beduidend lager zijn uitgevallen dan geraamd. Het budget in de begroting 2016 werd al naar beneden bijgesteld met dit bedrag.	I	19			19
<u>Culturele evenementen</u> Lasten : Uitvoeren van niet geraamde activiteiten, o.a. Jaar van de Mijnen en Openluchttheater Baten : Incidenteel zijn er extra inkomsten zijn gegenereerd met de verkoop van kunst	I	-14	18		4
<u>Kermissen</u> Hogere uitgaven organisatie Kermissen onder andere door de hoge energiekosten c.q. te lage raming van de energiekosten	S	-11			-11
<u>Volksfeesten</u> De werkelijke kosten van organisatie van diverse evenementen (onder andere Dodenherdenking, Koningsdag) blijken structureel hoger dan verwacht. Daarnaast was de doorbelasting van interne uren hoger dan geraamd	S	-14			-14
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 44.000 t.o.v. de begroting.	I S	43 -10	11 -10		54 -10
Totaal Incidenteel	I	-12	55	45	88
Totaal Structureel	S	-25	-10	0	-35
Totaal		-37	45	45	53
Saldo van Baten en Lasten		8			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

Resteffecten

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	0	0	0	0
Indirecte lasten	0	0	0	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0	0
Toevoeging	560	2.516	3.057	-540
Onttrekking	-632	-1.019	-1.253	234
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	-72	1.497	1.804	-306
Gerealiseerd resultaat	-72	1.497	1.804	-306

Restproducten	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Beleidsveld Werk en participatie				15	
Beleidsveld Inkomen armoede en schulden				20	
Beleidsveld Jeugd en opvoeden				0	
Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning				-184	
Beleidsveld Onderwijs				-201	
Beleidsveld Leefbaarheid en gezondheid				6	
Beleidsveld Integrale veiligheid				0	
Beleidsveld Communicatie en interactie				-8	
Beleidsveld Cultuur en sport				45	
Resteffecten				0	
afrondingsverschil				1	
				-306	

Programma 3 Brunssum, een levendige stad!

Kerdoel: Aantrekkelijke leefomgeving

Visie

Brunssum is de groenste stad (in de regio), waar mensen van alle leeftijden en alle bevolkingsgroepen graag wonen, werken en recreëren. De woningen in de wijken sluiten aan op de behoefte en de woonomgeving heeft een positieve, schone uitstraling, zodat men zich er prettig en veilig voelt. De leefomgeving blijft, ondanks de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, voor de bewoners aantrekkelijk.

Een goede bereikbaarheid van woningen en voorzieningen evenals de gezondheid en veiligheid van bewoners zijn van belang voor de leefbaarheid. Externe veiligheidsrisico's worden beperkt.

Binnen Parkstad liggen grote kansen en uitdagingen op het gebied van natuur, toerisme en recreatie. Een goede ontsluiting maakt toeristische attracties in Parkstad als geheel (waaronder onze Oostflank!) beter bereikbaar voor bezoekers uit binnen- en buitenland.

Programma Brunssum, een levendige stad omvat de volgende onderdelen:

1. Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting
2. Milieu, verkeer en openbare ruimte
3. Wijkvoorzieningen
4. Recreatie en groen
5. Resteffecten programma 3

Algemene toelichting

1. Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting

In het kader van de integrale gebiedsaanpak kon het afgelopen jaar de stadsdeelvisie Brunssum-west worden vastgesteld. Gerealiseerd werden een brede school, een nieuw winkelcentrum annex 36 levensloop bestendige appartementen, alsmede 8 zgn. woonwerkwoningen.

In het kader van de stadsdeelvisie Brunssum Centrum/noord werd uitvoering gegeven aan de realisatie van het zorgplein, de Brikke Oave en het Lindeplein, alsmede de brede school in het Kerkeveld. Met de sloop van o.a. de 86 portieketagewoningen Poorterstraat kon ook in 2015 binnen het regionale kader voor de transformatieopgave voor Parkstad Limburg de woningvoorraad verder worden terug gebracht.

De taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden werd opnieuw gerealiseerd, evenals een noodopvang voor vluchtelingen.

In 2015 is een groot aantal ontwikkelplannen tot een afronding gekomen. Het betreft dan plannen zoals de bestemmingsplannen "USAG", "Woningbouw Van Ruysdaelstraat", "Woningbouw Tritbach" en diverse uitgebreide omgevingsvergunningprocedures (waaronder Brede School Centrum en enkele meer civieltechnische projecten). Een geactualiseerde welstandsnota kon worden geïmplementeerd.

In 2015 is budget vrijgemaakt t.b.v. de zgn. stratenaanpak door de Stichting Streetwise met als doel het bevorderen van het ondernemersklimaat en het terugdringen van de leegstand in het winkelcentrum. De leegstaande panden hoek Wilhelminastraat/Kerkstraat en hoek Schiffelerstraat/Kerkstraat hebben een nieuwe invulling gekregen (met resp. een elektronicazaak en een bankfiliaal). Middels de inzet van de Stichting Streetwise wordt tevens beoogd om startende ondernemers te ondersteunen bij het opstarten van een winkel of horecabedrijf in het Centrum.

In het kader van fase 1b van het project doorsteek Centrum is er met verschillende geïnteresseerden gesproken over een toekomstige vestiging aan het nieuwe plein. Periodiek heeft er afstemming plaatsgevonden tussen gemeente, Weller, Bouwontwikkeling Jongen en 3W New Development.

2. Milieu, verkeer en openbare ruimte

Op het gebied van duurzaamheid heeft de Raad medio 2015 ingestemd met Palet 1.0 en Palet 2.0 als kaderstellende documenten voor de ontwikkeling van een energie neutrale regio. Door de Parkstadgemeenten wordt nu gewerkt aan het Uitvoeringsprogramma.

Ook heeft de Raad goedkeuring gegeven aan het zonnepanelenproject, waarna de verdere uitwerking van dit duurzaamheidsproject is opgepakt.

Toonaangevend civieltechnisch project was de herinrichting van het Lindeplein. De werkzaamheden hebben een jaar in beslag genomen. Met dit project, in combinatie met de nieuwe Brikke-Oave is het “kloppend hart” van Brunssum gerealiseerd.

De aanleg van de glasvezel in het voorjaar 2015 afgerond. Gedurende de aanlegfase van de glasvezel heeft slechts summier onderhoud van de trottoirs plaatsgevonden. De onderhoudsachterstand is in 2015 voor een deel ingelopen.

Bij het wegenonderhoud is rekening gehouden met de toekomstige effecten van de Buitenring, waardoor de verkeersbelasting op een aantal wegen verandert. Het onderhoud is daarom, behoudens minimaal noodzakelijk onderhoud, uitgesteld. De middelen zullen over enkele jaren nodig zijn om deze (bewust) uitgestelde werkzaamheden alsnog uit te voeren.

Door uitspraak van de Raad van State in maart 2015 is het Inpassingsplan voor de Buitenring definitief geworden en zijn de werkzaamheden in hoog tempo voortgezet. Het tracé westelijk langs Brunssum heeft inmiddels vorm gekregen en ook voor de oostelijke passage zijn de voorbereidende werkzaamheden in gang gezet, o.a. dempen Kattekoelenvijvers, ontbossing en de bouw van kunstwerken Hoogenboschweg en Roode Beek. Voor de passage van de Bouwberg/Hendrik heeft de Provincie een nieuwe PIP in procedure gebracht, wat niet van een verdiept-, maar van een verhoogd weglichaam uitgaat. Verdere besluitvorming omtrent dit PIP wordt voorjaar 2016 verwacht. De gemeentelijke inspanningen hebben in 2015 gelegen in een planologische procedure t.b.v. een alternatieve toerit voor de brug Klingbenden, de begeleiding van de uitbreiding volkstuinencomplex De Lemmender, de kwaliteit van bij het project betrokken gemeentelijke wegen, de verplaatsing van de manege en de algemene project coördinatie (regulier ambtelijk overleg, interne afstemming, correspondentie, beleidsadvisering).

3. Wijkvoorzieningen

In de voorzieningenstructuur zijn in 2015 belangrijke stappen gezet. Met het gereedkomen van de nieuwe Brikke Oave en de herinrichting van het Lindeplein is het cultureel hart van Brunssum werkelijkheid geworden. De exploitatie van het gebouw is bij een ondernemer ondergebracht. In Brunssum-West is de Brede school met een sporthal gereedgekomen, waarmee ook deze wijk beschikt over nieuwe en eigentijdse faciliteiten op het gebied van onderwijshuisvesting en sport. De bouw van de Brede School Centrum is in 2015 van start gegaan. Daarmee zullen alle wijken voorzien zijn van een goed geoutilleerd gebouw voor onderwijs en sport.

4. Recreatie en groen

Het buitengebied voorziet in belangrijke mate in de recreatiebehoefte van onze inwoners. Verbindingen en bereikbaarheid van het buitengebied zijn daarom van belang. Door de aanleg van de Buitenring blijven verbindingen via openbare wegen in stand, maar in recreatieve zin zullen (vooral aan de noordzijde van de gemeente) kortsluitende verbindingen vervallen. De Provincie heeft onderzocht of er mogelijkheden tot verbetering zijn. Geconstateerd is, dat een brug ter plaatse van de hoogbouw Brunssum-Noord in technisch opzicht als ook uit oogpunt van veiligheid niet gerealiseerd kan worden. Er wordt nu een alternatief beschouwd in de vorm van een wandelpad aan de zuidzijde van de Buitenring. Dit pad verbindt het beoogde hondenuitlaatgebied nabij de volkstuinen met een trap aan de Europalaan, van waaruit dan het buitengebied bereikt kan worden. Over een brug ter plaatse van de Akkerweg wordt overleg gevoerd tussen gemeente en Provincie.

Het groenbeheer is uitgevoerd conform het MIP. In een businesscase Groenbeheer is bezien of er mogelijkheden zijn het groenbeheer tegen mindere kosten uit te voeren. Weliswaar zijn er beperkte mogelijkheden tot versobering van de groeninrichting, maar er blijkt een nauwe relatie te bestaan tussen de effecten van versobering/bezuiniging en werkgelegenheid c.q. bekostigingssystematiek WOZL-medewerkers.

M.b.t. het Schutterspark zijn ontwikkelingen zoals de renaturering Rode Beek, NWW en de ontwikkelingspotentie van het bestemmingsplan Schutterspark aanleiding geweest voor het opstellen van een ontwikkelingsvisie voor het park.

Omdat Radar de huur van de kinderboerderij heeft opgezegd, is (met inschrijving) gezocht naar een nieuwe exploitant. Per 1 oktober 2015 is de kinderboerderij verhuurd aan Puts Groenbeheer.

Financieel

Op lastenniveau omvat dit programma bijna 27% van onze programmabegroting. De financiële realisatie op lastenniveau wijkt in belangrijke mate af van hetgeen in de (bijgestelde) begroting is opgenomen (globaal 19 % lager lasten binnen dit programma). De combinatie van omvang en afwijkingspercentage maakt dat het om een substantiële afwijking gaat qua bedrag.

Wat betreft de baten omvat dit programma ongeveer 19% van de programmabegroting. De financiële realisatie op batenniveau wijkt eveneens in belangrijke mate af van hetgeen in de (bijgestelde) begroting is opgenomen (globaal 30% lagere baten binnen dit programma). De combinatie van omvang en afwijkingspercentage maakt ook hier dat het om een substantiële afwijking gaat qua bedrag.

Per saldo leidt dit tot een beperkte afwijking in de financiële realisatie maar omdat binnen dit programma substantiële bedragen worden "verrekend" met reserves en voorzieningen hebben de voornoemde afwijkingen ook een substantiële afwijking tot gevolg op die verrekeningen. De stortingen in de reserves en voorzieningen waren circa 9% hoger. Anderzijds waren de onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen substantieel hoger (49 %).

Programma 3 - Brunssum, een levendige stad	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting	I	5704	-5621	40	124
Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting	S	0	-10	0	-10
Milieu, verkeer en openbare ruimte	I	-589	1239	-53	597
Milieu, verkeer en openbare ruimte	S	-22	22	0	0
Wijkvoorzieningen	I	694	46	-735	5
Wijkvoorzieningen	S	-65	99	-15	19
Recreatie en groen	I	48	37	-140	-55
Recreatie en groen	S	-27	8	0	-19
Totaal Incidenteel		5.857	-4.299	-888	671
Totaal Structureel		-114	119	-15	-10
Totaal Programma 3		5.743	-4.180	-903	661

De afwijkingen doen zich vooral voor als gevolg van substantieel andere begrotingsbedragen voor de Grondexploitatie. Dit geeft nauwelijks een resultaat maar laat wel zien dat de begrotingsbedragen niet representatief waren. Eind 2015 heeft een verdiepingsslag plaatsgevonden met betrekking tot de grondexploitatie. Naar de toekomst toe zullen begroting en realisatie op grond van die bijstellingen dichter bij elkaar liggen.

Binnen milieu, verkeer en openbare ruimte worden vooral uitgaven gedaan die worden verrekend met een voorziening. De mutaties op voorzieningen vinden onder de lasten of de baten plaats. De begrotingsbedragen zijn (vaak) gebaseerd op gemiddelde bedragen. De realiteit wijkt daarvan af en wordt verrekend met de voorziening. Op het absolute niveau van baten en lasten geeft dat (substantiële) verschillen maar in het saldo blijft dat beperkt. In de paragraaf kapitaalgoederen wordt overzicht geboden met betrekking tot het verloop van de voorzieningen.

De afwijking bij wijkvoorzieningen is met name een gevolg van het later gaan activeren van de investering in BMV Centrum.

1. Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting

1.1 Leefbaarheid en veiligheid middels een integrale gebiedsaanpak verbeteren

Wat willen we bereiken?

Het streven is er op gericht om de komende 15 tot 20 jaar in gezamenlijkheid de leefbaarheid en veiligheid in die wijken waar deze onder druk staan, middels een integrale gebiedsaanpak te verbeteren. Inwoners van Brunssum moeten kunnen blijven rekenen op een vitale en duurzame leefomgeving.

Wat gaan we er voor doen?

Aan de stadsdeelvisie Brunssum centrum/noord, west en het masterplan “Hart voor Treebeek” zal verder uitvoering worden gegeven. De stadsdeelvisie voor het gebied Brunssum zuid/oost wordt in 2015 afgerond.

Afwijkingen

Deels conform

De stadsdeelvisie Brunssum-west is ultimo 2015 vastgesteld. De stadsdeelvisie Brunssum zuid/oost zal in de loop van 2016 worden afgerond. Vertraging is mede het gevolg van planvorming door Weller m.b.t. vernieuwing Oude Egge.

1.2 Terugbrengen woningvoorraad

Wat willen we bereiken?

Op basis van de (aangepaste) envelop die het regionale kader voor de transformatieopgave voor Parkstad Limburg aangeeft, zal de woningvoorraad moeten worden teruggebracht i.v.m. de afname van het aantal woning-behoevende huishoudens en het terugbrengen van de leegstand naar 2%. Ook de plancapaciteit aan niet harde bouwplannen dient zoveel mogelijk te worden teruggebracht. Tevens wordt rekening gehouden met een transformatieopgave, omdat de (kwalitatieve) woningbehoefte niet meer past bij de woningvoorraad. Door tijdig ingrijpen kunnen de gevolgen voor de

leefbaarheid in de wijken als gevolg van leegstand worden beperkt, kunnen de gevolgen van dalende woningprijzen worden beperkt en kan segregatie worden voorkomen.

Wat gaan we er voor doen?

Woningen die niet meer voldoen aan de behoefte worden onttrokken aan de woningvoorraad of getransformeerd op basis van de geactualiseerde regionale woonstrategie en de daaraan aangepaste envelop die het regionale kader voor de transformatieopgave voor Parkstad Limburg aangeeft. De plancapaciteit aan niet harde (en zo mogelijk zelfs niet meer aan de huidige woningbehoefte beantwoordende harde) bouwplan capaciteit zal zoveel mogelijk worden teruggebracht.

Afwijkingen

Conform

1.3 Doelmatige voorziening in plaatselijke woningbehoefte

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van een doelmatige voorziening in de plaatselijke woningbehoefte, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin, op basis van het Provinciale Woonvisie Limburg, de Regionale Woonstrategie, alsmede regionale en lokale (prestatie-) afspraken. Bijzondere aandacht daarbij voor de huisvesting van zorgbehoevenden en verblijfsgerechtigden.

Wat gaan we er voor doen?

De taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden zal opnieuw worden gerealiseerd.. Gestreefd wordt naar de bouw van voldoende levensloopbestendige woningen.

Afwijkingen

Conform

1.4 Actueel ruimtelijk toetsingskader

Wat willen we bereiken?

Een actueel ruimtelijk toetsingskader voor omgevingsvergunningaanvragen en ruimte voor gewenste nieuwe ontwikkelingen met inachtneming van de eisen die een goede ruimtelijke ordening daaraan stelt.

Wat gaan we er voor doen?

Bestemmingsplannen en beheersverordeningen actueel houden en ruimte bieden aan nieuwe gewenste ontwikkelingen middels op maat gemaakte bestemmingsplannen.

Afwijkingen

Conform.

1.5 Omgeving en kwaliteitsnormen

Wat willen we bereiken?

Toe zien dat zowel de bebouwde als onbebouwde omgeving voldoen aan de gewenste kwaliteitsnormen. Behoud van de historische kwaliteiten in de mijnwijken.

Wat gaan we er voor doen?

Een geactualiseerde welstandsnota zal worden geïmplementeerd.

Afwijkingen

Conform.

1.6 Versterken ondernemers-, bezoekers-, en vestigingsklimaat

Wat willen we bereiken?

Het versterken van het ondernemers-, bezoekers-, en vestigingsklimaat in de Brunssumse winkelcentra.

Wat gaan we er voor doen?

- a. In stand houden van een goed georganiseerd centrummanagement en collectief ondernemersfonds (reclamebelasting) .
- b. Het faciliteren van (nieuwe) evenementen en startende ondernemers.

Afwijkingen

Conform.

1.7 Niveau Brunssum Centrum

Wat willen we bereiken?

Een goed niveau van welstand, groen, beheer en onderhoud in Brunssum Centrum.

Wat gaan we er voor doen?

Samenwerking met ondernemers, wijkteam, afd. Beheer & Onderhoud, Projecten en Leefomgeving.

Afwijkingen

Conform.

1.8 Terugdringen winkelleegstand

Wat willen we bereiken?

Het terugdringen van de winkelleegstand in het kernwinkelgebied.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Acquisitie
- b. Tijdelijke leegstandsprojecten, bruikleen van panden, aankleding etalages etc.
- c. Samenwerking met Weller, Jongen, 3W, eigenaren, ondernemers.
- d. Uitvoering van de leegstandsverordening.

Afwijkingen

a t/m d Conform.

1.9 Herstructurering en krimp-proof

Wat willen we bereiken?

Herstructurering en 'krimp-proof' maken van Brunssum Centrum middels investering in ruimtelijk-economische projecten.

Wat gaan we er voor doen?

Uitvoering van het masterplan Centrum met o.a.:

- Doorsteek Centrum
- Herstructurering Lindeplein
- Nieuwbouw Brikke Oave
- Voorzieningen Vijverpark
- Brede School en revitalisering wijk Kerkeveld
- Zorgplein

Afwijkingen

Conform.

De uitvoering van de deelprojecten is gereed, nagenoeg afgerond dan wel lopende.

1.10 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	8.397	8.428	2.544	5.884
Indirecte lasten	1.409	1.409	1.502	-93
Kapitaalslasten	352	352	439	-87
TOTAAL LASTEN	10.159	10.190	4.485	5.704
Baten	-9.046	-9.245	-3.614	-5.631
SALDO BATEN EN LASTEN	1.113	944	871	73
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.113	944	871	73

Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Ruimtelijke kwaliteitszorg</u> Met name het beperkt aantal inspraakavonden dat noodzakelijk was inzake de actualisering van de welstandsnota, hebben uiteindelijk er toe bijgedragen dat de kosten werden onderschreden met een bedrag van € 5.800.	I	+6	0	0	+6
<u>Bestemmingsplannen</u> Lasten: Ten behoeve van 2015 is een budget opgenomen ter hoogte van € 9.000 voor het inhuren van adviesbureau's om de lopende bestemmingsplannen af te kunnen ronden. De begrote kosten zijn destijds deels gebaseerd op een raming voor meerwerk zonder dat hiervoor al een offerte was opgesteld. De uiteindelijke kosten zijn lager uitgevallen en derhalve resteert nog een bedrag van € 3.436. Er is voor het jaar 2016 nog een klein bedrag benodigd om het bestemmingsplan "Thematische herziening archeologie" af te ronden. Deze kosten bedragen naar verwachting € 2.250. Baten: In 2015 is een groot aantal ontwikkelplannen tot een afronding gekomen. Het betreft dan plannen zoals de bestemmingsplannen "USAG", "Woningbouw Van Ruysdaelstraat", "Woningbouw Tritbach" en diverse uitgebreide omgevingsvergunningprocedures die binnen de Dienst Beleid en Strategie zijn afgehandeld (waaronder Brede School Centrum en enkele meer civieltechnische projecten). Ten aanzien van deze projecten zijn leges ingekomen ter hoogte van € 43.399. Deze leges zijn destijds niet specifiek begroot aangezien niet bekend was of deze leges in 2015 of in 2016 binnen zouden komen.	I	+3	+43	0	+46

<u>Stedelijke vernieuwing ISV</u> Lasten/baten: De overschrijding van de lasten en baten hebben onder andere betrekking op de advieskosten stadsdeelvisie Brunssum West die gedekt worden uit ontvangen bijdragen van Parkstad Limburg en de woningcorporaties Wonen Zuid en Weller. Daarnaast werd er van Parkstad Limburg een bijdrage ontvangen ter afhandeling van het besluit woninggebonden subsidies 1992-1993. Deze laatste bijdrage leidt tot een batig saldo op dit product van afgerond € 24.000.	I	-10	+34	0	+24
<u>Uitgaven t.l.v. herstructureringsreserve</u> De overschrijding van de lasten op dit product worden veroorzaakt door de advieskosten inzake de stadsdeelvisie Brunssum zuid/oost die t.l.v. van de herstructureringsreserve worden gebracht. Daarnaast een lagere storting in de herstructureringsreserve als gevolg van lagere rente (€ 7.500).	I	-10	0	+18	+8
<u>Toezicht en handhaving</u> Lasten/baten: Als gevolg van het niet plaatsvinden van ernstige acute asbestbesmettingen is er een onderschrijding van € 27.000 en tevens een onderschrijding van € 3.000 op de inkomsten.	I	+27	-3	0	+24
<u>Grondexploitatie (exploitatie Grondbedrijf)</u> Lasten: De geraamde kapitaallasten zijn inclusief de kapitaallasten die ten laste komen van de diverse projecten binnen het Grondbedrijf. Aangezien deze rechtstreeks verantwoord werden op de betreffende projecten is er een onderschrijding van de uitgaven (als ook de inkomsten) voor een bedrag van € 215.714. Een bedrag van € 137.475 werd van de provincie als vergoeding voor de verplaatsingskosten van de manege ontvangen en wordt conform het bestuurlijk overleg gereserveerd voor de manege (op dit moment zoekt men naar een locatie in de regio). Deze informatie is via een raadsinformatiebrief (nr. 403998) in april 2013 aan de Raad meegedeeld. Dit bedrag is als een balanspost verwerkt en zorgt voor een overschrijding van zowel de inkomsten alsook de uitgaven. De kosten onroerende zaakbelasting/rioolheffing zijn € 12.000 hoger als gevolg van een naheffing over 2014. Aan kosten voor onderhoud aan panden is dit jaar minder uitgegeven, nl. € 18.000 en de betaalde verzekeringspremie was € 2.000 lager. Baten: Bij de samenstelling van de begroting was rekening gehouden met een onttrekking uit de voorziening toekomstige tekorten grondexploitaties voor een bedrag van € 162.000, terwijl uiteindelijk maar € 43.000 noodzakelijk is gebleken (€ 119.000 lager). Voor gronden liggend aan de buitenring werd een bijdrage ontvangen van de Provincie ad € 58.000. Daarnaast werd er een bijdrage van € 53.000 vanuit projecten ontvangen inzake gedane verkopen 2015 om te	I S	+86	-23 -10	-53	0

<p>storten in de reserve Fonds Stadsuitleg.</p> <p>Incidentele inkomsten verder uit de verkoop van grond aan de Schuttekampweg en herverkaveling van de Schinveldse Es van € 22.000.</p> <p>Inkomsten gerealiseerd door middel van het doorbelasten van uren medewerkers naar projecten van € 40.000.</p> <p>De huurinkomsten zijn structureel € 6.000 lager door verkoop van 2 panden in 2014 en tevens is de te ontvangen erfpacht canons structureel € 4.000 lager.</p>					
<p><u>Grondexploitatie (diverse projecten)</u></p> <p>Lasten/baten:</p> <p>Zowel de uitgaven als de inkomsten overschrijding van € 5.737.000. Dit wordt met name veroorzaakt door de nog niet uitgevoerde aankopen (voor een bedrag van € 5.230.000) en investeringen (voor een bedrag van € 600.000) binnen het masterplan centrum voor het deelproject Doorsteek 't Ei. Aan de inkomstenkant worden hierdoor ook nog geen verkopen gerealiseerd als ook het nog niet ontvangen van de hierop betrekking hebbende subsidies/bijdragen.</p> <p>Voor het verdere wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid behorende bij deze jaarrekening.</p>	I	+5.737	-5.737		0
<p><u>Oostflankontwikkeling (NWW)</u></p> <p>Lasten:</p> <p>Een overschrijding van de uitgaven ad € 150.000 zijn de financiële gevolgen van het raadsbesluit 2015/34 van 9 juni 2015 met betrekking tot het beschikbaar stellen middelen 3A fase NWW. Hierbij werd besloten € 150.000 subsidie te verlenen aan ADDVentures voor de onderzoeken voor fase 3A. Dit bedrag wordt gedekt door de provincie en de gemeente (elk € 75.000). Het gemeentelijk deel is onttrokken uit de algemene reserve conform raadsbesluit 9 juni 2015.</p>	I	-150	+75	+75	0
<p><u>Overige kleine afwijkingen diverse producten</u></p> <p>Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van +€ 6.000 ten opzichte van de begroting.</p>	I	+15	-9		+6
Totaal Incidenteel	I	+5.704	-5.621	+40	+124
Totaal Structureel	S	0	-10	0	-10
Totaal		+5.704	-5.631	+40	+114
Saldo van Baten en Lasten		+73			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

2. Milieu, verkeer en openbare ruimte

2.1 Bodem, geluid- en luchtkwaliteit

Wat willen we bereiken?

Inwoners van Brunssum moeten uit oogpunt van bodemkwaliteit veilig kunnen wonen, werken en recreëren. De bodem moet geschikt zijn voor het gewenste gebruik. Idem voor wat betreft geluid en lucht.

Wat gaan we er voor doen

Toetsen aan vastgestelde eisen bodem, geluid en lucht.

Afwijkingen

Conform

De verouderde geluidmeetapparatuur is vervangen door een geavanceerd webbased geluidmonitoringssysteem. Dit systeem wordt ingezet bij het onderzoeken van geluidsklachten maar ook bij het toezien op de naleving van geluidsvoorschriften bij horeca-inrichtingen, bedrijven en evenementen. Ondernemers, organisatoren van evenementen en ook omwonenden kunnen nu realtime online de optredende geluidsbelasting monitoren. Toezichthouders kunnen aan de hand van deze meetgegevens bij overschrijdingen accurater handhavend optreden. De organisatoren van evenementen hoeven niet langer meer kostbare geluidbegrenzers aan te schaffen.

2.2 Huishoudelijke afvalstoffen

Wat willen we bereiken?

Huishoudelijke afvalstoffen worden op een efficiënte, doelmatige en milieuhygiënische wijze verwijderd tegen een kostendekkende prijs. Er wordt een evenredige bijdrage geleverd aan de landelijke doelen op het gebied van preventie, scheiding en hergebruik van afvalstoffen.

Wat gaan we er voor doen?

Het gescheiden aanbieden van afval wordt verder gestimuleerd.

Afwijkingen

Conform.

2.3 VTH professionaliseren en borgen

Wat willen we bereiken?

De uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) professionaliseren en de kwaliteit in de organisatie borgen.

Wat gaan we er voor doen?

Het opgestarte implementatietraject 'Kwaliteitscriteria VTH' afronden.

Afwijkingen

Conform.

2.4 Verduurzamen leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Verduurzamen leefomgeving, milieuwinst, toenemende bewustwording en gebruik onder de inwoners van duurzame energiebesparingsmogelijkheden, lagere energierekening voor burger.

Wat gaan we er voor doen?

Stimuleren van energiebesparing onder burgers en (budgetneutraal c.q. met gebruikmaking van 'slimme' financieringsconstructies) oppakken van nieuwe projecten op gebied van energiebesparing/-opwekking, ed. In relatie met het Grondbedrijf wordt ingezet op de realisatie van zonneweides.

Afwijkingen

Conform.

2.5 Onderhoud openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Het onderhouden van een voor alle verkeersdeelnemers goede en veilige openbare infrastructuur. Straten, trottoirs en andere openbare plekken zijn voor iedereen bruikbaar en toegankelijk. Voldoende openbare verlichting en een goed onderhouden en schone openbare ruimte voorkomen dat mensen zich onveilig voelen.

Wat gaan we er voor doen?

Het MIP Openbare Ruimte 2011-2014 wordt uitgevoerd en daarmee de beleidsplannen waarop dit programma is gebaseerd. Hierbij wordt maximaal mogelijk rekening gehouden met de wensen van de inwoners.

Afwijkingen

Onderhoud Wegen: Volgens planning is de aanleg van de glasvezel in het voorjaar 2015 afgerond. Op het hele tracé ligt een onderhoudstermijn van 1 jaar na oplevering per aansluit- ("POP")gebied. Inmiddels is bijna de helft van de gemeente definitief opgeleverd.

De aanleg van de glasvezel is de reden geweest dat in 2014 alleen gevaarlijke gaten in het trottoir zijn hersteld. In 2015 is een deel van het achtergebleven herstraatwerk uit 2013 en 2014 ingelopen. De trottoirs in een deel van Treebeek en de Hokkelenbergstraat en omgeving zijn vernieuwd.

Daarnaast is bij het onderhoud van wegen rekening gehouden met de toekomstige aanleg van de Buitenring. Hierdoor verandert de verkeersbelasting op een aantal wegen. Het onderhoud is daarom tot een minimum beperkt. Het betreft uitstel van onderhoud, d.w.z. dat de middelen in het volgend jaar c.q. over enkele jaren nodig zijn om de bewust uitgestelde werkzaamheden alsnog uit te voeren.

Op de Hokkelenberg en omgeving is een slijtlaag aangebracht op de wegen aangebracht. Op een deel van de Europalaan, de parkeerplaats Edenpark en enkele achterpaden zijn slijtlagen aangebracht. Met freesvakken en scheurvulling zijn asfaltreparaties uitgevoerd op diverse wegvakken verspreid over de hele gemeente. De rotonde Marebosjesweg-Trichterweg en een pad nabij de Iepenstraat zijn opnieuw geasfalteerd.

Wet op de Lijkbezorging: De stijgende lijn van niet verzekerden tegen uitvaartkosten zet ook in 2015 door. Gelet op de wettelijk zorgplicht die bij de burgemeester rust, zijn deze kosten slechts beperkt te

beïnvloeden, bijvoorbeeld door een slimmere inkoop van uitvaartzorg (gemeenschappelijke aanbesteding met buurgemeenten), door beslaglegging op eigen middelen van de overledene dan wel door het actief verhalen van uitvaartkosten op de nabestaanden.

De komende tijd zullen de mogelijkheden van een gemeenschappelijke aanbesteding worden onderzocht. Beslaglegging op eigen middelen van de overledene en het verhalen van kosten op de nabestaanden gebeurt inmiddels. Dit is echter zeer arbeidsintensief en levert, zo blijkt ook uit landelijke cijfers, vrij weinig op.

Onkruidbestrijding verhardingen: De wetgeving is tot op heden nog niet aangepast. Volgens de huidige vooruitzichten gebeurt dat in het voorjaar 2016. Dan mag er geen chemisch bestrijdingsmiddel op verhardingen meer gebruikt worden. In 2015 is nog gewerkt volgens de DOP-methode. D.w.z. maximaal 2*/jaar spuiten met glysofaat. Daarnaast is er in gebieden waar het hemelwater is afgekoppeld van het rioleringsstelsel een proef gedaan met onkruidbestrijding middels de heet water methode.

Straatreiniging: Sinds 1 januari 1998 wordt de straatreiniging uitgevoerd door de Rd4. In nagenoeg de hele gemeente worden alle straten 1 keer in de circa 5 weken machinaal gereinigd.

In het centrum loopt deze frequentie op van 1 keer per week tot 6 keer per week voor het voetgangersdomein.

De papierbakken (ruim 200) worden met een frequentie van 1 tot 7 maal per week geledigd (bij 80% vulling), afhankelijk van de behoefte. Daarnaast hebben we 150 hondepoepbakken die geledigd worden bij 80% vulling (gem. 1*/week)

Er zijn 5 afgerasterde hondenloslooplekken waar wekelijks de drollen worden weggezogen. Tevens worden er op 4 plekken binnen Brunssum hondepoepszakjes gratis verstrekt.

Onderhoud Straatmeubilair:

De plaatsing van Abri's (met en zonder reclame) en de standaard formaten (met reclame) is contractueel geregeld. Hierin zijn de huurkosten van de abri's opgenomen en de opbrengsten van de reclametrageders. Het contract is kostenneutraal, d.w.z. dat de reclame-inkomsten even hoog zijn als de huurkosten van de abri's, te weten € 22.000. Deze inkomsten en uitgaven zijn structureel voor de duur van het contract (2023).

Openbare verlichting: Het vervangingsprogramma lichtmasten is op basis van de inventarisatie en het meerjarenprogramma, opwaardering openbaar verlichtingsniveau naar ROVL-norm (Richtlijnen Openbare Verlichting), in overleg met Ziut vastgesteld. De vervanging wordt zoveel mogelijk geclusterd aangepakt. In 2015 zijn de traditionele armaturen van een aantal straten vervangen door LED-armaturen.

VRI: Aan de VRI's heeft alleen regulier onderhoud plaatsgevonden.

Het noodzakelijke onderhoud aan bebording en wegbelijning is uitgevoerd.

2.6 Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Goede bereikbaarheid te voet, per fiets met de auto en openbaar vervoer vanuit de woning naar alle gewenste bestemmingen. Tegelijkertijd moeten de effecten van mobiliteit voor veiligheid en voor milieu zoveel mogelijk worden beperkt.

Wat gaan we er voor doen?

a. Een op verkeersaantrekkende functies afgestemd wegennetwerk wordt gerealiseerd. Dat gebeurt binnen een wegcategorysering waarin het woon- en leefklimaat centraal staat.

b. Verkeerscirculatieplannen en omleidingen gedurende wegwerkzaamheden en evenementen.

Afwijkingen

a. Conform.

b. Conform.

Omleidingen en tijdelijke verkeersmaatregelen hebben vooral in het teken gestaan van de Buitenring, zoals de tijdelijke afsluiting van de Hoogenboschweg en bereikbaarheid van de Oostflank. Ook hebben voorbereidingen plaatsgevonden van de omleidingen ingevolge het afsluiting van de N299 ingaande 2016. Alle verkeersmaatregelen rond de Buitenring worden in een wegbeheerdersoverleg (gemeenten, Provincie, aannemer) voorbereid. De uit het overleg voortkomende

verkeerscirculatieplannen worden door de gemeenten beoordeeld. Na goedkeuring draagt de aannemer zorg voor de uitvoering.

2.7 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Een voor iedereen bereikbaar en bruikbaar openbaar vervoer met hoogfrequente verbindingen met Parkstad centrum en intercitystations.

Wat gaan we er voor doen?

In samenwerking met de vervoersautoriteit (Provincie) een integraal vervoerssysteem ontwikkelen, waarin het OV (trein,bus) en het doelgroepenvervoer complementair zijn.

Afwijkingen

Conform.

2.8 Goede oriëntatiemogelijkheden

Wat willen we bereiken?

Een heldere regionale ringwegenstructuur met goede oriëntatiemogelijkheden voor automobilisten die ertoe bijdraagt dat niet-noodzakelijk verkeer via het bovenlokale wegennet wordt afgewikkeld.

Wat gaan we er voor doen?

Aanleg van de Buitenring.

Afwijkingen

Conform.

Door uitspraak van de Raad van State in maart 2015 is het Inpassingsplan voor de Buitenring definitief geworden en zijn de werkzaamheden in hoog tempo voortgezet. Het tracé westelijk langs Brunssum heeft inmiddels vorm gekregen en ook voor de oostelijke passage zijn de voorbereidende werkzaamheden in gang gezet, o.a. dempen Kattekoelenvijvers, ontbossing en de bouw van kunstwerken Hoogenboschweg en Roode Beek. Voor de passage van de Bouwberg/Hendrik heeft de Provincie een nieuwe PIP in procedure gebracht, wat niet van een verdiept-, maar van een verhoogd weglichaam uitgaat. Verdere besluitvorming omtrent dit PIP wordt voorjaar 2016 verwacht.

De gemeentelijke inspanningen hebben in 2015 gelegen in een planologische procedure ten behoeve van een alternatieve toerit voor de brug Klingbenden, de begeleiding van de uitbreiding volkstuintencomplex De Lemmender, de kwaliteit van bij het project betrokken gemeentelijke wegen, de verplaatsing van de manege en de algemene projectcoördinatie (regulier ambtelijk overleg, interne afstemming, correspondentie, beleidsadvisering).

2.9 Verbeteren verkeersveiligheid

Wat willen we bereiken?

Het verder verbeteren van de verkeersveiligheid, het beperken van het aantal en van de ernst van de verkeersongevallen, en het terugdringen van gevoelens van onveiligheid die het verkeer bij bepaalde weggebruikers veroorzaakt. Speerpunten van beleid zijn fietsroutes voor schoolgaande jeugd en de schoolomgeving. Iedereen moet met een minimum aan onveiligheid gebruik kunnen maken van onze wegen. Het aantal dodelijke ongelukken blijft 0.

Wat gaan we er voor doen?

Verkeersdeelnemers worden beter toegerust voor hun verkeerstaak door verkeerseducatie, handhaving en voorlichting. Voor de inrichting van het wegennetwerk is het 'duurzaam veilig'-concept uitgangspunt.

Afwijkingen

Conform.

Op het gebied van verkeerseducatie zijn i.s.m. Veilig Verkeer Nederland en het ROVL de navolgende acties uitgevoerd. Deze worden voor 50% door de Provincie gesubsidieerd (BDU). De Regio Parkstad heeft hierin een coördinerende rol.

- VEBO/VEVO (verkeerseducatie basisscholen en VO).
- Verkeerseducatiedagen Romboutscollege.
- Posteracties VVN.
- Rijvaardigheidsritten senioren.
- Fietsverlichtingsactie VO.
- Verkeersquiz basisscholen.
- cursus Peuterspeelzalen (gericht op ouders en het vervoer van kleuters (m.n. spaakongevallen).
- Opleiding verkeersbrigadiers.

2.10 Parkeerbeleid

Wat willen we bereiken?

Een aanvaardbaar ordelijk parkeerbeeld in de wijken en goed bereikbare winkelcentra.

Wat gaan we er voor doen?

- In de ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met de parkeerbehoefte. In aanvulling daarop beschikt Brunssum over een parkeerbonds (stand nihil).
- Monitoren parkeerdruk.

Afwijkingen

a en b Conform.

2.11 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	5.437	5.704	4.867	837
Indirecte lasten	3.561	3.531	5.119	-1.588
Kapitaalslasten	2.675	2.689	2.549	140
TOTAAL LASTEN	11.673	11.925	12.535	-611
Baten	-7.947	-7.921	-9.182	1.261
SALDO BATEN EN LASTEN	3.726	4.003	3.353	650
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	3.726	4.003	3.353	650

Milieu, verkeer en openbare ruimte	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>MIP-wegen</u> Lasten: Van het voor dit jaar gereserveerde budget ad € 197.450 werd totaal uitgegeven een bedrag van € 176.350 (betreft met name het aandeel MIP-wegen in de kosten van het project herinrichting Lindeplein-Vijverpark ad € 161.000). Er is derhalve een onderschrijding van de uitgaven voor een bedrag van € 21.100. Baten:	I	+21	-32	+11	0

Er werden dit jaar geen bijdragen van derden ontvangen. Dit heeft te maken met het gegeven dat er geen nieuwe (grote) projecten zijn opgestart. Dit leidt tot een onderschrijding van € 32.000. Het nadelige saldo op dit product ad € 11.000 wordt onttrokken uit de reserve MIP-wegen Civiel techniek.					
<u>Onderhoud wegen</u> Lasten: Wegens het inlopen van een deel van het achterstallig onderhoud aan trottoirs, als gevolg van de aanleg van de glasvezel, is er € 118.000 meer uitgegeven. Baten: De inkomsten vanwege de aanleg van de glasvezel zijn incidenteel en niet vooraf te ramen. Voor 2015 bedragen die € 91.000. Medewerkers van de afdeling Beheer worden regelmatig ingezet voor klussen bij andere afdelingen. De andere afdelingen vergoeden in dat geval de loonkosten. In 2015 bedragen die € 60.000. De inconvenienten vergoeding van Enexis is € 6.000 hoger dan geraamd. Daarnaast zijn op diverse posten € 3.000 meer aan inkomsten gegenereerd dan geraamd. Het saldo van deze post, € 42.000 wordt gestort in het MIP-OR wegen.	I	-118	+160	-42	0
<u>Onkruidbestrijding verhardingen</u> Lasten: Het budget in de begroting is geraamd op basis van door wetgeving niet meer mogen gebruik maken van chemische middelen bij de bestrijding van onkruid. Deze wetgeving is nog niet van kracht waardoor de uitgaven in 2015 een onderschrijding laten zien van € 29.000. Baten: Conform het MIP-OR wordt 50% van de kosten doorbelast naar het product riolering. Door de lagere kosten ook een lagere doorberekening naar het product Riolering van € 14.500.	I	+29	-14	0	+15
<u>Straatreiniging</u> Lasten: Er is € 51.000 minder uitgegeven. Dit is voor een deel te wijten aan het niet meer plaatsen van de bladkorven. Daarnaast wordt een substantieel bedrag minder uitgegeven aan stortkosten. Dit heeft enerzijds te maken met een verlaging van het storttarief en anderzijds minder tonnen. Dit laatste is een gevolg van geen bladkorven maar ook het verschil tussen droog en nat blad. Daar de tarieven per jaar fluctueren, kan dit voordeel niet structureel ingeboekt worden. Baten: De lagere uitgaven betekent ook een lagere doorbelasting naar product Riolering en Afval van in totaal € 51.000.	I	+51	-51	0	0
<u>Hondenpoepbestrijding</u> In 2015 zijn er geen nieuwe hondenpoepbakken aangekocht. Door de detachering van WOZL medewerkers naar de diverse gemeenten is de hondendrollenzuiger per 1 januari bij de gemeente Heerlen terecht gekomen. Met ingang van juli heeft	I	+11	0	0	+11

Betere Buren de taak hondendrollen zuigen op zich genomen. De gemeente Heerlen heeft voor het jaar 20015 hun drollenzuiger om niet ter beschikking gesteld. Derhalve is er € 11.000 minder uitgegeven.					
<u>Gladheidsbestrijding</u> In de begroting wordt op basis van een langjarig gemiddelde uitgegaan van 20 uitrukken op jaarbasis. In werkelijkheid hebben er in 2015 slechts 17 uitrukken plaatsgevonden. Derhalve een onderschrijding van de kosten met € 19.000, welk bedrag werd gestort in de gevormde reserve gladheidsbestrijding.	I	+19	0	-19	0
<u>Onderhoud straatmeubilair</u> Lasten/baten: De plaatsing van Abri's (met en zonder reclame) en de standaard formaten (met reclame) is contractueel geregeld. Hierin zijn de huurkosten van de abri's opgenomen en de opbrengsten van de reclametrageders. Het contract is kostenneutraal, d.w.z dat de reclame inkomsten even hoog zijn als de huurkosten van de abri's, te weten € 22.000. Deze inkomsten en uitgaven, die nog niet werden geraamd, zijn structureel voor de duur van het contract (2023).	S	-22	+22	0	0
<u>Kapitaallasten straatverlichting</u> Het geraamde investeringskrediet voor de vervanging van materieel is nog niet volledig uitgegeven. Laatste deel van de vervanging is wel opgedragen maar wordt pas in 2016 geleverd. (onderschrijding kapitaallasten met € 10.000) In het kader van de aanleg buitenring wordt afgewacht of de geplande vervanging van het verkeerslicht van de voetgangersplaats Maastrichterstraat moet doorgaan (onderschrijding kapitaallasten met € 5.500). Het nog niet kunnen overgaan tot de activering van de investering inzake het verlichtingsplan Lindeplein leidt tot een onderschrijding van de kapitaallasten met een bedrag van € 14.500. De onttrekking uit reserve ter dekking van deze kapitaallasten is daarom ook niet noodzakelijk voor dit jaar. Daardoor onderschrijding van de kapitaallasten met in totaal € 30.000.	I	+30	0	-14	+16
<u>Openbare straatverlichting – MIP-OR</u> De begroting is gebaseerd op een meerjarig gemiddelde. Dit jaar zijn de kosten voor de vervanging van masten en armaturen € 11.000 hoger dan geraamd. Dit bedrag wordt onttrokken uit de reserve MIP-Openbare verlichting.	I	-11	0	+11	0
<u>Verkeerscoördinatie</u> Lasten: Met name het inzetten van medewerkers van de afdeling beheer op dit product, heeft geleid tot een overschrijding van de kosten met € 10.000. Baten: Er zijn incidenteel meer inkomsten dan begroot door aanvullende subsidies ten aanzien van verkeerscoördinatie en verkeersbrigadiers, te samen circa € 9.000.	I	-10	+9	0	-1

<u>Overige kosten huisvuil</u> Lasten: Een onderschrijding van de uitgaven als gevolg van de ontvangen afrekening over het jaar 2014 van Rd4 voor een bedrag van € 122.000 hetgeen een gevolg was van het wederom beter scheiden van afval door de burger. Aan kwijtschelding werd in het jaar 2015 € 41.000 meer uitbetaald dan begroot, dit mede als gevolg van de verhoogde tarieven restafval. Daarnaast is de bijdrage aan Rd4 voor het jaar 2015 € 58.000 lager dan begroot als gevolg van de realisatie over het jaar 2014. De doorbelaste kosten voor straatreiniging zijn dit jaar € 26.000 lager dan geraamd. Niet geraamd was de storting die plaats dient te vinden in het compartiment afval ad € 81.000 omdat een onttrekking was voorzien. Baten: Door Nedvang (gescheiden inzameling van kunststof verpakkingen) en Afvalfonds (subsidie zwerfvuil) is € 89.000 extra afgerekend over 2015. Bij de begroting is rekening gehouden met een onttrekking van € 195.000 aan het compartiment afval. Echter door alle onderschrijdingen en extra inkomsten op dit product, hoeft dit nu niet te gebeuren.	I	+84	-106	0	-22
<u>MIP-riolering</u> Lasten/baten: Jaarlijks wordt in de begroting een budget geraamd ter grootte van € 773.000 ten behoeve van het grootschalige werk vervanging rioleringen. Deze werkzaamheden worden per wijk aangepakt en naar gelang van de grote van de wijk, kan het zijn dat in een jaar het volledige bedrag niet wordt uitgegeven maar wordt gestort in de Voorziening MIP-rioleringsinvesteringen. Dit jaar zijn er werkzaamheden verricht die er toe geleid hebben dat we een deel van het in afgelopen jaren gereserveerde bedrag ($€ 1.791.000 - € 773.000 = € 1.018.000$) moeten onttrekken uit de genoemde voorziening en dit leidt dit jaar tot een overschrijding van de inkomsten. Voor een uitsplitsing van de uitgevoerde werkzaamheden in het jaar 2015 wordt verwezen naar Paragraaf 3 Kapitaalgoederen onderdeel riolering. Daarnaast is er op dit product een onderschrijding op de geraamde kapitaallasten voor een bedrag van € 134.000. Dit is vooral een gevolg van het nog niet volledig gereed zijn van de investering inzake de Renaturering Rode Beek. Een deel van deze investering, te weten € 2.000.000, hebben we nu in de jaarrekening 2015 geactiveerd. Tot slot zijn er incidentele onderschrijdingen inzake de inhuur van WSW medewerkers (- € 7.000) en inhuur van adviesbureaus (- € 18.000) het geen leidt tot een totaal bedrag van de overschrijding van de uitgaven op dit product ad € 859.000 (+ € 134.000 + € 7.000 + € 18.000 - € 1.018.000 =).	I	-859	+1.018	0	+159

<u>Onderhoud riolering</u> Er zijn beduidend meer rioolverstoppen opgelost dan voorgaande jaren hetgeen heeft geleid tot een overschrijding van € 39.000 op dit product.	I	-39	0	0	-39
<u>Rioolinspecties</u> De onderschrijding van het budget met € 10.000 heeft te maken met het feit dat er minder inspecties zijn uitgevoerd. Dit is een gevolg van de huidige planning van de uit te voeren werken. Bij de samenstelling van het nieuwe MIP-OR zal bekeken worden of een aanpassing van dit budget nodig is.	I	+10	0	0	+10
<u>Overige kosten riolering</u> Lasten/baten: De aanslag inzake waterschapslasten is lager dan de raming (€ 16.000). Naar aanleiding van de geraamde bedragen bij de samenstelling van de begroting 2015 (alle producten die beginnen met 722 en het product 726000 Baten rioolrecht, kon er een bedrag van € 94.808 gestort worden in de voorziening riolering egalisatie tarieven/onderhoud. Nu bij de samenstelling van de jaarrekening 2015 geeft de berekening aan dat er geen bedrag gestort wordt in de voorziening maar er een bedrag onttrokken dient te worden ad € 136.677,99. Voor een verdere toelichting willen wij u verwijzen naar Paragraaf 3 Kapitaalgoederen onderdeel riolering. Een incidentele overschrijding van de kosten ad € 12.000 heeft betrekking op de exploitatiekosten van bergbezinkbassins waarvan een bedrag ad € 7.000 wordt terugontvangen. Lasten: (+ € 16.000 + € 95.000 - € 12.000 = + € 99.000) Baten: (+ € 136.478 + € 7.000 = + € 143.478)	I	+99	+144		+243
<u>Aandeel reiniging kosten riool</u> Er is inzake kosten straatreiniging en onkruidbestrijding minder uitgegeven in 2015. Dit is voor een deel te wijten aan het niet meer plaatsen van de bladkorven. Daarnaast wordt een substantieel bedrag minder uitgegeven aan stortkosten. Dit heeft enerzijds te maken met een verlaging van het storttarief en anderzijds minder tonnen. Dit laatste is een gevolg van geen bladkorven maar ook het verschil tussen droog en nat blad. Daar de tarieven per jaar fluctueren, kan dit voordeel niet structureel ingeboekt worden. De lagere uitgaven betekent een lagere doorbelasting naar dit product van in totaal € 40.000.	I	+40	0	0	+40
<u>Handhaving milieubeheer</u> Bijdrage aan de Regionale Uitvoeringsdienst is, vanwege de afrekening 2014, in het boekjaar 2015 een onderschrijding ad € 10.000. In zijn algemeenheid is er voor wat betreft de overige kostensoorten een totale incidentele onderschrijding (ad € 10.000) als gevolg van het niet plaatsvinden van ernstige milieu-calamiteiten.	I	+20	0	0	+20

<u>Openbare begraafplaats</u> De vervanging van de minigraver werd dit jaar uitgesteld omdat deze nog technisch in orde is. Derhalve een onderschrijding van de kapitaalslasten met € 10.000. Uitbreiding vakken en renovatie is in 2015 nagenoeg niet aan de orde geweest waardoor minder uitgaven van € 10.000.	I	+20	0	0	+20
<u>Baten rioolrechten</u> Er zijn meer inkomsten vanuit de rioolheffing, Dit is een gevolg van de aangepaste WOZ-waarden.	I	0	+100	0	+100
<u>Overige kleine afwijkingen diverse producten</u> Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van + € 25.000 ten opzichte van de begroting.	I	+14	+11	0	+25
Totaal Incidenteel	I	-589	+1.239	-53	+597
Totaal Structureel	S	-22	+22	0	0
Totaal		-611	+1.261	-53	+597
Saldo van Baten en Lasten		+650			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

3. Wijkvoorzieningen

3.1 Speelgelegenheid

Wat willen we bereiken?

Het bieden van voldoende en veilige speelgelegenheid voor de jeugd tot 13 jaar met een evenwichtige spreiding over de 5 wijken.

Wat gaan we er voor doen?

- Het subsidiëren van de kosten van het groot onderhoud van speeltoestellen waarin bestaande regelingen in het licht van bezuinigingen kritisch bezien dienen te worden.
- Het beheren van openbare speelplekken binnen de budgettaire kaders.

Afwijkingen

Conform.

3.2 Sport- onderwijs- en gemeenschapsvoorzieningen

Wat willen we bereiken?

Het oprichten, beheren en (eventueel) exploiteren van sport- onderwijs- en gemeenschapsvoorzieningen. Zoveel als mogelijk afstemming met bewoners.

Wat gaan we er voor doen?

- Het ontwikkelen van een integrale visie op ruimtelijke spreiding van voorzieningen en het (doelmatig) exploiteren van deze voorzieningen. Nadrukkelijk rekening houden met draagvlak en behoeften in de wijk. Ten aanzien van exploitatie zal een verhoging van de kostendekkendheid van de accommodaties per jaar aan de orde komen en wordt een visie ontwikkeld ten aanzien van de rol van de gemeente en zelfwerkzaamheid van verenigingen en burgers;
- Realisatie nieuwe Brikke Oave en ontwikkelen gemeenschapsvoorziening Brunssum-west.

Afwijkingen

- a. Kostendekkingsgraad, zelfwerkzaamheid en de rol van de gemeente zijn behandeld in een businesscase ter zake de exploitatie van accommodaties.
- b. De nieuwe Brikke Oave is einde 2015 gereed gekomen, in Brunssum-west is een nieuwe Brede School met sporthal gerealiseerd.

3.3 Aantrekkelijkheid woonwijken West en Centrum

Wat willen we bereiken?

Door middel van het nieuwe centrum in Treebeek, de nieuwe Brede School West én de nieuwe Brede School Centrum moet de leefbaarheid van deze wijken een positieve impuls krijgen. Het effect hiervan is dat Treebeek weer de aantrekkingskracht en allure van weleer krijgt en de aantrekkelijkheid als woonwijk toeneemt.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het realiseren van de Brede Scholen West en Centrum én het nieuwe centrum in Treebeek.
- b. Verder het instandhouden van kwalitatief hoogwaardige en duurzame schoolgebouwen conform het IHP.

Afwijkingen

Conform.

3.4 Wijkservicegebied

Wat willen we bereiken?

Het inrichten van de wijken Brunssum Noord, -Centrum en -West als wijkservicegebied. Daarmee wordt een dekkend voorzieningenpatroon beoogd waardoor de hulpbehoevende burger zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven functioneren.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Inrichtingen wijksteunpunten.
- b. Doorontwikkeling Betere Buren.

Afwijkingen

- a. Conform
- b. Conform

3.5 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	892	740	1.022	-282
Indirecte lasten	199	199	216	-17
Kapitaalslasten	1.515	1.733	806	927
TOTAAL LASTEN	2.606	2.672	2.043	629
Baten	-707	-703	-848	145
SALDO BATEN EN LASTEN	1.899	1.969	1.195	774
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.899	1.969	1.195	774

Wijkvoorzieningen	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Speeltuinen Het product 'speeltuinen' heeft per saldo een negatief resultaat (overschrijding) van € 14.737. De overschrijding bestaat uit een tweetal componenten: <ul style="list-style-type: none"> - incidenteel, als gevolg van extra uitgaven ten behoeve van aanschaf speeltoestellen (€ 12.703). Dekking van dit bedrag vindt plaats via de egalisatie reserve speeltoestellen (functie 980). Stand van de reserve per 31-12-2015 is € 85.584. <ul style="list-style-type: none"> - incidenteel, als gevolg van het toepassen van de subsidieverordening Welzijn, Cultuur en Sport gemeente Brunssum zijn er op de post subsidies speeltuinen meer uitgaven gedaan dan geraamd (€ 2.000). 	I	-15	0	+13	-2
Brikke Oave Lasten: Het product Brikke Oave heeft een onderschrijding (positief resultaat) van de uitgaven van € 67.000 hetgeen veroorzaakt wordt door: <ul style="list-style-type: none"> - een onderschrijding van de kapitaallasten met € 218.000 aangezien het krediet voor de nieuwbouw pas in het jaar 2016 geactiveerd wordt doordat nog niet alle afrekeningen inzake dit krediet ontvangen zijn. - meerkosten energie van € 27.000 onder andere door ontvangen afrekeningen voorgaande jaren 2013 en 2014. - meerkosten salarissen/inhuur WSW van € 10.000. - meer uitgaven door incidenteel aangepaste programmering inzake het opstarten van de nieuwe Brikke Oave van € 114.000. Baten: Er is een overschrijding van de inkomsten op dit product voor een bedrag van € 42.000 als gevolg van: <ul style="list-style-type: none"> - meer inkomsten door incidenteel aangepaste programmering inzake het opstarten van de nieuwe Brikke Oave van € 50.000. - minder inkomsten uit verhuur ruimten van € 8.000. Door dit jaar nog niet over te gaan tot activering van het krediet Nieuwbouw Brikke Oave, hoeft er ook nog geen onttrekking plaats te vinden uit de reserve ter dekking van een deel van de kapitaallasten voor een bedrag van € 51.000.	I	+67	+42	-51	+58
BMV Bronsheim Lasten: Het in de begroting opgenomen bedrag voor onderhoud aan het gebouw is gebaseerd op een gemiddeld bedrag over een periode van 40 jaren. Dit leidt er toe dat er in een jaar een onderschrijding zal zijn op het budget en het andere jaar een overschrijding. Daarom is er ook voor gekozen om een gemiddeld bedrag per jaar te ramen waardoor er eerst gereserveerd wordt voor onderhoud die dan gebruikt kan worden als er overschrijdingen zijn. Dit jaar is er € 44.000 meer uitgegeven. Dit is een gevolg van de normale cyclus van extra onderhoud na 10 jaar, waarbij kosten meer dan	I S	-44	0 +23	+9	-35 +23

<p>gemiddeld stijgen, en door relatief veel spoedklussen die uitgevoerd dienden te worden voor een totaalbedrag van € 65.000.</p> <p>De afrekening 2015 inzake de energiekosten werd nog niet ontvangen hetgeen leidt tot een incidentele onderschrijding van het budget met € 14.000 en er is een onderschrijding op het budget OZB ad € 7.000.</p> <p>Baten:</p> <p>De ontvangen huur voor het kinderdagverblijf is € 23.000 hoger. Dit is de bijdrage van het kinderdagverblijf inzake de stichtingskosten van het gebouw. Bedrag zal met ingang van 2016 structureel worden geraamd.</p>					
<p><u>Brede School Langeberg</u></p> <p>Lasten:</p> <p>Met betrekking tot het geraamde budget voor onderhoud aan het gebouw wordt hier verwezen naar de toelichting die hierboven staat bij het product BMV Bronsheim. Dit geldt ook voor het gebouw van Brede School Langeberg. Er is dit jaar € 17.000 meer uitgegeven aan onderhoud door dat er zich een probleem heeft gemanifesteerd dat normaal door de aannemer hersteld had moeten worden. Vanwege het feit dat deze aannemer failliet is, heeft de gemeente dit werk zelf moeten betalen. Het betreft hier echter geen normaal onderhoud. Zo zijn de vloeren van doucheruimten vervangen moeten worden en diverse lekkages moesten worden opgelost.</p> <p>Baten:</p> <p>De overschrijding van de huurinkomsten met € 10.0000 is een gevolg van huurinkomsten inzake peuterspeelzalen.</p>	I	-17	+10	+3	-4
<p><u>Brede School Treebeek</u></p> <p>Lasten/baten:</p> <p>Deze school werd met ingang van het nieuwe schooljaar in gebruik genomen. In de begroting 2015 waren de exploitatielasten en baten nog niet meegenomen hetgeen heeft geleid tot een overschrijding van de uitgaven met een bedrag van € 65.000 en de inkomsten met een bedrag van € 80.000.</p> <p>De "normale" exploitatie wordt afgedekt door de te ontvangen vergoeding voor het gebruik van de sporthal en de klokuurvergoeding voor gebruik door scholen (sporthal) en de te ontvangen vergoeding van de gebruikers (brede school). De vergoedingsbedragen voor de sporthal zijn deels gebaseerd op de gemeentelijk vastgestelde uurtarieven en deels op de onderwijsnormen voor gymonderwijs. De vergoeding voor de brede school zijn gebaseerd op de onderwijsvergoeding en moet als kostendekkend worden aangemerkt.</p> <p>Het saldo van de exploitatie is bedoeld enerzijds als storting ten behoeve van het meerjarig onderhoud (vanaf 10e jaar, hiervoor te reserveren = voorziening) en deels als gevolg van het in de eerste jaren niet noodzakelijk aan te wenden bedrag voor preventief onderhoud of lagere gemiddelde kosten als gevolg van bijvoorbeeld minder energielasten dan normaal (tot ca. 10 jaar dus reserveren = reserve). Voor 2015 is de verdeling respectievelijk € 35.300 in de voorziening en € 15.167 in de reserve.</p>	S I	-65 -16	+80	-15 +16	0 0

Daarnaast zijn de kapitaallasten € 16.000 hoger. De dekking van de kapitaallasten van de nieuwe brede school zijn vastgelegd in het raadsbesluiten (11-12-2012 en 2-2-2010), deels aparte reserve en deels decentralisatie.					
BMV Centrum Lasten/baten: Deze brede school is in 2015 nog in aanbouw waardoor activering van de investering nog niet plaatsvindt. Hierdoor een onderschrijding op de geraamde kapitaallasten voor een bedrag van € 725.000,00 en tevens een lagere onttrekking uit de decentralisatie reserve en de hiervoor apart gevormde reserve ter dekking van de kapitaallasten tot hetzelfde bedrag. De brede school zal pas in gebruik worden genomen in 2016, zodat de activering ook pas in dat jaar zal starten.	I	+725	0	-725	0
Overige kleine afwijkingen diverse producten Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van -€ 16.000 ten opzichte van de begroting.	I S	-6	-6 -4	0	-16
Totaal Incidenteel	I	+694	+46	-735	+5
Totaal Structureel	S	-65	+99	-15	+19
Totaal		+629	+145	-750	+24
Saldo van Baten en Lasten		+774			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

4. Recreatie en groen

4.1 Prettige woongemeente

Wat willen we bereiken?

Profileren van Brunssum als een prettige woongemeente in een groene omgeving door een goede inrichting en een goed onderhoud van de groene leefomgeving. Groenvoorzieningen en gericht natuurbeleid dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de woonomgeving en bieden inwoners mogelijkheden tot recreatie en natuurbeleving in de naaste omgeving. Groen- en natuurgebieden als onderdeel van een (internationaal) netwerk van natuurgebieden met toeristisch-recreatieve betekenis zijn goed bereikbaar vanuit iedere buurt op loopafstand.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoeren van het Groenbeheersplan volgens het MIP OR/Groen. Hierbij wordt maximaal mogelijk rekening gehouden met de wensen van de inwoners.
- Groenstructuren worden verankerd in de ruimtelijke ordening als uitwerking van het Groenstructuurplan.
- In overleg met de Provincie onderzoeken in hoeverre de bereikbaarheid van het buitengebied Brunssum-West en –Noord verbeterd kan worden in relatie tot de Buitenring.
- In het kader van bezuinigingsonderzoeken (Businesscase groen) evalueren en zo nodig herijken Groenstructuurplan met doorvertaling naar het beheer.

Afwijkingen

a, b en d: Conform.

c. Geconstateerd is, dat een brug ter plaatse van de hoogbouw Brunssum-Noord in technisch opzicht als ook uit oogpunt van veiligheid niet gerealiseerd kan worden. Er wordt nu een alternatief beschouwd in de vorm van een wandelpad aan de zuidzijde van de Buitenring. Dit pad verbindt het beoogde hondenuitlaatgebied nabij de volkstuinten met een trap aan de Europalaan, van waaruit dan het buitengebied bereikt kan worden.

Over een brug ter plaatse van de Akkerweg wordt overleg gevoerd tussen gemeente en Provincie.

4.2 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	834	877	859	18
Indirecte lasten	1.247	1.247	1.247	0
Kapitaalslasten	234	1.827	1.824	3
TOTAAL LASTEN	2.315	3.951	3.930	21
Baten	-182	-1.976	-2.020	45
SALDO BATEN EN LASTEN	2.132	1.976	1.910	66
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	2.132	1.976	1.910	66

Recreatie en groen	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Kinderboerderij</u> Lasten: Ingaande 1 januari 2015 heeft Radar de huur van de kinderboerderij opgezegd (als gevolg van het vertrek van de beheerder). Vanaf deze datum heeft inhuur van beheer plaatsgevonden omdat de kinderboerderij in exploitatie diende te blijven en de levende have verzorging nodig had. In de loop van 2015 is middels inschrijving met voorselectie (als gevolg van collegebesluit Docnr.531409 van 24-3-2015) een nieuwe huurder gezocht en gevonden. Per 1 oktober 2015 is de kinderboerderij verhuurd aan Puts Groenbeheer. De inhuur van beheer vanaf 1 januari tot 1 oktober 2015 heeft geleid tot een overschrijding van het budget met een bedrag van € 42.000. Baten: Een overschrijding van de inkomsten met € 9.000 als gevolg van dit jaar in rekening brengen bij RADAR de nog niet geïnde bijdragen bomenbeheer over de jaren 2010 t/m 2014.	I	-42	+9		-33
<u>Pompgebouwen Schutterspark</u> Lasten: Incidentele overschrijding van € 13.000 als gevolg van heffing OZB en riool ten behoeve van de pompgebouwen. Deze kosten waren in 2015 nog niet geraamd (vanaf 2016 wel begroot).	I	-13	0	0	-13

<u>Groencoördinatie/-Beleid</u>					
Lasten: De overschrijding inhuur WSW ad € 17.000 heeft onder andere te maken met het feit dat een medewerker bevorderd is naar een hogere loonschaal. Daarnaast is het budget op basis van realisatiecijfers van afgelopen jaren niet toereikend en dient het structureel verhoogd te worden. Een overschrijding van € 15.000 heeft te maken met het opwaarderen van het bosperceel tussen de speeltuin en de kinderboerderij, de rhododendronvlei. Eveneens een structurele overschrijding van de uitgaven door betaling van de niet geraamde bijdrage ad € 10.000 inzake de afgesloten beheersovereenkomst Bos- en natuurterreinen met de Bosgroep Zuid Nederland.	I	-15	-3	+6	-12
Baten: Hiervoor ontvangen wij jaarlijks een bijdrage ad € 8.000 van de Unie van Bosgroepen welke ook niet geraamd is. Dit jaar werden er minder bijdragen ontvangen inzake deelname van burgers aan het Bomenfonds voor een bedrag van € 3.000. Dit leidt er ook toe dat er minder gestort wordt in de reserve bomenfonds voor een bedrag van € 6.000.	S	-27	+8		-19
<u>Plantsoenen</u>					
Lasten: Er is een onderschrijding op de storkosten van € 25.000 als gevolg van een lager storttarief dan geraamd. Daar de tarieven per jaar fluctueren, kan dit voordeel niet structureel ingeboekt worden. Door de weersomstandigheden aan het einde van het jaar, kan de inboet pas in het begin van 2016 uitgevoerd worden. De daarmee gepaard gaande kosten bedragen € 95.000.	I	+120	+26	-146	0
Baten: Incidentele inkomsten voor herstel van toegebrachte schade aan plantsoenen € 5.000. Verder is er een vergoeding voor het onderhoud van bomen van Woningvereniging Weller ontvangen ad € 8.000. Medewerkers van de afdeling Beheer worden regelmatig ingezet voor klussen bij andere afdelingen. De andere afdelingen vergoeden in dat geval de loonkosten. In 2015 bedragen die € 13.000. Het saldo van de producten Plantsoenen ad € 146.000 wordt gestort in het MIP-OR groen.					
<u>Overige kleine afwijkingen diverse producten</u>					
Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van +€ 3.000 ten opzichte van de begroting.	I	-2	+5		+3
Totaal Incidenteel	I	+48	+37	-140	-55
Totaal Structureel	S	-27	+8	0	-19
Totaal		+21	+45	-140	-74
Saldo van Baten en Lasten		+66			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

Restproducten

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	0	0	0	0
Indirecte lasten	0	0	0	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0	0
Toevoeging	58	1.528	1.780	-252
Onttrekking	-1.336	-1.549	-897	-651
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	-1.278	-21	882	-903
Gerealiseerd resultaat	-1.278	-21	882	-903

Restproducten	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Beleidsveld Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting				+40	
Beleidsveld Milieu, verkeer en openbare ruimte				-53	
Beleidsveld Wijkvoorzieningen				-750	
Beleidsveld Recreatie en groen				-140	
				-903	

Programma 4 Brunssum werkt!

Kerdoel: Bestaande werkgelegenheid behouden en uitbreiden

Visie

De gemeente Brunssum wil in 2025 economisch gezond en leefbaar zijn. Een gemeente die sociaal en vitaal is, ambitieus en bruisend. Brunssum werkt op verschillende niveaus samen met andere gemeenten. Het toekomstige winkelaanbod in Brunssum Centrum bestaat uit een evenwichtige en onderscheidende mix van dagelijkse en niet-dagelijkse artikelen, horeca, speciaalzaken en voorzieningen. De gemeente Brunssum investeert ter versterking van de lokale economie in:

- regionale samenwerking binnen Parkstad, Zuid-Limburg, onze Duitse buurgemeenten en de hele Euregio op economisch gebied en in het kader van het arbeidsmarktbeleid. De (eu)regionale arbeidsmarkt draagt bij aan de beoogde groei van werkgelegenheid voor onze inwoners.
- de ontwikkeling van het economische potentieel van de Oostflank op toeristisch-recreatief vlak en/of duurzame energie. Duurzaamheid, toerisme en recreatie in de nabije omgeving van ons centrum, waarbij de Oostflank in economische zin een duidelijk speerpunt vormt en nieuwe werkgelegenheid creëert.
- het op peil houden c.q. revitaliseren van de kwaliteit en bereikbaarheid van de bestaande bedrijventerreinen, waardoor het aantrekkelijk blijft om te ondernemen binnen onze gemeente.
- het creëren en verbeteren van een veilig en onderscheidend ondernemers- en vestigingsklimaat, vooral voor kleinschalige bedrijvigheid. Denk hierbij aan voldoende (gratis) parkeergelegenheid, een goede bereikbaarheid en een goede verkeersdoorstroming in de directe nabijheid van de voorzieningen in het centrum. Hierdoor investeren zowel commerciële als niet-commerciële instellingen en organisaties graag in onze gemeente. Brunssum blijft daardoor het tweede winkelcentrum van Parkstad Limburg.
- een herstructurering van Brunssum Centrum en Treebeek, met een mix van commerciële voorzieningen, nieuwbouwwoningen, Brede Scholen, Zorgplein, Lindeplein en Brikke Oave
- Het behoud van het NAVO hoofdkwartier JFC Headquarters, ook op de langere termijn.

Programma Brunssum, werkt omvat de volgende onderdelen:

1. Werk
2. Toerisme
3. Resteffecten programma 4

Algemene toelichting

“Verder bouwen aan een vitaal en aantrekkelijk Brunssum”, zo luidde de ondertitel van de programmabegroting 2015.

Het afgelopen jaar zijn we er samen met diverse stakeholders in geslaagd om uitvoering te geven aan deze ambitie.

Na jaren van intensieve voorbereiding zijn in 2015 verschillende (majeure) projecten verspreid over het grondgebied van de gemeente Brunssum in uitvoering gegaan. In de wijk Treebeek is als onderdeel van het masterplan Treebeek de nieuwe Brede School geopend. Het Centrum voor medische Zorg “MIJN”, aan de Prins Hendriklaan, is eveneens in 2015 opgeleverd. En in het kader van de Integrale Gebiedsontwikkeling van de Oostflank is de renaturering van de Rode Beek in ontwikkeling gegaan. De contouren van dit plan worden nu duidelijk zichtbaar.

Brunssum is daarmee in transformatie, van zwart naar groen, van klassiek naar modern en is klaar voor de toekomst. Een toekomst waarin het woon- en leefklimaat, duurzaamheid, zorg, toerisme en werkgelegenheid een belangrijke rol spelen.

In het hart van Brunssum Centrum is in het derde kwartaal van 2015 het nieuwe Lindeplein samen met onze inwoners officieel geopend. Voor de Brikke Oave is een commerciële exploitant gevonden, die het culturele hart van Brunssum de komende jaren onder zijn hoede krijgt. Inwoners, verenigingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen er terecht voor sociale, economische en maatschappelijke activiteiten.

De stuurgroep Doorsteek Centrum heeft het besluit genomen om over te gaan tot een gefaseerde uitvoering van het project Doorsteek Centrum. Gefaseerd in die zin, dat gestart zal worden met de verplaatsing van Albert Heijn, de realisatie van een woningbouwprogramma van circa 45 woningen en de bouw van nieuwe commerciële voorzieningen op de huidige Albert Heijn locatie. Met verschillende gegadigden zijn in 2015 gespreken gevoerd over de commerciële units.

Zoals u al uit de algemene inleiding van deze jaarrekening reeds heeft kunnen opmaken, is samenwerking een van de pijlers waar onze gemeente op draait. Ook binnen het economische domein hebben wij het afgelopen jaar geïnvesteerd in relaties. Parkstad Limburg, Provincie Limburg, de Limburgse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijventerreinen, Limburg Economic Development, IBA, ADD Ventures, VVV Zuid-Limburg, OCB, Business in Brunssum en MKB Limburg zijn enkele van de vele strategische samenwerkingspartners.

Daarnaast hebben wij intensief contact gehad met het lokale bedrijfsleven. Met Emma Safety Shoes, dat een ongekennde commerciële groei doormaakt, met de ondernemers in het Schutterspark, op de Oostflank, op de bedrijventerreinen en in het winkelcentrum. Maar ook met startende ondernemers die via het bedrijvenloket advies vroegen over huisvesting, bestemmingsplannen en vergunningen. Wij hebben ons ingespannen om de in Brunssum gevestigde bedrijven te behouden - en nieuwe te verwelkomen - door een faciliterend ruimtelijk en economisch beleid.

De gemeenteraad van Brunssum heeft in december een werkkapitaal beschikbaar gesteld om uitvoering te geven aan de integrale gebiedsontwikkeling. De verouderde bedrijventerreinen aan de Oostflank van Brunssum zijn toe aan een ingrijpende revitalisering. Ook buiten de Oostflank wordt geïnvesteerd in nieuwe ontwikkelingen. Zo voorzien wij in de toekomst een nieuw economische impuls op het bedrijventerrein Rode Beek (uitbreiding).

In 2015 hebben wij volop ingezet op de verdere doorontwikkeling van Nature Wonder World. De gemeenteraad heeft als cofinanciering voor de vervolgfase 3A (financierbaarheid, verdieping haalbaarheidsonderzoeken) een bijdrage van €75.000 beschikbaar gesteld.

In dit verband is frequent overleg gevoerd met stakeholders, zoals Parkstad Limburg, Provincie Limburg, VVV Zuid Limburg, LED, IBA en het consortium van private partijen.

Ook in 2015 zijn de ambtelijk- bestuurlijke relaties met JFC onderhouden en verlopen de contacten van beide kanten naar tevredenheid. Uit deze bestuurlijke contacten is gebleken dat er fors is geïnvesteerd in de ontwikkeling van de basis.

Financieel

Dit programma omvat in financiële zin een zeer beperkt deel van de programmabegroting (minder dan 1%). De programmarekening laat een zeer beperkt verschil in de financiële realisatie zien.

Programma 4 - Brunssum werkt!	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Werk	I	-11	10	3	2
Werk	S	0	0	0	0
Totaal Incidenteel		-11	10	3	2
Totaal Structureel		0	0	0	0
Totaal Programma 4		-11	10	3	2

1. Werk

1.1 Passende werkgelegenheid

Wat willen we bereiken?

Brunssum heeft voldoende passende werkgelegenheid voor de beroepsbevolking.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het stimuleren en ondersteunen van startende ondernemers;
- b. Acquisitie ten aanzien van bedrijven en winkels;
- c. Projecten en masterplannen.

Afwijkingen

- a. Conform.
- b. Conform.

In het kader van het project Doorsteek Centrum (fase 1) zijn bijvoorbeeld door Bouwontwikkeling Jongen/3W gesprekken gevoerd met diverse retail- en horeca bedrijven.

- c. Conform.

In 2015 zijn diverse deelprojecten van de masterplannen Centrum en Treebeek opgeleverd. Het betrof o.a. het Zorgplein (fase 1), de nieuwe Brikke Oave, het Lindeplein en de Brede School Treebeek.

1.2 Werkgevers optimaal voorzien

Wat willen we bereiken?

Lokale en regionale werkgevers worden optimaal voorzien in hun behoefte aan personeel.

Wat gaan we er voor doen?

- a. Bemiddeling door banenmakelaars van ISD_BOL;
- b. Regionale en lokale werkgeversbenadering.

Afwijkingen

- a. Conform

Bij verschillende Brunssumse mkb-bedrijven zijn in totaal circa 15 werkervaringsplaatsen en parttime/fulltime vacatures ingevuld.

De gemeente Brunssum stelde twee werkervaringsplaatsen beschikbaar bij het Klant Contact Centrum (KCC).
b. Conform.

1.3 Gemeentelijk werkbedrijf

Wat willen we bereiken?

Een gemeentelijk werkbedrijf.

Wat gaan we er voor doen?

Doorontwikkeling van het mensontwikkelbedrijf 'Betere Buren'.

Afwijkingen

Conform (zie ook programma 2).

1.4 Ondernemers- en vestigingsklimaat

Wat willen we bereiken?

Een kwalitatief aantrekkelijk en duurzaam ondernemers- en vestigingsklimaat voor bedrijven;

Wat gaan we er voor doen?

- a. Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling van de Oostflank;
- b. Herstructurering van verouderde bedrijventerreinen;
- c. Samenwerking met provincie Limburg, LHB, Waterschap, Rijk, Natuurmonumenten, ADD Ventures, ondernemers en private partijen;
- d. Het realiseren van nieuwe werklocaties op de bedrijventerreinen Rode Beek fase 3 en BSV Limburgia;
- e. Het uitvoeren van het meerjarenprogramma bestemmingsplannen;
- f. Een inspanning leveren om de aanleg van de Buitenring Parkstad Limburg te kunnen realiseren;
- g. De gemeente levert een actieve bijdrage aan het centrummanagement, in samenwerking met stichting OCB.

Afwijkingen

a. Conform.

In 2015 is de uitvoering van het project renaturering Rode Beek verder ter hand genomen.

Ten aanzien van het project NWW heeft de raad in mei 2015 besloten om fase 3 (financierbaarheid) op te starten en heeft daar budget voor beschikbaar gesteld.

De raad heeft in december 2015 een werkkapitaal beschikbaar gesteld voor de integrale gebiedsontwikkeling van de Oostflank.

b. Conform.

Het door de raad beschikbaar gestelde werkkapitaal Oostflank ziet deels op de uitvoering van het masterplan voor de herstructurering van bedrijventerreinen aan de Oostflank.

c. Conform.

In 2015 werkte de gemeente op economisch gebied samen met verschillende strategische partners binnen het publieke en private domein, zoals bijvoorbeeld de provincie Limburg, Parkstad, VVV Zuid-Limburg, Addventures, Regiobranding, Limburg Economic Development en IBA.

d. Deels conform,

In 2015 is de eerste bedrijfskavel op het bedrijventerrein BSV Limburgia verkocht aan Autobedrijf Bouhamdi.

Het terrein is bouwrijp gemaakt en voorzien van nieuwe ondergrondse infrastructuur en een ontsluiting middels een fraaie 'cul de sac'.

Ten aanzien van het bedrijventerrein Rode Beek (fase 3) is in 2015 gewerkt aan de voorbereidingen van de ruimtelijke procedure die in 2016 middels een voorontwerp bestemmingsplan zal worden opgestart. Het thans in de wijk Treebeek gevestigde bedrijf Emma Safety Shoes heeft concrete belangstelling in de verplaatsing van het bedrijf naar de hoeklocatie Molenvaart/N274. Tussen de publieke grondeigenaren (gemeenten Onderbanken en Brunssum, provincie Limburg) zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over een gezamenlijke ontwikkeling van het terrein.

e. Deels conform.

Het MJP is uitgevoerd m.u.v. de locaties waar NWW voorzien is en de terreinen Erkens en GTD, omdat de toekomstige (her)bestemming van deze terreinen nog niet inzichtelijk is.

f en g: Conform.

1.5 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	86	164	175	-11
Indirecte lasten	2	2	2	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	89	166	177	-11
Baten	0	-63	-73	10
SALDO BATEN EN LASTEN	88	103	104	-1
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	88	103	104	-1

Werk	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Economisch beleid</u> Lasten: De overschrijding ad € 9.000 wordt veroorzaakt door meerkosten als gevolg van de verplaatsing van de carnavalsloods van het terrein aan de Slesingerstraat naar het nieuwe terrein achter de voormalige Curver hallen. Vanuit het provinciale budget van de Buitenring is een maximum vergoeding beschikbaar gesteld die niet toereikend was voor de functionele inrichting van het nieuwe terrein (voorbereidende onderzoeken, bouwrijp maken van het terrein, realiseren ontsluiting, aanleg infrastructuur, plaatsen hekwerk et cetera). Aan de stichting Ondernemend Centrum Brunssum is een hoger bedrag aan subsidie (€ 5.000) voor reclamebelasting uitgekeerd dan begroot omdat er over het jaar 2014 door de BsgW nog enkele aanslagen moesten worden opgelegd. Baten: De verkoop van het perceel aan de Slesingerstraat leverde een hogere opbrengst (€ 5.000) dan was geraamd. Daarnaast is er in 2015 bij voorschot een bijdrage ontvangen (€ 5.000) van de Limburgse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijventerreinen (LHB) voor een haalbaarheidsonderzoek ten aanzien van de herstructurering van bedrijventerrein Bouwberg. Uit de reserve economisch beleid is een bedrag onttrokken ad € 3.000 ter afboeking van een nog openstaande vordering (oninbaar) op een verstrekte lening aan een startende ondernemer.	I	-14	+10	+3	-1

<u>Overige kleine afwijkingen diverse producten</u> Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van + € 3.000 ten opzichte van de begroting.	I	+3			+3
Totaal Incidenteel	I	-11	+10	+3	+2
Totaal Structureel	S	0	0	0	0
Totaal		-11	+10	+3	+2
Saldo van Baten en Lasten		-1			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

2.1 Oostkant Brunssum

Wat willen we bereiken?

Integrale gebiedsontwikkeling Oostkant Brunssum, inclusief NWW (Nature Wonder World);

Wat gaan we er voor doen?

- In de Oostflank wordt een grootschalige toeristische attractie met verblijfsaccommodatie en leisure aangelegd;
- De bedrijventerreinen in de Oostflank worden geherstructureerd;
- Heidenatuurpark;
- Ontkluizing van de Rode beek en recreatieve koppeling Brunssummerheide met Schutterspark;
- Verder doorontwikkeling Schutterspark door de exploitant.

Afwijkingen

- (zie onder integrale gebiedsontwikkeling Oostflank).
- Conform
- De visie Heidenatuurpark is opgesteld onder regie van Parkstad Limburg. Omdat Parkstad een andere rol heeft gekregen, is de Visie Heidenatuurpark ondergebracht bij Natuurmonumenten. Als uitwerking van de visie zijn verkenningen gedaan naar de mogelijkheden die de omgeving Rimbürgerweg biedt na aanleg van de Buitenring en ontkluizing Roode Beek.
- Conform.
- Voor de doorontwikkeling van het Schutterspark is door Bureau Alterra een visie opgesteld, waarin is gekeken naar de ontwikkelpotentie van het bestemmingsplan Schutterspark en de invloed/kansen van ontwikkelingen rond het Schutterspark.

2.2 Schutterspark

Wat willen we bereiken?

Het vormgeven van het Schutterspark en het toevoegen van de Brunssumerheide als clusters aan de 'leisurering'.

Wat gaan we er voor doen?

- Met betrokken partijen wordt in 2014 verder vorm gegeven aan de toeristische clusters aan de 'leisurering', ter voorbereiding van de uitvoering daarvan;
- Participeren in het marketingproject "Dit is Parkstad";
- Samenwerking met de VVV t.b.v. (regio)promotie en lokale projecten.

Afwijkingen

- Conform.
- Conform.
- Conform

2.3 Brunssum laat je genieten

Wat willen we bereiken?

Het nog breder in de markt zetten van 'Brunssum laat je genieten'. Op de website www.brunssumlaatjegenieten.nl zijn alle activiteiten van ondernemers en verenigingen te raadplegen.

Wat gaan we er voor doen?

De website 'Brunssumlaatjegenieten.nl' wordt onderhouden en geoptimaliseerd en via de gemeentelijke kanalen ontsloten.

Afwijkingen

Conform.

2.4 Wat heeft het gekost?

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	3	3	3	0
Indirecte lasten	9	9	9	0
Kapitaalslasten	16	16	16	0
TOTAAL LASTEN	28	28	28	0
Baten	0	0	0	0
SALDO BATEN EN LASTEN	28	28	28	0
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	28	28	28	0

Afwijkingen analyse beleidsveld: Toerisme	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Geen afwijkingen					
Totaal		0	0	0	0
Saldo van Baten en Lasten		0			

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	0	0	0	0
Indirecte lasten	0	0	0	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0
SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0	0
Toevoeging	0	-15	-18	3
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	-15	-18	3
Gerealiseerd resultaat	0	-15	-18	3

	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Beleidsveld Werk				+3	
Beleidsveld Toerisme				0	
				+3	

Algemene Middelen

De *Algemene Middelen* omvat de volgende beleidsvelden:

1. Algemene uitkering
2. Heffing en invordering van belasting
3. Financieringsmiddelen

Algemene toelichting

Het programma Algemene Middelen is niet, zoals bij de voorgaande 5 programma's, afzonderlijk opgenomen in het raadsprogramma. De producten die geen rechtstreekse relatie hebben met de 5 hiervoor genoemde programma's zijn deze opgenomen onder de Algemene Middelen. Een aantal van de hieronder opgenomen zaken zijn uitgebreid uitgewerkt in de verplichte paragrafen. Dit betreft met name de paragrafen Lokale heffingen, Weerstandsvermogen en Financiering en het hoofdstuk "De Financiële positie".

Dit programma omvat de volgende beleidsvelden:

- Algemene uitkering
- Heffing en invordering van belasting
- Financieringsmiddelen

Algemene toelichting

Dit programma Algemene Middelen moet ook in relatie worden gezien met een aantal verplichte paragrafen. Dit betreft met name de paragrafen Lokale Heffingen, Weerstandsvermogen en Financiering. Het Overzicht algemene dekkingsmiddelen is opgenomen in het onderdeel Jaarrekening 2015

1. Algemene uitkering

Het jaar 2015 stond evenals de jaren 2012, 2013 en 2014 grotendeels in het teken van de landelijke bezuinigingen en de gevolgen hiervan voor de Gemeente Brunssum. Zie hiervoor ook de Paragraaf Taakstellingen en reserveringen waarin hierin dieper wordt ingegaan.

2. Heffing en invordering van belasting

Dit beleidsveld is grotendeels conform planning verlopen.

3. Financieringsmiddelen

Eind 2015 is een bedrag ad € 790.000 ontvangen als gevolg van de afwikkeling van de verkoop van de Essent-aandelen aan RWE (zie ook het onderdeel "Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien" waarin dit uitgebreider is toegelicht). Door deze ontvangst kan de voorziening PBE vanwege de afname van het risico's op claims met hetzelfde bedrag vrijvallen. Deze incidentele bate wordt gestort in de Algemene Reserve en draagt dus positief bij aan de ontwikkeling van het weerstandsvermogen.

Financieel

De algemene middelen geven eens stabiel financieel beeld. De uitkering gemeentefonds wijkt procentueel in beperkte mate af. De belastingen en rechten verlopen grotendeels ook conform planning.

Omdat dit programma, vooral qua baten een substantieel deel van de programmabegroting betreft (afgerond 66%) geeft een afwijking van bijvoorbeeld 1 % al snel een verschil van circa € 600k. Wat betreft de lasten zien we een positief resultaat. De lasten zijn circa 2% lager dan de (bijgestelde) begroting.

De belangrijkste financiële afwijking op dit programma betreft de vrijval van een substantieel bedrag van de voorziening PBE vanwege de afname van het risico's op claims. Verder is de dividenduitkering van Enexis aanmerkelijk hoger. Dit laatste is al structureel door vertaald in de programmabegroting 2016.

Algemene middelen	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Algemene Uitkering	I	0	177	0	177
Algemene Uitkering	S	0	0	0	0
Heffing en invordering van belasting	I	6	56	0	62
Heffing en invordering van belasting	S	0	0	0	0
Financieringsmiddelen	I	19	805	0	824
Financieringsmiddelen	S	0	0	0	0
Restproducten programma 5	I	125	507	12	644
Restproducten programma 5	S	41	-133	0	-92
Totaal Incidenteel		150	1.545	12	1.707
Totaal Structureel		41	-133	0	-92
Totaal Programma 5		191	1.412	12	1.615

Het saldo op Algemene middelen van lasten / baten is 1.625k. Voor een groot deel is dit incidenteel als gevolg van bovengenoemde vrijval. Ook de afwijking op de uitkering gemeentefonds is incidenteel omdat de meerjarige cijfers 2016-2019 al zijn gebaseerd op de laats bekend gemaakte cijfers. De structurele doorvertaling van 133k heeft betrekking op een “administratieve” post van doorgeschoven BTW. Gebleken is dat deze niet meer het oude, van jaren terug bekende niveau haalt.

Algemene uitkering

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	0	0	0	0
Indirecte lasten	0	0	0	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	0	0	0	0
Baten	-57.881	-57.166	-57.343	177
SALDO BATEN EN LASTEN	-57.881	-57.166	-57.343	177
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-57.881	-57.166	-57.343	177

Afwijkingen analyse beleidsveld: Algemene Uitkering	I/ S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
De algemene uitkering 2015 is € 141.000 hoger dan de raming bij de programmarapportage 2015. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de ontvangen Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) ad € 158.600 die is ontvangen via de algemene uitkering (de hierbij behorende uitgaven staan op product WMO Voorzieningen Hulp bij het huishouden beleidsveld 2.3). Daarnaast is er een totaalbedrag ad € 22.000 inzake afrekeningen over 2013 en 2014 ontvangen.	I	0	163	0	163
De integratie-uitkering is hoger als gevolg van bijstellingen in de september en decembercirculaire 2015.	I	0	14	0	14
Totaal Incidenteel	I	0	177	0	177
Totaal Structureel	S	0	0	0	0
Totaal		0	177	0	177
Saldo van Baten en Lasten			177		

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

Heffing en invordering van belasting

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	672	660	654	6
Indirecte lasten	15	15	15	0
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	687	675	669	6
Baten	-5.797	-5.777	-5.833	56
SALDO BATEN EN LASTEN	-5.111	-5.102	-5.164	62
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-5.111	-5.102	-5.164	62

Afwijkingen analyse beleidsveld: Heffing en invordering van belasting	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Gemeentelijke heffingen Zie voor een toelichting per belastingsoort het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien 2015.	I	0	56	0	56
Overige kleine afwijkingen Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van -€ 10.000 ten opzichte van de begroting.	I	6	0	0	6
Totaal Incidenteel	I	6	56	0	62
Totaal Structureel	S	0	0	0	0
Totaal		6	56	0	62
Saldo van Baten en Lasten		62			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

Financieringsmiddelen

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	292	174	155	18
Indirecte lasten	4	4	4	0
Kapitaalslasten	83	83	82	1
TOTAAL LASTEN	379	261	242	19
Baten	-2.955	-3.017	-3.823	805
SALDO BATEN EN LASTEN	-2.577	-2.757	-3.581	824
Toevoeging	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-2.577	-2.757	-3.581	824

Afwijkingen analyse beleidsveld: Financieringsmiddelen	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
Dividend BNG RD4 en Enexis. Het hoger dividend Enexis is vanaf 2016 al hoger geraamd en is daarom incidenteel.	I	0	32	0	32
Een eenmalige agio-uitkering van de Verkoop Vennootschap BV. Bij de verkoop van Essent aan RWE in 2009 is overeengekomen om een deel van de verkoopprijs niet direct uit te betalen aan de verkopende aandeelhouders, maar te reserveren voor mogelijke claims van de koper, welke hun oorsprong hebben in het verleden voor de verkoop. Deze reservering heeft plaatsgevonden in een zogenaamde escrow, een soort geblokkeerde rekening, welke is ondergebracht bij de daarvoor opgerichte vennootschap, genaamd Verkoop	I	0	790	0	790

Vennootschap B.V. Inmiddels is de claimtermijn voor RWE verstreken en is gebleken dat een substantieel deel van de reservering niet meer kan worden aangesproken door RWE.					
<u>Overige kleine afwijkingen</u> Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 2.000 ten opzichte van de begroting.	I	19	-17	0	2
Totaal Incidenteel	I	19	805	0	824
Totaal Structureel	S	0	0	0	0
Totaal		19	805	0	824
Saldo van Baten en Lasten		824			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

Restproducten

Exploitatie (x € 1.000)	Initiële Begroting 2015	Begroting 2015 na wijziging	Realisatie 2015	Realisatie - Begroting
Directe lasten	858	1.164	764	400
Indirecte lasten	83	778	1.012	-234
Kapitaalslasten	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	941	1.942	1.776	166
Baten	-1.965	-2.003	-2.377	374
SALDO BATEN EN LASTEN	-1.024	-61	-601	540
Toevoeging	1.261	8.176	8.162	14
Onttrekking	-1.001	-13.874	-13.872	-2
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES	260	-5.698	-5.710	12
Gerealiseerd resultaat	-763	-5.759	-6.311	552

Afwijkingen analyse beleidsveld: Restproducten	I/S	Afwijking lasten	Afwijking Baten	Afwijking Reserves	Saldo
<u>Onvoorziene uitgaven</u> Het incidentele bedrag inzake onvoorziene uitgaven is in 2015 niet gebruikt.	I	12			12
<u>Personeelskosten</u> Dit betreft de hier geraamde kwaliteitsbevorderende maatregelen waarvan € 191.000 resteert en het restant van de knelpuntenpot ad € 22.000. Bovendien resteert de hier geraamde gemeentebrede Cao-ontwikkeling ad € 200.000 waarvan de verantwoording op diverse beleidsvelden heeft plaatsgevonden (€ 191.000+€22.000+ € 200.000 = € 413.000) Daarnaast is een bedrag ad € 18.000 aan zwangerschaps-uitkeringen van het UWV ontvangen.	I	413	18		431
<u>Kosten voormalig personeel</u> Dit betreft uitkeringen die in aanmerking ten laste van het Eigen risico WGA komen. Hiertegenover staan de ontvangsten van de verzekering.	I	-83	83		0

<u>Voormalig personeel</u> Dit betreft een incidentele terugontvangst van het UWV en lagere kosten voormalig personeel. Hiervan is € 18.000 incidenteel en € 68.000 structureel	I S	18 68	84		102 68
<u>Doorgeschoven BTW</u> Zie voor een toelichting het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien 2015	S	-27	-133		-160
<u>Compensabele BTW</u> Over 2014 is nog een afrekening ontvangen	I		20		20
<u>Batig Saldo Financieringen</u> (onderdeel van de kostenplaatsen). Zie voor een toelichting het Overzicht Algemene Middelen en Onvoorzien 2015	I	-717	396		-321
<u>Saldo overige kostenplaatsen (afdelingen)</u> Dit betreft budgetten die gesaldeerd zijn geraamd in plaats van lasten en baten afzonderlijk.	I	137	137		0
Lagere Personeelskosten op hier geraamde personeelskosten (deze maken onderdeel uit van gemeentebrede analyse van de personeelskosten waarbij ook de op andere beleidsvelden verantwoorde personeelskosten zijn betrokken).	I	178			178
Lagere bedrijfsvoeringskosten ad € 98.000 (waaronder € 44.000 lagere energie en onderhoudskosten gebouwen en ICT-kosten € 39.000 waarvoor eind 2015 opdracht is verstrekt voor de aanschaf van diverse apparatuur maar de levering heeft nog niet plaats gevonden). Daarnaast is huuropbrengst inzake DVO ISD-BOL lager dan geraamd.	I	98	-21		77
Lagere kapitaallasten ICT met name door vertraging in de uitvoering van diverse projecten. Met name de projecten die gekoppeld zijn aan de verbetering van de dienstverlening, invoering van het KCC en de implementaties van Basisregistraties. De oorzaken voor de vertragingen zijn divers: <ul style="list-style-type: none"> - De noodzakelijke inzet van Informatiebeheer bij de (afgeketste) fusieactiviteiten Brunssum-Landgraaf. - De herpositionering van het KCC gecombineerd met de uitgangspunten van de reorganisatie gemeente Brunssum. - De landelijke stagnatie van de uitrol van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en Openbare Ruimte (BOR) 	I	131			131
De toevoeging van rente aan de diverse reserves is lager dan geraamd, doordat de saldi per 1-1-2015 enigszins afwijken van de in de begroting geraamde bedragen	I			12	12
<u>Overige kleine afwijkingen</u> Op dit beleidsveld zijn er nog diverse kleine afwijkingen, kleiner dan € 10.000, samen per saldo goed voor een verschil van € 2.000 ten opzichte van de begroting.	I	1	1		2
Totaal Incidenteel	I	125	507	12	644
Totaal Structureel	S	41	-133	0	-92
Totaal		166	374	12	552
Saldo van Baten en Lasten		540			

**Een positieve afwijking (+) betekent een voordeel t.o.v. van de begroting, en een negatieve afwijking (-) een nadeel t.o.v. van de begroting.*

Hoofdstuk 4. Paragrafen

Paragraaf 1. Lokale heffingen

Algemeen

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen direct in hun portemonnee. Gemeentelijk heffingen staan dan ook sterk in de politieke belangstelling.

Jaarlijks stelt uw Raad de belastingverordeningen en de daarbij behorende tarieven vast. De tarieven van 2015 zijn gebaseerd op uw besluiten van 10 december 2014. Deze paragraaf bevat een overzicht van de gemeentelijke heffingen 2015.

Onderstaand een overzicht van de geraamde en gerealiseerde inkomsten.

Geraamde inkomsten (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2014	Begroting 2015 incl. wijziging	Realisatie 2015
De inkomstenraming voor het totaal aan lokale belastingen bedraagt:	12.742	12.895	13.068
Specificatie:			
Onroerende zaakbelastingen	4.565	4.879	4.925
Afvalstoffenheffing	3.035	3.034	3.044
Rioolrechten	4.033	3.847	3.947
Toeristenbelasting	41	40	33
Hondenbelasting	281	301	287
Precariobelasting	32	21	28
Reclamebelasting	36	37	59
af: doorbetaling reclamebelasting	-36	-37	-59
Marktgelden	19	19	15
Begraafrechten	109	93	91
Leges	1.112	1.086	1.114

Overzicht aantallen opgelegde eenheden 2014-2015 conform rapportage BsGW 31-3-2016

De baten worden verschillende boekjaren verantwoord.

	2014	Tarief	2014	2015	Tarief	2015
	Aantallen	per eenheid	Aantal *Tarief	Aantallen	per eenheid	Aantal *Tarief
Afvalstoffenheffing:						
Afvalstoffenheffing vast tarief	13.757	€ 151,80	€ 2.088.312,60	13.729	€ 151,80	€ 2.084.062,20
Totaal in %			100,00			99,80
Afvalstoffen Diftar:			€ -			€ -
GFT 140 ltr	41.303	€ 3,40	€ 140.430,20	-	gratis	
GFT 240 ltr	18.185	€ 4,60	€ 83.651,00	-	gratis	
Restafvalcontainer 140 ltr	7.716	€ 3,40	€ 26.234,40	6.820	€ 5,35	€ 36.487,00
Restafvalcontainer 240 ltr	126.942	€ 4,60	€ 583.933,20	106.997	€ 7,25	€ 775.728,25
Zak 60 ltr.	127.032	€ 1,00	€ 127.032,00	124.010	€ 1,00	€ 124.010,00
Zak 30 ltr.	423	€ 0,50	€ 211,50	2.022	€ 0,50	€ 1.011,00
Extra container GFT	3	€ 10,00	€ 30,00	17	€ 10,00	€ 170,00
Extra container Restafval	237	€ 10,00	€ 2.370,00	230	€ 10,00	€ 2.300,00
Totaal Diftar:			€ 963.892,30			€ 939.706,25
Totaal in %			100,00			97,49
Algeheel totaal			€ 3.052.204,90			€ 3.023.768,45
Totaal in %			100,00			99,07
Hondenbelasting:						
1e hond	2.964	€ 70,08	€ 207.717,12	2.990	€ 71,76	€ 214.562,40
2e hond	395	€ 140,40	€ 55.458,00	397	€ 143,52	€ 56.977,44
3e hond	34	€ 244,32	€ 8.306,88	36	€ 249,96	€ 8.998,56
4e hond	11	€ 244,32	€ 2.687,52	12	€ 249,96	€ 2.999,52
5e hond	1	€ 244,32	€ 244,32	1	€ 249,96	€ 249,96
Kennel	5	€ 945,96	€ 4.729,80	4	€ 967,20	€ 3.868,80
Totaal €			€ 279.143,64			€ 287.656,68
Totaal in %			100,00			103,05
Toeristenbelasting:	39.240	€ 1,10	€ 43.164,00	38.020	€ 1,10	€ 41.822,00
Totaal in %			100,00			96,89
Reclamebelasting:	104	€ 440,25	€ 45.786,00	105	€ 446,85	€ 46.919,25
Totaal in %			100,00			102,48
Precariobelasting:						
Overig Brunssum	925	€ 18,23		889	€ 17,88	
Lindeplein c.a. apart tarief	142	€ 29,45		175	€ 28,80	
Totaal precario	1.067			1.064		

*) Opmerking bovenstaande berekeningen zijn gemaakt aan de hand van aantallen van de BsGW en tarieven. Dit kan een verschil opleveren met de totaalbedragen zoals weergegeven in het overzicht van de geraamde en gerealiseerde inkomsten.

Beleid en tariefstelling

Het totale pakket van de verschillende gemeentelijke belastingen en heffingen wordt gelegitimeerd met belastingverordeningen. Voor de hoogte van tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes uit het verleden, onder de voorwaarde dat deze keuzes voldoende aansluiten bij de huidige situatie.
2. Kostendekkendheid van tarieven en leges.
3. De leges en overige inkomsten, waaronder huren en inkomsten sportaccommodaties worden jaarlijks aangepast voor inflatie. De gehanteerde indexering voor 2015 ten opzichte was 2,25%.
4. De legestarieven mogen de wettelijk vastgestelde bedragen niet overschrijden.

Het verdere beleid voor de lokale lasten wordt hierna per heffing afzonderlijk vermeld. De diverse belastingverordeningen zijn aan uw Raad voorgelegd ter vaststelling.

Woonlasten

De woonlasten in Brunssum zijn voor huurders de laagste in de regio Parkstad Limburg. De woonlasten voor eigenaren van woningen liggen onder het gemiddelde van de Parkstad-gemeenten. De Gemeente Brunssum streeft er naar de gemeentelijke belastingdruk voor de burger zo beperkt mogelijk te houden. (zie ook de overzichten gemeentelijke woonlasten van de provincie).

Gemeentelijke belastingen

a. Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelastingen (OZB) hebben tot doel om de gemeente te voorzien van algemene middelen. Voor de OZB is de herwaardering ingevolge de Wet waardering onroerende zaak (Wet WOZ) van belang. Deze WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld. Voor het belastingjaar 2015 gaat het daarbij om de waarde op peildatum 1 januari 2014.

De tarieven die bij deze opbrengst behoren worden bepaald rekening houdend met correctie voor de waardeontwikkelingen. Daarbij worden autonome ontwikkelingen meegenomen, zoals leegstand, nieuwbouw en sloop.

Het OZB bedrag per individuele huishouding kan, naast de jaarlijkse tariefsaanpassing wijzigen indien de waardeontwikkeling van de individuele woning afwijkt van de gemeentebrede gemiddelde waardeontwikkelingen van alle woningen.

Ontwikkeling WOZ-waarden (bedragen in €):

Jaar	2014	2015 begroting	2015 realisatie
Totale waarde woningen	1.924.346.000	1.861.160.000	1.851.773.179
Totale waarde niet-woningen	399.692.000	402.476.000	415.759.566

Zoals in het overzicht van de ramingen en realisatie te zien is, zijn de geraamde verhogingen gerealiseerd. De realisatie is hoger bij de niet-woningen. Zoals hierboven in de waardetabel te zien is, is de totale waarde hoger dan waarbij met de vaststelling van de tarieven rekening is gehouden.

b. Afvalstoffenheffing

De kosten voor de verwijdering van huisvuil bij particuliere huishoudingen kunnen worden verhaald door een heffing van de feitelijke gebruiker van het perceel. De afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn¹. Onderdeel van het vaste tarief zijn de geraamde kosten van de kwijschelding (zie hiervoor onderdeel k. van deze paragraaf).

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt zijn het aantal ledigingen in 2015 fors gedaald t.o.v. 2014.

Doordat de diftar-aanslag van 2015 pas in 2016 wordt opgelegd, wordt altijd een balanspost opgenomen met een raming van de opbrengst. De raming van deze balanspost was € 965.000 gebaseerd op de realisatie van 2014, terwijl de uiteindelijke realisatie € 937.000 was in 2016.

c. Rioolrechten

Op basis van het wettelijk verplichte gemeentelijk rioleringsplan (GRP) worden de tarieven berekend. Deze zijn maximaal 100% kostendekkend. In januari 2015 heeft uw gemeenteraad het 'Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan' (VGRP 2015-2019) vastgesteld. De tarieven van 2015 verlaagd zijn ten opzichte van 2014.

¹ Sinds 2003 kunnen gemeenten met het btw-compensatiefonds toch een belangrijk deel de btw terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed werk. Ter voorkoming van een budgettair probleem is bepaald dat de omzetbelasting inzake de afvalstoffenheffing en rioolrecht tot de lasten blijft behoren voor de bepaling van de tarieven.

- d. **Toeristenbelasting**
 Door de heffing van een toeristenbelasting is het mogelijk om een bijdrage te verkrijgen in de kosten van de (algemene) voorzieningen waarvan ook de toeristen profiteren. Dit betekent dat bij de toeristenbelasting sprake is van een algemene heffing waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen.
- Omdat ondernemers die vakantieonderkomens verhuren, ver van tevoren op de hoogte willen zijn van de nieuwe tarieven van de toeristenbelasting, is het wenselijk de tarieven voor meerdere jaren vast te leggen. Het tarief voor 2014 en 2015 is (bij raadsbesluit van 10 december 2014) bepaald op € 1,10 per persoon per nacht. De realisatie is lager dan de raming, vanwege het feit dat er nog geen aanslagen zijn opgelegd over het 4e kwartaal 2015. Vanaf 2015 wordt het 4e kwartaal verantwoord in 2016. Op die manier wordt voorkomen dat elk jaar balansposten dienen te worden gemaakt.
- e. **Hondenbelasting**
 De hondenbelasting is een belasting die bijdraagt aan de algemene middelen van de gemeente. De Hoge Raad acht het niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de vervuiling door honden.
- De controle op de hondenbelasting is een belangrijk instrument om nog niet aangemelde honden alsnog in de belasting te betrekken. Het beleid van intensieve wijkcontroles is in 2015 gecontinueerd. Desondanks is het geraamde bedrag niet gerealiseerd.
- f. **Precariobelasting**
 Precariobelasting is een heffing voor het gebruiken van voor de openbare dienst bestemde gemeenteground. Naast onderdelen van gebouwen, zoals luifels en balkons, gaat het bijvoorbeeld om reclamevoorwerpen als uithangborden, zonneschermen, lichtreclames, het uitstallen van winkelgoederen en terrassen. Het tarief is afhankelijk van het soort voorwerp.
- De precariorechten worden via een aanslag en op incidentele basis geheven o.a. voor het gebruik van het trottoir. Hierdoor zijn de werkelijke baten altijd hoger dan de raming. Door incidentele trottoirvergunningen kan zo maar ineens het bedrag afwijken.
- g. **Reclamebelasting**
 Reclamebelasting wordt binnen het centrumgebied geheven over de periode waarin daadwerkelijk aankondigingen zichtbaar zijn. Op initiatief van de ondernemers wordt zo een ondernemersfonds gevoed waarmee allerlei voorzieningen, activiteiten en projecten in het kernwinkelcentrum worden gefinancierd.
- De hogere realisatie in 2015 wordt veroorzaakt door een bedrag van € 9.600 uit 2014. De bedragen worden integraal doorbetaald aan de ondernemers, zoals de tabel laat zien.
- h. **Marktgelden**
 De tarieven zoveel verhogen dat de markten kostendekkend zijn, is gezien de huidige ontwikkelingen, niet mogelijk. Het aantal standplaatsen is ook in 2015 wederom afgenomen, van 20 staanplaatsen naar 17 waardoor de realisatie lager is dan de raming. De kostenreductie heeft nog niet plaatsgehad. De kosten dalen immers niet parallel aan de daling van het aantal standplaatsen.
- i. **Begraafrechten**
 Voor de toekomst wordt getracht de opbrengst te handhaven op het huidige niveau (gecorrigeerd voor indexatie), maar het aantal begravingen en verlengingen neemt verder af.
- j. **Leges**
 Bij de gemeente Brunssum is een kostendekkendheid van 100 % reeds jaren het uitgangspunt. Naar aanleiding van de berekende kostendeckingspercentages van de legestarieven van de afgelopen 4 jaren en stappen die reeds gezet zijn om deze te verhogen door scherp naar kosten en opbrengsten te kijken, is onderzocht welke kostendeckingsgraad wat betreft de legestarieven realistisch is. Hiertoe is recentelijk een benchmark uitgevoerd naar tarieven van andere gemeenten binnen en buiten de regio en is een analyse gemaakt van de aspecten die de kostendekkendheid beïnvloeden. Denk hierbij aan wettelijk vastgestelde maximale tarieven, een

verplichte afdracht van inkomsten aan het rijk en maatschappelijke effecten van de tariefstelling.

De uitkomst van deze benchmark en analyse leidt tot nieuwe, meest optimale kostendekkingspercentage welke vanaf 2016 nagestreefd zullen worden. Uit het onderzoek blijkt dat het niet realistisch is te streven naar 100% kostendekking. De legesopbrengsten in 2015 zijn € 28.000 hoger dan begroot, voornamelijk door hogere legesinkomsten Burgerzaken. Aan de andere kant zijn de rijksleges 2% gestegen t.o.v. 2014, waardoor het netto saldo lager is dan geraamd. In de begroting 2016 is met deze structurele ontwikkeling reeds rekening gehouden

k. Kwijtschelding afvalstoffenheffing

Het maximale jaarlijkse kwijtscheldingsbedrag wordt bepaald op basis van vast tarief en voor de ledigen is het bedrag bepaald op maximaal afhankelijk van de grootte van het huishouden, namelijk:

1 persoonshuishouden	maximaal	€ 55
2 persoonshuishouden	maximaal	€ 75
3 persoonshuishouden	maximaal	€ 90
4 en meer personen in een huishouding	maximaal	€ 100

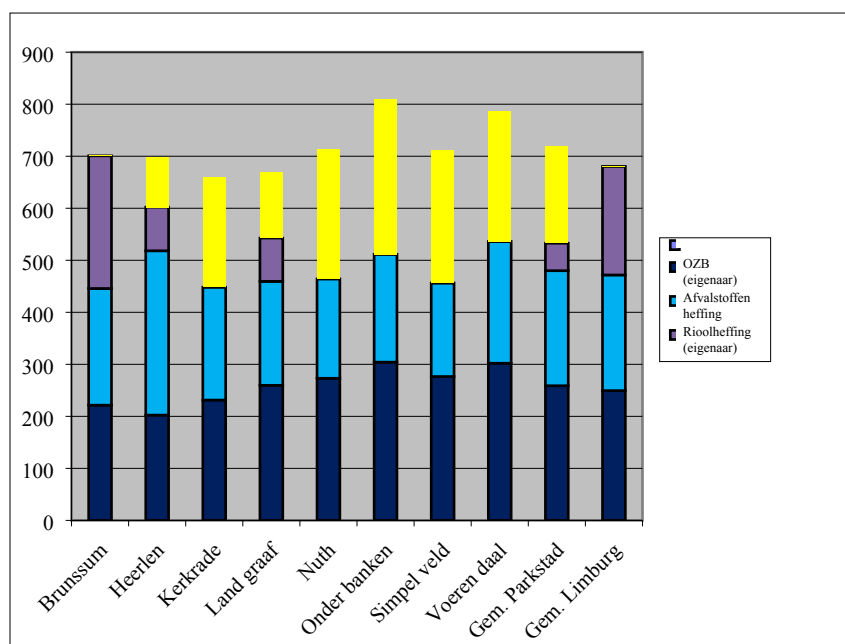
Bij de berekening van de afvalstoffenheffing tarieven is rekening gehouden met kwijtscheldingsbedrag ad € 265.000 (€ 240.000 en € 25.000 uitvoeringskosten). De realisatie is € 276.200(inclusief € 25.000 uitvoeringskosten). Gezien de economische ontwikkelingen zullen meer belastingplichtigen een beroep gaan doen op kwijtschelding.

Bij de samenstelling van de begroting 2015 is er van uitgegaan dat de daling in het kwijtscheldingsbedrag zou doorzetten. Zoals hierboven vermeld doen meer belastingplichtigen een beroep op de kwijtschelding.

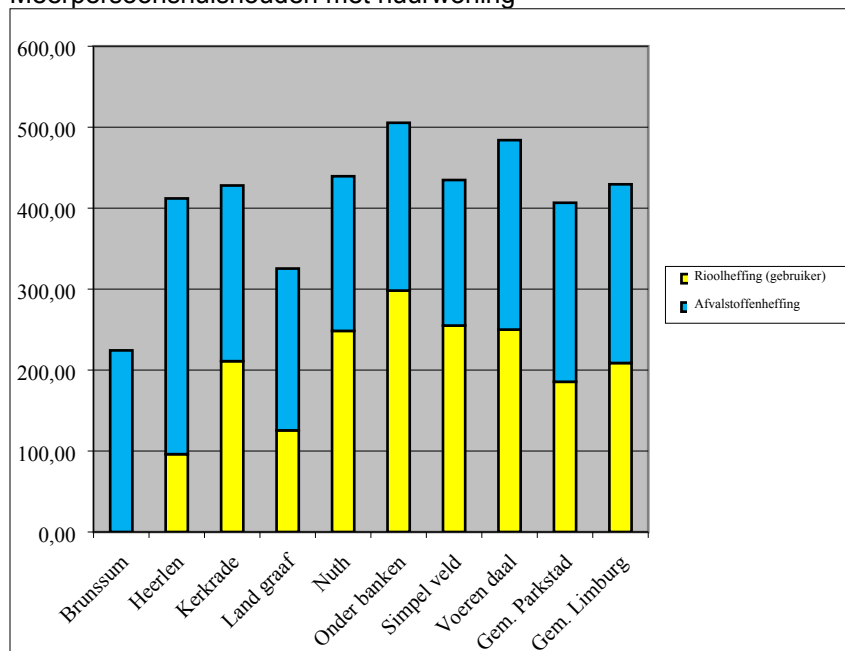
Kwijtschelding:	2014	2015
Vast tarief: € 151,80	€ 153.150	€ 166.460
Diftar	€ 66.420	€ 47.310
Totaal	€ 219.570	€ 213.770

Overzicht gemeentelijke woonlasten Parkstad Limburg gemeenten in 2015

Meerpersoonshuishoudens met eigen woning

Meerpersoonshuishouders met huurwoning

Opvallend is dat Brunssum alleen een eigenaarsheffing rioolrecht heeft. Landgraaf en Heerlen hebben een eigenaar- én een gebruikersheffing, terwijl Kerkrade, Onderbanken, Nuth, Simpelveld en Voerendaal alleen een gebruikersheffing toepassen.

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleidsuitgangspunten:

Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. Het streven is een weerstandsratio van 1,4 of hoger (dit is ruim voldoende of beter). Zoals u zult zien komen we hoger uit, maar begin 2016 is in totaal € 2 miljoen onttrokken en zullen komende jaren de meerjarenraming incidenteel sluitend moeten maken en dan zal de ratio uitkomen richting de streefwaarde.

Aanleiding en achtergrond

Het is nodig om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. De gemeente heeft hiertoe in 2015 twee keer een gemeentebrede risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie in januari 2016. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Om de risico's van Gemeente Brunssum in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Het risicoprofiel is tot stand gekomen door gebruik te maken van een rekenmodel (van de BNG) waarmee risico's schematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Het definiëren van de maatregelen en het inschatten van het effect van deze maatregelen op de gevolgen is ook onderdeel van de risico-inventarisatie. In de inventarisatie zijn in het totaal 117 risico's in beeld gebracht. Een aantal daarvan heeft geen financiële gevolgen of de gevolgen worden beperkt door het treffen van maatregelen. Bij andere risico's blijft een kans op een financieel gevolg bestaan. Het totaal van deze financiële gevolgen is maximaal € 17.889.000 ("als alles tegen zit").

Het totaal van de 117 risico's bestaat uit grote en kleine risico's, risico's met interne en/of externe oorzaak, met geen tot grote financiële gevolgen en operationeel dan wel strategisch van aard. De grootste risico's lopen we -zoals veel gemeenten- bij de grondexploitatie, ruim € 6,7 miljoen.

Ook op het sociaal domein zijn de risico's nog hoog, vooral door de onzekerheid over de uitkomsten van de lopende transitie/transformatie en de druk op de budgetten. Hierop is in de afgelopen jaren tijdig geanticipeerd. In het totaal is het maximale financiële gevolg op dit domein € 2,5 miljoen. De verwachting is dat de onzekerheid in de komende jaren sterk zal afnemen, waardoor ook minder weerstandsvermogen nodig is.

De derde grote post is Bedrijfsvoering, met name voor ICT-systemen en veiligheid van het Archief, totaal ruim € 6,0 miljoen. Daar zijn de effecten groot als het fout gaat, maar door de getroffen maatregelen, is de kans op risico's erg klein geworden. Tenslotte loopt de gemeente risico's op uitstaande leningen en beleggingen en op lagere algemene uitkeringen (financiering).

In onderstaand overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij is aangegeven onder welke cluster het risico valt (GREX, sociaal domein, bedrijfsvoering, financiering).

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste 10 risico's vermeld. Voor de bepaling van de risico's geldt de situatie per 31-12-2015 en niet één op één vergelijkbaar met de begroting 2016 en/of de jaarrekening 2015.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

	Prog.	Risico	Omschrijving	Kans	Financieel gevolg Max.	Invloed
1	2	3 Decentralisatie s (Soc.Domein)	Onduidelijk is of de korting op de 3D's via aanpassing beleid gerealiseerd kan worden.	50%	€ 1.844.000	14,2%
2	3	Doorsteek Koutenveld: Ontwikkeling fase II onder druk door het niet vinden van een 2e trekker	Ontwikkeling fase II onder druk	50%	€ 1.500.000	11.5%

		(GREX)				
3	5	Lagere uitkering gemeentefonds (Financiering)	Mogelijke aanvullende bezuinigingen Rijk (boven op de bezuinigingen waarmee al in de begroting rekening is gehouden).	70%	€ 750.000	9,4%
4	5	Meldplicht conform de wet Datalekken	We spreken van een datalek als persoonsgegevens in handen vallen van derden die geen toegang tot die gegevens zouden mogen hebben. Een datalek is het gevolg van een beveiligingsprobleem. Meestal gaat het om uitgelekte computerbestanden, al kan een gestolen geprinte lijst, USB-stick, notebook of smartphone evengoed een datalek vormen. Deze datalekken moeten - als ze voldoende ernstig zijn - onverwijld worden gemeld aan de toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De sanctie op niet-naleving van de meldplicht is een maximale boete van €820.000 per overtreding.	70%	€ 820.000	8,6%
5	3	Masterplan Centrum – Entree Dorpstraat	Mogelijk hogere saneringskosten na uitgebreid grondonderzoek	50%	€ 400.000	4,7%
6	2	WOZL	Cao-verhoging SW-personeel. Elke 1% loonstijging is ruim een ton voor Brunssum. De looneis van de vakbonden bedroeg op 31 december 3%	70%	€ 240.000	4,0%

7		Niet nakoming rente- en aflossingsverplichting door Atrium uit hoofde van de achtergestelde lening aan Atrium	Gemeente heeft achtergestelde lening verstrekt (Zorgplein). Gezamenlijk met Heerlen en Kerkrade. € 885.000 is aandeel gemeente Brunssum en wordt in 11 jaar afgelost (risico loopt hiermee lineair af). Gemeente heeft geen zekerheden verkregen (die het risico zouden kunnen beperken).	30%	€ 822.000	4,0%
8	3	Lindeplein	Afzetmogelijkheden woningbouw/ commerciële ruimte.	50%	€ 400.000	3,1%
9	3	Bezuinigingen Rijk i.h.k.v. de Krimpopgave (Bedrijfsvoering)	Transformatie woningvoorraad als gevolg van demografische krimp en vergrijzing vergen omvangrijke investeringen van niet alleen gemeentelijke overheid, maar ook van marktpartijen en vooral woningcorporaties. Indien woningcorporaties als gevolg van kabinetsmaatregelen (o.a. verhuurdersheffing) niet meer in de gelegenheid zijn de noodzakelijke investeringen te doen, zal de leefbaarheid in de wijken onder druk komen te staan en daarmee de waardeontwikkeling van vastgoed en OZB-opbrengsten.	70%	€ 200.000	3,0%
10	3	NIEGG-gronden (GREX)	De Niet In Exploitatie Genomen Gronden hebben een boekwaarde van € 2,5 miljoen. Deze boekwaarde is opgebouwd uit een vijftal complexen waarvan het ene complex moet zorgen voor de plus om de min-locatie te dekken. Vooralsnog 30% genomen als risico.	30%	€ 614.000	3,0%

Totaal 10 grootste risico's	€ 7.590.000
Overige risico's	€ 10.299.000
Totaal alle risico's	€ 17.889.000

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is met behulp van het rekenmodel een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Onderstaande tabel 2 toont de resultaten van de risicosimulatie. In Nederland wordt bij de meeste gemeenten een zekerheidspercentage tussen de 80-90% gehanteerd.

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
50%	€ 3.100.000
55%	€ 3.200.000

60%	€ 3.400.000
65%	€ 3.500.000
70%	€ 3.700.000
75%	€ 3.900.000
80%	€ 4.100.000
85%	€ 4.300.000
90%	€ 4.600.000
95%	€ 5.000.000

Uit de tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 4.600.000 (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Brunssum bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit		
	Begroot	Werkelijk
Weerstand	1/1/2015	31/12/2015
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	€ 2.437.000	€ 2.404.000
Bestemmingsreserves	€ 7.214.000	€ 8.617.000
Post onvoorzien	€ 350.000	€ 0
Totale weerstandscapaciteit	€ 10.001.000	€ 11.021.000

Algemene reserve (vrij besteedbaar):

De vrij besteedbare algemene reserve is dat gedeelte van de algemene reserve waarop door besluitvorming nog geen claim is gelegd.

Bestemmingsreserves(vrij besteedbaar):

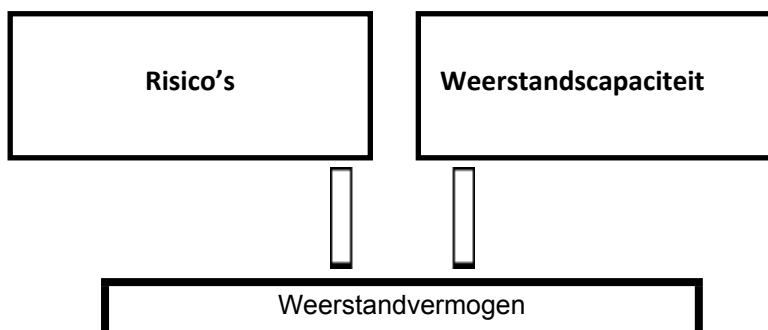
Dit betreft de bestemmingsreserves waarvan de rente wordt niet wordt toegevoegd aan de exploitatie. Ook zijn de bestemmingsreserves die worden gebruikt ter dekking van kapitaallasten worden hier niet meegenomen. De hier niet meegenomen reserves zouden wanneer deze worden ingezet voor andere doelen een probleem voor de exploitatie opleveren.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is onder de Algemene Middelen een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen. In 2015 is een bedrag ad € 350.000 opgenomen; € 338.000 is onder deze noemer opgenomen ten behoeve van risico's 3D's en € 12.000 als onvoorziene uitgave.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. Hieronder de situatie per 31-12-2015.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 11.021.000}{€ 4.600.000} = 2,40$$

Bij de jaarrekening 2014 was de ratio 1,59 (begroting 2015: 1,43). De ratio is nu hoger doordat de risicobedrag ruim € 5 miljoen lager is (met name risico 3D's is bijna € 4 miljoen lager en het risico inzake de realisering van de taakstelling samenwerking van ruim € 1 miljoen is vervallen) en de reserves gestegen zijn met 1,3 miljoen.

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio van de Gemeente Brunssum valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen. Rekening houdende met de begin 2016 besloten onttrekking aan de Algemene Reserve van € 1,5 miljoen t.b.v. de Gebiedsontwikkeling Oostflank en € 0,5 miljoen t.b.v. duurzame uitstroom uit bijstand komt de ratio uit op 1,96. Omdat in de jaren 2017 en 2018 geen sluitende meerjarenraming hebben, zullen in deze jaren de tekorten worden onttrokken aan de weerstandscapaciteit. De ratio zal hierdoor dalen.

Verplichte kengetallen

Een deugdelijke en transparante begroting is in het belang van de horizontale controle door de raad op de financiële positie van de gemeente. Door de Adviescommissie Vernieuwing BBV is ter verbetering versterking van de horizontale verantwoording een verplichte basisset van 5 financiële kengetallen met ingang van de begroting 2016 vastgesteld.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Jaarrekening 2015
netto schuldquote	9,8%	12,5%	14,5%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-13,2%	-12,9%	-4,5%
Solvabiliteitsratio	65,4%	62,8%	64,3%
structurele exploitatieruimte	6,0%	-1,1%	2,9%
Grondexploitatie	11,1%	7,9%	9,6%
belastingcapaciteit	99,6%	99,5%	99,5%

Beoordeling kengetallen algemeen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Beoordeling kengetallen Brunssum

Kijkende naar de kengetallen kan hieruit worden geconcludeerd dat Brunssum een hoge en dus goede solvabiliteit heeft en een lage en dus goede netto schuldquote heeft. De structurele begrotingsruimte is echter beperkt en de belastingcapaciteit is vergelijkend met het landelijk gemiddelde vrij hoog. Van het kengetal grondexploitatie zijn nog onvoldoende vergelijkende cijfers van andere gemeenten bekend.

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt en wat het kengetal inhoudt.

1 Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100% (groen). Afhankelijk of een gemeente net grote investeringen achter de rug heeft, is de netto schuldquote hoger of lager. Op het moment dat de netto schuldquote boven de 100% komt springt het licht op oranje. Boven de 130% springt het licht op rood, er is dan sprake van een zeer hoge schuld.

2 Solvabiliteitsrisico

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Hoe hoger het percentage hoe beter de gemeente is toegerust om verplichtingen na te komen. Bij een solvabiliteitsratio van lager dan 20% bevindt de gemeente zich op glad ijs.

3 *Kengetal grondexploitatie*

De afgelopen jaren is landelijk gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.

Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen de actuele waarde op de balans zijn opgenomen en of een eventueel gevormde voorziening van voldoende omvang is.

Hoe lager de ratio hoe minder invloed het grondbedrijf heeft op de exploitatie.

4 *Structurele exploitatieruimte*

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij een ratio van 0% zijn de structurele baten gelijk aan de structurele lasten. Bij een negatieve ratio is de gemeente structureel niet in evenwicht. Als de ratio positief is dan zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

5 *Belastingcapaciteit*

De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomsten van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten van meerpersoonshuishoudens. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat tevens wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn.

Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente Brunssum. De kapitaalgoederen kunnen als volgt gerubriceerd worden:

- infrastructuur (wegen, verkeersregelinstallaties, riolering);
- voorzieningen (openbaar groen, openbare verlichting);
- gebouwen.

Beleidsuitgangspunten:

Het onderhoud van wegen, riolering, groen en openbare verlichting is opgenomen in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) Openbare Ruimte 2011-2014. Dit programma is op 1 maart 2011 goedgekeurd door de gemeenteraad van Brunssum. Het MIP Openbare Ruimte 2011-2014 is gebaseerd op diverse beheerplannen. Deze beheerplannen zijn opgezet vanuit het uitgangspunt 'planmatig beheer'. De financiering vindt plaats vanuit een compartimentbenadering. Dit houdt in dat eventuele restbudgetten in enig jaar in een egaliseringsreserve zullen worden gestort. Hiermee wordt over meerdere jaren een gelijkmatig uitgavenpatroon bereikt.

In de Programmabegroting 2015 (bladzijde 69) staat het volgende aangegeven: De actualisering van het MIP Openbare Ruimte heeft vertraging opgelopen vanwege drukke werkzaamheden (Herinrichting Lindeplein en de Ontkluizing van de Rode Beek). Het nog geldende plan biedt echter voldoende houvast voor de voortzetting van de werkzaamheden.

Ten aanzien van het onderdeel MIP Wegen wordt in de jaren 2015 tot en met 2018 het beschikbare budget gehalveerd van ca. € 400.000 per jaar naar ca. € 200.000 per jaar. Dat wordt echter op een zodanige wijze ingevuld, dat in de jaren 2016, 2017 en 2018 elk jaar toch een bedrag van ca. € 400.000 in het MIP Wegen wordt geïnvesteerd. In 2016 bereiken we dat door in 2015 geen werkzaamheden in het kader van het MIP Wegen te verrichten en het voor dat jaar ter beschikking zijnde budget toe te voegen aan het beschikbare budget voor 2016, waardoor voor 2016 een budget van ca. € 400.000 beschikbaar is. En in 2017 en 2018 bereiken we dat door een deel van de voor die jaren benodigde budgetten te kapitaliseren. Deze maatregel geldt voor de jaren 2015 tot en met 2018. In 2018 moet een voorstel worden ontwikkeld hoe vanaf 2019 wordt omgegaan met het, met deze bezuinigingsmaatregel, gemoede budget van ca. € 200.000 en de ontstane kapitaalslasten als gevolg van het in 2017 en 2018 deels kapitaliseren van de voor die jaren benodigde budgetten voor het MIP Wegen. Voor een deel kunnen deze lasten worden opgevangen doordat vanaf 2019 de vrijvallende kapitaalslasten van investeringen in wegen in het verleden weer worden gestort in het MIP Wegen.

In 2009 is het Gemeentelijk Rioleringsplan aangepast aan de nieuwe Wet Gemeentelijke Watertaken en de Europese Kaderrichtlijn Water. Dit 'Verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan' (vGRP) is de grondslag onder de nieuwe rioolheffing, gebaseerd op onroerend goed waarde. Het vGRP is 27 januari 2015 in de raad vastgesteld.

Wegen

Beleid

Basis voor het wegbeheer is het 'Beleidsplan Wegbeheer'. Dit beleidsplan is samengesteld door gebruikmaking van de in Nederland toonaangevende normering door CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). In het beleidsplan zijn de begrotingsbedragen voor het wegbeheer bijgesteld op basis van de laatste weginspecties. In de diverse bezuinigingsoperaties is het budget m.b.t. wegen met € 275.000 gekort.

Areaal

Het huidige wegennet van de gemeente is momenteel 141 km lang en de oppervlakte bedraagt 150 hectare.

Uitvoering

Grootschalig onderhoud.

De realisatie van de herinrichting van het Lindeplein is eind 2015 gereed gekomen. De benodigde financiële middelen, inclusief de aanleg van de verlichting, zijn grotendeels gefinancierd uit het MIP Openbare Ruimte 2011-2014. Naast middelen uit het MIP-OR is gebruik gemaakt van een bijdrage van de provincie Limburg van € 950.000.

In de vergadering van de auditcommissie van 24 november 2015 is besloten dat de financiering Lindeplein, verlichtingsplan en Brikke Oave in historisch perspectief wordt geplaatst en toen als agendapunt werd geagendeerd voor eerstvolgende vergadering van de commissie Ruimte & Techniek.

Een en ander is uitgewerkt in het Overzicht besluitvorming over de projecten Brikke Oave, herinrichting Lindeplein en Verlichtingsplan Lindeplein, d.d. 15 december 2015. In dit overzicht, dat aan de orde is gesteld in de commissie Ruimte en Techniek d.d. 12 januari 2016, is ingegaan op het besluitvormingstraject en de financiering van onder meer ook de herinrichting van het Lindeplein en het verlichtingsplan Lindeplein.

De integrale boven- en ondergrondse herinrichting van de wijk Muziekbuurth zal conform de aangepaste planning deels in 2016 worden uitgevoerd en het werk wordt voor het derde kwartaal van 2017.

(B004734)

Stand MIP - Wegen per 1-1-2015		
- Stand egalisatie reserve MIP - wegen	857.886,18	
- Bijboeking rente egalisatie reserve 2015	25.736,59	
- Geraamd budget 2015	197.450,00	
Totaal		1.081.072,77
<i>Ten laste komende zaken van het MIP - Wegen in 2015</i>		
- Kosten Lindeplein-Vijverpark	160.947,35	
- Woonvlek E - Emma	-4.302,75	
- Reeds verantwoord op 210000	19.711,36	
- Niet gerealiseerde geraamde inkomsten 2015	31.911,00	
Totaal onttrekking 2015		-208.266,96
Restant in MIP - wegen per 31-12-2015		872.805,81

Regulier onderhoud.

De prioritering van regulier onderhoud wordt in hoge mate bepaald door winterschade aan wegen. Ieder voorjaar wordt aan de hand van de actuele schadebeelden het onderhoudsprogramma voor het betreffende jaar bepaald. Het onderhoudsbudget is als gevolg van de diverse bezuinigingsoperaties teruggebracht van € 561.000 naar € 484.000. De omvang van het achterstallig onderhoud wordt in grote mate beïnvloed door winterse invloeden. De exacte omvang van het achterstallig onderhoud wordt daarom (op grond van kostenoverwegingen) bij de actualisatie van het MIP Openbare Ruimte door gerichte wegininspecties in beeld gebracht.

Het regulier onderhoud van een aantal hoofdwegen (Emmaweg, Karel Doormanstraat, Bodemplein gedeeltelijk, Trichterweg, Kennedylaan tussen Merkelbeekerstraat en Veldstraat, Ganzepool en Kranenpool) is, door de toekomstige aanleg van de buitenring, tot een minimum beperkt. Door de aanleg van de buitenring veranderd namelijk de verkeersbelasting op een aantal wegen. Het betreft echter slechts uitstel van onderhoud, de hiertoe bestemde middelen zullen de komende jaren alsnog nodig zijn om de uitgestelde werkzaamheden uit te voeren. Het daarmee gemoeide budget is overgeheveld naar het MIP-fonds (conform raadsbesluit 2010/20786 van 1 maart 2011).

Op de Hokkelenberg en omgeving is een slijtslemlaag aangebracht, Op een deel van de Europalaan, de parkeerplaats Edenpark en op enkele achterpaden zijn slijtlagen aangebracht. Er zijn freesvakken en, scheurvulling gemaakt op diverse wegvakken verspreid over de hele gemeente. De rotonde Marebosjesweg-Trichterweg en een pad nabij de Iepenstraat zijn opnieuw geasfalteerd.

Door de aanleg van glasvezel is het structureel herstraten van trottoirs in 2013 en 2014 getemporiseerd. In 2015 is een deel van het achtergebleven herstraatwerk uit 2013 en 2014 reeds ingelopen. De trottoirs in een deel van Treebeek en de Hokkelenbergstraat en omgeving zijn vernieuwd.

Van Reggefiber is er in 2015 nog een bedrag van € 91.000 ontvangen waarvan een bedrag van € 75.000 is gestort in het MIP (op grond van college besluit 390896 van 23 april 2013).

**Overzicht van het verloop van de reserve MIP-wegen (onderhoud) 2015
(B004730)**

Stand MIP - Wegen onderhoud per 1-1-2015		
- Restant in MIP	752.217,97	
- Bijboeking rente reserve 2015	22.566,54	
Totaal		774.784,51
<i>Ten laste komende zaken van het MIP - Wegen onderhoud 2015</i>		
Onttrekking conform Bestuursrapportage 2015	100.000,00	
Saldo product 210030 Onderhoud wegen (excl. Kapitaallasten)	36.996,83	
Saldo product 210031 Aanleg glasvezel	-74.539,60	
Saldo product 210032 Overige kosten wegen	-10.916,44	
Saldo product 210033 Opritten	3.525,71	
Saldo product 210035 Beweegpaden Emmapark	2.447,94	
Totaal onttrekking 2015		-57.514,44
Restant in MIP - wegen onderhoud per 31-12-2015		717.270,07

Riolering

Beleid

In november 2009 heeft de gemeenteraad van Brunssum een nieuw (wettelijk verplicht) 'Verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan' (VGRP 2010-2014) vastgesteld. In dit VGRP zijn de Europese Kaderrichtlijn Water (aanleg groene buffers) alsmede de Wet Gemeentelijke Watertaken geïmplementeerd. Dit 'Verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan' (vGRP) is de grondslag onder de nieuwe rioolheffing, gebaseerd op onroerend goed waarde. Het vGRP 2015-2019 is op 27 januari 2015 met registratiekenmerk 54433 in de raad vastgesteld.

Verder ligt er de opgave om het watersysteem 'robuust' vorm te geven. Dat betekent dat riolering en oppervlaktewater in staat moeten zijn om de extremer wordende weersomstandigheden (met meer en heviger regenval) aan te kunnen. Het uitvoeringsprogramma behorende bij dit VGRP is onverkort opgenomen in het MIP Openbare Ruimte 2011-2014.

Het ligt voor de hand om alle wateropgaven gezamenlijk te analyseren en te vertalen in één samenhangend maatregelenpakket. Omdat water zich niet houdt aan bestuurlijke grenzen, is bovendien samenwerking met buurgemeenten, het waterschap, provincie en Rijkswaterstaat noodzakelijk. De voordelen hiervan zijn slimmere en effectievere oplossingen, tegen lagere totale kosten. In 2012 is een grootschalige studie naar optimalisatie mogelijkheden in de afvalwaterketen met positief resultaat afgerond (OAS-studie). Belanghebbende partijen daarbij zijn Provincie Limburg, Waterschap Roer en Overmaas, en de Limburgse gemeenten.

In Parkstadverband wordt momenteel samenwerking gezocht op de volgende onderdelen:

1. Het gezamenlijk opstellen van aparte Gemeente Rioleringsplannen voor de Parkstadgemeenten;
2. Regionale samenwerking aan te gaan op de operationele onderdelen:
 - Beheer - en rekenmodel;
 - Kolkreiniging, rioolreiniging en rioolinspectie;
 - Relining;
 - Mogelijkheden tot een efficiënter rioolbeheer, kijkend vanuit oogpunt duurzaamheid en kosten;
 - Beheer en onderhoud van pompen en gemalen.

Areaal

De gemeente beschikt, einde 2015, over 148,8 km vrij verval riolering, 18,4 km huisaansluitingen, verzamelriolen en kolkaansluitingen en daarnaast de nodige schuiven, kleppen, pompen, bassins, etc.

Uitvoering

Voor de realisatie van de wettelijk verplichte basisinspanning (opheffen vervuilde overstorten op beken) zijn, met uitzondering van het afvloeiingsgebied Langeberg, de benodigde investeringen gedaan.

Uit eerder genoemde OAS-studie is gebleken dat het geplande bergbezinkbassin Langeberg vervangen kan worden door aanleg van een riool met een diameter van 1100/1200 mm. Dit riool komt te lopen door het Schutterspark. Hierbij zal het afvalwater worden verwerkt door gebruik te maken van de geconstateerde overcapaciteit in het bergbezinkbassin Molenvaart. Deze oplossing leidt tevens tot een hogere kwaliteit van het water in de Roode beek. Einde 2015 is het voornoemde riool in het Schutterspark aangelegd, dit als onderdeel van het project renaturering Roode beek. Begin 2016 is het systeem in werking gesteld.

Op grond van de Europese regelgeving is de gemeente verder verplicht om de kwaliteit van de lozingen op de Roode beek en de Merkelbekerbeek (bronbeken) verder te verbeteren. Dat kan door de aanleg van zogenaamde groene buffers nabij de lozingspunten. De aanpak van de resterende vervuilde overstorten op de Roode beek alsmede de aanleg van de groene buffer wordt ingepast in het project "Renaturering / ontkeuizing Roode beek". De realisatie van dit project is mede afhankelijk van de medewerking van het Waterschap Roer en Overmaas (€ 3.000.000) en de Provincie Limburg (kwaliteitsimpuls Buitenring ad. € 4.500.000). Verder is het project afhankelijk van subsidies uit de regeling Synergiegelden (voor een bedrag van €1.170.000) en uit het Regiofonds (voor een bedrag van € 600.000). De bijdrage van Brunssum bedraagt € 3.600.000. Dit bedrag is voorzien binnen het compartiment riolering.

De hierboven genoemde werkzaamheden zijn in 2014 aanbesteed en momenteel in uitvoering. De werkzaamheden worden uitgevoerd in twee fasen. In de eerste fase zijn alle sanerings werkzaamheden gepland alsmede het herinrichten van het voormalige Terca terrein. In de tweede fase (planning 2017/2018) zal de definitieve aansluiting van de Roode beek een feit zijn. De uitvoering van de tweede fase is sterk afhankelijk van de werkzaamheden van de Buitenring. De reden daarvoor is dat bij de uitvoering van deze fase de Rimbürgerweg gedeeltelijk verwijderd dient worden en dat kan pas na het opleveren van de Buitenring.

In het MIP Openbare Ruimte 2011-2014 wordt verder rekening gehouden met de noodzakelijke jaarlijkse vervanging en verbetering van verouderde riolering. Door deze investering blijft het rioolstelsel ook op de lange termijn in stand op een adequaat niveau. Voor de opwaardering (vervanging of relining) van verouderde riolering is jaarlijks een structureel bedrag beschikbaar van € 772.900.

De vervangingstaakstelling is in 2015 gerealiseerd middels de integrale boven- en ondergrondse herinrichting van de wijk Oeloven, ten westen van de Meelovenstraat.

Overzicht van het verloop voorziening riool compartiment investeringen 2015
(B008620)

Stand MIP - Riolering per 1-1-2015		
- Restant in MIP	2.723.130,29	
- Geraamd budget 2015	772.900,00	
Totaal		3.496.030,29
<i>Ten laste komende zaken van MIP - Riolering in 2015</i>		
- Rechtstreeks geboekt op 722000 (kosten derden)	157.757,19	
- Kosten riolering Algemeen (722450)	7.072,46	
- Lindeplein-Vijverpark	801.668,05	
- Verlichtingsplan Lindeplein	200.000,00	
- Langeberg, aanleg Groene Berging	36.920,50	
- Relinings programma	4.292,00	
- Herinrichting Oeloven	575.794,09	
- Bijdrage regeling Haansberg	7.715,00	
Totaal onttrekking 2015		-1.791.219,29
Restant in MIP - riolering per 31-12-2015		1.704.811,00

Algemene toelichting inzake exploitatie riolering

De gemeente mag bij de bepaling van de omvang van de lasten ten behoeve van de berekening van de toegestane hoogte van de riooltarieven de BTW meenemen (artikel 229b, 2b Gemeentewet). Hierdoor zijn de rioolbaten hoger dan de geraamde lasten van het rioolstelsel en wel maximaal ter grootte van de declarabele BTW component.

Bij de samenstelling van de begroting 2015 werd berekend dat de overdekking uit zou komen op een bedrag van € 165.000. Nu bij de jaarrekening blijkt dat de werkelijke declarabele BTW over het jaar 2015 afgerond € 684.000 bedraagt.

Berekening van de toegestane btw overdekking is als volgt:

Btw deel Renaturering Rode Beek	€	420.000,00
Btw Herinrichting Oeloven	€	120.621,47
Btw Reliningsprogramma	€	901,32
Btw Groene berging Langeberg	€	11.550,00
Btw exploitatie riolering (functie 722 GD)	€	87.614,77
Btw doorbelaste kosten straatreiniging	€	43.001,05
Totaal van de btw 2015	€	683.688,61

Mede door de gedane inhaalslag bij de vervangingsinvesteringen dit jaar en met name door de activering van een deel van het investeringskrediet Renaturering Roode Beek, ontstaat er nu een incidenteel positief effect op het resultaat van de jaarrekening voor een bedrag van € 519.000.

Openbaar groen

Beleid

De Quickscan Groenbeheer 2010 (onderdeel van het MIP Openbare Ruimte 2011-2014) gaat uit van een onderhoudsniveau kwaliteit B. Dit niveau houdt in dat herinrichting, omvorming en vervanging in stand wordt gehouden, en dat er mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast. Bij de vaststelling van het MIP Openbare Ruimte 2011-2014 heeft de raad gekozen voor D-kwaliteit voor het onderhoud van bosplantsoenen.

Areaal

Het huidige groenareaal van de gemeente Brunssum beslaat 106 hectare exclusief sportcomplexen (inclusief 116 hectare). Dit areaal bestaat uit 43 hectare plantsoenen en 63 hectare gras en bermen. Tevens staan er in de gemeente Brunssum 10.400 zogenaamde 'structuurbomen'.

Uitvoering

Het reguliere groenonderhoud is conform het groenbeheerplan en volgens planning uitgevoerd, deels door medewerkers in eigen dienst/medewerkers Beter Buren Brunssum/medewerkers WOZL en deels door derden op basis van bestekken en incidentele inhuur.

Op diverse locaties zijn kleinere perceeltjes versleten plantsoen omgevormd. Nabij de nieuwbouw centrum Treebeek, de herinrichting Lindeplein en aanleg industrieterrein BSV is nieuw plantsoen aangelegd. Dat gaat ten laste van het betreffende project.

Overzicht van het verloop van de reserve MIP-Groen (plantsoenen) 2015 (B004731)

Stand MIP - Groen per 1-1-2015		
- Restant in MIP	93.707,08	
- Bijboeking rente reserve 2015	2.811,21	
Totaal		96.518,29
<i>Ten laste komende zaken van het MIP - Groen 2015</i>		
Saldo product 560245 Gereedschappen/machines	4.097,98	
Saldo product 560252 Plantsoenen	-	
Saldo product 560257 Sanering-/reconstructie bomenbestand	150.473,24	
Saldo product 560261 Onderhoud etc. wegbermen	2.200,68	
Saldo product 560264 Kapitaallasten etc. plantsoenen	1.134,38	
	-3.293,27	
Totaal storting 2015		146.333,47
Restant in MIP - groen per 31-12-2015		242.851,76

Openbare Verlichting

Beleid

Het beleidsplan Openbare verlichting is in 2001 door de Raad vastgesteld. Bij de opstelling van dit plan is rekening gehouden met de normering afkomstig van de NSvV (*Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde*), de contractuele Voorwaarden Openbare Verlichting (VOV 1993), en de richtlijnen en uitgangspunten 1993 van Energy Systems. Het gekozen kwaliteitsniveau voldoet aan de criteria van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Areaal

In 2010 bestond het verlichtingsareaal van de gemeente Brunssum uit circa 5.900 masten en armaturen die een vervangingswaarde hebben van circa € 4.325.000. De vervangingstermijn voor de masten bedraagt 40 jaar en voor de armaturen 20 jaar. De gemiddelde vervangingskosten bedragen € 165.000 per jaar.

Uitvoering

In 2015 zijn de traditionele armaturen van een aantal straten vervangen door LED-armaturen. In 2014 is het break-even point voor toepassing van LED-armaturen bereikt. Als gevolg daarvan hebben onderhandelingen plaatsgevonden met de onderhoudscontractant Ziut. De besparingen op onderhoud van de armaturen als gevolg van LED zullen door de contractant ingezet worden voor vervanging van masten en armaturen. Voor de periode 2014-2023 is dat gemiddeld een bedrag van circa € 45.000. Dit, samen met de € 90.000 die in de begroting is opgenomen, is bijna toereikend om in de eerder genoemde periode de openbare verlichting aan het gestelde kwaliteitsniveau te laten voldoen.

Overzicht van het verloop van de reserve MIP- Openbare Verlichting 2015

Stand MIP - Openbare verlichting per 1-1-2015		
- Restant in MIP	20.422,07	
- Bijboeking rente reserve 2015	612,66	
Totaal		21.034,73
<i>Ten laste komende zaken van het MIP - OV 2015</i>		
Saldo product 210203 Openbare straatverlichting	10.924,00	
Totaal onttrekking 2015		-10.924,00
Restant in MIP - Openbare verlichting per 31-12-2015		10.110,73

Gebouwen

Beleid

Uitgangspunt bij het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is dat zij moeten voldoen aan de hedendaagse eisen. Ieder jaar vindt een inspectie plaats om te beoordelen of dat niveau nog steeds wordt gehaald. Het beleid houdt verder in dat, waar mogelijk, wordt overgaan tot afstoten van de niet meer noodzakelijke gebouwen.

In 2015 bedraagt de jaarlijkse storting in het onderhoudsfonds gemeentelijke gebouwen € 271.080.

In het kader van groot onderhoud aan gemeentelijke eigendommen waren voor het jaar 2015 onder andere de volgende werkzaamheden gepland c.q. uitgevoerd:

Pand	Geplande werkzaamheden 2015	Werkelijk uitgevoerd in 2015	Begroot bedrag 2015	Werkelijk uitgegeven 2015
Sporthal Rumpen	Vervanging dak, plafond en nieuwe toplaag sportvloer	Vervanging dak van de berging en een noodreparatie aan scheidingswanden. De rest van de geplande activiteiten bleken nog niet noodzakelijk.	€ 105.000	€ 22.000
Openbare begraafplaats	Vervanging muur	Dit werk is doorgeschoven.	€ 120.000	€ 0,00
Gasperistraat 3	Vervanging aluminium kozijnen	Niet uitgevoerd omdat het pand leeg staat.	€ 39.000	€ 0,00
Bestuurscentrum	Vervanging tapijt en vervanging DX-koeling-gebouw	Buitenschilderwerk en schilderwerk trappenhuis was noodzakelijk; de rest wordt meegenomen in de renovatie van de raadzaal, gepland in 2016.	€ 160.000	€ 42.000
Zwembad De Bronspot	Vervanging dakbedekking en onderhoud installaties	Naast onderhoud aan de installaties, werden er energie beperkende maatregelen getroffen. Het dak werd niet vernieuwd.	€ 111.800	€ 111.800
Microhal	Vloer sporthal en vervanging CV ketel	Conform planning uitgevoerd	€ 26.340	€ 23.000
Oude Raadhuis	Geen	Noodzakelijke vervanging van de CV, riool werkzaamheden en aanpassen van de brandbeveiliging	€ 0	€ 145.000
		subtotaal		€ 343.800
Renovatie Clemenskerkje	Geen	Conform het raadsbesluit d.d. 23 april 2013, Gemeentebladnr. 2013/17, werd er vanuit de voorziening groot onderhoud gemeentelijke eigendommen een bijdrage verstrekt	€ 0	€ 123.800
		Totaal	€ 562.140	€ 467.600

In onderstaande tabel wordt een weergave gedaan van het verloop van de voorziening groot onderhoud gemeentelijke eigendommen voor het jaar 2015 op basis van begroting en rekening. Deze cijfers zijn inclusief de begrote en werkelijke exploitatielasten 2015 van de diverse gemeentelijke eigendommen.

Verloop 2015 van de Voorziening Onderhoud			
Gemeente eigendommen (B008810)			
Product	Omschrijving	Begroting 2015	+ = onttrekking - = storting
Beginstand Voorziening per 1-1-2015		-1.035.697,00	-1.035.697,00
	Div. gemeentelijke eigendommen:		
	Uitgaven:		
	Belastingen (o.a. btw/riool/ozb)	68.402,00	175.552,10
	Energiekosten	19.390,00	39.772,14
	Onderhoud (klein/klachten)	515.300,00	686.149,23
	Onderhoud (groot)	562.140,00	343.762,12
	Renovatie Clemenskerkje		123.837,88
	Verzekering	51.919,00	20.324,02
	Kapitaallasten	692.049,00	696.126,65
	Adviesbureaus		17.374,00
	Doorbelasting anders	231.758,00	231.758,33
	Loonkosten medewerkers	275.286,00	279.430,56
	Inkomsten:		
	Huur intern	-1.913.293,00	-1.913.293,00
	Huur derden	-217.213,03	-205.027,39
	Bijdragen van derden	-6.641,00	-51.385,95
	Jaarlijkse storting	-271.080,00	-271.080,00
	Stand per 31-12-2015	-1.027.680,03	-862.396,31

Het verschil van afgerond € 170.000 voor Onderhoud (klein / klachten) wordt met name veroorzaakt door:

- meerkosten onderhoud bestuurscentrum ad € 90.000 (o.a. verwarming/lift)
- meerkosten oude raadhuis ad € 50.000 (o.a. gasdetectie/toiletten)
- Trampoline ad € 20.000 (brandpreventieve maatregelen) en
- Muziekschool ad € 11.000 (o.a. kozijnen)

Uitvoering van bovenstaande werkzaamheden heeft niet geleid tot een probleem voor wat betreft de toereikendheid van de voorziening groot onderhoud Gemeentelijke eigendommen voor de komende jaren. Zie hiervoor onderstaande tabel waarin is rekening gehouden met de geraamde werkzaamheden voor de periode 2016-2020

Doorrekening van de voorziening Groot Onderhoud Gemeentelijke eigendommen conform meerjarig onderhoudsplan 2016-2020 (B008110)						
Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo voorziening per 1-1	1.035.697,00	862.396,31	745.272,41	741.802,41	765.432,41	685.462,41
Jaarlijkse stortingen exploitatie	473.582,24	512.707,00	513.022,00	513.022,00	513.022,00	513.022,00
Extra storting 922000/460001	271.080,00	271.080,00	271.080,00	271.080,00	271.080,00	271.080,00
Jaarlijkse onttrekkingen exploitatie	-450.362,93	-192.548,00	-197.072,00	-197.072,00	-197.072,00	-197.072,00
Jaarlijkse onttrekkingen inzake verricht groot onderhoud	-343.762,12	-467.000,00	-590.500,00	-563.400,00	-667.000,00	-678.000,00
Uitname inzake Celemenskerkje ve	-123.837,88					
Reservering bedrag tbv 4e pompgebouw renovat		-121.362,90				
Verbouwing raadzaal (raadsbesluit 26 jan 2016)		-120.000,00				
Saldo voorziening 31-12	862.396,31	745.272,41	741.802,41	765.432,41	685.462,41	594.492,41

Paragraaf 4. Financiering

A. Beleidsuitgangspunten

Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido (*Wet Financiering Decentrale Overheden*), respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Uitgangspunt is hierbij dat sprake is van gemeentebrede financiering om zo optimaal mogelijk de afstemming tussen liquide middelen en aan te trekken leningen te garanderen. Dit geschiedt door consolidatie van de kortlopende schuld op het moment dat de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden. In 2015 is daartoe gekozen voor het aantrekken van een geldlening van één jaar en één dag, om op die manier de periode te overbruggen tot medio 2016 als de eerste tranche van de belegde Essentgelden ad € 6 miljoen vrijvalt. Hiermee wordt voorkomen dat er overliquiditeit plaatsvindt, welke bij verplicht bij het Rijk gesteld moet worden, terwijl eerder een geldlening is afgesloten.

B. Risicobeheer

Uitzettingen

1) Essentgelden:

De ontvangen Essentgelden zijn uitgezet via APG Investment Services in staats- en bankenobligaties, na advies van een extern bureau. Het gaat om een bedrag van € 6 miljoen met een looptijd van 7 jaar en een bedrag van € 10 miljoen met een looptijd van 10 jaar. De rentebaten zijn gegarandeerd en compenseren het wegvallen van het dividend van de Essentaandelen. Tevens is de eindsom gegarandeerd, dat wil zeggen de nominale waarde ervan. In 2016 valt de eerste tranche vrij.

2) Achtergestelde lening Atrium na fusie Zuyderland genaamd ad € 885.000.

Per 1 januari 2015 is de fusie tussen Atrium en Orbis een feit geworden. Inmiddels heeft uw Raad in november 2014 een voorstel aangenomen waarbij de fusie is goedgekeurd en het rentepercentage is verhoogd van 6,5% naar 7,5%. Dit is het rentepercentage dat de banken eveneens ontvangen.

Kredietrisico op verstrekte gelden:

Risicogroep	Met/zonder Hypothecaire Zekerheid	Restantschuld In € 1.000 op 1-1-2015	Restantschuld In € 1.000 op 31-12-2015
Semi overheidsinstellingen, ISD-BOL verbouwing hoogbouw,	Verrekening	1.621	1.486
verrekend met bijdrage en investering.			
Niet toegestane instellingen volgens treasurystatuut	Zonder hyp.	845	845
Achtergestelde lening Atrium(Raadsbesluit)			
Overige toegestane instellingen volgens treasurystatuut)	Totaalbedrag	2.099	2.101
waarvan:			
-rentedragende leningen muziekverenigingen	Verr.via subsidie	44	46
-leningen aan Enexis inzake overname Essent	Zonder hyp.zekerheid	2.055	2.055
-leningen aan startende ondernemers	Zonder hyp.	8	0

C. Financiering

1) Kortlopende financiering

In principe worden de investeringen in eerste instantie gefinancierd via kas- of callgeldleningen. Hiertoe worden twee offertes aangevraagd bij de BNG (*Bank Nederlandse Gemeenten*) en een andere partij.

Het renteniveau van leningen is momenteel historisch laag. Dat komt door de economische crisis. De ECB (*Europese Centrale Bank*) zet het rente-instrument in om de economie vlot te trekken. Daarbij leent de ECB tegen lage rentepercentages aan de banken.

Overzicht renteniveau's kortlopende financiering 2015

1 maands-Euribor	varieerde van 0,005% tot -0,190 %	Gemiddelde 2015: -0,072%
1-maands kasgeld	varieerde van 0,00% tot 0,10%	Gemiddelde 2015: 0,06%
Betaalde rente kasgeld	varieerde van -0,04% tot -0,22%	

Bron van beide BNG

Zoals in het Treasurystatuut vermeld worden twee offertes hiervoor aangevraagd.

2) Financiering via Leasecontracten

Voor de laptops van de raadsleden en de dienstauto's van Toezicht en Handhaving en Civieltechniek zijn leasecontracten afgesloten. De nog te betalen leasetermijnen staan vermeld in de Balans, onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen aan de creditzijde van de Balans.

3) Langlopende financiering

Om de renterisico's zoveel mogelijk tegen te gaan, worden meestal onderhandse leningen aangetrokken. Deze hebben een rentevast periode van minimaal 10 jaar, of zijn rentevast gedurende de gehele looptijd.

In 2015 is één vaste geldlening aangetrokken voor één jaar en één dag. Het rentepercentage hiervan bedraagt -0,02%. Deze lening wordt in 2016 afgelost met de terug te ontvangen gelden van de APG belegging. E.a. conform de uitgewerkte businesscase 2B, welke in de B&W vergadering van 1-12-2015 is vastgesteld.

Voor de eigen leningen van de gemeente wordt geen renterisico gelopen. Dat komt omdat de reeds afgesloten leningen een rentevastperiode hebben, die gelijk is aan de looptijd van de lening. Twee leningen kennen een renteaanpassing na 10 jaar. Die aanpassing doet zich voor in 2019/2020 over een schuldrestant van € 1,25 miljoen (2019) en € 2 miljoen (2020).

Tot op heden zijn alleen leningen aangegaan met een lineaire aflossing, waardoor het renterisico ook beperkt is tot het schuldrestant op het moment van renteherziening, aangezien dan geen herfinanciering plaats hoeft te vinden.

In 2015 is zoals onderstaand overzicht aangeeft één nieuwe lening aangetrokken met een looptijd van één jaar en één dag. Dit ter voorkoming van de overschrijding van de kasgeldlimiet. Deze lening wordt in juli 2016 afgelost met de terug te ontvangen gelden van de APG-belegging in 2016.

Mutaties in de leningenportefeuille

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2015	Rekening 2015	Verschil	Verschil
Stand per 1 januari 2015	9.692	9.692	-	
Nieuwe leningen	9.000	6.000	3.000	In tegenstelling tot de verwachting is een geldlening voor één jaar en één dag afgesloten
Reguliere aflossingen	-1.038	-1.038	-	
Vervroegde aflossingen		-	-	
Stand per 31 december 2015	17.654	14.654	3.000	

D. Wet verplicht schatkistbankieren:

Vanaf december 2013 dienen overtollige gelden bij de schatkist te worden gestald. Een gedeelte wordt vrijgelaten 0,75% van het begrotingstotaal is: € 680.300. Deze gelden mogen buiten de schatkist worden aangehouden per dag. De rentevergoeding van de schatkist is de daggeldrente. Momenteel is deze 0,00%.

E. Toetsing aan de wet Fido

De wet Fido (*Wet Financiering Decentrale Overheden*) verbiedt overschrijding van de zogenaamde 'kasgeldlimiet'. Deze wordt bepaald aan de hand van 8,2% van de totale omvang van de begroting, zoals hierboven vermeld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet moet door de gemeente worden aangegeven op welke termijn en op welke wijze er voor wordt gezorgd dat de netto vlottende schuld weer lager zal worden dan de kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet				
Omschrijving (bedragen x €1.000)	Begroot	Werkelijk	Verschil	Analyse
Omvang begroting per 1-1-2015: € 90.700				
Omvang Kasgeldlimiet				
1 Toegestane kasgeldlimiet				
-in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	0,00%	
-in Euro(1)	7.710	7.710	0	
2 Omvang vlottende schuld(gemiddeld)				
Opgenomen gelden < 1 jaar kasgelden	5.000	2.750	2.250	Begroot was op basis van historische gegevens
Schuld in rekening-courant	40	0	40	In 2015 was geen sprake van debetsaldi bij de banken
Gestorte gelden door derden	60	61	-1	
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
<u>Totaal vlottende schuld(2)</u>	5.100	2.811	2.289	
3 Vlottende middelen(gemiddeld)				
Contante gelden in kas	5	5	0	
Tegoeden in rekening-courant	5	596	-591	
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	-	0	
Tegoeden bij de schatkist	0	2.982	-2.982	In de begroting was per abuis geen bedrag opgenomen
<u>Totaal vlottende middelen(3)</u>	10	3.583	-3.573	
4 Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (4)	5.090	-772	5.862	
Toegestane kasgeldlimiet	7.710	7.710	7.710	
Ruimte(+)/Overschrijding(-) (1) - (4)	2.620	8.482	1.848	De kasgeldlimiet is niet overschreden
Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld in 2015				
Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Begroot	Werkelijk	Verschil	Analyse
1 Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	
2 Betaalde aflossingen	1.038	1038	0	
3 Renterisico(1+2)	1.038	1.038	0	
4 Begrotingstotaal jaar	90.700	90.700	0	
Het bij Min.Regeling vastgestelde %	20%	20%		
Toets risiconorm				
5 Renterisiconorm	18.140	18.140	0	
6 Ruimte c.q. overschrijding (5-3)	17.102	17.102	0	De renterisiconorm is niet overschreden

Paragraaf 5. Bedrijfsvoering

Beleidsuitgangspunten:

Zorgen voor een zodanige inrichting van de organisatie, informatievoorziening en planning & control cyclus, dat deze als instrumentarium een significante bijdrage leveren aan de ambities en doelstellingen van de gemeente Brunssum, zoals deze geformuleerd zijn in de programmabegroting.

A. Personeel en Organisatie

1. Samenwerking / reorganisatie

In het voorjaar van 2015 is naar aanleiding van een tussenevaluatie besloten het ambtelijke fusieproces met de gemeente Landgraaf stop te zetten. Middels de Perspectiefnota 2016 is tot een reorganisatie voor onze eigen ambtelijke organisatie besloten waarbij de zogenaamde Minimumvariant het uitgangspunt is. Kostenbesparingen, met zoveel mogelijk behoud van Kwaliteit (2K's) zijn doelen van deze reorganisatie. Verder staat het huidige organisatiemodel onder druk. Er zijn relatief veel afdelingen/diensten/leidinggevend, er is scheefgroei tussen afdelingen en er zijn steeds meer tijdelijke constructen en tijdelijke invullingen noodzakelijk. De bedrijfsvoeringonderdelen zijn zwak en dienen verbeterd te worden. Daarnaast stromen de komende jaren, inclusief 2015, zo'n 28 medewerkers via de natuurlijke weg uit waardoor vanwege de bezuinigingen met minder mensen meer werk moet worden verricht. Daarbij komt dat we een substantieel groter takenpakket hebben gekregen door de decentralisatie van overheidstaken in het sociaal domein. Dat betekent uiteraard keuzes maken, taken herverdelen en daar waar nodig ambities aanpassen. Middels deze variant wordt op termijn een besparing gerealiseerd op de personeelskosten van per saldo ca. 6 ton (€ 1 miljoen minus kwaliteitsbevorderende maatregelen van 4ton). Eind 2015 zijn direct maatregelen getroffen om de kwaliteit van de zwakste plekken van onze organisatie (bedrijfsvoeringsonderdelen) te verhogen waarvoor 2 ton beschikbaar was gesteld bij de Perspectiefnota (vanaf 2016 is dit 4 ton structureel). Deze reorganisatie zal de komende periode verder vorm worden gegeven. Eind 2015 is reeds gestart met het opstellen van een nieuw Sociaal Statuut. Hierover vindt overleg met het Georganiseerd Overleg plaats. Daarnaast is eind 2015 het concept organisatieplan voor de nieuwe organisatie toegezonden aan de Ondernemingsraad, vooruitlopende op de fase van fijnstructurering waarna vervolgens de formele adviesaanvraag in 2016 zal volgen.

Bij het besluit tot het stopzetten van de ambtelijke fusie met de gemeente Landgraaf heeft uw gemeenteraad een motie aangenomen waarvan de kern is dat samenwerken met partnergemeenten een zoektocht blijft voor onze gemeente. De komende reorganisatie zal niet leiden tot het verminderen van Kwetsbaarheid, dit doel zal voornamelijk door samenwerking met externe partners gestalte moeten krijgen. Allianties tot pragmatische samenwerking zijn onderwerp van onderzoek en realisatie, zolang onze gemeente er voordelen bij heeft.

2. CAO-ontwikkeling

Naast het treffen van voorbereidingen t.b.v. de aankomende reorganisatie heeft het kalenderjaar 2015 wat betreft het onderdeel P&O grotendeels in het teken gestaan van de invoering van nieuwe landelijke uniforme beloningsafspraken uit de Cao. Het doel hiervan is vereenvoudiging, harmonisering en modernisering en per 1 januari 2016 gelden deze nieuwe afspraken voor de gehele gemeentelijke sector.

3. Personeelskosten

Het saldo op de personeelskosten over het kalenderjaar 2015 bedraagt € 619.000 positief. Dat is een afwijking van bijna 4%. De analyse op hoofdlijnen van dit bedrag bevat de volgende aspecten:

Omschrijving	Bedrag x € 1.000
Middels de perspectiefnota heeft de raad halverwege 2015 de kwaliteitsbevorderende maatregelen goedgekeurd. Direct na de zomervakantie is de werving en selectie opgestart maar dat proces heeft pas in november tot de gewenste invulling geleid. Daardoor is een groot deel van het budget niet meer in 2015 besteed. Verder wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief over de ontwikkeling van de reorganisatie / invulling van de minimumvariant. (Programma Algemene Middelen restproducten)	191
Knelpuntenbudget: in juni 2014 is door uw raad een budget ad € 250.000 vrijgesteld ten behoeve van het opvangen van knelpunten in de bedrijfsvoering van de gemeente. Eind 2014 is hiervan € 204.000 overgeheveld naar het boekjaar 2015. Dit budget is in 2015 nagenoeg besteed aan het inhuren van tijdelijke externe capaciteit op de bedrijfsvoeringsonderdelen (financiën/P&C en P&O). Per 31 december 2015 resteert nog € 22.000. Dit bedrag valt nu vrij in het jaarresultaat. (Programma Algemene Middelen restproducten)	22
De in de begroting geraamde sociale (werkgevers)lasten zijn circa € 100.000 lager. In de begroting werd rekening gehouden met een stelpost CAO ontwikkeling van € 240.000. De feitelijke lastenontwikkeling zit verweven in de salariskosten. Een nacalculatie op de salarissen geeft een beeld dat de lastenontwikkeling van de CAO circa € 100.000 lager is geweest. Dit bedrag valt vrij in het jaarresultaat 2015. (geraamd op Programma Algemene Middelen restproducten)	100
Pensioenen/wachtgeld wethouders: het begrote bedrag blijkt te hoog te zijn ingeschat. De structurele doorwerking daarvan wordt bij de programmabegroting 2017 meegenomen. Het bedrag van € 59.000 valt nu vrij in het jaarresultaat. (Programma 2 beleidsveld 8)	59
De kosten van de inzet van de (regionale) brandweer zijn € 68.000 lager. De bijdrage aan de FLO-kosten wordt door een aantal onzekerheden bepaald. De bijdrage over 2015 is aanmerkelijk lager uitgevallen dan verwacht. Dit bedrag valt vrij in het jaarresultaat 2015. (Programma 2 beleidsveld 7)	68
De overige uitvoeringskosten personeel zijn € 178.000 lager. Een verbeterde sturing op processen (efficiency) heeft ertoe geleid dat we minder kosten hebben gemaakt voor externe juridische ondersteuning (€ 10.000). In aanloop naar de reorganisatie zijn kosten voor organisatiebrede opleidingen getemporiseerd (€ 97.000). Tevens hebben we lagere kosten voor arbeidsvoorwaarden (€ 21.000) en lagere reiskosten (€ 23.000), hogere kosten eindheffing WKR (€ 19.000) en overige kleine verschillen in totaal € 46.000. Zodra de reorganisatie heeft geleid tot een andere inrichting zal spoedig worden gestart met de verdere beoogde ontwikkelingen zoals opleidingen.	178
Overige geringe verschillen (per saldo)	1
Totaal	619

Bedragen x € 1.000

Per saldo hebben we een batig resultaat van € 619k op de verzameling van personele kosten. Hierdoor is het niet nodig een bedrag te onttrekken aan de reserve minimumvariant. Omdat er afgerond € 170k is gerealiseerd van de bezuinigingstaakstelling (zie tabel onder punt 4) resteert er een bedrag van € 317k dat anders gedekt moest worden. Gepland was een inzet vanuit de reserve minimumvariant. Dit kan nu dus met het overschot van € 619k. Na aftrek van de € 317k resteert er dan eigenlijk een netto batig resultaat van € 302k.

Omdat de werkelijke impact pas in de komende jaren komt willen we, zolang het bezuinigingsproces (minimumvariant) loopt tot en met 2019, jaarlijks via deze paragraaf het verloop inzichtelijk maken.

4. Verloop minimumvariant / realisatie bezuinigingstaakstelling

Middels onderstaande tabel gaan we de komende jaren de realisatie van de taakstelling volgen en in beeld brengen. Voor 2015 ziet dat beeld er als volgt uit:

	2015
Taakstelling minimumvariant: begroting 2016, blz. 100	287
Kwaliteitsbevorderende maatregelen	200
Taakstellende bezuiniging	487
Gerealiseerd structureel 2015	170
Restant taakstelling	317
Gerealiseerd incidenteel 2015	317
Nog te realiseren taakstelling (min = overschot)	0

Bedragen x € 1.000

Dat de bezuinigingstaakstelling niet gelijk loopt met de natuurlijke uitstroom was bekend. Daarom is de taakstelling van € 287.000 in 2015 niet geheel structureel gerealiseerd. De raad heeft daartoe (het voormalige fusie) budget van € 1,876 miljoen ter overbrugging beschikbaar gesteld. Van dat vangnet hoeven we in 2015 geen gebruik te maken, doordat we het restant van de taakstelling kunnen dekken uit de incidentele meevallers op de personele begroting (zie hiervoor onder punt 4).

Op grond van het bovenstaande is de conclusie dat de taakstelling voor 2015 is gerealiseerd middels een structurele component en een incidentele als gevolg van het voordeel op de personele kosten.

Verloop reserve minimumvariant		
		Saldo 31-12
Inbreng fusiebudget	1.893	
Onttrekking 2015 (finale afrekening kosten fusie)	17	1.876
Onttrekking 2016	440	1.436
Onttrekking 2017	762	674
Onttrekking 2018	374	300

Bij de jaarrekening 2018 wordt de "eindafrekening" opgesteld van deze bezuinigingstaakstelling. Uiteindelijk kan de reserve minimumvariant dan volledig uitgeput zijn. Het kan ook zijn dat er minder onttrokken is en dus een saldo resteert.

Vanaf 2019 zijn de taakstellingen geïntegreerd in het begrotingsbeeld (zie begroting 2016, blz. 100). Dit beeld wordt geactualiseerd in de komende Perspectiefnota en Programmabegroting 2017-2020.

5. Kosten personeel derden:

Met ingang van de programmarekening 2014 wordt een meer specifieke indeling met bijbehorende eenduidige definitie gehanteerd voor de kosten van personeel derden. Voor de definitie voor personeel van derden is aansluiting gezocht bij de definitie uit de Rijksbegrotingsvoorschriften en deze is als volgt:

Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de gemeente in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de gemeente en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt (bron: Rijksbegrotingsvoorschriften Externe Inhuur).

Kosten personeel van derden

Kostensoort	2014	2015
Personeel van derden (A)	552.245	945.449
Dienstverlening overheid (B)	61.056	99.35
Inhuur WSW (C)	148.483	137.273
Eindtotaal	761.784	1.182.076

De kosten personeel van derden zijn ten opzichte van 2014 vooral toegenomen als gevolg van de inzet van menskracht voor de nieuwe taken van het sociaal domein. Vooralsnog is dat via tijdelijke inhuur geregeld. Inmiddels vindt omzetting plaats naar vaste formatie. De financiering in 2015 heeft plaatsgevonden uit de daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor het sociaal domein.

Aankopen niet duurzame goederen en diensten

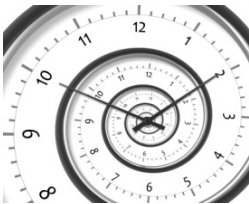

Kostensoort	2014	2015
Juridisch advies (D)	48.161	44.067
Adviesbureau's (E)	291.288	213.732
Eindtotaal	339.449	257.799

Totaal A t/m E	1.101.233	1.439.875
-----------------------	------------------	------------------

Belangrijk om te vermelden is dat het bovenstaande een dwarsdoorsnede uit de gemeentelijke financiële administratie betreft op basis van de vijf weergegeven kostensoorten. De dekking van deze kosten vindt plaats op meerdere producten of kostenplaatsen binnen de gemeentelijke begroting, zoals bijvoorbeeld vacaturegelden, knelpuntenbudget of specifieke projectbudgetten (vaak binnen het compartiment Riolering). In 2015 was er ook dekking vanuit de gelden die we voor het sociaal domein van het rijk ontvingen. Er is aldus geen sprake van separate budgetten voor personeel van derden.

Naast het inzichtelijk maken van de kosten personeel derden conform deze definitie, is het ook wenselijk om inzicht te hebben in kosten voor dienstverlening overheid (bijvoorbeeld het inzetten van medewerkers van een andere gemeente), de inhuur WsW, de kosten voor juridisch advies en de kosten voor adviesbureaus. Derhalve zijn ook deze kosten in bovenstaande tabel weergegeven.

6. Kengetallen Personeel en Organisatie

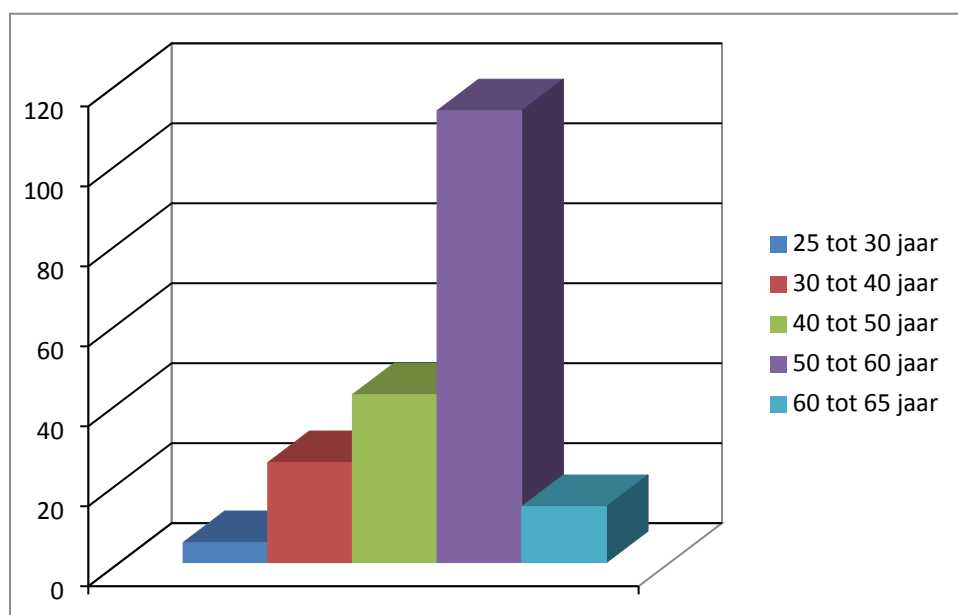
Kengetallen		2014	2015
	Percentage man*	63,9%	61,7%
	Percentage vrouw*	36,1%	38,3%
	Gemiddelde leeftijd in jaren*	51,2	51,3
	Gemiddelde dienstjaren		18,9
	Formatie FTE*	186,93	180,43
	Percentage dienstverbanden > 10 jaar	76,5%	73,4%
	Aantal vaste dienstverbanden	213	208
	Aantal tijdelijke dienstverbanden	8	6
	Verzuimpercentage	5,84%	5,28%
	Meldingsfrequentie	0,93	1,02

* Peildatum 31 december

Door de natuurlijke uitstroom de komende jaren zal de gemiddelde leeftijd naar verwachting iets lager komen te liggen. Door de personele bezuinigingen is de formatie sinds een paar jaar gestaag aan het afnemen. Daar staat tegenover dat als gevolg van de nieuwe taken op gebied van het sociaal domein er formatieruimte is bijgekomen. Deze zijn vooralsnog via tijdelijke inhuur ingevuld en daarom meegenomen in het staatje Personeel van derden en niet in de vaste formatie. De formatie uitbreiding als gevolg van de nieuwe taken van het sociaal domein zal vooral in de jaren 2016 en 2017 zichtbaar worden.

Aantal medewerkers (per leeftijdscategorie)

2015

Bovenstaande tabel bevestigt het beeld dat de realisatie van de bezuinigingstaakstelling gerealiseerd kan worden met natuurlijke uitstroom.

B. Informatie en communicatietechnologie (ICT)

Bedrijfsinformatieplan

De werkzaamheden en planning waren voor 2015 in eerste instantie gericht op de vergaande integratie en samensmelting van de informatievoorziening van Brunssum, Landgraaf en ISD-BOL ten behoeve van een gemeenschappelijk bestuursdienst. Door het afketsen van deze samenwerking heeft in de loop van 2015 een heroriëntatie moeten plaats vinden om de ambities zoals eerder geformuleerd in het Bedrijfsinformatieplan 2014-2017 in het oorspronkelijke geplande tempo weer op te pakken.

Informatiebeveiliging

De Rekenkamercommissie heeft in 2015 de informatiebeveiliging bij de gemeente Brunssum onderzocht. De aanbevelingen uit dit onderzoek zijn grotendeels verwerkt in het nieuwe beleid en uitvoeringsplan.

Voortaan zal in dit onderdeel van de paragraaf Bedrijfsvoering van de P&C-cyclus ook aandacht worden geschonken aan de ontwikkeling van de Informatiebeveiliging. Door de digitalisering, decentralisatie van taken en koppeling van systemen vormt de informatiebeveiliging een cruciaal onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. In 2015 is de overlegfrequentie van het beveiligingsforum (het interne platform waarin alle beveiligingsrisico's en maatregelen integraal worden besproken) opgevoerd. Daarnaast zijn we gestart met de aanpassing van het informatiebeveiligingsbeleid en – plan naar de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Dat is een landelijke norm om de informatie goed te beveiligen. De zelfevaluatie van de Basisregistratie Personen (BRP) en de Paspoort Uitgifte (PUN), alsmede het DigiD-assessment zijn met een positief resultaat doorlopen.

Ontwikkeling KCC

Op het gebied van de dienstverlening als opmaat naar de implementatie van het KCC is vanuit Informatiebeheer een advies opgesteld om te komen tot een optimalere inrichting van het telefoniekanaal, bezetting van de balies en het afspraakgericht werken gekoppeld met het landelijk uitvoeringsprogramma Overheid Digitaal 2017. Op deze wijze wordt de proeftuin KCC gestaag door ontwikkeld richting een volwaardig KCC.

Basisregistratie grootschalige topografie

In 2015 is de gemeente Brunssum aangesloten op de landelijke voorziening van de Basisregistratie grootschalige Topografie (BGT). Hierdoor behoort Brunssum tot de 10% van de Nederlandse gemeenten die reeds zijn aangesloten. Wederom een mijlpaal in de ambitie om te komen tot een volledige generieke GEO-informatievoorziening en een uniform gebruik van de BGT binnen het beheer van de openbare ruimte. Hierbij hanteren we de strategie van regie op de basisregistraties en besteden we daar waar nodig de uitvoering uit aan partners (o.a. Het Gegevenshuis).

Digitale dienstverlening

In 2015 heeft het college een vervangingsbesluit genomen. Door dit besluit werkt de gemeente Brunssum in principe alleen nog maar met digitale (replicaties van) documenten en dossiers. Hiermee wordt invulling gegeven aan een efficiëntere werkwijze en de ambitie van een excellente (digitale) dienstverlening. Door deze substitutie laten we het papieren tijdperk steeds verder achter ons en werken we digitaal.

Samenwerking PIT

Het eerste jaar van samenwerking met Parkstad-IT kende een moeizaam verloop. De diversiteit van de systemen, de procedures, cultuur en ontwikkeling van de deelnemers hadden een veel grotere impact als verwacht waardoor de verwachte synergie achter is gebleven. De verbeteringen in de continuïteit (o.a. uitwijk, beschikbaarheid en backup) zijn wel grotendeels gerealiseerd. Inmiddels zijn concrete vervolgspraken gemaakt en wordt er gewerkt aan een verbeterplan.

C. Planning en Control

De belangrijkste ontwikkeling uit het jaar 2015 is de nieuwe opzet, indeling én layout van de programmabegroting 2016. Hier is in 2015 veel tijd aan besteed. De programma's zijn korter van opzet, de teksten hebben een hogere informatiewaarde en budgetten zijn meer transparant weergegeven. Deze begroting "nieuwe stijl" is een eerste stap in en onderdeel van het totale groeimodel om onze gemeentelijke P&C-cyclus meer "in control" te laten komen. De komende periode zal worden gewerkt om de hierop volgende P&C-producten, zoals de perspectiefnota 2017 en de programmarapportage 2016, op deze "nieuwe stijl" aan te laten sluiten. In deze jaarrekening kunt u ook de verbeteringen waarnemen die wij op grond van het groeimodel hebben gerealiseerd.

Wij hebben daarbij de nadruk gelegd op de volgende verbeteringen:

- Vergroten van de leesbaarheid (begrijpelijke teksten)
- Verwijzing (raadsbesluiten) en vindbaarheid van de informatie (leeswijzer)
- Kwalitatieve verbetering van de analyses
- Verwerken van de adviezen van rekening- en auditcommissie
- Bevordering van de integraliteit (verbanden tussen inhoud en geld)

Daarnaast is in 2015 in onze gemeentelijke P&C-cyclus de slotrapportage geïntroduceerd en in december 2015 vastgesteld door uw gemeenteraad. De slotrapportage zorgt vanaf nu jaarlijks voor een financieel technische afsluiting van het boekjaar, vooruitlopend op de jaarrekening.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

In de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting 2015 staat vermeld dat er een doelmatigheidsonderzoek zou komen naar de managementinformatie.

In de vergadering van de auditcommissie medio 2015 is mondeling toestemming gevraagd en verkregen om het onderwerp van het onderzoek ex artikel 213A Gemeentewet te wijzigen van managementinformatie, naar de exploitatie van de weekmarkt.

Paragraaf 6. Verbonden partijen

De gemeente Brunssum neemt deel in een aantal maatschappelijke organisaties waarbij sprake is van een financieel en bestuurlijk belang. Dit zijn de zogenaamde verbonden partijen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente.

We spreken van een financieel belang wanneer de gemeente de middelen, die zij aan een organisatie ter beschikking heeft gesteld, in het geval van faillissement niet terugkrijgt. Of wanneer financiële problemen op de gemeente kunnen worden verhaald.

Er is sprake van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft in een organisatie. Dat kan door middel van een bestuurszetel, of door het uitoefenen van stemrecht als aandeelhouder.

Toezicht wordt in veel gevallen uitgeoefend via het bestuur. Daar heeft afvaardiging zitting uit het college van B&W of uit de gemeenteraad. Op ambtelijk niveau vindt ondersteuning op dit toezicht plaats via de deelname in financiële en beleidscommissies.

Daarnaast wordt van de verbonden partijen gevraagd om de vastgestelde jaarrekening/jaarverslag en de begroting aan te bieden aan de gemeente. Deze stukken worden eerst ambtelijk getoetst en vervolgens aan de gemeenteraad aangeboden.

De gemeente voert taken uit via de inzet van verbonden partijen. Het is, gezien het feit dat een substantieel deel van de gemeentelijke begroting hiermee op afstand staat, van groot belang om als individuele gemeente grip te kunnen uitoefenen op deze verbonden partijen. In 2015 is een nota verbonden partijen opgesteld "In verbinding met verbonden partijen". Deze nota is begin 2016 door de Raad vastgesteld en geeft een algemeen beleidskader en een sturingskader om de grip op verbonden partijen te versterken.

De gemeente Brunssum heeft de volgende verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regelingen (in overeenstemming met de nota verbonden partijen zijn lichte gemeenschappelijke regelingen ook opgenomen in deze opsomming)

- Parkstad Limburg
- Belastingssamenwerking Gemeente en Waterschappen (BsGW)
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (met als onderdelen Brandweer en GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen))
- GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidszorg)
- Kredietbank Limburg (Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening Limburg)
- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg(WOZL)
- Regionale reinigingsdienst (Rd4)
- Intergemeentelijke sociale dienst BOL (ISD BOL)
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)
- Lichte GR Parkstad IT (PIT)
- Lichte GR beheer afvalwaterketen
- GR Gegevenshuis (raadsbesluit 14-04-2015)
- Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg ZL (raadsbesluit 23-09-2014)

Professionele instellingen/Stichtingen:

- Meander Jeugdgezondheidszorg
- Stichting Dierenbescherming Limburg
- Bureau Voortijdig Schoolverlaten Parkstad Limburg
- Stichting CMWW
- Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum
- Stichting SMK (Stichting Muziekschool Kerkrade)
- Stichting LED (stichting regiobranding maakt hier onderdeel van uit)

Gemeenschappelijke Vennootschappen/Deelnemingen:

- Betere Buren BV
- IBA Parkstad BV
- Bank Nederlandse Gemeenten NV
- Enexis BV (nieuw energienetwerkbedrijf; vroeger onderdeel van Essent BV)
- Industriebank Limburg NV (LIOF)
- Rd4 NV
- WML
- Nazorg Limburg BV

Een overzicht van verbonden partijen met daarin nadere details per instantie, is hieronder opgenomen.

Parkstad Limburg, progr. 1					
Visie	Met de samenwerking willen we het hoofd bieden aan de gevolgen van krimp en vergrijzing en willen we de bedrijvigheid aanjagen en versterken.				
Doel/openbaar belang	Het faciliteren van de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten op in ieder geval de terreinen, Ruimte, Wonen& Herstructurering, Mobiliteit en Economie&Toerisme.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € € 524.793 realisatie product 005001				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	DB/AB: burgemeester per bestuurscommissie: 1				
Ontwikkelingen	De transformatie van de Parkstadsamenwerking heeft in 2015 verder invulling gekregen. - De bestuurlijke samenwerking nieuwe stijl (bestuurscommissies) is geheel geïmplementeerd. - De verbouwing van de Parkstadorganisatie van 90 naar 11,5 fte is sneller afgerond dan gepland, waardoor de gehele operatie ruimschoots binnen de planning en de financiële kaders is gebleven. - De afbouw van het regiofonds vindt stapsgewijs plaats en ligt op schema. - De afbouw van taken voor de Parkstadorganisatie en overdracht van taken aan andere partijen heeft in de praktijk zeer beperkt plaats gevonden, weshalve eind 2015 de discussie is gestart hoe hier mee om te gaan: toch afstoten van de taken ondanks afbreukrisico, of extra capaciteit inhuren. De kosten kunnen worden gedekt uit: extra middelen gemeenten, uit overschot frictiekosten voor enkele jaren, of ten laste komen van het werkbudget van de bestuurscommissies.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	4.514.000	5.003.000	27.956.000	14.951.000	123.000

Gegevenshuis					
Visie/Doel/openbaar belang	Behartiging van de (wettelijke) belangen van de deelnemers op het gebied van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 72.288 DVO-bijdrage GEO (gegevenshuis), realisatie product 930000				
Vestigingsplaats	Landgraaf				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB en AB				
Ontwikkelingen	Het gegevenshuis is medio 2015 opgericht. (Toetreding besluit raad 14-4-2015.) In 2016 zal de focus vooral gericht zijn op consolidatie en een voorzichtige uitbreiding van het productengamma en eventueel nieuwe deelnemers.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014

	Nog geen gegevens beschikbaar	Opgericht in 2015			
--	-------------------------------	-------------------	--	--	--

	BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen, progr. 6				
Visie	Samenwerking gericht op kwaliteitsverbetering, efficiencyverhoging en kosten-reductie.				
Doel/openbaar belang	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 323.460 realisatie product 930000				
Vestigingsplaats	Roermond				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger AB				
Ontwikkelingen	De werkzaamheden rondom belastingheffing, inningen en Waardering Onroerende Zaken zijn overgedragen aan de BsGW.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	618.000	48.000	3.796.000	7.150.000	-570.000

	Veiligheidsregio Zuid- Limburg: Brandweer Zuid-Limburg, GHOR, programmabureau en Oranje kolom, progr. 5				
Visie	Op grond van de Wet veiligheidsregio's zijn de 18 gemeenten in Zuid-Limburg verplicht met elkaar een GR aan te gaan. De wetgever beoogt hiermee te bereiken dat onder één regionale bestuurlijke regie een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening (GHOR), rampenbestrijding en crisisbeheersing wordt gerealiseerd.				
Doel/openbaar belang	Efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie				
Financieel belang	Bijdrage (realisatie) 2015: Brandweer € 1.375.712 (prod. 120000), MCC € 5.792 (prod. 120100), Veiligheidshuis € 21.589 (prod. 663000) GHOR € 43.284 (prod. 120100)				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB				
Ontwikkelingen	In afwijking van de planning is het nieuwe meerjarenbeleidsplan van de Veiligheidsregio niet in 2015 vastgesteld. Dit gebeurt in 2016. Reden voor de vertraging is een onderzoek naar de autonome kostenstijging als gevolg van landelijke ontwikkelingen en de gevolgen hiervan voor de Veiligheidsregio. Het risicoprofiel is wel tijdig vastgesteld.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	10.019.465	11.679.933	56.549.960	47.766.757	1.481.644

	GGD Zuid - Limburg, progr. 5
Visie	De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving. De GGD doet dit namens de gemeenten die de taak hebben om de lokale publieke belangen op het gebied van volksgezondheid te behartigen.
Doel/openbaar belang	Het uitvoeren van preventieve gezondheidszorg t.b.v. 18 gemeenten in Zuid Limburg.

Financieel belang	Bijdrage 2015 € 433.073 realisatie (prod. 714000)				
Vestigingsplaats	Geleen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid en uitvoering van de wettelijke taken. Daarnaast is de GGD Zuid-Limburg aangesloten bij de uitvoering van het JOGG-project. Vanaf 2015 is Veilig Thuis ondergebracht bij de GGD.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	1.808.750	4.262.352	22.890.725	18.038.939	- 704.013

	Kredietbank Limburg, progr. 2				
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de GR KBL vanwege de bundeling van kennis en expertise rondom de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS).				
Doel/openbaar belang	Het op een verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan krediet, voor zover passend binnen de kaders van Sociale Kredietverlening en integrale hulp te verlenen aan burgers die door hun schuldenlast in problemen zijn.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 ca. € 220.711 realisatie (prod. 614200)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB, 1 vertegenwoordiger in AB				
Ontwikkelingen	Het Rijk gaat er vanuit dat gemeenten, omdat zij dicht bij de burger staan, het best maatwerk aan de burger kunnen leveren. De schuldhulpverlening zal een steeds integraler karakter krijgen, zodat niet alleen aandacht is voor het oplossen van het schuldenprobleem, maar ook voor de omstandigheden waaronder de schulden zijn ontstaan. De KBL is binnen onze gemeente gepositioneerd als 2e lijnsaanbieder van schuldhulpverlening, waarbij de KBL vanaf 1 januari 2014 tevens is aangemerkt als voorliggende voorziening budgetbeheer. De KBL werkt daartoe nauw samen met ons lokale maatschappelijk werk bij het CMWW.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	77.365	77.365	10.199.836	10.457.328	91.925

	Werkvoorziening-schap Oostelijk Zuid Limburg, progr. 2				
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de GR WOZL vanwege de bundeling van kennis en expertise rondom de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW).				
Doel/openbaar belang	Het uitvoeren van taken m.b.t de Wet Sociale Werkvoorziening voor de 11 deelnemende gemeenten				
Financieel belang	Bijdrage 2015 ca. €1,85 miljoen realisatie incl. kosten vonnis opvolgend werkgeverschap, excl. rijksbijdrage en uitkomsten bonus-malus-regeling. (prod. 611010)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB en DB				
Ontwikkelingen	De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is met ingang van 2015 op slot gegaan. Dit betekent dat er m.i.v. 2015 geen nieuwe instroom meer zal plaatsvinden in de WSW en de wachtlijst vervalt. De cliënten die onder de WSW vallen, behouden hun rechten en plichten. In 2015 is de basis gelegd voor de verdere afbouw van de uitvoeringsorganisatie WOZL. In lijn met het beleidsuitgangspunt 'Van binnen naar buiten', worden zoveel mogelijk medewerkers naar vermogen geplaatst bij een reguliere werkgever. Aanvullend stoot de organisatie WOZL haar kapitaalintensieve en risicovolle ondernemingen verder af. Als gevolg hiervan heeft gemeente Brunssum in				

	<p>2015 besloten om een deel van het publieke onderdeel van Groen OZL structureel onder te brengen onder haar BV Betere Buren.</p> <p>Het jaar 2015 stond verder in het teken van de uitspraak en na juni het vonnis, inzake het opvolgend werkgeverschap. WOZL heeft de gevolgen van het vonnis inzake het opvolgend werkgeverschap in 2015 uitgevoerd en financieel verwerkt. Zie ook toelichting in paragraaf 2.</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	6.191.000	5.133.000	12.576.000	14.237.000	4.203.000

	Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten (RD4), progr. 3				
Visie	De gemeente neemt deel aan de GR omdat voor de gemeente een wettelijke inzamelplicht van afval geldt en de gemeente zelf niet meer inzamelt.				
Doel/openbaar belang	Het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, beheer en exploitatie van milieuparken, beheer en exploitatie van straatvoorzieningen ten behoeve van de samenwerkende gemeenten.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 2.265.977 incl BTW realisatie (prod. 721010)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB en DB				
Ontwikkelingen	In 2015 is gratis GFT inzamelen ingevoerd en is het besluit genomen om met ingang van 2016 PMD in te zamelen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	2.258.856	2.342.120	29.126.721	26.708.880	1.352.216

	ISD BOL Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf, progr. 2				
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de GR ISD BOL vanwege de bundeling van kennis en expertise rondom de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB) alsmede administratief-financiële processen, werkgeversdienstverlening, scholing/re-integratie en fraudebestrijding.				
Doel/openbaar belang	De dienst heeft als doel het binnen de geformuleerde missie en visie, op bedrijfsmatige wijze (doen) uitvoeren van taken van de deelnemende gemeenten op de terreinen van de WWB ca.				
Financieel belang	Bijdrage uitvoeringskosten 2015 € 2.359.024,- realisatie (prod. 614100)				
Vestigingsplaats	Brunssum				
Zeggenschap	3 vertegenwoordigers in AB en DB				
Ontwikkelingen	<p>Met ingang van 2015 is de Participatiewet ingevoerd. De Participatiewet heeft ten doel om de wetgeving ten behoeve van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te vereenvoudigen en om middels een integralere kijk op het individu participatie en activering te bevorderen.</p> <p>De Participatiewet vraagt van onze uitvoeringsorganisatie ISD BOL een algehele omslag in werkwijze en cultuur; we gaan er vanuit dat iedereen iets kan en doet in ruil voor zijn of haar uitkering. Hiertoe is in 2015 o.a. een screening uitgevoerd op het gehele cliëntenbestand. Om het cliëntenbestand te activeren en een sluitende aanpak te realiseren werkt ISD BOL nauw samen met ons mensontwikkelbedrijf Betere Buren.</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	0	0	9.656.378	5.788.286	

	GR Rud Zuid Limburg, progr. 3				
Visie	De gemeente is door het rijk verplicht om minimaal de uitvoering van de basistaken onder te brengen in een regionale uitvoeringsdienst. De gemeenten van Zuid-Limburg en de provincie hebben gekozen voor de schaal van Zuid-Limburg. Brunssum heeft besloten alleen de basistaken in te brengen.				
Doel/openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de deelnemers ter zake de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 79.024 realisatie (prod. 723000)				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB				
Ontwikkelingen	Het traject om te komen tot definitieve plaatsing van het personeel van de deelnemende gemeenten in de RUD is nog niet afgerond. Overigens heeft Brunssum geen personeel in de RUD ingebracht, maar betaalt een uurprijs voor de te leveren diensten. Gebleven is binnen het beschikbare budget.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	0	1.967.861	1.457.684	674.958	1.192.272

	Lichte GR beheer afvalwaterketen tussen gemeente Brunssum en Waterschapsbedrijf Limburg, progr. 3				
Visie	Duurzaam inrichten en beheren van de afvalwaterketen.				
Doel/openbaar belang	Oogmerk van de samenwerking is het duurzaam inrichten en beheren van de afvalwaterketen tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 31.818.94 incl BTW realisatie (prod. 722021)				
Vestigingsplaats	Roermond				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiger in AB				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	28.608.793	29.129.966	85.667.226	89.970.064	521.172

	Lichte GR Parkstad-IT (PIT), progr. 6				
Visie	PIT biedt haar klanten en gemeenten efficiënte en kwalitatief hoogwaardige diensten op het gebied van ICT en draagt zo bij aan een verbeterde dienstverlening van deze klanten en gemeenten aan hun burgers, bezoekers en bedrijven.				
Doel/openbaar belang	Het leveren van een continue ICT-dienstverlening conform wet & regelgeving en de eisen van de Informatiebeveiliging. Door samenwerking wordt kostenbeheersing en synergie nagestreefd.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 511.500 realisatie (prod. K510012)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	Geen bestuurders als vertegenwoordiger in het AB. Aansturing door directie en/of gemeentesecretarissen				
Ontwikkelingen	Begin 2015 is de dienstverlening door PIT formeel gestart aan alle deelnemers en hebben de noodzakelijke personele verschuivingen plaats gevonden. Daadwerkelijke migratie naar een uniforme ICT-structuur voor de deelnemers is gang gezet maar nog niet volledig afgerond.				
	Eigen Vermogen	Eigen Vermogen	Vreemd vermogen	Vreemd vermogen	Financiële resultaat

	1-1-2014	31-12-2014	1-1-2014	31-12-2014	2014
	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren

Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg					
Visie	De deelnemende gemeenten gaan door middel van deze centrumregeling onderlinge samenwerking aan om te zorgen voor een goede en efficiënte uitvoering van de inkoop van dienstverlening gericht op de jeugdzorgtaken.				
Doel/openbaar belang	De centrumregeling is gericht op de inkoop van de dienstverlening van de jeugdzorg t.b.v. de deelnemende gemeenten.				
Financieel belang	Voorschot 2015 € 6.440.738				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiger in stuurgroep van portefeuillehouders				
Ontwikkelingen	In deze regeling lichte gemeenschappelijke regeling (raadsbesluit 23-9-2014 gemeentebblad 2014/51) is gemeente Maastricht voor de periode 2015-2018 aangewezen als centrumgemeente en inkopende partij voor de zware gespecialiseerde jeugdhulp. Daarnaast is in deze centrumregeling voor het transitiejaar 2015 ook de inkoop van de lichtere vormen van jeugdhulp opgenomen als nadere uitwerking van het Regionaal Transitiearrangement Zuid-Limburg. Op basis van de ervaringen met de gezamenlijke inkoop tot nu toe hebben de regiogemeenten besloten om de inkoop van de lichtere vormen van jeugdhulp ook in 2016 gezamenlijk te doen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren	2015 is eerste jaar van functioneren

Stichting Meander Groep Zuid-Limburg, progr. 5	
Visie	Het is een wettelijk verplichte taak voor gemeenten om JGZ te realiseren binnen de gemeente. In de visie van de Gemeente Brunssum moeten alle kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien.
Doel/openbaar belang	Meander JGZ verzorgt de jeugdgezondheidszorg van 0-4 jarigen in de regio Parkstad Limburg.
Financieel belang	Bijdrage 2015 realisatie: - een bedrag ad € 339.099 voor het uniforme (wettelijk verplichte) deel (prod. 715000) - een bedrag ad € 30.686 voor het maatwerk gedeelte (prod. 715000) - een bedrag ad € 3.876 voor prenatale zorg (prod. 715000) - een bedrag ad € 3.678, voortkomend uit een gemeentelijke administratieve omissie in de vaststelling 2011 te verrekenen.
Vestigingsplaats	Heerlen
Zeggenschap	Subsidierelatie
Ontwikkelingen	Er is sprake van een toename van het aantal JFC- kinderen dat het consultatiebureau bezoekt. Voor deze kinderen ontvangt de gemeente geen tegemoetkoming vanuit het rijk. In 2015 is in overleg met het Ministerie van VWS uitgezocht hoe e.e.a. financieel in het gemeentefonds geregeld is. De gemeenteraad is hierover door middel van raadsinformatiebrieven geïnformeerd (d.d. 26/2015 en 19/12/2015). Het Rijk heeft voor deze

	<p>problematiek geen oplossing, vanwege de uitzonderlijke situatie in Brunssum. Verder is de bezuinigingstaakstelling zoals deze is afgesproken(5% voor 2015 t.o.v. budget 2014) toegepast en behaald. Vanwege deze bezuinigingstaakstelling is de inkoop van maatwerkproducten bij Meander JGZ geschrapt. Vanaf 2016 worden alleen de wettelijke taken van de Jeugdgezondheidszorg afgenomen van Meander JGZ.</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	Cijfers jaar- verslag Meander hebben niet enkel betr. op jeugdzorg				

	St. Dierenbescherming Limburg, progr. 5				
Visie	De gemeente heeft een wettelijke taak om zwerfdieren op te vangen.				
Doel/openbaar belang	De Dierenbescherming heeft als taak om namens de aangesloten gemeenten de zwerfdieren op te vangen.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 15.745 realisatie (prod. 140100)				
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiging				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	Geen gegevens beschikbaar				

	Bureau Voortijdig School Verlaten Parkstad Limburg, progr. 5				
Visie	Bureau VSV vervult de wettelijke taken in het kader van de leerplichtwet en de wet regionale meldcriteria voor de gemeenten in Parkstad Limburg met als doel dat leerlingen naar school gaan en hun schoolloopbaan afsluiten met een startkwalificatie.				
Doel/openbaar belang	Ervoor zorgen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen en het aantal voortijdig schoolverlaters wordt teruggedrongen.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 96.823 realisatie (prod. 480020)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Ontwikkelingen	Bureau VSV heeft in 2015 samen met de Parkstad-gemeenten een nieuwe bestuursovereenkomst voorbereid. Uitgangspunt hierbij is dat meer preventief gewerkt gaat worden. De overeenkomst is in 2016 ingegaan. In het schooljaar 2014/2015 is het aantal thuiszitters en het aantal Voortijdig Schoolverlaters in Parkstad (en in Brunssum) gedaald.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	Valt onder gemeente Heerlen				

	Stichting CMWW, progr. 2 en 5				
Visie	CMWW voert voor de Gemeente Brunssum het maatschappelijk werk, schuldhulpverlening, sociaal cultureel werk, ouderenwerk en peuterspeelzaalwerk uit.				
Doel/openbaar belang	Jaarlijkse subsidiebeschikkingen aan CMWW met subsidievoorwaarden.				
Financieel belang	Subsidie 2015 structureel € 1.637.618 en incidenteel € 499.062 conform beschikking				
Vestigingsplaats	Brunssum				
Zeggenschap	Subsidierelatie				
Ontwikkelingen	CMWW is een belangrijke partij in relatie tot het sociaal domein. Het CMWW bedient burgers uit alle leeftijdsgroepen (van peuterspeelzaal tot ouderenwerk) en hun werkveld bevindt zich letterlijk dichtbij de burgers van Brunssum. Zij nemen dan ook een belangrijke positie in bij het versterken van de eigen kracht van burgers zodat uiteindelijk het beroep op zwaardere en daarmee duurdere professionele zorg kan afnemen. Maatschappelijk- en welzijnswerk is een belangrijke verbindende factor om sociale samenhang, de civil society, te bevorderen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	480.193	426.103	1.127.041	1.049.351	- 54.090

	St. Openbare Bibliotheek Brunssum, progr. 5				
Visie	De aanpak van laaggeletterdheid, een sociale ontmoetingsplaats, een informatieloket voor onze inwoners.				
Doel/openbaar belang	Terugdringen laaggeletterdheid				
Financieel belang	Subsidie 2015 € 432.112 conform beschikking (prod. 510000)				
Vestigingsplaats	Brunssum				
Zeggenschap	Subsidierelatie				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	Geen gegevens beschikbaar	over eigen en vreemd vermogen			-35.011,00

	St. SMK, progr. 5				
Visie	Het verzorgen van professioneel muziekonderwijs in de gemeente Brunssum.				
Doel/openbaar belang	De Stichting stelt zich ten doel een zo'n breed mogelijk aanbod in de kunsteducatie te bieden en te stimuleren, zowel in de vorm van onderwijs als door middel van ondersteunende activiteiten.				
Financieel belang	Subsidie 2015 € 306.460 (incl. het via de Jaarrekening 2014 bestemde overschot ad € 18.000) (prod. 511000) Bijdrage project Kinderen doen mee (incl. Klinkend Perspectief) € 25.804				
Vestigingsplaats	Kerkrade				
Zeggenschap	Subsidierelatie				
Ontwikkelingen	Kortingen 5% en 10% voor 2015/16 en de dan beschikbare budgetten (2015: € 285.490 en 2016 € 274.790) zijn aan SMK medegedeeld in de subsidiebeschikking 2014. In 2015 zijn door de Stichting verkenningen gedaan naar mogelijke vormen van samenwerking om, i.r.t. gemeentelijke bezuinigingen, een gunstiger				

	exploitatieresultaat te bewerkstelligen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	767.463	706.200	640.443	587.900	-56.000 (is ten laste gebracht v. alg.res.)

	Stichting Limburg Economic Development (LED), progr.				
Visie	De regio Zuid-Limburg promoten .				
Doel/openbaar belang	De regio Zuid-Limburg promoten en een bijdrage leveren aan het bevorderen en stimuleren van de Zuid Limburgse economie				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 3 per inwoner geraamd (prod. 005001)				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	Financiële bijdrage				
Ontwikkelingen	Stichting regiobranding is opgegaan in de stichting LED. Op dit moment is in de gemeentebegroting voorzien in de financiering van LED tot 1-1-2018. De wijze van financiering en dekking vanaf 1-1-2018 zal nog vastgesteld moeten worden.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	300.145	328.473	2.616.983	3.028.796	- 49.625

	Betere Buren BV, progr. 2				
Visie	Cliënten naar vermogen activeren en zo dicht als mogelijk te ontwikkelen richting de reguliere arbeidsmarkt.				
Doel/openbaar belang	Betere Buren is een mensontwikkelbedrijf dat zichzelf tot doel stelt te zorgen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zich zodanig ontwikkelen dat de afstand tot reguliere arbeidsmarkt overbrugbaar wordt.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 realisatie € 375.000 (prod.623020) exploitatiekosten en € 410.000 re-integratiekosten (prod. 623000 en 623020)				
Vestigingsplaats	Brunssum				
Zeggenschap	Gemeente Brunssum is 100% aandeelhouder				
Ontwikkelingen	Het gemeentelijke mensontwikkelbedrijf Betere Buren is een van de instrumenten die Gemeente Brunssum inzet om uitvoering te kunnen geven aan de Participatiewet. In 2015 heeft BB een verdere doorontwikkeling ondervonden (van buurtbeheer) naar mensontwikkelbedrijf. Gelet op de bredere en meer hulp behoevende doelgroep die onder de Participatiewet valt vallen, zal de doelgroep van Betere Buren complexer worden. De bedrijfsvoering van Betere Buren dient hier verder op ingericht te worden en de integrale samenwerking met ISD BOL zal gedurende 2016 verder moeten verstevigen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	0		183.800		Cijfers 2014 nog niet beschikbaar

	IBA Parkstad BV, progr. 1				
Visie	Fungeren als laboratorium en motor voor vernieuwende ideeën en projecten.				
Doel/openbaar belang	Het versterken van de economische structuur van de regio.				
Financieel belang	Bijdrage 2015 € 226.800 realisatie (prod. 005001/442401)				

Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AVA				
Ontwikkelingen	<p>Tot 2020 functioneert IBA Parkstad als laboratorium en is het een motor voor vernieuwende ideeën en toonaangevende projecten, die Parkstad gaan transformeren en vernieuwen. De IBA is daarbij te zien als een kwaliteitsmachine die voor het allerbeste staat. De allerbeste projecten worden in 2020 tijdens de slotmanifestatie –met een IBA-label- tentoon gesteld.</p> <p>De open oproep die tot eind 2014 liep, heeft ongeveer 300 projectvoorstellen opgeleverd. In 2015 is aan 39 daarvan de status IBA-kandidaat toegekend en aan 88 de kwalificatie “Attention”. Deze projecten worden ondersteund met het oog op een nadere zogenaamde “veredeling”. Ondersteund door IBA moeten ze door naar de realisatiefase, hetgeen er uiteindelijk toe moet leiden dat de projecten uiterlijk in 2020 het IBA-label verdienen. Andere initiatieven en projecten kunnen zich in een latere fase mogelijk alsnog kwalificeren.</p>				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	Cijfers nog niet beschikbaar	Er volgt een gecombineerd jaarverslag 2014/2015			

	Bank Nederlandse Gemeenten NV, progr. 6				
Visie/Doel/openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Financieel belang	Ontvangen dividend over 2014 € 49.395 (prod. 913000)				
Vestigingsplaats	Den Haag				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	3.430 mln	3.582 mln	127.753 mnl	149.923 mnl	126 mln

	Enexis BV, progr. 6				
Visie/Doel/openbaar belang	Beheer energienetwerk.				
Financieel belang	Ontvangen netto-dividend over 2014 € 272.845 realisatie (prod. 330030)				
Vestigingsplaats	Zwolle				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiging				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	3.370,1 mln	3.516,7 mln	2.894,8 mln	2.900,3 mln	265,5 mln

	Industriebank Limburg BV (LIOF), progr. 4				
Visie/Doel/openbaar belang	De vennootschap heeft ten doel een bijdrage te leveren aan de sociaal economische structuur en de werkgelegenheid in de provincie Limburg.				
Financieel belang	Geen bijdrage				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen	Eigen	Vreemd	Vreemd	Financiële

	Vermogen 1-1-2014	Vermogen 31-12-2014	vermogen 1-1-2014	vermogen 31-12-2014	resultaat 2014
	97.074.967	83.402.485	45.342.998	29.849.336	-13.672.482 (is ten laste van eigen vermogen gebracht)

NV Reinigingsdiensten Rd4, progr. 6					
Visie	In de NV nemen we deel, omdat we ons materieel bij opheffing van de eigen dienst hebben overgeheveld naar de NV Rd4.				
Doel/openbaar belang	Het op doelmatige, milieu- hygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling en verwerking van voornamelijk bedrijfsafvalstoffen en het adviseren op het gebied van milieubeleid				
Financieel belang	Ontvangen netto dividend over het jaar 2014 ad € 11.823 realisatie (prod. 913000)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid. In 2015 hebben geen veranderingen plaats gevonden. Wel staat de afvalbranche sterk onder druk vanwege concurrentie en ook is er een terugloop van het aantal kleine en middelgrote bedrijven in de retail.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	509.998	610.265	3.297.477	4.570.807	100.266

WML, Waterleiding-maatschappij Limburg NV, progr. 6					
Visie/Doel/openbaar belang	Verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening in de provincie Limburg				
Financieel belang	Er wordt geen dividend uitgekeerd.				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	171 mln	181 mln	401 mln	390,4 mln	9,3 mln

Nazorg Limburg BV, progr. 3					
Visie	Nazorg Limburg kan gemeenten helpen met het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties.				
Doel/openbaar belang	Nazorg van 7 voormalige stortlocaties in Limburg				
Financieel belang	€ 0,25 per inwoner per jaar; Bijdrage 2015 € 7.344 realisatie (prod. 721010)				
Vestigingsplaats	Beek				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid. In 2015 hebben geen veranderingen plaats gevonden.				
	Eigen Vermogen 1-1-2014	Eigen Vermogen 31-12-2014	Vreemd vermogen 1-1-2014	Vreemd vermogen 31-12-2014	Financiële resultaat 2014
	2.052.908	2.553.063	19.736.206	23.112.729	500.155

Paragraaf 7. Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf Grondbeleid bevat de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragraaf bij de begroting is vastgelegd. Hierbij wordt kort ingegaan op de nota Grondbeleid, aangezien de doelstellingen daarvan niet in één jaar kunnen worden verwezenlijkt. Vervolgens wordt ingegaan op de resultaten van de lopende exploitaties en ontwikkelingen daarin.

Beleidskader

Het grondbeleid is vastgelegd in de Evaluatie Nota Grondbeleid Gemeente Brunssum die in 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Via het grondbeleid kan de gemeente Brunssum mede sturing geven aan het grondgebruik. Hiervoor zijn financiële middelen nodig die binnen het grondbedrijf gegenereerd dienen te worden. Het doel van de nota Grondbeleid is dan ook tweeledig:

1. Een uiteenzetting geven van de lange termijn visie die door het grondbedrijf van de Gemeente Brunssum nagestreefd wordt ten aanzien van het te voeren grondbeleid in relatie tot de financiële positie van het grondbedrijf, de beschikbare instrumenten die hiertoe ingezet kunnen worden en de wijze waarop deze instrumenten ingezet kunnen worden.
2. Inzicht verschaffen in de (financiële) positie van het grondbedrijf per 1 januari 2009 alsmede in de te verwachten resultaten en risico's van de grondexploitatie tot en met het jaar 2010.

Om mede sturing te kunnen geven aan het grondgebruik voert de Gemeente Brunssum een actief grondbeleid voor herstructureringsprojecten, die benoemd zijn in gemeentelijk beleid en worden -voor zover door betrokken partijen noodzakelijk geacht- PPS-constructies (Publiek Private Samenwerking) aangegaan.

De actualisatie van de Nota Grondbeleid vindt plaats in 2016 en vaststelling door de Raad is gepland in 2017.

Financiële uitgangspunten grondexploitaties

Binnen de Gemeente Brunssum vindt 2x per jaar een herberekening plaats van alle lopende complexen. In de jaarrekening 2015 is de herberekening verwerkt per ultimo 2020.

De grondexploitatie heeft tot doel niet-bouwrijpe grond om te zetten in bouwrijpe grond. Om dit proces te beheersen wordt door het grondbedrijf gebruik gemaakt van een kostprijsberekening. Deze kostprijsberekening is een belangrijk beheersinstrument bij de uitvoering van bestemmingsplannen.

In hoofdlijnen bestaan de componenten van een exploitatieopzet uit:

- grondverwerving & slopen opstallen;
- kosten bouwrijp & woonrijp maken;
- advieskosten;
- ambtelijke uren (in 2015 is een bedrag van € 186.137 geboekt ten laste van de het grondbedrijf);
- rentekosten;
- opbrengsten;
- Vennootschapsbelasting (in de toekomst).

De geraamde kosten van bovenwijkse voorzieningen zijn bestemd voor werken die uitgevoerd worden ten behoeve van meerdere grondexploitaties. Hiervoor is de Reserve bovenwijkse voorziening gevormd en hiervoor worden de volgende opslagen gehanteerd:

- € 680,67 per woning voor gestapelde bouw;
- € 1.361,34 per woning voor grondgebonden bouw;
- € 6,80 per m2 uit te geven grond voor woningbouw en per m2 BVO commerciële bouw;
- € 3,40 per m2 uit te geven grond ter vestiging van bedrijven.

Deze opslagen zijn ook in het afgelopen jaar niet gewijzigd.

Verdieping grondexploitaties

Naar aanleiding van de afboeking bij de Jaarrekening 2014 heeft het afgelopen jaar een verdiepingsonderzoek plaatsgevonden van alle grondexploitaties. Doel hiervan was om de hardheid van alle ramingen binnen de grondexploitaties te checken en de sturing op de grondexploitaties te versterken.

Dit onderzoek heeft medio vorig jaar plaatsgevonden en heeft de volgende aanpassingen opgeleverd ten opzichte van de berekeningen bij de Jaarrekening 2014:

Totaal Grondexploitaties		
Verdiepingsonderzoek 2015		
	EINDWAARDE TOTAAL	EINDWAARDE TOTAAL
	Jaarrekening 2014	verdieping medio 2015
Masterplan Treebeek	-274.267	-325.692
Masterplan Centrum	802.875	796.198
Totaal Masterplannen	528.607	470.505
Overige complexen in exploitatie		
Complex Rode Beek	24.346	7.462
Complex Voormalig BSV Terrein	-293.142	-357.063
Complex Oeloven	-116.567	-108.041
Complex GTD	-28.971	31.461
Complex Emmaplan	738.169	738.169
Totaal overige complexen	323.835	311.989
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	852.442	782.494

De onderstaande complexen waren afgelopen jaar in exploitatie en deze zijn geactualiseerd naar aanleiding van de bovenstaande verdiepingsslag en de Jaarrekening 2015. Het overzicht geeft informatie over de boekwaarde eind 2015 en het verwachte eindsaldo.

Toelichting:

Als gevolg van de boekingsystematiek binnen de gemeente betekent een nadelig saldo in onderstaande tabel dat winst wordt gemaakt; een positief saldo betekent dat er verlies wordt geleden.

	Werkelijke			Begroot	CW per	
	t/m 2014	mutaties 2015	t/m 2015	2016-ev	Eindwaarde	1-1-2016
Masterplan Treebeek	-2.602	463.424	460.822	-736.377	-275.555	-284.725
Masterplan Brunssum Centrum	4.795.561	639.251	5.434.812	-4.469.752	626.229	479.735
Totaal Masterplannen	4.792.959	1.102.675	5.895.634	-5.206.129	350.675	195.010
Overige complexen in exploitatie						
Complex Rode Beek	209.424	50.182	259.606	-244.463	15.143	9.558
Complex Voormalig BSV Terrein	42.924	38.594	81.518	-464.391	-382.873	-344.104
Complex Oeloven	576.344	27.450	603.794	-685.630	-81.836	-79.492
Complex GTD	1.097.508	52.407	1.149.915	-1.059.516	90.398	57.322
Complex Emmaplan	908.336	-908.336	0	0	0	0
Totaal Grondbedrijf	2.834.536	-739.703	2.094.833	-2.454.001	-359.168	-356.716
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	7.627.495	362.972	7.990.467	-7.660.129	-8.493	-161.706
TOTAAL C-STAAT 830 (excl. NIEGG)	7.990.467					

Het verschil tussen de eindwaarden van de Verdieping en de Jaarrekening 2015 wordt voornamelijk veroorzaakt door de aframing van Emma en de aanpassing van de bijdragen derden binnen de Doorsteek. Voor gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de p-staten.

Belangrijkste ontwikkelingen binnen de majeure projecten (onze grondexploitaties) het afgelopen jaar:

Masterplan Treebeek

- Vanaf 2012 is met Plus Vastgoed en Wonen Zuid gewerkt aan de planvorming en contractvorming van de winkels met daarboven appartementen. De contracten zijn eind januari 2014 ondertekend en eind 2014 is gestart met de uitvoering. Eind 2015 heeft de oplevering plaatsgevonden;
- In de raadsvergadering van december 2012 is besloten om het contract met INNOVO te ontbinden en zelf de nieuwe basisschool te bouwen. Bij het begin van het nieuwe schooljaar is het gebouw in gebruik genomen (augustus 2015);
- De invulling van de maatschappelijke voorziening blijft onderwerp van gesprek met potentiële deelnemers. Momenteel wordt onderzocht hoe de realisatie/exploitatie het best ter hand kan worden genomen;

De gemeente is begin 2012 gestart met de civieltechnische herinrichting van het gebied. Het laatste deel van het werk kan pas plaatsvinden na realisatie van de winkels en bovengelegen woningen en totale afwerking na realisatie van de maatschappelijke voorziening.

Masterplan Centrum: Zorgplein

- De bouw van fase 1 (hoofdgebouw, bestaande uit een 4-tal geschakelde bouwblokken aan de Prins Hendriklaan) vordert voortvarend. Het gebouw is casco gereed en eind 2015 is men begonnen met de binnen-afbouw. Naar verwachting zal begin 2de kwartaal 2016 dit bouwdeel in gebruik genomen kunnen worden. Fase 2 (32 wooneenheden) aan de Vijverlaan heeft enige vertraging opgelopen. Begin 2016 worden de bouwwerkzaamheden voor deze fase hervat en dit dient voor het einde van 2016 gereed te zijn. Aansluitend hieraan wordt gestart met fase 3.

Masterplan Centrum: Lindeplein/Brikke Oave

Brikke Oave

- Op 3 oktober 2015 is de nieuwe Brikke Oave formeel geopend met een spetterend openingsspektakel;
- Op basis van een geluidmeting na realisatie is gebleken dat de technische installaties op het dak in de avond en nachtelijke situatie te veel geluid produceren en wij tevens klachten hebben binnengekregen omtrent het aanzicht vanuit de Mozartstraat m.b.t. de units op het dak. De luchtbehandelingskast foyer is inmiddels aangepast en vervolgens loopt een traject om een geluidsscherm op het platte dak aan de achterzijde te plaatsen;
- Verder loopt nog een schadeafwikkeling via de CAR-verzekering m.b.t. scheurvorming aanbouw pand Lindeplein 11;

Reconstructie Lindeplein

- Hiervoor werd samen met de Brikke Oave een subsidie van de provincie ontvangen (€ 945.500);
- Begin 2016 is men begonnen met de eindafrekening. Bij de auditcommissie werd al meermaals gemeld dat er een overschrijding is van € 310.000. Zodra de eindbalans is opgemaakt, zal de auditcommissie geïnformeerd worden;
- Op 21 december 2015 is de reconstructie van het Lindeplein feestelijk geopend;

Masterplan Centrum: Doorsteek 't Ei

- Gefaseerde bouwplan is opgeknipt in fase 1 (1a en 1b) met bebouwing aan het Koutenveld en hoek Koutenveld/Schiffelerstraat en vervolgens fase 2 waarbij de doorsteek wordt gerealiseerd (nieuw 2-zijdig bewinkelde straat van het nieuw te realiseren plein voor de nieuwe AH richting de Kerkstraat in het verlengde van de Wilhelminastraat). Goedkeuring is gegeven voor realisatie fase 1 (1a en 1b). Doorgaan van fase 2 is afhankelijk van invulling 2de trekker. Uitgangspunt is en blijft de realisatie van het gehele plan inclusief doorsteek. Door te starten wordt een sterk signaal afgegeven aan de buitenwereld/retailers dat Brunssum werk maakt van haar centrum;

- In 2015 is de omgevingsvergunning voor fase 1 (1a + 1b) onherroepelijk geworden en is tevens de nadere uitwerking van het bestemmingsplan in de vorm van een uitwerkingsplan opgesteld. Uiteindelijk is in november via de Raad van State voor het totale plan Doorsteek Centrum de status onherroepelijk afgegeven;
- De onderhandelingen met AH ten aanzien van aankoop bestaande pand en terugkomen van AH in het nieuwe plan zijn 2de helft 2015 afgerond met ondertekening van de koopovereenkomst huidige pand AH aan de Schifflerstraat, de huurovereenkomst voor de nieuwe AH aan het Koutenveld en nadere afspraken tussen gemeente en AH met betrekking tot dit plan;
- In 2015 is het pand Koutenveld 6 door de gemeente verworven en gesloopt. Tevens zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd met betrekking verleggen van kabels en leidingen en zijn diverse bomen binnen het plangebied gekapt;
- O.a. door vertraging vaststelling uitwerkingsplan middels 2-tal bezwaren tot aan de Raad van State en uitloop onderhandelingen met AH is het niet mogelijk geweest om reeds in de 2de helft van 2015 te starten van de bouwwerkzaamheden. Volgens planning zal de fysieke bouwstart van fase 1a nu plaatsvinden in het 2de kwartaal 2016.

Masterplan Centrum: Brede school Centrum

- Weller draagt zorg voor de realisatie van de brede school (op 18 november 2011 werd het contract hiervoor getekend) en afgelopen jaren werd samen met de architect en buurt gewerkt aan de planontwikkeling voor het Kerkeveld. De startdatum van de bouw van de school was in april 2015 en uiterlijk aan het begin van het nieuwe schooljaar (augustus 2016) zal de Brede school Centrum in gebruik worden genomen.

Masterplan Centrum: Entree Dorpstraat

- Lopende onderhandelingen stopgezet omdat op verschillende onderdelen de door de beoogde ontwikkelaar ingevulde uitgangspunten te veel afwijken van de uitgangspunten die de gemeente stelt aan een herontwikkeling van voornoemde ontwikkelingslocatie.

Voor meer detailinformatie over de individuele complexen wordt verwezen naar de individuele p-staten.

Tussentijdse winstneming/ afboeking voorzieningen

Tussentijdse winstneming op complexen in exploitatie geschiedt alleen bij positieve boekwaarden van het betreffende complex op basis van de gerealiseerde opbrengsten. In 2015 heeft er geen tussentijdse winstneming plaatsgevonden. Over de voorziening is wel beschikt in verband met het tekort op de grondexploitatie Emma voor een bedrag van € 738.169 (dit bedrag is bij de Jaarrekening 2014 gereserveerd voor deze grondexploitatie).

Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG)

In het afgelopen jaar hebben een paar mutaties plaatsgevonden binnen de NIEGG-complexen, waardoor de boekwaarde dit jaar daalt van € 2.654.162 naar € 2.457.092 per 31-12-2015.

Met ingang van 1-1-2016 zijn de BBV regels omtrent de NIEGG gronden gewijzigd. Onder andere betekent dit dat de term 'NIEGG' verdwijnt en wijzigt in 'strategische gronden' en dat deze overgeboekt moeten worden naar en onderdeel gaan uitmaken van de materiele activa. Over deze en de overige wijzigingen wordt u nader geïnformeerd.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Met ingang van 2016 wordt de gemeente voor grondexploitaties belast met vennootschapsbelasting. Voor de Begroting 2016 is een eerste globale berekening uitgevoerd en zijn de gevolgen in beeld gebracht en meegenomen in de Begroting. Met de cijfers van de grondexploitaties van de Jaarrekening 2015 wordt de VPB opnieuw berekend en de gevolgen van deze actualisatie zullen worden verwerkt bij de Begroting 2017.

Weerstandsvermogen

Reserves en voorzieningen

Een belangrijke toets voor de beoordeling van de financiële situatie van het grondbedrijf is het niveau van de reserves die kunnen dienen als buffer voor slechtere tijden. Onder reserves wordt in dit verband verstaan de gerealiseerde reserves en voorzieningen die beschikbaar zijn ter dekking van toekomstige tekorten en eventuele nadelige effecten als gevolg van de risico's die inherent zijn aan de grondexploitatie.

Het weerstandsvermogen vastgelegd in reserves en voorzieningen is:

Reserves/voorzieningen	Mutaties 2015	Saldi
<u>Voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties</u>		
Stand per 1 januari 2015		€ 1.383.000,00
Saldo erfpacht 2015	€ 1.290,65	
Beschikking over voorziening in verband met van het negatief saldo Grondbedrijf in 2015	- €43.014,06	
Beschikking over voorziening i.v.m. het tekort complex Emma volgens de Jaarrekening 2014	-€ 738.168,99	
Stand per 31 December 2015		€ 603.107,60
<u>Reserve bovenwijkse voorziening</u>		
Stand per 1 januari 2015		€ 123.125,77
Rentebijdrage (3%)	€ 3.693,77	
Storting in verband met verkopen in 2015	€ 53.092,00	
Stand per 31 December 2015		€ 179.911,54
Totaal reserves/voorzieningen grondbedrijf 31 december 2015		€ 783.002,76

De omvang van de Voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties moet volgens het BBV toereikend zijn om de tekorten van de grondexploitaties op te vangen. Bij de Jaarrekening zijn er tekorten (contante waarden) berekend bij het Masterplan Centrum (€ 479.735), Complex GTD (€ 57.322) en Rode Beek (€ 9.558). In totaal is dat een tekort van € 546.615 en hiervoor is de omvang van de Voorziening toereikend en hoeft niet te worden aangevuld.

Risico's grondexploitaties

Onvoorzienbare risico's

Stagnatie van de gronduitgifte kan leiden tot hogere voorraden van zowel grondexploitaties als niet in exploitatie genomen gronden. De hogere voorraden leiden tot hogere kosten als gevolg van rentelasten. Uiteraard leiden stijgingen van het rentepercentage ook tot stijgende kosten. Naast dit kostenstijgende effect is het ook mogelijk dat de opbrengsten van grondverkoop dalen. Indien één van beide situaties zich voordoen, kan kostendekkendheid van complexen onder druk komen te staan. Verder kan de kostendekkendheid negatief worden beïnvloed door verwervingsrisico's (het niet tijdig kunnen verwerven van gronden en het stijgen van aankooprijzen), ontwikkelingsrisico's (milieuaspecten zoals bodemsanering, stortrechten, infrastructuur, archeologie, planschade etc.) en maatschappelijke en politieke invloeden.

Zo zorgen bijvoorbeeld o.a. de exploitaties van het Zorgplein, de Doorsteek en de Raadhuisstraat voor extra rente bij het Masterplan Centrum i.v.m. het doorschuiven van de verkopen. Bij de risico inventarisatie wordt daarvoor een simulatie uitgevoerd als risico. Hierbij wordt bijna alle activiteiten buiten 2016 bevroren en 2 jaar doorgeschoven. Dat levert dan een risico op van € 646.973 en dit is meegenomen bij de berekening van het weerstandsvermogen.

Voorzienbare risico's

De voorzienbare risico's blijken uit de jaarlijks te actualiseren exploitatieopzetten per complex. Voor een verwacht verlies op een complex dient een voorziening getroffen te worden ten laste van de voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties. Normale risico's dienen binnen de grondexploitatie zelf (o.a. de post onvoorzien) te worden opgevangen.

De risico's rondom de grondexploitaties maken deel uit van het nieuwe integrale risicomanagement. Doel hiervan is om organisatiebreed de risico's te kwalificeren en te kwantificeren en te koppelen aan het gemeentelijk weerstandsvermogen. Alle mogelijk risico's die niet worden opgevangen binnen de grondexploitaties zelf, zijn opgenomen in dit model.

De risico's die zijn meegenomen bij het hiervoor beschreven risicomanagement in het kader van de Jaarrekening 2015 zijn opgenomen en beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen. Hier wordt korthedshalve naar verwezen.

Paragraaf 8. Krimp

Parkstad Limburg is een krimpregio. Hoewel Brunssum binnen deze regio niet één van de koplopers is als het gaat om bevolkingsdaling, laten bevolkingsprognoses zien dat ook Brunssum hier niet aan ontkomt. Deze daling van inwoners heeft ook gevolgen voor het woningbouwprogrammering. Omdat bij de ontwikkeling van huishoudens een tendens zichtbaar is naar gezinsverdunding (huishoudens bestaan uit steeds minder mensen) beperkt de daling van het aantal huishoudens zich.

Niet alleen neemt de bevolking in omvang af, ook vergrijst zij in toenemende mate.

In 2009 is, in samenwerking met alle gemeenten en woningcorporaties in Parkstad Limburg de regionale herstructureringsvisie vastgesteld. In deze herstructureringsvisie is tot op stadsdeelniveau de opgave tot 2020 vastgesteld, de 'transformatieopgave'. De jaarlijkse actualisering op basis van de Woonmonitor 2014 (d.d. 16 november 2015) heeft in 2015 niet geleid tot aanpassingen in de woningprogrammering en de hiermee verband houdende grondexploitaties. In 2015 zijn 94 woningen (voorlopig cijfer) onttrokken aan de woningvoorraad (2014: 44 woningen (bron": woonmonitor 2014). De Woonmonitor 2015 wordt pas in de loop van 2016 ontvangen.

Brunssum heeft de ambitie zich verder te ontwikkelen van 'woongemeente' naar 'leefgemeente'. Daarbij zet onze gemeente in op nieuwe ontwikkelingen aan de Oostflank, op het versterken van het Centrum en op het verbeteren van de diverse wijken. Voor het Centrum zijn de beleidsambities gericht op het versterken van het winkelgebied het 'Ei', en het versterken van horeca en cultuur op het Lindeplein. Dit is in 2015 gebeurd. Verder wordt gestreefd naar een concentratie en opwaardering van maatschappelijke en commerciële voorzieningen in de wijken. In dit kader is in 2015 veel aandacht besteed bezig aan de Brede Maatschappelijke Voorziening Treebeek en de Brede School Centrum.

In de algemene uitkering is met ingang van 2011 tot en met 2015 tijdelijk een nieuwe maatstaf bevolkingskrimp ingevoerd. De uitkering hiervan is afhankelijk van de daling van het aantal inwoners tussen het uitkeringsjaar en het aantal 7 jaar geleden. Indien deze daling meer dan 1% is komt de gemeente in aanmerking voor deze uitkering.

Onderstaand een overzicht van de krimpuitkering en de bijbehorende dalingspercentage.

	Begroting	% daling		Werkelijk	% daling
2014	€ 118.000	1,0%		€ 134.000	2,1%
2015	€ 239.000	2,0%		€ 313.000	3,7%

De krimpuitkering is hoger dan geraamd doordat de raming was gebaseerd op een daling ten opzichte van het jaar 2008 van 2,0% terwijl de werkelijke daling 3,7% is. De daling van het aantal inwoners is sterker dan verwacht.

Deze uitkering is ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Paragraaf 9. Taakstellingen en reserveringen

In de programmabegroting 2015 was onderstaand overzicht met bezuinigingen opgenomen:

Product	Omschrijving:	2015	2016	2017	2018
Retour voorzieningen (onderwijs algemeen)	Gefaseerd afschaffen is in beginsel vanaf schooljaar 2015/ 2016 mogelijk.	0	16	16	16
Logopedische screening (onderwijs algemeen)	Het schrappen is mogelijk vanaf schooljaar 2015/2016.	23	55	55	55
Eigen beleid (onderwijs algemeen)	Budget eigen beleid betreft geen wettelijk budget	13	13	13	13
MIP-wegen	Verlaging budget voor de jaren 2015-2018	198	198	198	198
Rioolheffing 2015 a.g.v. nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP)	besparing riolering (kan echter alleen t.g.v. algemene middelen komen door verhoging OZB met bijna 1,8% bovenop de huidige indexering van 2,25%) (NB macronorm OZB voor 2014 is 2,45% 2015 nog niet bekend)	73	73	73	73
Rioolheffing 2015 a.g.v. nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP)	niet doorberekenen inflatiecorrectie (kan echter alleen t.g.v. algemene middelen komen door verhoging OZB met bijna 1,9% bovenop de huidige indexering van 2,25%) (NB macronorm OZB voor 2014 is 2,45% 2015 nog niet bekend)	77	77	77	77
Wonen en Vervoer	besparing op woningaanpassing en rolstoelen is op basis van realisatiecijfers van de afgelopen jaren mogelijk.	50	50	50	50
Inburgering	Bedrag van € 200.000.00 over te hevelen uit de reserve Inburgering (reserve is onderdeel van reserves 3D)	200	0	0	0
WWB	Besparing op inkomensdeel	300	300	300	300
LED-bijdrage	Heroverweging LED 2015: € 1 per inwoner minder en vanaf 2016: € 3 per inwoner	29	87	87	87
	Totaal	963	869	869	869

Logopedische screening (onderwijs algemeen) - Het schrappen is mogelijk vanaf schooljaar 2015/2016.

T/m het schooljaar 2014/2015 stelde de gemeente Brunssum logopedische dienstverlening op de peuterspeelzalen en basisscholen ter beschikking. Hiertoe werden alle peuters en kleuters gescreend op taalvaardigheid en mogelijke taalrisico's.

Ten behoeve van de pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzalen en de leerkrachten van de basisscholen heeft O2 Onderwijsadvies een vademecum opgesteld, aan de hand waarvan de professionals in het onderwijsveld zelf kunnen signaleren of er problemen zijn bij de taalontwikkeling van een peuter of kleuter. Indien dit gesignaleerd wordt, wordt dit met de ouders besproken en kunnen zij dit via de reguliere weg van huisarts en logopediste zelf oppakken.

De ingeboekte bezuiniging is in 2015 gerealiseerd. In het kalenderjaar 2015 was nog een deel van het budget beschikbaar voor het opstellen van het vademecum. Vanaf 2016 is het volledige budget bezuinigd.

Samen met het onderwijsveld zal de vinger aan de pols gehouden worden in hoeverre het vademecum wordt toegepast en of de taalontwikkeling van de kinderen hierdoor geen achterstanden oploopt.

Eigen beleid (onderwijs algemeen) - Budget eigen beleid betreft geen wettelijk budget

De bezuiniging is gerealiseerd. Door het niet meer ter beschikking hebben van een budget voor innovatieve projecten in het onderwijs, is het opstarten van dergelijke projecten moeilijk.

MIP-wegen - Verlaging budget voor de jaren 2015-2018

Het budget op het product 210000-434331 is structureel af geraamd met dit bedrag. Voor de jaren 2015 en 2016 is afgesproken om de restantbudgetten niet in te zetten en te sparen ten behoeve van een renovatie van de ondergrondse en bovengrondse voorzieningen in een woonwijk. Vanaf 2017 is weer € 400.000,00 ter beschikking waarbij een deel van de kosten wordt geactiveerd.

Rioolheffing 2015 agv nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) - Besparing riolering

Ter invulling van deze bezuiniging werd het riooltarief 2015 verlaagd en werd het tarief 2015 van de WOZ aangepast zodat dit voordeel ten gunste kwam van de algemene middelen.

Rioolheffing 2015 agv nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) - Niet doorberekenen inflatiecorrectie

Ter invulling van deze bezuiniging werd het riooltarief 2015 verlaagd en werd het tarief 2015 van de WOZ aangepast zodat dit voordeel ten gunste kwam van de algemene middelen.

Wonen en Vervoer - Besparing op woningaanpassing en rolstoelen is op basis van realisatiecijfers van de afgelopen jaren mogelijk

In het laatste beleidsplan is er vastgesteld dat er maatwerk moet worden geleverd. Hierbij moet er alvorens over te gaan tot een individuele voorziening eerst worden onderzocht of mensen niet op eigen kracht, middels algemene- en voorliggende voorzieningen, etc. zelf een oplossing kunnen realiseren voor hun probleem. De resultaten van dit maatwerk zijn het meest zichtbaar geworden in een bedrag van € 180.000 dat minder aan woningaanpassingen is uitgegeven, hetgeen o.a. veroorzaakt wordt dat mensen zelf reeds aanpassingen hebben verricht gelet op het in de toekomst geconfronteerd worden met beperkingen, men zelf de aanpassing gaat betalen aangezien en de voorziening geheel moet terugbetalen middels de verschuldigde eigen bijdrage en men reeds is verhuisd naar een aangepaste woning.

De bezuiniging is gerealiseerd op grond van dezelfde feiten zoals boven genoemd.

Inburgering - Bedrag van € 200.000 over te hevelen uit de reserve Inburgering (reserve is onderdeel van reserves 3D)

Bij het opmaken van de begroting 2015 is de reserve inburgering tegen het licht gehouden, en hieruit bleek dat er € 200.000 vrij kon vallen ten gunste aan het product inburgering. Deze vrijval heeft ook feitelijk plaats gevonden, waardoor de besparing in 2015 gerealiseerd werd.

WWB – Besparing op inkomensdeel

In de begroting 2015 is er meerjarig een besparing ad. € 300.000 meegenomen op het Inkomensdeel (BUIG-budget). Dit zou gerealiseerd kunnen worden door meer uitstroom te realiseren.

Ultimo 2014 had gemeente Brunssum 924 WWB-cliënten (nu PW-cliënten) in bestand en 27 IOAW-cliënten. In totaal dus 951 cliënten.

Begroet voor 2015 was een daling van -2,5% cliënten. Deze ambitie is helaas niet gerealiseerd doordat er in de tweede helft van 2015 sprake is geweest van een hogere instroom aan IOAW-ers en statushouders. Deze laatste groep is inherent aan de grotere toestroom van vluchtelingen naar Nederland.

Ultimo 2015 heeft gemeente Brunssum dan ook 907 PW-cliënten (-1,84%) en 37 IOAW cliënten (+37,0%) in bestand. In totaal dus 944 cliënten.

Hierdoor is er een bezuiniging gerealiseerd van €105.000. (7 cliënten minder à €15.000).

LED-bijdrage - Heroverweging LED 2015: € 1 per inwoner minder en vanaf 2016: € 3 per inwoner

De in de begroting 2015 opgenomen lagere bijdrage aan de stichting LED is gerealiseerd.

De Parkstad gemeenten dragen € 3 per inwoner bij en de overige € 3 wordt verdisconteerd via het regionale project BIHTS.

Met ingang van 1-1-2018 komt er een einde aan deze financiële systematiek en zal de gemeente Brunssum rechtstreeks € 6/inwoner moeten gaan bijdragen als zij wil blijven participeren in LED.

Bezuinigingstaakstelling 2016-2019

In 2015 is een nieuwe bezuinigingsronde opgestart voor de periode 2016-2019. (besluit raad, november 2015)

De bezuinigingsmonitor zal worden opgenomen in de diverse planning & control stukken. Dit betekent dat uw raad voor het eerst bij de perspectiefnota 2017 geïnformeerd wordt en daarna bij de programmabegroting 2017, programmarapportage 2016 en aansluitend de jaarrekening 2016.

Jaarrekening 2015

Gemeente Brunssum

1. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en toelichting

Bedragen in Euro	Raming begrotingsjaar 2015 voor wijziging			Raming begrotingsjaar 2015 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2015		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Brunssum, een partner voor en met U	446.647	2.155.296	1.708.649-	446.647	2.216.296	1.769.649-	470.105	2.353.075	1.882.970-
Samenleving actieve burgers	13.269.072	70.256.001	56.986.929-	15.665.026	72.594.858	56.929.832-	16.852.614	70.924.514	54.071.900-
Brunssum, een levendige stad	17.494.503	26.482.489	8.987.986-	19.845.073	28.737.674	8.892.601-	15.664.046	22.993.971	7.329.925-
Brunssum, werkt	496	116.490	115.994-	62.996	193.990	130.994-	72.821	205.224	132.402-
Algemene Middelen	68.598.102	1.735.026	66.863.076	67.963.340	2.877.041	65.086.299	69.374.935	2.685.983	66.688.951
			-						
Subtotaal programma's	99.808.820	100.745.302	936.482-	103.983.082	106.619.859	2.636.777-	102.434.521	99.162.767	3.271.755
						-			
Gerealiseerde totaal van baten en lasten	99.808.820	100.745.302	936.482-	103.983.082	106.619.859	2.636.777-	102.434.521	99.162.767	3.271.755

	Raming begrotingsjaar 2015 voor wijziging			Raming begrotingsjaar 2015 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2015		
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Brunssum, een partner voor en met U	-	-	-		1.600.128	1.600.128-		1.876.403	1.876.403-
Samenleving actieve burgers	632.443	560.199	72.244	1.019.065	2.516.199	1.497.134-	1.271.899	3.075.518	1.803.619-
Brunssum, een levendige stad	1.723.598	328.090	1.395.508	1.548.710	1.527.607	21.103	897.453	1.779.728	882.275-
Brunssum, werkt	-	-	-	15.000	-	15.000	18.186	-	18.186
Algemene Middelen	1.000.694	1.531.964	531.270-	13.874.188	8.176.252	5.697.936	13.872.261	8.162.175	5.710.086
			-			-			-
Subtotaal mutaties reserves	3.356.735	2.420.253	936.482	16.456.963	13.820.186	2.636.777	16.059.799	14.893.824	1.165.975
Gerealiseerde resultaat	103.165.555	103.165.555	-	120.440.045	120.440.045	-	118.494.320	114.056.591	4.437.729

Voor een uitgebreide analyse van de afwijkingen tussen de ramingen en de werkelijke cijfers over 2015, wordt verwezen naar de programmaverantwoording elders in het jaarverslag. Hier worden per programma naast de analyse ten opzichte van de raming ook een analyse ten opzichte van voorgaand jaar gegeven.

Gerealiseerd resultaat	4.437.729
-------------------------------	------------------

Begrotingsrechtmatigheid

De begrotingsrechtmatigheid wordt per afzonderlijk programma beoordeeld. Hierbij worden alleen de lasten beoordeeld. Indien de werkelijke lasten meer dan € 50.000 hoger zijn dan het door de raad vastgestelde budget, is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 1 Brunssum, een partner voor en met U! Sociale pijler vertoont een overschrijding van € 413.000; dit betreft voornamelijk een hogere storting in de Reserve Minimumvariant dan geraamd ad € 293.000. Deze overschrijding wordt geheel gecompenseerd door direct gerelateerde budget inzake kwaliteitsbevorderende maatregelen bijna niet is ingezet in 2015 en de resterende taakstelling variant 2016-2019 een gunstiger verloop had en deze overschrijding heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid. Ook is de afdracht rijksleges inzake rijbewijzen en paspoorten € 61.000 hoger dan geraamd als gevolg van stijging van deze rijkstarieven; tegenover deze hogere rijksbijdrage staan ook hogere gemeentelijke inkomsten ad € 21.000 (per saldo € 40.000) en heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid. Daarnaast is de bijdrage aan Parkstad € 70.000 hoger dan geraamd; dit betreffen de frictiekosten die samenhangen met de wijzigingen in de Parkstadorganisatie. Hiertegenover staat een lagere bijdrage aan de brandweer (programma 2) en heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Conclusie: De geconstateerde overschrijding hebben allen geen invloed op het oordeel van de accountant ten aanzien van de rechtmatigheid.

1. a. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien 2015

Dit onderdeel geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Het betreft de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, de algemene uitkering, het dividend, het saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen. Verder is het geraamde bedrag voor de post onvoorzien hier vermeld.

Lokale heffingen

De Gemeente Brunssum kent de volgende niet-bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2015
Onroerende zaakbelasting					
gebruikers niet-woningen	520	533	560	560	0
eigenaren won. + niet-woningen	4.045	4.392	4.319	4.319	0
Totaal Onroerende zaakbelasting	4.565	4.925	4.879	4.879	0
Hondenbelasting	281	287	301	301	0
Toeristenbelasting	41	33	40	35	0
Reclamebelasting (wordt doorbetaald aan ondernemers centrumgebied)	36	59	37	37	0
Precariobelasting	32	28	21	21	0
	4.955	5.332	5.278	5.273	0

Het belangrijkste verschil tussen de realisatie 2015 en de realisatie 2014 betreft de hogere opbrengst Onroerende zaakbelasting ad € 360.000.

De realisatie hondenbelasting 2015 en 2014 is nagenoeg gelijk. Het beleid van intensieve wijkcontroles is in 2015 gecontinueerd. Desondanks is het geraamde bedrag niet gerealiseerd. De opbrengst toeristenbelasting is € 8.000 lager dan 2014. De totaalopbrengst is lager dan de raming, vanwege het feit dat er nog geen aanslagen zijn opgelegd over het 4e kwartaal 2015.

De reclamebelasting is hoger dan in 2014 door correcties over 2014. De baten over het dienstjaar 2015 zijn € 50.000. De geïnde bedragen worden integraal doorbetaald aan de ondernemers van het centrumgebied.

Voor een verdere toelichting zie de paragraaf lokale heffingen waarin ook een aantal kengetallen zijn opgenomen.

Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie ter zake, zijnde (bijvoorbeeld) de decembercirculaire 2015 en informatie op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De raming in de primitieve begroting 2015 was gebaseerd op de meicirculaire 2013. De bijgestelde raming is gebaseerd op de meicirculaire 2014.

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2015
Algemene Uitkering lopend jaar	32.793	29.501	29.359	29.893	0
Algemene Uitkering vorige jaren	57	21	0	0	0
Totaal Algemene Uitkering	32.850	29.522	29.359	29.893	0

Ten opzichte van deze raming is een bedrag van afgerond € 141.000 meer ontvangen (€ 29.501 - € 29.359). Dit betreft onder meer de aanpassingen naar aanleiding van de septembercirculaire 2015 (waaronder de Huishoudelijke Hulp Toelage ad € 159.000). Ook werden nog afrekeningen over 2013 en 2014 ontvangen.

In totaliteit is het bedrag 2015 € 3,3 miljoen lager dan in 2014. Tussen de bedragen lopende dienstjaar zit een daling van 10 %, voornamelijk als gevolg van bezuinigingen door het rijk. Normaal is dat de algemene uitkering uit het gemeentefonds stijgt (o.a. als gevolg van een inflatiecorrectie) en toevoegingen van specifieke gelden aan het gemeentefonds.

Dividend

De dividenden moeten conform de BBV-voorschriften (in afwijking van de algemene regel van stelsel van baten en lasten) worden verantwoord in het jaar dat het door de gemeente wordt ontvangen. De ontvangen dividenden betreffen dan ook de dividenden van de bedrijven over het vorige boekjaar. Om een volledig beeld van de dividenden te krijgen zijn hier niet alleen de dividenden vermeld die verantwoord zijn als algemene middelen maar ook de dividenden van de bedrijven die zijn voortgekomen uit Essent en die verantwoord moeten worden op programma 4.

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2015
BNG	110	49	110	0	0
RD4 NV	9	12	0	0	12
<i>Sub-totaal Algemene middelen</i>	119	61	110	0	12
Enexis	292	323	242	242	0
Verkoop Vennootschap BV (agio-uitkering)	0	790	0	0	790
<i>Sub-totaal voormalige Essent-bedrijven</i>	292	1.113	242	242	790
Totaal dividend	411	1.174	352	242	802

De dividenden zijn hoger dan de raming 2015.

Dit betreft met name de eenmalige agio-uitkering van de Verkoop Vennootschap BV. Bij de verkoop van Essent aan RWE in 2009 is overeengekomen om een deel van de verkoopprijs niet direct uit te betalen aan de verkopende aandeelhouders, maar te reserveren voor mogelijke claims van de koper, welke hun oorsprong hebben in het verleden voor de verkoop. Deze reservering heeft plaatsgevonden in een zogenaamde escrow, een soort geblokkeerde rekening, welke is ondergebracht bij de daarvoor opgerichte vennootschap, genaamd Verkoop Vennootschap B.V. Inmiddels is de claimtermijn voor RWE verstreken en is gebleken dat een substantieel deel van de reservering niet meer kan worden aangesproken door RWE. Hiervan is het aandeel voor Brunssum € 790.000. Het dividend van Enexis is € 81.000 hoger dan geraamd.

Daarnaast is het dividend van de BNG ten opzichte van vorig jaar meer dan gehalveerd is (2014: €0,57 per aandeel terwijl 2015 nog € 1,27); er werd hierdoor € 49.000 ontvangen in plaats van de geraamde € 110.000. (NB vanaf 2016 is de raming gebaseerd op dit structureel lagere BNG-dividend). Van RD4 NV werd een dividend van € 12.000 ontvangen die niet was geraamd, (NB door invoering van de Vennootschapsbelasting miv 2016 zal de winst en dus ook het dividend van RD4 NV negatief worden beïnvloed; het is nu dus onduidelijk of dit dividend een structureel karakter heeft).

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie 2014 en 2015 zijn:

- De eenmalige agio-uitkering ad € 790.000
- Het BNG-dividend over 2015 is € 61.000 lager dan 2014.

Saldo Financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie wordt gedefinieerd als het saldo van (a) de betaalde (rente) last over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en (b) de intern doorberekende rente.

Het aan de investering toegerekende rentelasten worden voor een groot deel intern gefinancierd. Er wordt maar een beperkt deel met externe gelden gefinancierd. Binnen de gemeente Brunssum is er sprake van een positief saldo van de financieringsfunctie, één en ander zoals uiteengezet in de volgende tabel:

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2015
Rentebaten (doorberekend aan producten etc)	3.240	3.314	4.031	3.948	0
Rentelasten reserves	-1.858	-1.832	-1.899	-1.914	0
Rentelasten geldleningen	-432	-386	-715	-632	0
Sub-totaal = Batig saldo langlopende gelden	950	1.096	1.417	1.402	0
Kortlopende gelden (functie 911)	-111	-136	-159	-269	0
Batig saldo financiering	839	960	1.258	1.133	0

**Het verschil tussen 1.417k en 1.096k bedraagt 321k, en is bij het restproduct algemene middelen toegelicht (lasten 717k -/- baten 396k)*

Uit de tabel blijkt dat € 960.000 ten gunste komt van de exploitatie als zijnde algemeen dekkingsmiddel.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

- De aan producten doorberekende rente baten zijn € 717.000 lager doordat niet alle in 2015 voorgenomen investeringen (financieel) zijn afgerond. Dit betreft de Brikke Oave, Renaturering Rode Beek en de Brede School Centrum.
- De rentelasten reserves zijn € 67.000 lager.
- De rentelasten geldlening zijn € 329.000 lager doordat de in de raming de rentelasten van nieuwe leningen voor een heel jaar worden geraamd. Er zijn minder nieuwe leningen aangetrokken dan geraamd omdat een aantal voorgenomen investeringen niet zijn afgerond. Er is in 2015 één lening ad € 6 miljoen aangetrokken tegen bijna een nihil%.

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie 2014 en 2015 zijn:

- Het batig saldo van de langlopende gelden is in 2015 € 146.000 hoger dan in 2014 voornamelijk omdat € 74.000 meer rente aan producten is doorberekend terwijl de rentelasten zijn gedaald.

Saldo doorgeschoven btw

Bedragen x € 1.000,--	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in 2015
Baten	316	225	358	358	0
Lasten	139	75	48	34	0
Saldo doorgeschoven btw	177	150	310	324	0

**Het verschil tussen 310k en 150k, zijnde 160k, is bij het restproduct algemene middelen toegelicht (lasten 27k -/- baten 133k)*

De doorgeschoven BTW betreft de BTW over uitgaven die verbonden partijen hebben en die de gemeente kan declareren bij het rijk. De uitgaven van de verbonden partijen zijn moeilijk te ramen. Deze BTW is sterk afhankelijk van het feit hoeveel de verbonden partijen in het jaar investeren. De te ontvangen compensabele Btw is € 133.000 lager dan geraamd.

Met een aantal verbonden partijen (het stadsgewest Parkstad-Limburg, de GBRD, het gegevenshuis, rampenbestrijding en de Oranje Kolom) is de afspraak gemaakt dat deze de doorgeschoven BTW krijgen terugbetaald. De terugbetaling doorgeschoven Btw is € 27.000 hoger dan geraamd. Het saldo 2015 is € 160.000 lager dan geraamd. Dit saldo is € 27.000 lager dan in 2014. Het lagere bedrag is onder meer veroorzaakt door wijzigingen in de regelgeving en is dan ook voor een bedrag ad € 140.000 structureel.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is onder de Algemene Middelen een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen. Deze kan ingezet worden ter dekking van bijvoorbeeld het nadelige resultaat van een programmarapportage. Vanaf 2012 is deze post niet meer structureel in de begroting opgenomen.

Bedragen x € 1.000,--	Begroting 2014 na wijziging	Begroting 2014 voor wijziging	Begroting 2015 na wijziging	Begroting 2015 voor wijziging
Onvoorzien	52	92	12	350

In 2015 is een bedrag ad € 350.000 opgenomen; € 338.000 is onder deze noemer opgenomen ten behoeve van risico's 3D's en € 12.000 als onvoorziene uitgave. Het bedrag t.b.v. de risico's 3D is via de programmarapportage 2015 afgeraamd. Het bedrag onvoorziene uitgaven ad € 12.000 is niet ingezet in 2015.

1. b. Overzicht incidentele baten en lasten

	Beleidsveld	bedrag
<u>baten:</u>		
Sociale Werk voorziening - afrekening bonus begeleid werken 2013	2,1	80.000
WWB inkomensdeel	2,2	112.000
WMO Voorzieningen wonen en vervoer (eigen bijdrage)	2,3	125.000
WMO Voorzieningen hulp bij het huishouden (eigen bijdrage)	2,3	222.000
WMO Voorzieningen wonen en vervoer (eigen bijdrage)	2,3	68.000
Onderhoud wegen (inlopen van deel van achterstallig onderhoud aan trottoirs agv glasvezel)	3,2	160.000
MIP-riolering	3,2	1.018.000
Overige kosten riolering	3,2	144.000
Baten rioolheffing	3,2	100.000
Hogere Algemene Uitkering	5.1	163.000
agio-uitkering van de Verkoop Vennootschap BV.	5.3	790.000
Kostenplaatsen	5.99	621.000
totaal incidentele baten		3.603.000
<u>lasten:</u>		
Frictiekosten inzake de wijzigingen in de Parkstadorganisatie	1,2	70.000
Sociale Werk voorziening	2,1	717.000
WWB inkomensdeel	2,2	130.000
WMO Voorzieningen hulp bij het huishouden (herbeoordeling klanten)	2,3	350.000
Het huis op orde	2,3	127.000
Individuele voorzieningen Jeugd	2,4	793.000
Onderhoud wegen (inlopen van deel van achterstallig onderhoud aan trottoirs a.g.v. glasvezel)	3,2	118.000
MIP-riolering	3,2	859.000
Overige kosten riolering	3,2	99.000
Plantsoenen	3,4	120.000
Kostenplaatsen	5.99	211.000
totaal incidentele lasten		3.497.000
per saldo		106.000

1. c. Overzicht structurele onttrekkingen en stortingen in reserves

Structurele stortingen in reserves 2015

Omschrijving	Budget 2015	Werkelijk 2015
Toevoeging aan egalisatiereserve verkiezingen	28.381,00	36.084,72
Toevoeging aan reserve representatie Parade	11.345,00	11.345,00
Toevoeging aan de res. Decentralisatie onderwijs	360.237,00	561.123,00
Toevoeging aan de reserve inzake Parade	66.723,00	66.723,00
Toevoeging aan reserve Ilse Frankenthal	5.000,00	5.000,00
Totaal Programma 2	471.686,00	680.275,72
Toevoeging aan Egalisatiereserve Speeltoestellen	6.000,00	6.000,00
Toevoeging aan reserve Revitalisering Landgraaf	8.000,00	8.000,00
Toevoeging aan reserve Bomenfonds	11.250,00	4.950,00
Totaal Programma 3	25.250,00	18.950,00
Toevoeging aan reserve BMV Bronsheim	0,00	14.482,84
Toevoeging aan reserve BMV Zuid - Langeberg	1.350,00	0,00
Toevoeging aan reserve Brede School Treebeek	0,00	15.167,54
Totaal Programma 3	1.350,00	29.650,38
Toevoeging rente aan reserves AR en Bestemming	975.733,00	963.938,34
Toevoeging aan "Reserve risico lening Atrium"	30.975,00	30.975,00
Totaal Algemene Middelen	1.006.708,00	994.913,34
	1.504.994,00	1.723.789,44

Structurele onttrekkingen aan reserves 2015

Omschrijving	Budget 2015	Werkelijk 2015
Onttrekking aan reserve All Weatherbanen LTCB	7.458,00	7.458,00
Onttrekking aan reserve Acc. BSV/Limburgia	45.688,00	45.687,66
Onttrekking aan res. acc.Langeberg	140.380,00	140.379,60
Onttrekking aan res. Acc. TTV Brunssum	15.857,00	15.857,55
Onttrekking aan reserve Accommodatie De Leeuw	10.277,00	10.277,38
Onttrekking aan reserve Accommodatie De Leeuw	12.232,00	12.231,24
Onttrekking aan reserve Accommodatie Robin Hood	14.393,00	14.393,39
Totaal Programma 2	246.285,00	246.284,82
Onttrekking aan reserve WVG i.v.m. toegenomen kapitaallasten en personeel/Huishouden op orde	131.343,00	279.269,18
Onttrekking aan reserve huisvesting scouting Willibrordus	18.815,00	18.814,63
Totaal Programma 2 Hoofdfunctie 6	150.158,00	298.083,81
Onttrekking aan reserve parkeerplaats Schinvelderstraat	3.093,00	3.093,34
Onttrekking aan reserve aanleg rotonden Emmaweg	40.789,00	40.789,49

Onttrekking aan reserve bushaltes toegankelijkheid	7.721,00	7.720,93
Totaal Programma 3 Hoofd functie 8	51.603,00	51.603,76
Onttrekking aan de reserve Pompgebouwen Schutterspark	27.592,00	27.592,11
Totaal Programma 3 Hoofd functie 5	27.592,00	27.592,11
Onttrekking aan reserve Brede School Langeberg Zuid	142.095,00	142.094,76
Onttrekking aan reserve BMV Langeberg	0,00	3.256,72
Onttrekking aan reserve Brede School Treebeek	47.188,00	38.583,63
Onttrekking aan reserve Brede School Centrum/Peuterspeelzaal	51.170,00	0,00
Onttrekking aan reserve Gemeenschapshuis Klaver - 4	3.433,00	3.433,44
Totaal Algemene Middelen Hoofd functie 6	243.886,00	187.368,55
Onttrekking aan Reserve Gemeentewinkel	212.800,00	212.800,00
Onttrekking aan Reserve Renovatie Hoogbouw	307.629,00	307.629,42
Totaal Programma 6 Hoofd functie 9	520.429,00	520.429,42
	1.239.953,00	1.331.362,47

2. Balans en toelichting

BALANS PER 31 DECEMBER 2015

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2015	31-12-2014
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	0	0
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-
<i>Materiële vaste activa</i>	42.875	37.542
- Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	23.558	19.027
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.069	10.523
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.248	7.991
<i>Financiële vaste activa</i>	21.141	21.342
- Kapitaalverstekkingen aan:		
- deelnemingen	609	1.429
Af: Voorziening verkoop Vennootschap PBE **)	278-	1.068-
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
- Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	295	310
- Overige langlopende leningen u/g	4.472	4.612
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	16.000	16.000
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	43	60
Totaal vaste activa	64.016	58.884
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	19.182	16.396
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	2.457	2.654
- overige grond- en hulpstoffen	-	3
- Onderhanden werk:		
- gronden in exploitatie *)	7.387	6.244
- onderhanden werk vaste activa	9.338	7.494
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	10.730	9.678
- vorderingen op openbare lichamen	7.856	2.964
- rekening-courantverhouding met het Rijk	843	4.139
- overige vorderingen	2.031	2.575
<i>Liquide middelen</i>	885	539
- Kassaldi	2	2
- Bank- en giroaldi	883	537
<i>Overlopende activa</i>	2.019	4.493
-Kruisposten	40	769
-De van Europese en Nederlandse Overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	-	-
-Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.978	3.724
Totaal vlottende activa	32.816	31.105
TOTAAL-GENERAAL	96.831	89.991

Vanaf 2012 wordt de voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties gewaardeerd tegen contante waarde

*) Van de voorziening tekort toekomstige grondexploitaties is een bedrag van € 603.108 in mindering gebracht op de boekwaarde van de gronden in exploitatie per 31-12-2015.

**) Opgenomen voorziening conform instructies provincie inzake verkoop Essent.

Aldus vastgesteld in de vergadering van:

GEMEENTE BRUNSSUM

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2015		31-12-2014	
PASSIVA				
<u>Vaste passiva</u>				
<i>Eigen vermogen</i>		62.141		58.872
- Algemene reserve	2.404		1.716	
- Bestemmingsreserves				
- ter dekking van kapitaallasten	9.888		9.287	
- overige bestemmingsreserves	45.411		42.270	
- Gerealiseerde resultaat	4.438		5.599	
<i>Voorzieningen</i>		6.054		7.479
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's *)	4.690		6.005	
- Onderhoudsregulatievoorzieningen	1.363		1.474	
- Van derden verkregen gelden die specifiek besteed moeten worden *)				
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		19.290		13.805
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	6.000		91	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	8.654		9.601	
- Door derden belegde gelden	4.613		4.099	
- Waarborgsommen gemeentewoningen	22		14	
Totaal vaste passiva		87.484		80.156
<u>Viottende passiva</u>				
<i>Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		5.730		7.775
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen				
- Overige kasgeldleningen	-		-	
- Banksaldi	-			
- Overige schulden	5.730		7.775	
<i>Overlopende passiva</i>		3.617		2.060
-Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd en die op een volgend begrotingsjaar tot uitbetaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.464		699	
-De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.154		1.361	
Totaal viottende passiva		9.347		9.835
TOTAAL-GENERAAL		96.831		89.991
<i>Niet in de balans opgenomen verplichtingen(borg- en garanties en leaseverplichtingen)</i>		100.543		109.100

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, conform artikel 63 van de BBV.

Hiertoe is door uw Raad op 17 mei 2005 de "Nota Activabeleid" vastgesteld.

Voor investeringen met een economisch nut wordt vanaf 2005 de zgn. "bruto-methode" gehanteerd. Investerings met een maatschappelijk nut worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin betaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld - en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten(bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting te worden opgenomen.

Waarderingsgrondslagen:

Artikel 59 BBV(Besluit Begroting en Verantwoording) beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten met economisch nut.

De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Balans

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Materiële vast activa met een economisch nut

De gemeente Brunssum kent geen erfpachtgronden.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b

Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Bij de waardering wordt in bijzondere gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut(buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2008 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut(buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Conform de nota Activabeleid worden navolgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Woonruimten/gebouwen	30 jaar
Bedrijfsgebouwen	40 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	25 jaar
Vervoermiddelen	5 jaar
Machines-, apparaten en installaties	10 jaar

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting van) wegen, fietspaden, voetpaden, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de aan te geven tijdsduur. Conform de Nota activabeleid wordt op deze investeringen een afschrijvingstermijn van 10 jaar aangehouden.

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van de B BV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig nog niet noodzakelijk gebleken. De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verkrijgingswaarde. Zie verder de toelichting bij de financiële activa.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden (NIEGG) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs dan wel lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze gronden. De als "onderhanden werk" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en de kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt per debiteurensoort bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies.

-De voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn gevormd ter dekking van toekomstige risico's, waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijze te schatten. Tevens voor kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar.

-De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gevormd ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud van gebouwen, gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan.

-De door derden bekleemde middelen betreffen voorzieningen, betreft van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed.

-Per voorziening is aangegeven onder welke van hierboven genoemde categorie voorzieningen deze valt.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De spaargelden Gemeentepersoneel/raad bevatten een harde kern, welke langer dan één jaar uitstaan. Vandaar de rubricering onder de vaste schulden. In principe kan een spaarder direct beschikken over zijn spaartegoed. Het zal echter nooit voorkomen dat het gehele spaartegoed van alle spaarders in één keer wordt opgevraagd.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling van het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

De waardering van de verplichting uit hoofde van financial leasing van de vervoermiddelen en ICT vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractueel nog verschuldigde leasetermijnen. Deze zijn zoals voorgaande jaren niet in de balans opgenomen, maar wel in de toelichting vermeld.

VASTE ACTIVA

Onder de post immateriële vaste activa zijn de kosten voor onderzoek en ontwikkeling opgenomen. In 2015 zijn evenals in voorgaande jaren geen kosten voor onderzoek en ontwikkeling gemaakt.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Totaal

De gemeente Brunssum kent geen erfpachtgronden.

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer.

Totaal

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2015 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2015 ten laste van het krediet is gebracht.

Investeringen	Rubriek	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2015	Cumulatief besteed t/m 2015
Brede School Treebeek	Bedrijfsgebouwen	7.514.100	7.411.102	
Renaturering Rode Beek	Weg- en waterbouwk. werken	2.715.700	2.000.000	
Investeringen E-dienstverlening	Bedr. Middelen	400.000	268.500	
Aanschaf Rolstoelen WVG/WMO	Vervoermidd.	250.000	152.600	
Aanschaf bussen plantsoenen/verkeer	Vervoermidd.	125.000	30.100	
Totaal		11.004.800	9.862.302	-

Nadere toelichting op deze investeringen:

De diverse reconstructies zijn ten laste van de Meerjarige Investerings Plannen gebracht en worden daarom niet geactiveerd.

De aanschaf van rolstoelen betreft de investeringen voor 2015, het betreft een open eind regeling.

O.a. voor de investeringen van de ICT zijn diverse applicaties aangeschaft.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut, had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2014	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	-						-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.925.211	6.806		745.832			7.186.185
Overige materiële vaste activa	66.064			4.320			61.743
Totaal	7.991.274	6.806	-	750.152	-	-	7.247.929

Nadere toelichting op deze investeringen:

In 2015 geen investeringen met maatschappelijk nut gedaan. De investering betreft een overboeking Van kosten van afrasteringen van gronden en terreinen, conform wens van de accountant.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2014	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossing/ afschrijv.	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	1.429.328		820.016			609.313
af: Voorziening						
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties	309.528			14.049		295.479
- overige verbonden partijen	4.612.141	13.770		154.255		4.471.656
Overige uitzettingen > 1 jaar	16.000.000					16.000.000
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	59.782			17.095		42.686
Totaal	22.410.778	13.770	820.016	185.399	-	21.419.134

Toelichting op desinvesteringen deelnemingen:

De Voorziening verkoop Vennootschap PBE ad € 278.294 is in de toelichting opgenomen onder de voorzieningen. In de balans wordt deze in mindering gebracht op de kapitaalverstrekking aan deelnemingen, conform voorschrift provincie. In 2015 is een bedrag van € 790.110 vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Tevens is een deel van de achtergestelde lening van de Kredietbank afgelost ad € 29.900.

Toelichting op de investeringen:

De door de R.W.E. uitbetaalde gelden inzake de overnamesom van Essent ad € 16 miljoen zijn belegd bij APG Investment Services in obligaties. Hiervoor is tezamen met een tiental andere gemeenten een offertetraject uitgezet. De gemeente Brunssum heeft respectievelijk € 10 miljoen belegd met een gemiddelde looptijd van 10 jaar en € 6 miljoen met een looptijd van 7 jaar. Jaarlijks ontvangt de gemeente een rentevergoeding van respectievelijk 4,137% en 3,423%. Deze obligatieleningen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingswaarde. Halfjaarlijks ontvangt de gemeente een waarde-overzicht. De marktwaarde bedroeg per 31-12-2015 respectievelijk € 11.376.432,91 en € 6.088.262,96. In deze portefeuilles zitten obligaties van landen, waarvan de rating dalende is. In het overleg met de aangesloten gemeenten is in 2015 bekeken welke acties ondernomen moesten worden. Aangezien gekozen is voor het principe "buy en hold", is in meerderheid besloten om niet tot herstructurering over te gaan. APG-IS heeft een zgn. "discretionaire" bevoegdheid gekregen, om bij incidenten adequaat te kunnen handelen. Deze

bevoegdheid is in 2013 overgedragen naar Bank van Oyens en van Eeghen. Het betreft hier alleen het beheer van de portefeuille, APG blijft de houdster van de portefeuille. In 2016 valt € 6 miljoen vrij.

De leningen aan overige verbonden partijen betreft leningen aan verenigingen conform de subsidie verordening.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:

-Niet in exploitatie genomen bouwgronden

Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie

Onderhanden werk, vaste activa

Gereed product en handelsgoederen

Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
2.457.092	2.654.162
7.387.360	6.952.047
9.338.008	7.494.281
-	3.471
19.182.460	17.103.961

In 2015 zijn gronden uit de NIEGG verkocht aan de Provincie ten behoeve van de Buitenring.

Tot de voorraad Gereed product en handelsgoederen behoorde de voorraad drank van het Ontmoetingscentrum D'r Brikke-Oave. Deze voorraad is afgeboekt vanwege het stoppen van de eigen exploitatie van d'r Brikke-Oave via verhuur van het nieuwe gebouw.

Bouwgronden in exploitatie

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2015 het volgende overzicht worden weergegeven:

Bouwgronden in exploitatie	Boek- waarde 31-12-2014	Investeringen	Inkomsten	Vermindering t.l.v. reserve	Boek- waarde 31-12-2015	Voorziening verliesgev. complex	Balans- waarde 31-12-2015
Voorraad Woongebieden	1.673.852	79.868	11		1.753.709	57.322	1.696.387
Voorraad Bedrijfssterreinen	252.349	101.216	12.440		341.125	9.558	331.567
Voorraad Saneringsgebieden	-				-		-
Voorraad Overige Gronden	-				-	56.493	56.493
Centrumplan Treebeek	2.602	463.424			460.822		460.822
Masterplan Centrum	4.795.561	728.541	89.290		5.434.811	479.735	4.955.076
Emmaplan *)	908.336		908.336		0		0
	7.627.496	1.373.049	1.010.077	-	7.990.468	603.108	7.387.360
Nog te maken kosten							
Nog te verwachten opbrengsten							
Verwacht exploitatieresultaat							
ALGHEHEEL TOTAAL	7.627.496	1.373.049	1.010.077	-	7.990.468	603.108	7.387.360

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op het Programma 3(Ruimtelijk beleid en Volkshuisvesting 1.9) en de paragraaf 7 Grondbeleid van de programmarekening.

De totale voorziening voor verliesgevendende complexen is € 56.493 hoger dan benodigd. Vandaar dat deze voorziening bij de overige gronden wordt opgenomen.

Onderhanden werk vaste activa

Boekwaarde 31-12-2014	Investe- ringen	Desinves- tering	Aflossing/ afschrijv.	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2015
7.494.281	21.776.218	11.564.395	8.368.095		9.338.008

Het betreft activa, welke per balansdatum nog niet gereed waren.

Een deel van de ontzuiging van de Rode Beek en de nieuwe Brikke-Oave zijn nog niet gereed per balansdatum.

Conform de nota activabeleid wordt hierop nog geen afschrijving toegepast.
De desinvesteringen betreffen de overboekingen van onder handen werk naar de balansrekeningen.

Uitzettingen een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2015	Voorzie- ning onin- baarheid	Balanswaarde 31-12-2015	Balanswaarde 31-12-2014
Overige vorderingen	2.869.873	838.927-	2.030.947	2.575.350
Vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, provincie en Rijk)	7.856.334	-	7.856.334	2.963.790
Rekening-courantverhouding met het Rijk	842.880	-	842.880	4.138.971
Overige uitzettingen < 1 jaar	-	-	-	-
	11.569.086	838.927-	10.730.160	9.678.112
	2015	Voorziening	2015	2014
- debiteuren algemeen	3.727.223		3.713.845	1.242.736
Af: - Voorziening dubieuze debiteuren		13.378-		
- debiteuren belastingen	466.159		410.299	631.371
Af: - Voorziening debiteuren belastingen		55.860-		
<u>Totaal Debiteuren Algemeen en Belastingen</u>	4.193.382	69.238-	4.124.144	1.874.106
- verwaalsdebiteuren cliënten Sociale Zaken	1.509.399		739.711	749.830
Af: - Voorziening oninbare Sozadebiteuren		769.688-		
<u>Totaal Debiteuren Soza</u>	1.509.399	769.688-	739.711	749.830
- Claim inzake BTW Compensatiefonds	5.021.412		5.021.412	2.913.090
- voorschotten kleine uitgaven	2.014		2.014	2.114
Algeheel totaal overige vorderingen inclusief overheid	10.726.207	838.927-	9.887.280	5.539.140

Rekening-courant verhouding met het Rijk.

Het drempelbedrag dat buiten de schatkist mag worden aangehouden is conform de wetgeving 0,74% van het begrotingstotaal ad € 90,7 miljoen, is € 671.200 afgerond.
Zoals uit onderstaand overzicht blijkt is het drempelbedrag overschreden in het 3^e kwartaal Van 2015. Dit wordt veroorzaakt door een hoge debetstand van de rekeningcourant van Betere Buren. Op de gezamenlijke rekening van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Hierdoor leidt een debetstand van Betere Buren tot een te hoge creditstand van de gemeente en komt deze boven het drempelbedrag.

Bedragen afgerond op € 100	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist gehouden middelen, gemid.	495.507	337.425	907.453	663.692
Drempelbedrag	671.200	671.200	671.200	671.200
Ruimte onder drempelbedrag	175.693	333.775	-	7.508
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	236.253	-

Overzicht saldo openstaande posten debiteuren per 9-3-2016 van 2015 en voorgaande jaren niet zijnde belastingen

Periode/vervaldatum	Bedrag open per 19-2-2016	In % van totaal
t/m 31-12-2014	38.143	1
1-1-2015 t/m 30-6-2015	22.795	1
1-7-2015 t/m 30-9-2015	42.592	2
1-10-2015 t/m 31-12-2015	2.657.729	96
1-1-2016 t/m 31-12-2016	21.072	1
SUBTOTAAL 2015	2.744.187	99
ALGEHEEL TOTAAL	2.782.330	100

De belangrijkste openstaande debiteur is de Provincie Limburg ad € 2.648.500, waardoor het totaal van de vorderingen op openbare lichamen fors hoger is dan per 31-12-2014. Het bedrag is op 25-3-2016 ontvangen.

Het betreft een termijn van de bijdrage in de kosten van de ontzuivering van de Rode Beek.
De voorziening voor de debiteuren algemeen bedraagt € 13.400 per balansdatum. Voor een

aantal open posten zijn nog invorderingstrajecten gaande c.q. volgen nog correctiefacturen. Conform de Uitvoeringsregels Debiteurenbeheer wordt voor een oninbare post een voorziening getroffen ten laste van het budget waar de bate in eerste instantie is geboekt. De voorziening is derhalve toereikend.

Overzicht debiteuren Belastingen naar ouderdom(conform overzicht BsGW):

Jaar	Bedrag (afgerond op € 100)	
	Saldo 31-12-2015	Saldo 31-12-2014
ouder dan 2011	22.314	31.520
2012	42.423	55.584
2013	151.581	355.447
2014	112.259	219.579
Sub-totaal tm 2014	328.577	662.130
2015	137.582	-
Totaal	466.159	662.130

Van de debiteuren belastingen is per 1 maart 2016 een bedrag van € 446.160 te ontvangen. Over de openstaande posten van 2013 en voorgaande jaren nog vindt momenteel overleg plaats met de BsGW, om deze op korte termijn af te handelen. De systemen waarin deze worden bijgehouden zijn verouderd.

Het totaalbedrag van oninbare posten bedroeg € 63.000 in 2015 tegenover € 39.200 in 2014. De voorziening bedraagt € 55.860 per balansdatum. Hiervoor is in de begroting nog geen structureel bedrag opgenomen.

De gewenste hoogte van de voorziening ad € 769.700 per balansdatum voor Sozadebiteuren is aangegeven door ISD-BOL. Een stijging van € 118.900 t.o.v. 2014, mede door een stijging van het debiteurensaldo. Dit voorstel wordt overgenomen door de gemeente.

De gemeente blijft het risico van oninbaarheid lopen. ISD-BOL draagt zorg voor de invordering van de debiteuren.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten

	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Kassaldi	1.856	2.314
Banksaldi	882.839	536.831
Totaal	884.696	539.145

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Kruisposten

-De van Europese en Nederlandse Overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.
Totaal

Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
40.421	768.822
-	0
2.388.388	3.723.918
2.428.809	4.492.740

Van Nederlandse Overheidslichamen ontvangen voorschot

Ministerie van Justitie nog te ontvangen vergoeding CJIB
Ministerie van SZW debiteuren

Totaal

Saldo 31-12-2014	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2015
-	-	-	-
-	-	-	-
-	0	-	0

Nog te ontvangen bedragen/vooruitbetalingen/tussenrek.

BsGW Balanspost belastingen voorgaand jaar diftar 970.000
Nog te ontvangen rente per balansdatum 29.277
Nog te ontvangen Kaartverkoop Brikke-Oave 2015(raming) -
BsGW Balanspost belastingen rioolrecht 2014 72.500
Belastingdienst terug te ontvangen BTW 2015 -
ISD-BOL afrekening diversen 2015 -
Balansposten PGB-Jeugd -
WOZL uitkering faillissement Licom(raming) 1.200.000
Diverse Correcties 2014/2015 vooruitbetalingen 1.435.230
Tussenrekeningen totaal 16.911

Totaal

Saldo 31-12-2014	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2015
970.000	965.000	970.000	965.000
29.277	29.277	29.277	29.277
-	50.000	-	50.000
72.500	-	72.500	-
-	160.795	-	160.795
-	472.697	-	472.697
-	136.691	-	136.691
1.200.000	43.398	1.200.000	43.398
1.435.230	530.423	1.435.230	530.422
16.911	108	16.911	108
-	-	-	-
3.723.918	2.388.389	3.723.918	2.388.388

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Algemene reserve
Bestemmingsreserves:
-voor egalisatie van tarieven
-ter dekking van kapitaallasten
-overige bestemmingsreserves
Resultaat na bestemming

Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
2.404.336	1.715.982
-	-
9.888.304	9.286.708
45.410.869	42.270.075
4.437.729	5.598.809
62.141.238	58.871.574

Het verloop in 2015 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves		Saldo 31-12-2014	Toevoeging incl.rente	Onttrekking Resultaat 2014	Bestemming resultaat	Onttrekking	Saldo 31-12-2015
Algemene Reserve		1.495.455	1.722.240	5.598.000	5.596.718	841.220	2.375.193
Algemene Reserve schommelfonds		220.527	6.616			198.000	29.143
Totaal		1.715.982	1.728.856	5.598.000	5.596.718	1.039.220	2.404.336
Bestemmingsreserves:	Pijler						
Reserve representatie Parade	Maatschappelijk	22.690	11.345			0	34.035
Reserve DVO (SD-BOL)	Alg. Middelen	109.696	304			27.224	82.776
Reserve Investeringsfonds 2015 *)	Ruimtelijk	1.669.007	-			1.140.000	529.007
Reserve voormalig personeel	Alg. Middelen	44.615	1.338			25.670	20.284
Reserve personele ontwikkelingen	Alg. Middelen	51.500	39.045			0	90.545
Reserve Risico Lening Atrium	Alg. Middelen	62.879	32.861			0	95.741
Reserve BMV Bronsheim	Maatschappelijk	375.191	25.739			0	400.930
Reserve realisatie BMV's	Maatschappelijk	10.157	305			0	10.462
Reserve Parade	Maatschappelijk	101.446	66.723			0	168.169
Reserve decentralisatie onderwijs 1)	Maatschappelijk	6.973.113	770.316			364.159	7.379.270
Reserve BMV Langeberg	Maatschappelijk	17.856	536			3.257	15.135
Reserve Brede School Treebeek	Maatschappelijk	0	15.168			0	15.168
Reserve Minimum variant	Alg. Middelen	0	1.876.403			0	1.876.403
Reserve doeluitkering Soza	Sociaal	781.227	23.437			20.000	784.663
Reserve "Kinderen doen mee"	Maatschappelijk	108.450	3.253			25.804	85.900
Reserve schommelfonds WWB	Sociaal	1.233.187	1.138.746			0	2.371.933
Reserve afwikkeling SOB	Maatschappelijk	74.466	2.234			66.622	10.078
Reserve tekorten Wsw	Maatschappelijk	242.050	105.262			0	347.312
Reserve bovenwijkse voorziening	Ruimtelijk	123.126	56.796			0	179.912
Reserve Geluidsbelastingkaart	Ruimtelijk	57.216	1.716			30.000	28.932
Reserve sociale vernieuwing	Maatschappelijk	25.143	754			6.053	19.844
Reserve Wet Inburgering *)	Sociaal	296.634	8.899			215.306	90.227
Reserve Ilse Frankenthalstichting	Maatschappelijk	0	5.000			0	5.000
Reserve Revitalisering Landgraaf	Ruimtelijk	40.991	9.230			16.900	33.321
Reserve Belegde Essentgelden **)	Alg. Middelen	22.044.889	-			0	22.044.889
Reserve Brunssum Beweeg(GIDS-gelden)	Maatschappelijk	60.000	1.800			24.796	37.004
Reserve Openbare paden golfbaan	Ruimtelijk	16.201	486			0	16.687
Egalisatiereserve speeltoestellen	Maatschappelijk	70.182	28.105			12.703	85.584
Egalisatiereserve kerkegebouwen	Maatschappelijk	5.481	164			0	5.646
Egalisatiereserve verkiezingen	Bestuurlijk	82.960	38.574			0	121.534
Reserve Bomenfonds	Ruimtelijk	69.991	7.050			0	77.041
Reserve Binnen/buiten ring	Ruimtelijk	295.000	8.850			0	303.850
Egalisatiereserve MIP wegen Leefomg. 1)	Ruimtelijk	752.218	65.052			100.000	717.270
Egalisatiereserve MIP groen 1)	Ruimtelijk	93.707	149.145			0	242.852
Egalisatiereserve MIP Openbare verlichting	Ruimtelijk	20.422	613			10.924	10.111
Egalisatiereserve MIP wegen C.T. 1)	Ruimtelijk	857.886	25.737			10.817	872.806
Egalisatiereserve gladheid	Ruimtelijk	0	89.337			0	89.337
Egalisatiereserve verwijdering asbest	Ruimtelijk	52.362	1.571			0	53.933
Egalisatiereserve economische ontwikkelingen	Economisch	154.673	4.640			0	159.314
Reserve Economisch Beleid	Economisch	39.625	-			18.186	21.439
Egalisatiereserve VVG/WMO *)	Maatschappelijk	4.156.816	1.274.542			459.269	4.972.089
Reserve Integraal Soc.Beleid	Maatschappelijk	242.300	7.269			170.000	79.569
Herstructureringsreserve	Ruimtelijk	834.722	534			10.386	824.870
Bestemmingsreserves sub-totaal		42.270.075	5.898.868	-	-	2.758.075	45.410.869
Reserves ter dekking van kapitaallasten	Pijler	Saldo 31-12-2014	Toevoeging incl.rente			Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2015
Reserve All Weatherbanen LTCB	Maatschappelijk	69.300	4.158			7.458	66.000
Reserve gemeenschapshuis Klaver 4	Maatschappelijk	35.383	2.123			3.433	34.072
Reserve kleedlokalen VV de Leeuw	Maatschappelijk	101.089	6.065			10.277	96.877
Reserve Kunstgrasveld de Leeuw	Maatschappelijk	39.456	2.367			12.231	29.592
Reserve Accommodatie Langeberg	Maatschappelijk	1.446.660	86.800			140.380	1.393.080
Reserve BSV-Limburgia accommodatie	Maatschappelijk	464.015	27.841			45.688	446.169
Reserve Ir.de Katstraat accommodatie TTV	Maatschappelijk	158.576	9.515			15.858	152.232
Reserve Renovatie Hoogbouw	Alg. Middelen	2.036.287	122.177			307.629	1.850.835
Reserve gemeentewinkel	Alg. Middelen	380.000	22.800			212.800	190.000
Reserve huisvesting Scouting Willibrordus	Maatschappelijk	188.146	11.289			18.815	180.620
Reserve rotden Emmeweg	Ruimtelijk	407.895	24.474			40.789	391.579
Reserve Brede School Langeberg	Maatschappelijk	2.109.542	126.572			142.095	2.094.019
Reserve Opwaardering Pompegebouwen	Maatschappelijk	280.232	16.814			27.592	269.454
Reserve Brede School Treebeek	Maatschappelijk	710.000	31.950			38.584	703.366
Reserve aanpassen bushaltes	Ruimtelijk	78.416	4.705			7.721	75.400
Reserve huisvesting Robin Hood	Maatschappelijk	150.379	9.023			14.393	145.008
Reserve Brede School Centrum	Maatschappelijk	602.000	-			-	602.000
Reserve Verlichtingsplan Lindeplein	Ruimtelijk	0	200.000			-	200.000
Reserve Nieuwbouw Brikke Oave	Maatschappelijk	0	940.000			-	940.000
Reserve parkeerplaats Schinvelderstraat	Ruimtelijk	29.333	1.760			3.093	28.000
Sub-totaal reserves ter dekking kap.lasten		9.286.708	1.650.432	0	0	1.048.837	9.888.304
Bestemmingsreserves sub-totaal		51.556.783	7.549.301	-	-	3.806.911	55.299.172
Algeheel totaal eigen vermogen		53.272.765	9.278.157	5.598.000	5.596.718	4.846.131	57.703.508

Onder "bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

Onder afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke reserve ter dekking van kapitaallasten is gevormd.

Bij de specifieke reserve staat de investering vermeld, waarvoor deze is gevormd.

De "Nota Reserves en Voorzieningen 2014" is geactualiseerd in 2014 en door uw Raad vastgesteld op 7 december 2014.

Conform de hierboven genoemde nota hebben de mutaties in de reserves plaatsgevonden.

Inmiddels is een geactualiseerde nota door uw Raad vastgesteld op 10 november 2015, welke van kracht wordt per 1 januari 2016.

Algemene Reserve:

De algemene reserve wordt gebruikt als buffer voor het opvangen van incidentele en onvoorzienbare tegenvallers voor alle sectoren.

De onttrekkingen zijn geraamd bij de primitieve begroting van 2015.

In de loop van 2015 begrotingswijzigingen vastgesteld, waarin onttrekkingen aan de Algemene Reserve zijn opgenomen:

- Onttrekking conform de primitieve begroting 2015 overschot 2014 ad € 47.000.
- Onttrekking incidenteel tekort 2015 ad € 719.300 (2e begrotingswijziging)
- Onttrekking ten behoeve van NWW fase 3 (Raadsbesluit 9 juni 2015) ad € 75.000
- Overboeking van het jaarresultaat 2014, naar de aangegeven posten.(resultaatbestemming bij Jaarrekening 2014)

De stortingen betreffen de toegerekende rentebedragen aan de diverse reserves ter dekking van kapitaallasten van investeringen die nog niet zijn geactiveerd. Deze worden conform de rentenota toegevoegd aan de Algemene Reserve.

De stortingen betreffen o.a.:

- De storting wegens bespaarde personeelskosten 2015 ad € 216.700.
- Een gedeelte van het batig saldo van 2014 ad € 923.500.
- De storting van de netto-opbrengst van de Golfbaan ad € 239.400.
- De storting n.a.v. van de slotrapportage 2015 ad € 288.900.
- De rentebijbeschrijving over 2015.

Voor een specificatie van de onttrekkingen en stortingen per programma wordt verwezen naar Hoofdstuk 2 punt 4 Reserves en Voorzieningen.

Algemene Reserve schommelfonds

Deze reserve is in 2011 gevormd bij de bezuinigingen bij de begroting 2011. Dit schommelfonds is gevormd om incidentele tegenvallers bij het realiseren van de bezuinigingen op te kunnen vangen. Conform de primitieve begroting is aan bedrag ad € 198.000 onttrokken. De rente over 2015 is toegevoegd.

Bestemmingsreserves:

Reserve representatie Parade

Doel van deze reserve is egalisatie van representatiekosten van de vierjaarlijkse parade. Het begrote bedrag is gestort.

Reserve DVO ISD-BOL

Deze reserve is een omzetting van de voorziening en dient als egalisatiereserve voor het verschil tussen baten en lasten voor de dienstverlening aan ISD-BOL. Onttrokken is het tekort over 2015 door het wegvallen van de huur van één etage in de hoogbouw.

Reserve investeringsfonds Brunssum 2015

Uw Raad heeft in de voorjaarsnota 2011 besloten om tot instelling van deze reserve over te gaan. Doel van deze reserve is het beschikbaar stellen van budgetten voor investeringen in de gemeente. Onttrokken is een bedrag ad € 1.140.000 voor de nieuwe Brikke-Oave conform de 2e begrotingswijziging.

Reserve risico lening Atrium

Gestort is de risico-opslag ter dekking van toekomstige debiteurenrisico's op de achtergestelde lening aan Atrium(Zuyderland-Heerlen).

Reserve BMV Bronsheim

Doel van deze reserve is de vorming van een onderhoudsreserve voor deze BMV. Het saldo van 2015 ad € 14.500 is toegevoegd.

Reserve realisatie BMV's

Doel van deze reserve is financiering van de realisatie van de Brede Maatschappelijke Voorzieningen. In 2015 is de rente toegevoegd.

Reserve Parade

Doel van deze reserve is egalisatie van het subsidie inzake de vierjaarlijkse Parade. De jaarlijkse storting heeft plaatsgevonden.

Reserve decentralisatie onderwijs

Doel van deze reserve is financiering van toekomstige investeringen in de onderwijshuisvesting. In 2015 is het saldo van de onderwijsvergoedingen en de rente gestort. Onttrokken is een bedrag ad € 364.200 ter dekking van de kapitaallasten van B.S. Treebeek.

Reserve BMV Langeberg

Doel van deze reserve is de vorming van een onderhoudsreserve voor deze BMV. Het saldo van 2015 ad € 3.300 is onttrokken.

Reserve Minimum –variant

Deze reserve is gevormd via begrotingswijziging als herbestemming van het fusiebudget voor de reorganisatie.

Reserve Doeluitkering Soza

Deze reserve is gevormd in het kader van geoormerkte bedragen met een incidenteel karakter. Hierover moet worden verantwoording en afrekening plaatsvinden. Onttrokken is een bedrag van € 20.000.

Reserve "Kinderen Doen Mee"

Doel van deze reserve egalisatie van de gelden, welke via de Algemene Uitkering worden ontvangen ten behoeve van dit project. Met deze gelden wordt bevordert dat kinderen uit kansarme gezinnen kunnen meedoen aan sport, cultuur en andere activiteiten.

Conform begrotingswijziging en primitieve begroting is een bedrag van € 25.800 onttrokken.

Reserve schommelfonds WWB

Deze reserve is gevormd ter dekking van de verwachte tekorten van het inkomensdeel van de WWB, als gevolg van de economische crisis. Gestort is de rente en het overschot van 2015.

Reserve afwikkeling S.O.B.

Deze reserve is gevormd door onttrekking aan de Algemene Reserve, ter dekking van de afwikkelingskosten van S.O.B.

In 2015 is een bedrag van € 67.000 ter dekking van de salariskosten, onttrokken.

Reserve tekorten WsW

Deze reserve is gevormd via het batig saldo van 2014 ter dekking van de te verwachten tekorten van de WsW. In 2015 is het overschot van de bijdrage aan Betere Buren ad € 98.000 toegevoegd, evenals de rente over 2015.

Reserve bovenwijkse voorzieningen

Doel van deze reserve is bestrijding van de uitgaven buiten het exploitatiegebied van een complex van het grondbedrijf, die aan de gehele gemeente ten goede komen. Gestort is een deel van de verkoopopbrengsten van 2015 en de rente over 2015.

Reserve Geluidsbelastingkaart

Deze reserve is gevormd van de Rijksbijdragen voor het opstellen van een Geluidsbelastingkaart. De bijdrage is in 4 jaar uitgekeerd. In 2015 is een bedrag ad € 30.000 onttrokken voor de aanschaf van apparatuur voor geluidsmetingen, conform de 2e begrotingswijziging.

Reserve sociale vernieuwing

Doel van deze reserve is dekking van het exploitatietekort van sociale vernieuwing. De onttrekking betreft de verbetering van de wijken in 2015.

Reserve Wet Inburgering

Doel van deze reserve het reserveren van het eind 2006 ter beschikking gestelde budget ter dekking van de voorbereidingskosten van de inburgeringswet. Conform de begroting heeft een onttrekking van € 200.000 plaatsgevonden.

Reserve Ilse Frankenthal stichting

Doel van deze reserve is egalisatie van de bijdrage aan deze stichting in niet-manifestatiejaren. Gestort is het jaarlijks bedrag, conform de primitieve begroting.

Reserve Revitalisering Landgraaf

Doel van deze reserve is de cofinanciering van toekomstige projecten zoals de revitalisering van de Landgraaf.

In 2015 is een bedrag van € 16.900 onttrokken, conform de 2e begrotingswijziging.

Reserve Belegde Essentgelden

Deze reserve is gevormd bij de verkoop van de aandelen Essent. Ze dient ter vervanging van de in het verleden ontvangen dividenden, welke als structurele baten zijn opgenomen in de exploitatiebegroting. De rente wordt ten gunste van de exploitatie gebracht.

Derhalve is deze reserve niet vrij besteedbaar.

Reserve Brunssum Beweegt

Dekking kosten inzake nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Gemeente ontvangt een Rijksbijdrage en moet deze achteraf verantwoorden.

Reserve Openbare paden Golfbaan

Deze reserve is gevormd voor het onderhoud van de openbare paden bij de golfbaan.

Egalisatiereserve speeltoestellen

Doel van deze reserve is de vorming van een egalisatiereserve voor het onderhoud van de speeltoestellen.

Egalisatiereserve kerkgebouwen

De rente over 2014 is toegevoegd.

Egalisatiereserve verkiezingen

Doel van deze reserve is egalisatie van de externe kosten voor verkiezingen. De rente over 2015 is toegevoegd. Daarnaast ook het positief saldo van 2015 ad € 36.100 toegevoegd.

Reserve Bomenfonds

De onderhoudskosten van beeldbepalende bomen worden aan het fonds onttrokken. De stortingen zijn de bijdragen van de deelnemers.

Reserve Binnen- buitenring

Conform de primitieve begroting is een bedrag gestort van € 295.000. Toegevoegd is de rente over 2015.

Egalisatiereserve MIP-wegen (Leefomg.)

Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn m.b.t. het achterstallig onderhoud van de wegen in het kader van het MIP. Het positief saldo van dit MIP ad € 264.000 is tezamen met de rente toegevoegd.

Egalisatiereserve MIP-groen

Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn m.b.t. het achterstallig onderhoud van het openbaar groen in het kader van het MIP. De rente is toegevoegd evenals het positief saldo van 2015 ad € 146.300.

Egalisatiereserve MIP-openbare verlichting

Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon van openbare verlichting in het kader van het MIP. De rente over 2015 is toegevoegd. Het tekort over 2015 ad € 10.900 is onttrokken.

Egalisatiereserve MIP-wegen (CivielTechniek)

Doel van deze reserve is komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn m.b.t. het groot onderhoud van de wegen. Het tekort van MIP-wegen CIV ad € 25.700 is onttrokken en de rente over 2015 toegevoegd.

Egalisatiereserve gladheid

Deze reserve is gevormd ter egalisatie van de kosten inzake gladheidsbestrijding via het rekeningsaldo van 2014 ad € 70.000. Het saldo van 2015 is toegevoegd

Egalisatiereserve verwijdering asbest

Doel van deze reserve is egalisatie van eventuele toekomstige asbestverwijderingen, die het jaarlijkse budget overstijgen. De rente over 2015 is toegevoegd.

Reserve economische ontwikkelingen

Doel van deze reserve is het stimuleren van economische bedrijvigheid en economische ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de Oostflank. De rente over 2015 is toegevoegd.

Reserve Economisch Beleid

Deze reserve is door uw raad ingesteld voor de stimulering van startende en bestaande ondernemers.

Onttrokken zijn de kosten van Streetwise(2e begrotingswijziging) en de afboeking van een starterslening wegens faillissement.

Egalisatiereserve WMO/WVG

Doel van deze reserve is egalisatie van de kosten in het kader van de WMO. Onttrokken aan deze reserve zijn de kosten voor de kanteling van de WMO en de kapitaallasten van de rolstoelen. Gestort is o.a. het batig saldo van 2015 ad € 1.274.500. Onttrokken zijn de kapitaallasten van de rolstoelen ad € 131.300 en € 180.000 voor personeelskosten van de WMO. Daarnaast Huishouden op orde voor een bedrag van € 295.800.

Reserve Integraal Sociaal beleid

Onttrokken zijn de kosten voor de kanteling ad € 170.000.

Herstructureringsreserve

Deze reserve is ontstaan na de verkoop van woningen en wordt tezamen met Weller beheerd. Uit deze reserve worden uitgaven voor de verbetering van de leefbaarheid in de wijken bestreden. Hiertoe worden elk jaar prestatieafspraken gemaakt.

Onttrokken zijn de investeringen over 2015 ad € 10.400 en toegevoegd is de rente over 2015.

Reserves ter dekking van Kapitaallasten:

Reserve All-Weatherbanen LTCB

Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de aanpassing van de "all-weather" banen van LTCB.

Reserve Gemeenschapshuis Klaver 4

Bij de overname van het gemeenschapshuis van de stichting is deze reserve gevormd, voor de dekking van de financieringskosten.

Reserve Kleedlokalen V.V.de Leeuw

Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de gebouwelijke aanpassing van voetbalcomplex V.V. de Leeuw

Reserve Kunstgrasveld V.V.de Leeuw

Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van het kunstgrasveld op het voetbalcomplex van V.V. de Leeuw.

Reserve Accommodatie Langeberg

Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de accommodatie S.V. Langeberg.

Reserve BSV-Limburgia accommodatie

Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de accommodatie BSV-Limburgia, zoals onder meer een kunstgrasveld.

Reserve Ir.de Katstraat-accommodatie

Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de aanpassing van de accommodatie Ir. De Katstraat.

Reserve Renovatie Hoogbouw

Doel van deze reserve is de financiering van de kosten van de renovatie van de hoogbouw. Het saldo van deze bestemmingsreserve wordt aangewend ter dekking van de kapitaallasten van deze investering.

Reserve Gemeentewinkel

Doel van deze reserve is de financiering van de kapitaallasten van de investeringen in het kader van de in 2006 gerealiseerde gemeentewinkel, conform de regelgeving van de BBV.

Reserve huisvesting Scouting Willibrordus

Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de huisvesting van de scouting St.Willibrordus.

Reserve Rotonden Emmaweg

Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de rotonden op de Emmaweg.

Reserve Brede School Langeberg

Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de Brede School Langeberg. Deze reserve is gevormd door overheveling van € 3,13 miljoen van de reserve Invest.Fonds 2015 en € 1 miljoen van de Decentralisatiereserve Onderwijs.

Reserve Opwaardering Pompgebouwen

Deze reserve is gevormd door onttrekking vanuit de Reserve Investeringsfonds 2015, ten behoeve van de dekking van de kapitaallasten van de opwaardering.

Reserve Brede School Treebeek

Deze reserve is gevormd door onttrekking aan enerzijds de Reserve Investeringsfonds van € 3,6 ton en anderzijds aan de reserve Brede Maatschappelijke Voorzieningen van € 3,5 ton. Ook ter dekking van de kapitaallasten van deze te realiseren voorziening.

Reserve huisvesting Robin Hood

Deze reserve is eveneens gevormd door onttrekking aan de Reserve Investeringsfonds 2015. Ze is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de huisvesting.

Reserve Brede School Centrum

Doel van deze reserve is dekking van de kapitaallasten van de Brede School Centrum. Deze reserve is gevormd door overheveling van € 602.000,-- van de reserve Realisatie BMV's.

Reserve Verlichtingsplan Lindeplein

Deze reserve is gevormd ter financiering van het verlichtingsplan van het nieuwe Lindeplein, conform 2e begrotingswijziging 2015.

Reserve Nieuwe Brikke-Oave

Deze reserve is gevormd ter financiering van de nieuwe Brikke-Oave, conform 2e begrotingswijziging 2015.

Reserve parkeerplaats Schinvelderstraat

Doel van deze Reserve is de financiering van de parkeerplaats aan de Schinvelderstraat. Het saldo van deze bestemmingsreserve wordt aangewend ter dekking van de kapitaallasten van deze investering conform BBV.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaat uit de volgende posten:

Soort voorziening	Saldo 31-12-2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2015
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's *) en **) zie opmerking onder staat	6.005.301	138.447	-	1.453.564	4.690.184
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.474.163	837.662	-	948.487	1.363.339
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	-	-	-	-	-
Totaal	7.479.464	976.109	-	2.402.051	6.053.523

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendungen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Het verloop in 2015 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven:

Voorzieningen	Soort Voorziening	Saldo 31-12-2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2015
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	Onderhoudsegal.	1.035.697	744.662		917.963	862.396
Voorziening groot onderhoud BMV-Oost	Onderhoudsegal.	355.555	40.000		-	395.555
Voorziening groot onderhoud BMV-Zuid	Onderhoudsegal.	82.911	17.700		30.524	70.088
Voorziening groot onderhoud Brede School Treebeek	Onderhoudsegal.	-	35.300		-	35.300
Voorziening beëindigingsovereenkomst	Verplichting/risico	143.329	-		28.634	114.695
Voorziening DVO ISD-BOL	Verplichting/risico	225.150	37.525		-	262.675
Voorziening oninbare kredieten KBL	Verplichting/risico	97.596	-		25.300	72.296
Voorziening Afvalcompartment	Verplichting/risico	630.403	81.289		-	711.691
Voorziening MIP-rioleringsinvesteringen	67% Verplichting/risico	2.723.130	-		1.018.319	1.704.811
Voorziening Riolerings egalisatie tarieven/onderhoud	33% Verplichting/risico	1.960.693	19.633		156.311	1.824.015
Voorziening huisvesting GGD ZL	Verplichting/risico	225.000	-		225.000	-
Algeheel totaal		7.479.464	976.109	-	2.402.051	6.053.523

Voorziening tekort toekomstige grondexploitatie *)	Verplichting/risico	1.383.000	1.291		781.183	603.108
*) Deze voorziening is bij de voorraad gronden in mindering gebracht op de balanswaarde van de gronden per 31-12-2014.						

Voorziening op vordering verkoop Vennootschap BV	Verplichting/risico	1.068.411		790.117	-	278.294
--	---------------------	-----------	--	---------	---	---------

**) Deze voorziening is bij de Financiële vaste activa in mindering gebracht op de balanswaarde.

Algeheel totaal voorzieningen		9.930.875	977.400	790.117	3.183.234	6.934.925
-------------------------------	--	-----------	---------	---------	-----------	-----------

Voorzieningen:

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Doel van deze voorziening is een egalisatie in de jaarlijkse onderhoudskosten van gebouwen. Onttrokken aan deze voorziening zijn de kosten voor groot onderhoud en toegevoegd de jaarlijkse storting en het saldo van de kostenplaatsen gebouwen. Onttrokken zijn de diverse groot onderhoud werkzaamheden van 2015.

Voorziening groot onderhoud BMV-Oost

Doel van deze voorziening is een egalisatie in de jaarlijkse onderhoudskosten van BMV-Oost. Toegevoegd is het saldo van de exploitatie van de BMV Bronsheim en onttrokken groot onderhoud 2015.

Voorziening groot onderhoud BMV-Zuid

Doel van deze voorziening is een egalisatie in de jaarlijkse onderhoudskosten van BMV-Zuid. Toegevoegd is het saldo van de exploitatie van de BMV Zuid.

Voorziening beëindigingsovereenkomst

Doel van deze voorziening is dekking van de verplichtingen die voortvloeien uit een beëindigingsovereenkomst, conform de resultaatbestemming van de programmarekening 2013.

Voorziening oninbare kredieten KBL

In 2015 is een bedrag van € 25.300 betaald ter afboeking van kredieten van oude jaren.

Voorziening Afval compartiment:

Doel van deze voorziening is egalisering van de kosten van de afvalverwerking. Het overschot van 2015 is toegevoegd.

Voorziening MIP Rioleringsinvesteringen

Doel van deze voorziening is egalisering van de investeringen conform het MRP. Onttrokken zijn de investeringen van 2015.

Voorziening Riolerings egalisatie tarieven/onderhoud

Doel van deze voorziening is egalisering van de tarieven van het rioolrecht en egalisering van de onderhoudskosten.

In 2011 zijn de voorzieningen aangepast conform de vastgestelde MIP-riolerings. Het bedrag van de storting is het batig saldo van het compartiment(tarieven)

Voorziening huisvesting GGD ZL

Doel van deze voorziening is het Brunssumse aandeel in de afwaardering van de af te stoten GGD gebouwen.

Over deze voorziening is in 2015 in zijn geheel beschikt, door betaling van de nota van de GGD.

Voorziening tekort toekomstige grondexploitatie

Deze voorziening heeft tot doel het kunnen voorzien in de tekorten van de geprognoseerde verliesgevendende grondexploitaties.

Het bedrag van deze voorziening wordt conform de BBV-voorschriften in mindering gebracht op de boekwaarde van de gronden. Zie ook voorraad gronden.

Voorziening op vordering verkoop Vennootschap BV

Deze voorziening is gevormd bij de verkoop van de Essentaandelen in september 2009. Hier staat een vordering tegenover en is opgenomen conform de aanwijzingen van de Provincie. Betreft mogelijke claims van derden n.a.v. van de verkoop. In 2015 is hiervan een bedrag van € 790.100 vrijgevallen hetgeen ten gunste komt van het jaarresultaat.

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer van één jaar of langer

De onderverdeling van in de balans opgenomen langlopende schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Onderhandse leningen:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	6.000.000	90.756
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	8.653.780	9.601.048
	14.653.780	9.691.804
Door derden belegde gelden:		
Waarborgsommen huren gemeentewoningen	4.613.424	4.098.583
	22.401	14.151
Algeheel totaal vaste schulden	19.289.606	13.804.539

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2015:

	Saldo 31-12-2014	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Saldo 31-12-2015
Onderhandse leningen	9.691.804	6.000.000	1.038.024	14.653.780
Fonds Sociale Voorzieningen	31.614	2.320	2.644	31.290
Lief en Leedpotje O.R./alsplitsing FSV	963	-	-	963
Belegde pensioenpremie wethouders	120.487	18.297	-	138.785
Spaargelden personeel/college/raad	3.945.519	1.095.662	598.795	4.442.386
Waarborgsommen gemeentewoningen/eigendommen	14.151	8.250	-	22.401
Totaal	13.804.539	7.124.530	1.639.463	19.289.606

De totale rentelast voor het jaar 2015 met betrekking tot vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 385.500.

In 2015 is een geldlening van € 6 miljoen afgesloten ter voorkoming van de overschrijding van de kasgeldlimiet. In 2016 valt de eerste tranche van de Essentgelden vrij ad € 6 miljoen.

Aangezien deze gelden verplicht belegd dienen te worden bij de Schatkist, leveren

deze geen renteopbrengsten meer op. Via deze tijdelijke voorfinanciering wordt voorkomen dat enerzijds leningen voor lange tijd worden afgesloten, terwijl anderzijds overliquiditeit dreigt. De looptijd van de lening is één jaar en één dag. Rente -0,02%.

Belegde pensioenpremie wethouders; in principe zou volgens de BBV hiervoor een Voorziening moeten worden gevormd. In Brunssum worden geen voorzieningen gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. (BBV art 44 lid 3), zoals reeds bij de algemene waarderingsgrondslagen is vermeld. Dergelijke verplichtingen worden in Brunssum in de begroting en meerjarenraming opgenomen. Uit het verleden is gebleken, dat er geen extreme schommelingen plaatsvinden in het afdekken van mogelijke pensioenbreuken. Om voornoemde reden is ervoor gekozen om geen voorziening te vormen voor pensioenverplichtingen van voormalige wethouders. Voor eventuele claims wordt de reserve Pensioenpremie wethouders aangewend. Mocht deze reserve niet toereikend blijken, dan kan dit binnen de algemene reserve worden opgevangen.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	6.139.982	7.774.955
Totaal kortlopende schulden	6.139.982	7.774.955
Tot de overige schulden horen de volgende posten:		
- crediteuren extern (na aanpassing op verzoek accountant)	5.992.798	7.750.516
- afdrachten BTW-bedrijfsmatige activiteiten	83.992	30.975
- ontvangen waarborgvormen (trotoir, gereedmaking Bouwvergunning etc.)	62.643	65.770
- diverse tussenrekeningen	549	1.399
- netto-salarissen/voorschot salarissen	0	11.755
Totaal overige schulden	6.139.982	7.774.955

Overlopende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Afrekeningen met Rijk c.q. Europese subsidies
Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd

Boekwaarde 31-12-2014	Toevoeging	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2015
1.360.637	1.153.862	1.360.637	1.153.862
699.416	2.463.545	699.415	2.463.545
2.060.052	3.617.407	2.060.052	3.617.407

In overlopende passiva opgenomen afrekeningen met het Rijk/Europese subsidies:

	Saldo 31-12-2014	Toevoeging	Vrijval/ aanwending	Saldo 31-12-2015
ISV gelden	967.244	967.244	967.244	967.244
WWB-werkdeel gelden afwikkeling en meeneemregeling	15.314		15.314	0-
Afrekening Algemene Uitkering 2014	99.500		99.500	-
Ministerie SZW BBZ debiteuren afwikkeling 75% t.b.v. rijk	170.095	173.388	170.095	173.389
Ministerie SZW afrekening deel BBZ	77.006	13.230	77.006	13.230
Ministerie SZW afrekening arbeidsjaren WOZL	31.478		31.478	-

Totaal subsidies	1.360.637	1.153.862	1.360.637	1.153.862
-------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

	Saldo 31-12-2014	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2015
Verplichtingen in begrotingsjaar opgebouwd				
Nog te betalen rente onderhandse geldleningen per 31-12	243.964	219.259	243.964	219.259
Balanspost Gem.Heerlen	6.960	22.142	6.960	22.142
Transitorische posten WMO/Zorg/Jeugd	193.545	1.197.687	193.545	1.197.687
Balanspost kwijtschelding diftar 2015	50.000	65.000	50.000	65.000
Brandweer afrekening FLO 2015	-	132.000	-	132.000
Balanspost verkoop Manège	-	137.475	-	137.475
Jaarlijkse bijdrage W.A.P. 2014	14.678	6.592	14.678	6.591
Afrekening Ricoh en ARP 2014	81.835		81.835	-
Balanspost bonus vervanging telefoons	-	67.800	-	67.800
Balansposten W.O.Z.L.	-	398.545	-	398.545
Overboeking facturen 2014/2015 en 2015/2016	95.298	217.046	95.298	217.046
Onverevende posten/tussenrekeningen	13.135		13.135	-
Totaal verplichtingen	699.416	2.463.545	699.415	2.463.545
Algeheel totaal vlottende passiva	2.060.052	3.617.407	2.060.052	3.617.407

Niet in de Balans opgenomen verplichtingen(borg- en garantstellingen)

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en

rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

	Aard/ omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant Eind jaar
Gewaarborgde geldleningen t.b.v. stichtingen en verenigingen	Woningbouw, etc	121.522.925	geh/ged.	98.774.840	94.525.781
Gewaarborgde geldleningen t.b.v. particuliere woningbouw	Woningbouw	21.105.476	geheel	10.325.174	6.016.829
	Totaal	142.628.401		109.100.014	100.542.610

In 2015 hebben geen betalingen plaatsgevonden inzake borgstellingen.

Ten behoeve van de woningcorporaties worden leningen gewaarborgd, die vervolgens via achtervang door het W.S.W. worden overgenomen.

Niet in de Balans opgenomen langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

	Boekwaarde 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2014
Operational lease-contracten nog verschuldigde termijnen (excl. Btw)	70.044	40.868

De contracten betreffen leasing van automatiseringsapparatuur en dienstauto's. Voor beide zijn in 2015 nieuwe leasecontracten afgesloten.

3. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

4. WNT-verantwoording 2015 Gemeente Brunssum (Wet Normering Topinkomens)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op **Gemeente Brunssum** van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor **Gemeente Brunssum** is € 178.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	E. Dielissen	P. Peeters	MAMH Huijben
Functie(s)	secretaris	griffier	adviseur
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	n.v.t
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	0,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	Ja
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Individueel WNT-maximum	178.000	178.000	178.000
Bezoldiging			
Beloning	94.102	72.541	-
Belastbare onkostenvergoedingen *)	4.877	222	-
Beloningen betaalbaar op termijn **)	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	<i>98.979</i>	<i>72.763</i>	<i>-</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	98.979	72.763	-
Motivering indien overschrijding:	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Vergelijkende cijfers 2014			
Duur dienstverband in 2014	7/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0	1,0	1,0
Bezoldiging 2014			
Beloning	87.491	69.892	100.852
Belastbare onkostenvergoedingen *)	4.751	437	903
Beloningen betaalbaar op termijn **)	-	-	-
Totaal bezoldiging 2014	92.242	70.329	101.755
Individueel WNT-maximum 2014	230.474	230.474	230.474
*) Dit betreft reiskostenvergoeding			
**) Dit betreft de werkgeverslasten sociale premies en pensioenlasten waaraan topfunctionaris vrijwillig deelneemt			

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bezoldiging of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen

Niet van toepassing voor de gemeente Brunssum

5. Sisa-bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF

OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2015 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
			€ 186.000	€ 23.802	€ 0	€ 7.629
OCW	D11	Wet participatiebudget 2014 - overgangsrecht 2015 reserveringsregeling deel educatie Wet participatiebudget Gemeenten	Besteding in 2015 van OCW- gelden educatie binnen de grenzen van de reserveringsregeling.	Baten in 2015 van OCW- gelden educatie binnen de grenzen van de reserveringsregeling.		
			Aard controle R Indicatornummer: D11 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D11 / 02		
			€ 7.600	€ 0		
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren;	
				inclusief deel openbaar lichaam	inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	
			1 60899 Brunssum	477,07	20,94	
			2			
			3			
			100			

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2015 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_totaal 2014 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	
				inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
				I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	

			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 05	
			1 60899 Brunssum	13747246	200019	358011	3845	
			2					
			3					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 11
			1 60899 Brunssum	0	0	38135	27	0
			2					
			3					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent edeel 2015	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
		Besluit	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Nee			

SZW	G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2014 Besluit	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01</i>	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03</i>	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04</i>	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05</i>	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06</i>
			1 60899 Brunssum	5114	0	12221	17397	21513
			2					
			3					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07</i>	Besteding (jaar T-1) Bob inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09</i>	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10</i>		
			1 60899 Brunssum	0	0	0		
			2					
			3					
SZW	G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2014 Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T- 1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01</i>	Besteding (jaar T-1) participatiebudget inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02</i>	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03</i>	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04</i>	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05</i>	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) inclusief deel openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06</i>
			1 60899 Brunssum	€ 1.800.817	€ 92.383	€ 215.011	€ 9.592	€ 4.332
			2					

Bijlagen

Gemeente Brunssum

Bijlage 1: producten per beleidsveld

<i>Groep</i>	<i>Product</i>	<i>Begroot</i>	<i>Saldi</i> <i>Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting</i> <i>Baten</i>	<i>Uitgesplitst naar baten en</i> <i>Begroting</i> <i>Lasten</i>		<i>Realisatie</i> <i>Baten</i>	<i>Realisatie</i> <i>Lasten</i>
3BLV11	Dienstverlening								
003110	Basis Registratie Personen	338.271,00	332.740,42	5.530,58	0,00	338.271,00	0,00	332.740,42	
003120	Baliewerkzaamheden	334.297,00	333.514,24	782,76	0,00	334.297,00	-93,92	333.608,16	
003130	Burgerlijke Stand	197.072,00	192.711,49	4.360,51	0,00	197.072,00	0,00	192.711,49	
003140	Naturalisaties	8.326,00	8.357,57	-31,57	-7.919,00	16.245,00	-10.221,00	18.578,57	
004000	Secretarieleges BBS	-287.770,00	-247.716,75	-40.053,25	-438.728,00	150.958,00	-459.773,48	212.056,73	
820100	Info.man./appl.beheer Vastgoed Back.	350.000,00	349.674,86	325,14	0,00	350.000,00	-16,54	349.691,40	
	Totalen per groep	940.196,00	969.281,83	-29.085,83	-446.647,00	1.386.843,00	-470.104,94	1.439.386,77	
3BLV12	Samenwerking								
002023	Ambtelijke samenw Landgraaf Brunssum	0,00	16.596,92	-16.596,92	0,00	0,00	0,00	16.596,92	
005001	Reg.Intergemeentelijke Samenwerking	829.453,00	897.091,00	-67.638,00	0,00	829.453,00	0,00	897.091,00	
	Totalen per groep	829.453,00	913.687,92	-84.234,92	0,00	829.453,00	0,00	913.687,92	
3BLV199	Resteffecten Programma 1								
980100	Mut. Reserves Progr 1 Hfdct 0	1.600.128,00	1.876.403,08	-276.275,08	0,00	1.600.128,00	0,00	1.876.403,08	
	Totalen per groep	1.600.128,00	1.876.403,08	-276.275,08	0,00	1.600.128,00	0,00	1.876.403,08	
3BLV21	Werk en participatie								
611010	Sociale Werkvoorziening	12.862.340,00	13.501.472,00	-639.132,00	0,00	12.862.340,00	-80.241,00	13.581.713,00	
623000	Educatie en reïntegratie	1.968.437,00	1.693.148,11	275.288,89	0,00	1.968.437,00	-15.313,55	1.708.461,66	

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Uitgesplitst naar baten en		Realisatie Lasten
						Begroting Lasten	Realisatie Baten	
623010	Inburgering	75.215,00	93.037,65	-17.822,65	-30.225,00	105.440,00	-27.483,80	120.521,45
623020	Betere Buren Brunssum BV	305.000,00	375.000,00	-70.000,00	0,00	305.000,00	-5.800,48	380.800,48
623030	WWB werkdeel(vh. WIW)	86.835,00	27.064,00	59.771,00	0,00	86.835,00	0,00	27.064,00
Totalen per groep		15.297.827,00	15.689.721,76	-391.894,76	-30.225,00	15.328.052,00	-128.838,83	15.818.560,59
3BLV22	Inkomen armoede en schulden							
610010	WWB-inkomensdeel	-13.092.051,00	-13.078.198,73	-13.852,27	-13.464.400,00	372.349,00	-13.576.854,73	498.656,00
614000	Kwijtschelding Belastingen	0,00	0,00	0,00	-235.500,00	235.500,00	-276.179,03	276.179,03
614100	Armoedebeleid	16.962.873,00	15.840.938,41	1.121.934,59	-170.900,00	17.133.773,00	-377.411,72	16.218.350,13
614200	Schuldhelpverlening	227.578,00	244.155,88	-16.577,88	0,00	227.578,00	0,00	244.155,88
Totalen per groep		4.098.400,00	3.006.895,56	1.091.504,44	-13.870.800,00	17.969.200,00	-14.230.445,48	17.237.341,04
3BLV23	Maatschappelijke ondersteuning							
621000	Taakstelling Huisv. statushouders	48.396,00	27.471,00	20.925,00	0,00	48.396,00	-21.000,00	48.471,00
621010	Noodopvang vluchtelingen	0,00	8.344,68	-8.344,68	0,00	0,00	0,00	8.344,68
661000	Wmo Voorzieningen Wonen en Vervoer	1.497.531,00	1.212.450,05	285.080,95	0,00	1.497.531,00	-125.000,00	1.337.450,05
661010	Gehandicapten Parkeerkaart	45.363,00	46.796,79	-1.433,79	-12.954,00	58.317,00	-12.619,42	59.416,21
661500	Product WTCG / CER (WMO-nieuw)	125.000,00	96.574,00	28.426,00	0,00	125.000,00	0,00	96.574,00
662500	Wmo Voorzieningen Hulp bij het huish	3.960.389,00	4.618.536,97	-658.147,97	0,00	3.960.389,00	-17.972,86	4.636.509,83
662510	Het Huishouden op Orde	0,00	126.839,18	-126.839,18	0,00	0,00	0,00	126.839,18
662540	Wmo Beschermd wonen ZIN	615.000,00	615.491,04	-491,04	0,00	615.000,00	0,00	615.491,04
662580	Wmo Overgang 2015	2.189.605,00	1.649.377,52	540.227,48	0,00	2.189.605,00	-26.381,85	1.675.759,37
663010	Subsidies Seniorenverenigingen	40.850,00	28.706,06	12.143,94	0,00	40.850,00	0,00	28.706,06
663020	Maatschappelijke opvang	101.457,00	99.502,13	1.954,87	0,00	101.457,00	0,00	99.502,13

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Uitgesplitst naar baten en		Realisatie Lasten
						Begroting Lasten	Realisatie Baten	
667000	Eigen bijdr. maatwerkvoorzieningen	-760.000,00	-959.322,76	199.322,76	-760.000,00	0,00	-963.970,97	4.648,21
670000	Vervoer & Toegankelijkheid	19.394,00	19.394,00	0,00	0,00	19.394,00	0,00	19.394,00
670050	Ouderenbeleid / Account CMWW	384.227,00	384.227,01	-0,01	0,00	384.227,00	0,00	384.227,01
670060	Algemeen Maatschappelijk Werk	434.313,00	434.313,00	0,00	0,00	434.313,00	0,00	434.313,00
670070	Ondersteuning mantelzorg	61.724,00	58.019,64	3.704,36	0,00	61.724,00	0,00	58.019,64
670080	Onderst. vrijwilligerswerk	66.700,00	50.979,33	15.720,67	0,00	66.700,00	0,00	50.979,33
670090	WMO-Beleid	151.949,00	145.611,98	6.337,02	0,00	151.949,00	0,00	145.611,98
670100	Info, advies en cliëntondersteuning	22.783,00	10.283,00	12.500,00	0,00	22.783,00	0,00	10.283,00
670110	Voorz. mensen met een beperking	74.641,00	68.727,00	5.914,00	0,00	74.641,00	0,00	68.727,00
670130	Welzijnsbeleid / Account CMWW	322.999,00	322.999,00	0,00	0,00	322.999,00	0,00	322.999,00
670300	Wmo Voorzieningen Wonen en Vervoer	507.598,00	445.447,22	62.150,78	0,00	507.598,00	-68.198,50	513.645,72
670500	Cliëntondersteuning WMO-nieuw	275.000,00	261.929,93	13.070,07	0,00	275.000,00	0,00	261.929,93
670510	Inloop GGZ WMO-nieuw	100.000,00	124.000,00	-24.000,00	0,00	100.000,00	-16.331,00	140.331,00
670520	Collectieve voorzieningen WMO-nieuw	200.000,00	50.000,00	150.000,00	0,00	200.000,00	0,00	50.000,00
670530	Informele Zorg WMO-nw	113.054,00	96.258,97	16.795,03	0,00	113.054,00	0,00	96.258,97
670540	Burgerkracht WMO-nieuw	80.000,00	0,00	80.000,00	0,00	80.000,00	0,00	0,00
670550	Gezondheidsbevordering WMO-nieuw	76.100,00	0,00	76.100,00	0,00	76.100,00	0,00	0,00
672520	Kortdurend verblijf ZIN WMO-nieuw	377.000,00	0,00	377.000,00	0,00	377.000,00	0,00	0,00
672560	Overgang 2015 WMO-nieuw	1.374.382,00	1.185.449,48	188.932,52	0,00	1.374.382,00	0,00	1.185.449,48
672600	WMO voorz. hulp bij huishouden	1.131.679,00	805.230,07	326.448,93	0,00	1.131.679,00	0,00	805.230,07
Totalen per groep		13.637.134,00	12.033.636,29	1.603.497,71	-772.954,00	14.410.088,00	-1.251.474,60	13.285.110,89
3BLV24	Jeugd en opvoeden							

<i>Groep Product</i>		<i>Begroot</i>	<i>Saldi Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting Baten</i>	<i>Uitgesplitst naar baten en Begroting Lasten</i>		<i>Realisatie Baten</i>	<i>Realisatie Lasten</i>
650000	Bel. Kinderopvang / PSZ / CMWW	50.391,00	42.569,35	7.821,65	0,00	50.391,00	-1.057,65		43.627,00
650010	Peuterspeelzalen	403.351,00	403.351,00	0,00	0,00	403.351,00	0,00		403.351,00
670120	Subsidies Jeugdwerk	97.868,00	92.401,64	5.466,36	0,00	97.868,00	0,00		92.401,64
670140	Jeugdbeleid	23.019,00	24.762,06	-1.743,06	0,00	23.019,00	-1.400,78		26.162,84
670400	Centra Jeugd & Gezin	212.345,00	138.954,79	73.390,21	0,00	212.345,00	-2.700,00		141.654,79
670410	Decentralisatie Jeugdzorg	43.749,00	45.628,32	-1.879,32	0,00	43.749,00	0,00		45.628,32
670420	Algemene Voorzieningen Jeugd	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
671010	Eerstelijnsloket Jeugd (incl. uitv.)	488.781,00	246.891,10	241.889,90	0,00	488.781,00	0,00		246.891,10
672010	PGB Jeugd	734.850,00	658.685,79	76.164,21	0,00	734.850,00	0,00		658.685,79
682400	Individuele voorzieningen jeugd	5.295.575,00	6.087.854,13	-792.279,13	0,00	5.295.575,00	0,00		6.087.854,13
682420	Zorginnovatie	373.140,00	136.846,00	236.294,00	0,00	373.140,00	0,00		136.846,00
683010	Veiligh., jeugdrecl. en opv. jeugd	722.626,00	726.209,01	-3.583,01	0,00	722.626,00	0,00		726.209,01
687010	Ouderbijdragen ind. vrz. Jeugd	-4.735,00	-8.624,13	3.889,13	-4.735,00	0,00	-8.624,13		0,00
Totalen per groep		8.440.960,00	8.595.529,06	-154.569,06	-4.735,00	8.445.695,00	-13.782,56		8.609.311,62
3BLV25	Onderwijs								
420000	Exploitatie O.B.S. Treebeek	4.302,00	4.501,78	-199,78	0,00	4.302,00	-207,92		4.709,70
420010	Exploitatie O.B.S. De Trampoline	4.302,00	4.716,85	-414,85	-25.000,00	29.302,00	-27.893,48		32.610,33
421001	Bekostiging Huisvestings Voorziening	152.778,00	39.535,65	113.242,35	0,00	152.778,00	-137.303,04		176.838,69
421002	Tijdelijke huisvesting St.Franciscus	0,00	116.395,03	-116.395,03	0,00	0,00	-32.920,51		149.315,54
421003	Financiering Bijzond. Basisonderwijs	905.966,00	732.733,70	173.232,30	0,00	905.966,00	-8.504,01		741.237,71
441000	Financiering Voortgezet Onderwijs	70.546,00	42.746,62	27.799,38	0,00	70.546,00	0,00		42.746,62
480000	Leerlingenvervoer	494.793,00	364.847,71	129.945,29	0,00	494.793,00	0,00		364.847,71

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Uitgesplitst naar baten en			
					Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
480010	Zwemonderwijs Scholen	42.349,00	38.792,51	3.556,49	0,00	42.349,00	0,00	38.792,51
480020	Onderwijs Algemeen	287.761,00	241.927,12	45.833,88	0,00	287.761,00	0,00	241.927,12
480050	Onderwijs Achterstanden Beleid	17.319,00	19.701,62	-2.382,62	-206.814,00	224.133,00	-207.418,99	227.120,61
Totalen per groep		1.980.116,00	1.605.898,59	374.217,41	-231.814,00	2.211.930,00	-414.247,95	2.020.146,54
3BLV26	Leefbaarheid en gezondheid							
310030	Bijzondere Wetten	72.684,00	66.071,85	6.612,15	-9.500,00	82.184,00	-16.583,45	82.655,30
670010	Klachten contact centrum	6.095,00	2.256,76	3.838,24	0,00	6.095,00	0,00	2.256,76
670020	Verbetering leefbaarheid i.d. wijken	5.529,00	15.420,34	-9.891,34	0,00	5.529,00	0,00	15.420,34
670210	Buurtverenigingen	2.723,00	1.000,00	1.723,00	0,00	2.723,00	0,00	1.000,00
714000	Preventieve en Curatieve Gez.Zorg	441.167,00	434.048,04	7.118,96	0,00	441.167,00	0,00	434.048,04
714001	Burgernoodhulp / AED	33.109,00	34.027,82	-918,82	0,00	33.109,00	0,00	34.027,82
714010	Openbare Geestelijke Gezh.Zorg	1.624,00	1.624,00	0,00	0,00	1.624,00	0,00	1.624,00
715000	Gezondheidsbeleid / Account Meander	386.166,00	386.166,00	0,00	0,00	386.166,00	0,00	386.166,00
Totalen per groep		949.097,00	940.614,81	8.482,19	-9.500,00	958.597,00	-16.583,45	957.198,26
3BLV27	Integrale veiligheid							
120000	Brandweerbeleid / Account Brandweer	1.679.049,00	1.488.158,56	190.890,44	0,00	1.679.049,00	0,00	1.488.158,56
120100	Rampenbestrijding	100.600,00	108.104,64	-7.504,64	0,00	100.600,00	0,00	108.104,64
140000	APV(vergunningen e.d.)	56.383,00	52.007,72	4.375,28	-7.919,00	64.302,00	-13.945,36	65.953,08
140100	Dierenwelzijn	20.165,00	15.745,46	4.419,54	0,00	20.165,00	0,00	15.745,46
140120	Criminaliteitspreventie	171.859,00	168.246,46	3.612,54	0,00	171.859,00	1.992,36	166.254,10
140150	Toezicht & Handhaving openb.ruimte	513.839,00	518.046,18	-4.207,18	-15.000,00	528.839,00	-12.258,20	530.304,38
140200	Integrale Veiligheid	250.930,00	250.290,64	639,36	0,00	250.930,00	0,00	250.290,64

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Uitgesplitst naar baten en		Realisatie Lasten
						Begroting Lasten	Realisatie Baten	
140300	Openb. Orde & Veiligheidsbel.	112.754,00	112.754,00	0,00	0,00	112.754,00	0,00	112.754,00
663000	Fysieke Veiligheid VTH	30.750,00	29.234,00	1.516,00	0,00	30.750,00	0,00	29.234,00
	Totalen per groep	2.936.329,00	2.742.587,66	193.741,34	-22.919,00	2.959.248,00	-24.211,20	2.766.798,86
3BLV28	Communicatie en interactie							
001001	Burgemeester & Wethouders	855.463,00	792.554,52	62.908,48	-2.798,00	858.261,00	-6.853,05	799.407,57
001002	Raad	290.027,00	280.480,24	9.546,76	0,00	290.027,00	0,00	280.480,24
002002	Bestuursondersteuning algemeen	2.325.877,00	2.327.081,13	-1.204,13	0,00	2.325.877,00	-1.899,29	2.328.980,42
002003	Bestuursond. Beleidsplan/Begroting	149.080,00	149.080,00	0,00	0,00	149.080,00	0,00	149.080,00
002004	Bestuursond. Marap/Burapportage	147.937,00	147.937,00	0,00	0,00	147.937,00	0,00	147.937,00
002005	Bestuursond. Jaarrekening	234.372,00	234.372,00	0,00	0,00	234.372,00	0,00	234.372,00
002008	Klachtenregeling Burgers	19.246,00	17.292,52	1.953,48	0,00	19.246,00	0,00	17.292,52
002013	Project Nieuwe Dienstverlening	39.860,00	39.860,00	0,00	0,00	39.860,00	0,00	39.860,00
002016	Bestuursond.Secretariele ond.College	283.650,00	283.650,00	0,00	0,00	283.650,00	0,00	283.650,00
002019	Projecten	217.326,00	217.350,00	-24,00	-93.049,00	310.375,00	-93.025,00	310.375,00
002020	Wijkmanagement	241.978,00	241.978,00	0,00	0,00	241.978,00	0,00	241.978,00
002021	Strategie Beleid	422.605,00	422.605,00	0,00	0,00	422.605,00	0,00	422.605,00
002026	BHV	12.500,00	7.171,22	5.328,78	0,00	12.500,00	0,00	7.171,22
002400	Externe Voorlichting	148.784,00	141.790,94	6.993,06	0,00	148.784,00	0,00	141.790,94
002410	Interne Communicatie	66.889,00	66.919,71	-30,71	0,00	66.889,00	0,00	66.919,71
002420	Stadskrant	51.188,00	50.805,40	382,60	0,00	51.188,00	0,00	50.805,40
003150	Verkiezingen	75.540,00	81.750,16	-6.210,16	0,00	75.540,00	0,00	81.750,16
006001	Raadsvergaderingen	170.354,00	161.873,48	8.480,52	0,00	170.354,00	0,00	161.873,48

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Uitgesplitst naar baten en			
					Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
006002	Presidium	10.100,00	10.100,00	0,00	0,00	10.100,00	0,00	10.100,00
006003	Commissies	58.270,00	58.270,00	0,00	0,00	58.270,00	0,00	58.270,00
006004	Afstemming Griffie - Burg./Secr./Org	12.431,00	12.431,00	0,00	0,00	12.431,00	0,00	12.431,00
006005	Beleidsadvisering Raad	62.155,00	62.155,00	0,00	0,00	62.155,00	0,00	62.155,00
006006	Ondersteuning Raadsleden	54.526,00	52.166,45	2.359,55	0,00	54.526,00	0,00	52.166,45
006007	Secretariaatswerkzaamheden	3.885,00	3.885,00	0,00	0,00	3.885,00	0,00	3.885,00
006010	Rekenkamer en externe accountant	69.046,00	34.861,00	34.185,00	0,00	69.046,00	0,00	34.861,00
670030	Subsidies diverse wijkteams	41.835,00	41.835,00	0,00	0,00	41.835,00	0,00	41.835,00
670040	Wijksteunpunt Brunssum Noord	12.000,00	12.000,00	0,00	0,00	12.000,00	0,00	12.000,00
Totalen per groep		6.076.924,00	5.952.254,77	124.669,23	-95.847,00	6.172.771,00	-101.777,34	6.054.032,11
3BLV29	Cultuur en sport							
510000	Openbare Bibliotheek	502.112,00	496.275,25	5.836,75	0,00	502.112,00	0,00	496.275,25
511000	Muziek Onderwijs (Incl. Subsidies)	331.486,00	352.506,80	-21.020,80	0,00	331.486,00	0,00	352.506,80
530011	Tennispark L.T.C.B.	38.446,00	31.359,82	7.086,18	-32.798,00	71.244,00	-36.607,96	67.967,78
530101	Sporthal Brunnahal	86.807,00	81.827,34	4.979,66	-26.127,00	112.934,00	-28.707,58	110.534,92
530102	Sporthal Rumpen	175.856,00	177.056,05	-1.200,05	-105.326,00	281.182,00	-104.505,98	281.562,03
530104	Onderhoud Sporthallen Algemeen	30.263,00	30.263,00	0,00	0,00	30.263,00	0,00	30.263,00
530105	Accommodatie Robin Hood	-1.800,00	-1.491,53	-308,47	-2.600,00	800,00	-3.248,05	1.756,52
530111	Gymzaal Brunssum-Noord	32.571,00	21.262,00	11.309,00	-29.199,00	61.770,00	-28.405,42	49.667,42
530112	Gymzaal Terborchstraat	5.962,00	5.824,00	138,00	0,00	5.962,00	0,00	5.824,00
530113	Gymzaal Ir. De Katstraat	16.383,00	16.188,04	194,96	-26.554,00	42.937,00	-17.723,44	33.911,48
530114	Gymzaal Schildstraat	7.746,00	565,66	7.180,34	-16.802,00	24.548,00	-17.535,77	18.101,43

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Uitgesplitst naar baten en			
					Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
530200	Sportsubsidies(incl. Kapitaallasten)	129.679,00	127.911,55	1.767,45	0,00	129.679,00	0,00	127.911,55
530201	Sportgala	17.097,00	17.508,47	-411,47	0,00	17.097,00	0,00	17.508,47
530205	Brunssum Beweegt	318.324,00	343.119,66	-24.795,66	0,00	318.324,00	-25.211,63	368.331,29
530300	Sportbeleid	9.020,00	9.020,00	0,00	0,00	9.020,00	0,00	9.020,00
530410	Zwembad de Bronspot	639.654,00	627.637,90	12.016,10	-263.965,00	903.619,00	-257.136,61	884.774,51
531001	Accommodatie Houserveld	180.095,00	176.503,43	3.591,57	-27.420,00	207.515,00	-29.351,40	205.854,83
531002	Accommodatie In De Struiken	212.148,00	193.531,77	18.616,23	-21.164,00	233.312,00	-29.526,15	223.057,92
531003	Accommodatie Peerdendries	29.778,00	36.551,67	-6.773,67	-3.474,00	33.252,00	-2.433,92	38.985,59
531005	Accommodatie Klingelsberg	97.151,00	96.070,46	1.080,54	-26.300,00	123.451,00	-24.900,64	120.971,10
531006	Accommodatie Carisborg	717,00	717,00	0,00	0,00	717,00	0,00	717,00
531007	Sportparken Algemeen	305.673,00	304.945,06	727,94	0,00	305.673,00	0,00	304.945,06
540000	Amateuristische Kunstbeoefening	92.856,00	86.090,16	6.765,84	-2.616,00	95.472,00	-2.978,55	89.068,71
540100	Culturele Evenementen (Incl.Parade)	143.497,00	139.170,11	4.326,89	0,00	143.497,00	-17.909,31	157.079,42
541000	Monumentenzorg	1.815,00	1.815,00	0,00	0,00	1.815,00	0,00	1.815,00
560100	Kermissen	15.363,00	28.574,05	-13.211,05	-41.887,00	57.250,00	-39.489,18	68.063,23
560110	Volksfeesten	64.723,00	74.719,03	-9.996,03	0,00	64.723,00	-4.412,00	79.131,03
560122	Diverse Evenementen Algemeen	20.603,00	20.219,89	383,11	0,00	20.603,00	-1.168,88	21.388,77
560130	Evenementenbeleid	9.020,00	9.020,00	0,00	0,00	9.020,00	0,00	9.020,00
Totalen per groep		3.513.045,00	3.504.761,64	8.283,36	-626.232,00	4.139.277,00	-671.252,47	4.176.014,11
3BLV299	Resteffecten Programma 2							
980200	Mut. Reserves Progr 2 Hfdct 0	39.726,00	47.429,72	-7.703,72	0,00	39.726,00	0,00	47.429,72
980204	Mut. Reserves Progr 2 Hfdct 4	360.237,00	561.123,00	-200.886,00	0,00	360.237,00	0,00	561.123,00

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Begroting Baten	Uitgesplitst naar baten en Begroting Lasten		Realisatie Baten	Realisatie Lasten
980205	Mut. Reserves Progr 2 Hfdct 5	-180.562,00	-225.161,23	44.599,23	-252.285,00	71.723,00		-296.884,23	71.723,00
980206	Mut. Reserves Progr 2 Hfdct 6	1.277.733,00	1.420.227,54	-142.494,54	-766.780,00	2.044.513,00		-956.064,91	2.376.292,45
Totalen per groep		1.497.134,00	1.803.619,03	-306.485,03	-1.019.065,00	2.516.199,00		-1.252.949,14	3.056.568,17
3BLV31 Ruimtelijk beleid en volkshuisvesting									
540200	Kunst,Cult.en Monum.beleid	24.031,00	24.007,00	24,00	0,00	24.031,00		0,00	24.007,00
541010	Omgev.verg: Monumenten/Archeologie	23.134,00	20.381,00	2.753,00	0,00	23.134,00		0,00	20.381,00
810000	Structuur-Regioplanning	5.412,00	5.412,00	0,00	0,00	5.412,00		0,00	5.412,00
810010	Stedebouwkundige Advisering	109.220,00	109.220,00	0,00	0,00	109.220,00		0,00	109.220,00
810020	Omgevingsvergunning: RO (Plan-/vrij)	88.744,00	88.744,00	0,00	0,00	88.744,00		0,00	88.744,00
810040	Bestemmingsplannen	95.595,00	49.180,58	46.414,42	0,00	95.595,00		-43.398,80	92.579,38
810050	Planschade- en kostenverhaal	3.157,00	3.157,00	0,00	0,00	3.157,00		0,00	3.157,00
810060	Ruimtelijke kwaliteitszorg	59.937,00	54.121,25	5.815,75	0,00	59.937,00		0,00	54.121,25
820040	Volkshuisvesting Algemeen/Woningen	75.014,00	72.481,66	2.532,34	-19.697,00	94.711,00		-17.398,57	89.880,23
820050	Infoverstr. huur- / zorgtoeslag	20.682,00	20.682,00	0,00	0,00	20.682,00		0,00	20.682,00
821110	Stedelijke Vernieuwing ISV	40.592,00	16.898,36	23.693,64	0,00	40.592,00		-33.930,44	50.828,80
821170	Uitgaven t.l.v. Herstructureringsres	0,00	10.385,60	-10.385,60	0,00	0,00		0,00	10.385,60
822000	Ruimtelijke Kwaliteitszorg	81.180,00	77.190,72	3.989,28	-742,00	81.922,00		0,00	77.190,72
822031	Omgev.verg: bouw/sloop & Brandveilig	438.137,00	432.752,47	5.384,53	0,00	438.137,00		-3.025,45	435.777,92
822035	Bouwtekeningen	15.041,00	14.755,10	285,90	0,00	15.041,00		-285,90	15.041,00
822050	Toezicht en Handhaving	345.170,00	321.353,96	23.816,04	-6.418,00	351.588,00		-3.150,00	324.503,96
823000	Leges omgevingsvergunning	-600.170,00	-590.929,89	-9.240,11	-600.170,00	0,00		-590.966,74	36,85
830003	Algemene Posten o.a.Saldo	-162.370,00	-43.014,06	-119.355,94	-162.370,00	0,00		-43.014,06	0,00

<i>Groep</i>	<i>Product</i>	<i>Begroot</i>	<i>Saldi</i> <i>Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting</i> <i>Baten</i>	<i>Uitgesplitst naar baten en</i> <i>Begroting</i> <i>Lasten</i>		<i>Realisatie</i> <i>Baten</i>	<i>Realisatie</i> <i>Lasten</i>
830004	Algemene Kosten Grondexploitatie	281.807,00	112.992,27	168.814,73	-256.964,00	538.771,00	-202.059,97	315.052,24	
830009	Exploitatie Erfpachtsgronden	0,00	-53,78	53,78	-5.000,00	5.000,00	-138.819,43	138.765,65	
830010	Dorpstraat 3 Van Loo/Schielen	0,00	-1.118,52	1.118,52	0,00	0,00	-1.118,52	0,00	
830025	Eindstraat 6 J. Maat	0,00	-977,76	977,76	0,00	0,00	-977,76	0,00	
830026	Eindstraat 8 J. Maat	0,00	-2.235,00	2.235,00	0,00	0,00	-2.235,00	0,00	
830027	Eindstraat 2 L.D.P. Maat	0,00	-1.477,32	1.477,32	0,00	0,00	-1.477,32	0,00	
830028	Eindstraat 10 P. Maat	0,00	-933,84	933,84	0,00	0,00	-933,84	0,00	
830029	Dorpstraat 29	0,00	-487,79	487,79	0,00	0,00	0,00	-487,79	
830030	Dorpstraat 27	0,00	3.651,00	-3.651,00	0,00	0,00	0,00	3.651,00	
830040	Masterplan Centrum Alg.Kosten	0,00	0,00	0,00	-9.104,00	9.104,00	-19.564,01	19.564,01	
830041	Entree Dorpstraat MP Centr	0,00	0,00	0,00	-42.467,00	42.467,00	-64.821,67	64.821,67	
830051	Het Ei Locatie De Doorsteek	0,00	0,00	0,00	-6.308.902,00	6.308.902,00	-458.741,88	458.741,88	
830060	Kerkeveld MP Centrum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11.152,59	11.152,59	
830070	Zorgplein MP Centrum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
830080	Lindeplein MP Centrum	0,00	0,00	0,00	-139.531,00	139.531,00	-157.988,56	157.988,56	
830082	Lindeplein MP Sloop Brikke Oave	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-44.760,27	44.760,27	
830420	Complex 42 Rode Beek	0,00	0,00	0,00	-217.200,00	217.200,00	-12.440,00	12.440,00	
830421	Compl 42 Rode Beek Onderb/Brs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-52.500,00	52.500,00	
830430	Complex 43 Bouwberg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-92.070,14	92.070,14	
830460	Complex 46 Voormalig BSV terrein	0,00	0,00	0,00	-567.820,00	567.820,00	-38.594,01	38.594,01	
830640	Complex 64 Oeloven	0,00	0,00	0,00	-37.757,00	37.757,00	-27.450,48	27.450,48	
830650	Complex 65 Haansberg	0,00	0,00	0,00	-93.438,00	93.438,00	-52.417,86	52.417,86	
830690	Complex 69 Op De Haen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-105.000,00	105.000,00	

Groep Product		Begroot	Sal-di Realisatie	Vrije ruimte	Uitgesplitst naar baten en			
					Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
830700	Complex 70 Emma	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-908.335,99	908.335,99
830730	Masterplan Treebeek	0,00	0,00	0,00	-777.663,00	777.663,00	-181.586,97	181.586,97
830731	Masterplan Treebeek Infra	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-228.745,36	228.745,36
830740	Complex 74 Oostflankontwikkelng	0,00	75.000,00	-75.000,00	0,00	0,00	-75.000,00	150.000,00
Totalen per groep		944.313,00	871.138,01	73.174,99	-9.245.243,00	10.189.556,00	-3.613.961,59	4.485.099,60
3BLV32	Milieu, verkeer en openbare ruimte							
210000	MIP-wegen	1.416.948,00	1.427.764,99	-10.816,99	-54.373,00	1.471.321,00	-22.462,00	1.450.226,99
210030	Onderhoud Wegen	856.543,00	892.380,74	-35.837,74	-130,00	856.673,00	-62.798,90	955.179,64
210031	Aanleg glasvezel OH wegen	0,00	-74.539,60	74.539,60	0,00	0,00	-91.478,27	16.938,67
210032	Overige Kosten wegen	-25.568,00	-36.484,44	10.916,44	-78.416,00	52.848,00	-84.691,85	48.207,41
210033	Opritten	6.653,00	10.178,71	-3.525,71	-9.525,00	16.178,00	-5.315,20	15.493,91
210035	Beweegpaden Emmapark	0,00	2.447,94	-2.447,94	0,00	0,00	-4.842,60	7.290,54
210040	Onkruidbestrijding verhardingen	34.456,00	19.975,68	14.480,32	-34.455,00	68.911,00	-19.975,69	39.951,37
210050	Straatreiniging	-75.507,00	-133.121,41	57.614,41	-523.580,00	448.073,00	-471.948,70	338.827,29
210051	Bladreiniging	75.508,00	133.121,41	-57.613,41	0,00	75.508,00	0,00	133.121,41
210052	Hondenpoepbestrijding	65.344,00	54.686,84	10.657,16	0,00	65.344,00	0,00	54.686,84
210060	Gladheidsbestrijding	144.781,00	125.444,10	19.336,90	0,00	144.781,00	0,00	125.444,10
210070	Onderhoud Straatmeubilair	98.705,00	98.166,88	538,12	0,00	98.705,00	-23.070,94	121.237,82
210100	Bouw- en woonrijp maken	50.547,00	50.634,35	-87,35	0,00	50.547,00	-136,14	50.770,49
210200	Verkeersborden/Wegmarkeringen	113.898,00	122.116,49	-8.218,49	-5.224,00	119.122,00	-2.018,49	124.134,98
210201	Verkeerszuilen/Verkeerslichten	43.472,00	47.523,70	-4.051,70	0,00	43.472,00	0,00	47.523,70
210202	Kapitaallasten Straatverlichting	187.067,00	156.669,67	30.397,33	0,00	187.067,00	0,00	156.669,67

Groep Product		Begroot	Saldi Realisatie	Vrije ruimte	Uitgesplitst naar baten en			
					Begroting Baten	Begroting Lasten	Realisatie Baten	Realisatie Lasten
210203	Openbare Straatverl. MIP-OR	464.186,00	475.110,52	-10.924,52	0,00	464.186,00	-911,00	476.021,52
210210	Verkeerscoördinatie	305.540,00	306.607,54	-1.067,54	-9.212,00	314.752,00	-19.029,57	325.637,11
210220	Verkeers- en vervoersbeleid	28.414,00	28.414,00	0,00	0,00	28.414,00	0,00	28.414,00
211005	Openbare Straatverl. MIP-OR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
214000	Kapitaallasten over.kosten Parkeren	100.309,00	100.982,73	-673,73	0,00	100.309,00	0,00	100.982,73
330040	Coördinatie Telecommunicatie	-3.346,00	-3.433,06	87,06	-9.082,00	5.736,00	-9.169,06	5.736,00
560230	Omgevingsvergunningen: Kappen	29.331,00	29.331,00	0,00	0,00	29.331,00	0,00	29.331,00
560300	Verkoop groenstroken	8.868,00	6.753,00	2.115,00	0,00	8.868,00	-2.190,00	8.943,00
721010	Overige Kosten Huisvuil	2.583.335,00	2.605.792,02	-22.457,02	-195.000,00	2.778.335,00	-89.155,88	2.694.947,90
722000	MIP-Riolering	2.553.073,00	2.393.129,38	159.943,62	0,00	2.553.073,00	-1.018.319,29	3.411.448,67
722021	Onderhoud Riolering	293.808,00	332.729,65	-38.921,65	0,00	293.808,00	0,00	332.729,65
722022	Rioolinspecties	25.000,00	14.439,22	10.560,78	0,00	25.000,00	0,00	14.439,22
722023	Kapitaallasten/Overige Kosten Riool	425.858,00	182.958,11	242.899,89	0,00	425.858,00	-136.677,99	319.636,10
722025	Aandeel reiniging kosten riolering	296.245,00	255.950,04	40.294,96	0,00	296.245,00	0,00	255.950,04
722026	Bijdrage aan Heerlen Caumerbeek	4.000,00	3.957,85	42,15	0,00	4.000,00	0,00	3.957,85
722027	Rioolaansluitingen	2.820,00	-4.359,39	7.179,39	-23.000,00	25.820,00	-24.086,35	19.726,96
722030	Rioolreiniging	81.849,00	84.188,22	-2.339,22	0,00	81.849,00	0,00	84.188,22
722450	Algemene werken Civiel Techniek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-7.072,46	7.072,46
723000	Handhaving Milieubeheer	346.567,00	326.301,11	20.265,89	0,00	346.567,00	0,00	326.301,11
723010	Milieubeleid	113.125,00	105.516,65	7.608,35	-4.767,00	117.892,00	-4.766,66	110.283,31
723030	Bodem, Geluid & Lucht	70.527,00	70.311,45	215,55	0,00	70.527,00	0,00	70.311,45
723041	AWACS aangelegenheden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
723050	Omgev.verg.: Milieu & Milieumelding	48.860,00	46.245,83	2.614,17	0,00	48.860,00	0,00	46.245,83

<i>Groep</i>			<i>Saldi</i>			<i>Uitgesplitst naar baten en</i>		
<i>Product</i>		<i>Begroot</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Realisatie</i>	<i>Realisatie</i>
					<i>Baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>	<i>Lasten</i>
723060	Ongediertebestrijding	19.501,00	12.569,25	6.931,75	0,00	19.501,00	0,00	12.569,25
723070	Kadaverdepot	2.550,00	0,00	2.550,00	0,00	2.550,00	0,00	0,00
724000	Wet op de Lijkbezorging	21.017,00	22.511,56	-1.494,56	0,00	21.017,00	0,00	22.511,56
724040	Openbare Begraafplaats	163.563,00	142.200,51	21.362,49	0,00	163.563,00	0,00	142.200,51
725000	Baten reinigingsrechten-afvalstoffen	-3.034.335,00	-3.043.970,07	9.635,07	-3.034.335,00	0,00	-3.043.970,07	0,00
726000	Baten rioolheffing	-3.847.000,00	-3.946.681,69	99.681,69	-3.847.000,00	0,00	-3.946.681,69	0,00
732000	Baten Begraafplaatsrechten	-93.226,00	-91.026,75	-2.199,25	-93.226,00	0,00	-91.150,75	124,00
	Totalen per groep	4.003.286,00	3.353.494,73	649.791,27	-7.921.325,00	11.924.611,00	-9.181.919,55	12.535.414,28
3BLV33	Wijkvoorzieningen							
310101	Kosten Marktreiniging	65.064,00	69.145,11	-4.081,11	0,00	65.064,00	0,00	69.145,11
311000	Baten Marktgeld	-22.744,00	-17.847,80	-4.896,20	-22.744,00	0,00	-17.847,80	0,00
580000	Subsidiering Kerkgenootsch./Basbo	-908,00	0,00	-908,00	-4.389,00	3.481,00	0,00	0,00
580010	Speeltuinen	47.232,00	61.968,98	-14.736,98	0,00	47.232,00	0,00	61.968,98
580013	Openbare Speelplekken	26.800,00	26.414,73	385,27	0,00	26.800,00	0,00	26.414,73
670200	Ontmoetingscentrum D'r Brikke Oave	412.575,00	303.200,50	109.374,50	-167.859,00	580.434,00	-209.678,50	512.879,00
670220	Gemeenschapshuizen	51.318,00	54.519,99	-3.201,99	-454,00	51.772,00	0,00	54.519,99
670230	B.M.V. Bronsheim	92.429,00	113.532,43	-21.103,43	-371.373,00	463.802,00	-394.425,41	507.957,84
670240	Brede School Langeberg	138.437,00	145.351,48	-6.914,48	-136.164,00	274.601,00	-146.090,68	291.442,16
670250	Brede School Treebeek	386.865,00	387.575,06	-710,06	0,00	386.865,00	-80.095,20	467.670,26
670260	Gemeenschapshuis Klaver 4	27.198,00	27.198,44	-0,44	0,00	27.198,00	0,00	27.198,44
670270	B.M.V. Centrum	724.640,00	0,00	724.640,00	0,00	724.640,00	0,00	0,00
670280	Casino Brunssum	2.151,00	6.230,91	-4.079,91	0,00	2.151,00	0,00	6.230,91

<i>Groep</i>	<i>Product</i>	<i>Begroot</i>	<i>Saldi</i> <i>Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting</i> <i>Baten</i>	<i>Uitgesplitst naar baten en</i> <i>Begroting</i> <i>Lasten</i>		<i>Realisatie</i> <i>Baten</i>	<i>Realisatie</i> <i>Lasten</i>
670290	Voorzieningenbeleid	18.041,00	18.041,00	0,00	0,00	18.041,00	0,00	18.041,00	
	Totalen per groep	1.969.098,00	1.195.330,83	773.767,17	-702.983,00	2.672.081,00	-848.137,59	2.043.468,42	
3BLV34	Recreatie en groen								
530040	Golfbaan	-198.673,00	-197.889,56	-783,44	-1.950.000,00	1.751.327,00	-1.951.080,00	1.753.190,44	
560050	Schutterspark Algemeen	104.204,00	100.896,83	3.307,17	-13.950,00	118.154,00	-18.595,14	119.491,97	
560052	Schutterspark Kinderboerderij	17.658,00	51.088,50	-33.430,50	-3.000,00	20.658,00	-12.065,60	63.154,10	
560053	Schutterspark Roeivijver	-1.335,00	-1.666,08	331,08	-1.585,00	250,00	-1.666,08	0,00	
560056	Schuttershüske	3.025,00	1.825,52	1.199,48	0,00	3.025,00	0,00	1.825,52	
560057	Exploitatie pompgebouwen	31.393,00	44.377,78	-12.984,78	0,00	31.393,00	0,00	44.377,78	
560200	Groencoördinatie	146.878,00	179.749,84	-32.871,84	-1.362,00	148.240,00	0,00	179.749,84	
560201	Bosbeheer	0,00	2.007,62	-2.007,62	0,00	0,00	-7.801,14	9.808,76	
560210	Groen- en natuurbeleid	7.906,00	11.056,00	-3.150,00	-5.625,00	13.531,00	-2.475,00	13.531,00	
560245	Onderhoud Gereedschap Machines	109.160,00	113.257,98	-4.097,98	0,00	109.160,00	-412,40	113.670,38	
560252	Plantsoenen	1.543.273,00	1.392.799,76	150.473,24	0,00	1.543.273,00	-17.947,22	1.410.746,98	
560253	Vijverpark/Edenpark/Emmapark	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
560255	Kerstbomen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
560257	Sanering-/Reconstructie Bomenbestand	175.433,00	177.633,68	-2.200,68	0,00	175.433,00	-7.985,00	185.618,68	
560261	Onderhoud etc. Wegbermen	0,00	1.134,38	-1.134,38	0,00	0,00	0,00	1.134,38	
560264	Directe Kap.Lasten etc.Plantsoenen	36.982,00	33.688,73	3.293,27	0,00	36.982,00	0,00	33.688,73	
	Totalen per groep	1.975.904,00	1.909.960,98	65.943,02	-1.975.522,00	3.951.426,00	-2.020.027,58	3.929.988,56	
3BLV399	Resteffecten Programma 3								
980302	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 2	103.897,00	158.477,74	-54.580,74	-166.103,00	270.000,00	-173.344,72	331.822,46	

<i>Groep Product</i>		<i>Begroot</i>	<i>Saldi Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting Baten</i>	<i>Uitgesplitst naar baten en Begroting Lasten</i>		<i>Realisatie Baten</i>	<i>Realisatie Lasten</i>
980305	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 5	240.104,00	367.434,10	-127.330,10	-44.492,00	284.596,00		-57.195,37	424.629,47
980306	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 6	-343.104,00	418.122,86	-761.226,86	-1.308.115,00	965.011,00		-551.527,52	969.650,38
980307	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 7	-30.000,00	-30.000,00	0,00	-30.000,00	0,00		-30.000,00	0,00
980308	Mut. Reserves Progr 3 Hfdct 8	8.000,00	-31.759,82	39.759,82	0,00	8.000,00		-85.385,60	53.625,78
	Totalen per groep	-21.103,00	882.274,88	-903.377,88	-1.548.710,00	1.527.607,00		-897.453,21	1.779.728,09
3BLV41	Werk								
310000	Economische Activiteiten	21.079,00	18.800,00	2.279,00	0,00	21.079,00		0,00	18.800,00
310010	Economisch beleid	81.984,00	85.670,90	-3.686,90	-62.996,00	144.980,00		-72.821,27	158.492,17
	Totalen per groep	103.063,00	104.470,90	-1.407,90	-62.996,00	166.059,00		-72.821,27	177.292,17
3BLV42	Toerisme								
560020	Groen, Toerisme en Recr.beleid	27.931,00	27.931,43	-0,43	0,00	27.931,00		0,00	27.931,43
	Totalen per groep	27.931,00	27.931,43	-0,43	0,00	27.931,00		0,00	27.931,43
3BLV499	Resteffecten Programma 4								
980403	Mut. Reserves Progr 4 Hfdct 3	-15.000,00	-18.186,00	3.186,00	-15.000,00	0,00		-18.186,00	0,00
	Totalen per groep	-15.000,00	-18.186,00	3.186,00	-15.000,00	0,00		-18.186,00	0,00
3BLV51	Algemene Uitkering								
921000	Algemene Uitkering Gemeentefonds	-29.359.116,00	-29.522.439,73	163.323,73	-29.359.116,00	0,00		-29.522.439,73	0,00
923000	Integratie-uitkering Sociaal Domein	-27.806.735,00	-27.820.504,00	13.769,00	-27.806.735,00	0,00		-27.820.504,00	0,00
	Totalen per groep	-57.165.851,00	-57.342.943,73	177.092,73	-57.165.851,00	0,00		-57.342.943,73	0,00
3BLV52	Heffing en invordering van belasting								
930000	Coördinatie Wet WOZ	157.000,00	147.963,88	9.036,12	-477.600,00	634.600,00		-477.600,00	625.563,88

<i>Groep Product</i>		<i>Begroot</i>	<i>Saldi Realisatie</i>	<i>Vrije ruimte</i>	<i>Begroting Baten</i>	<i>Uitgesplitst naar baten en Begroting Lasten</i>	<i>Realisatie Baten</i>	<i>Realisatie Lasten</i>
931000	Baten OZB gebruikers	-560.156,00	-532.858,50	-27.297,50	-560.156,00	0,00	-532.858,50	0,00
932000	Baten OZB eigenaren	-4.319.183,00	-4.392.299,29	73.116,29	-4.319.183,00	0,00	-4.392.299,29	0,00
936000	Baten Toeristenbelasting	-40.000,00	-32.703,00	-7.297,00	-40.000,00	0,00	-32.703,00	0,00
937000	Baten Hondenbelasting	-301.405,00	-286.534,83	-14.870,17	-301.405,00	0,00	-286.534,83	0,00
938000	Baten Reclamebelasting	-37.416,00	-59.844,88	22.428,88	-37.416,00	0,00	-59.844,88	0,00
939000	Baten Precariobelasting	-21.074,00	-27.861,93	6.787,93	-21.074,00	0,00	-27.914,42	52,49
940010	Heffing en invordering Belastingen	20.000,00	20.144,98	-144,98	-20.000,00	40.000,00	-22.755,02	42.900,00
	Totalen per groep	-5.102.234,00	-5.163.993,57	61.759,57	-5.776.834,00	674.600,00	-5.832.509,94	668.516,37
3BLV53	Financieringsmiddelen							
330030	Deelneming in Nutsbedrijven	-285.787,00	-1.155.501,30	869.714,30	-359.110,00	73.323,00	-1.229.821,78	74.320,48
911000	Geldleningen-uitzettingen korter 1jr	158.620,00	136.308,12	22.311,88	-2.000,00	160.620,00	-457,78	136.765,90
913000	Overige Financiële Middelen	-96.403,00	-47.621,11	-48.781,89	-110.000,00	13.597,00	-61.218,06	13.596,95
914000	Geldleningen-uitzettingen langer 1jr	-2.533.252,00	-2.514.080,77	-19.171,23	-2.546.252,00	13.000,00	-2.531.167,47	17.086,70
	Totalen per groep	-2.756.822,00	-3.580.895,06	824.073,06	-3.017.362,00	260.540,00	-3.822.665,09	241.770,03
3BLV599	Resteffecten Programma 5							
922000	Algemene Baten en Lasten	606.008,00	303.157,91	302.850,09	-358.079,00	964.087,00	-263.294,83	566.452,74
922100	Kosten voormalig personeel	229.348,00	59.845,11	169.502,89	0,00	229.348,00	-166.937,71	226.782,82
960000	Saldo van Kostenplaatsen	-896.748,00	-964.122,10	67.374,10	-1.645.214,00	748.466,00	-1.946.583,63	982.461,53
980509	Mut. Reserves Progr 5 Hfdct 9	-5.697.936,00	-5.710.085,77	12.149,77	-13.874.188,00	8.176.252,00	-13.872.261,17	8.162.175,40
	Totalen per groep	-5.759.328,00	-6.311.204,85	551.876,85	-15.877.481,00	10.118.153,00	-16.249.077,34	9.937.872,49
	Totaal generaal	0,00	-4.437.729,45	4.437.729,45	-120.440.045,00	120.440.045,00	-118.475.370,85	114.037.641,40

Bijlage 2: Kerngegevens

	2014	2015
A. SOCIALE STRUCTUUR		
1. Aantal inwoners (volgens BRP) per 1 januari	28.656	28.445
waarvan:		
0-4 jaar	1.196	1.128
5-14 jaar	2.765	2.680
15-19 jaar	1.443	1.468
20-24 jaar	1.437	1.389
25-29 jaar	1.495	1.515
30-49 jaar	7.122	6.890
50-64 jaar	6.860	6.908
65 jaar en ouder	6.338	6.467
Geschat buitenlandse militairen	1.700	1.700
2. Aantal huishoudens (volgens CBS)	13.668	13.454
waarvan:		
Eenpersoonshuishoudens	4.880	4.869
Meerpersoonshuishoudens	8.788	8.585
Gemiddeld aantal personen per huishouden	2,1	2,1
3. Aantal periodieke bijstandsgerechtigden *)	963	963
uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	3,4%	3,4%
waarvan:		
I.O.A.W./I.O.A.Z.	26	26
WWB	937	937
aantal 2015 nog niet bekend		
4. Aantal WSW-ers in arbeidsjaren	476,89	459,55
uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	1,7%	1,6%
5. Overige aantallen *)		
huishoudens met lage inkomens	5.400	5.470
uitgedrukt in percentage van aantal huishoudens	39,5%	40,7%
eenouderhuishoudens	1.183	1.183
uitgedrukt in percentage van aantal huishoudens	8,7%	8,8%
uitkeringontvangers (waaronder WWB, IOAW/IOAZ, WAO, WSW)	3.954	3.984
uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	13,8%	14,0%
B. FYSIEKE STRUCTUUR		
1. Aantal bedrijfsvestigingen *) (vanaf 2014 nieuwe definitie)	1.580	1.580
aantal 2015 nog niet bekend		
2. Oppervlakte gemeente in hectare	1.721	1.721
waarvan binnenwater	13	13
3. Aantal woonruimten *)	14.536	14.571
*) bron: gegevens uit berekeningspecificatie algemene uitkering; deze zijn gebaseerd op CBS-informatie.		

Bijlage 3: Overzicht gebruikte afkortingen

AED	Automatische Externe Defibrillator
AJZ	Algemeen Juridische Zaken
APG	Algemene Pensioen Groep
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B&W	Burgemeester en Wethouders
BAG	Basis Administratie Gebouwen
BBS	Bevolking / Burgerlijke Stand
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BDU	Brede doeluitkering
BMV	Brede maatschappelijke voorziening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BRP	Basis Registratie Personen
BsGW	Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (Wet BUIG).
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
CMWW	Centrum voor Maatschappelijke Werk en Welzijnswerk Brunssum-Onderbanken
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
Diftar	Gedifferentieerd tarief
DBFMO	Design, Build, Finance, Maintain & Operate
DIV	Documentaire Informatievoorziening
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Europese Centrale Bank
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido)
FLO	Functioneel Leeftijds Ontslag
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratiedienst
GEO	Geografische Informatie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIDS	Gezond in de Stad
GREX	Grondexploitatie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HBH	Hulp bij het huishouden
HR	Human Resources
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

	zelfstandigen
ISD BOL	Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Onderbanken Landgraaf
JFC HQ	Joint Force Command Headquarters van de NAVO
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op Gezond Gewicht
JPP	Jeugd Preventie Programma
KBL	Kredietbank Limburg
KCC	Klant Contact Centrum
KIDB	Kontactgroep Industrie en Dienstverlening Bedrijven
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LED	Limburg Economic Development
LHB	Limburgse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijven
LRKP	Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen
MIP	Meerjaren Investerings Plan
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
NSvV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
NEN	Nederlandse Norm
NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
NWW	Nature Wonder World
OCB	Ondernemers Centrum Brunssum
Oranje Kolom	Benaming voor de gemeentelijke taken etc. in het kader van de rampenbestrijding
OZB	Onroerende Zaak Belasting
OV	Openbaar Vervoer
P&C	Planning & Control
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie
PDC	Producten Diensten Catalogus
PGB	Persoonsgebonden Budget
PIP	Provinciaal Inpassingsplan
PIT	Parkstad IT-samenwerking
PSZ	Peuterspeelzaal
PUN	Paspoort Uitvoeringregeling Nederland
Retour	Trajecten om jongeren terug te geleiden naar onderwijs en/of arbeidsmarkt
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RO	Ruimtelijke Ordening
RODIN	Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer
ROVL	Richtlijnen Openbare Verlichting
RUD	Regionale UitvoeringsDienst
RVOB	Rijks Vastgoed en OntwikkelingsBedrijf
SMK	Stichting Muziekschool Kerkrade
SMO-raad	Raad voor Sociaal Maatschappelijke Ondersteuning
SOX-armaturen	Oranje lampen straatverlichting
SW	Sociale Werkvoorziening
VGRP	Verbeterd Gemeentelijk RioleringsPlan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VOV	Voorwaarde Openbare Verlichting
VRI	VerkeersRegelInstallatie
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VTH	Veiligheid, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering

Wet Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
WKO	Warmte-koude opslag
WML	Watermaatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOPT	Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
WsW	Wet sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVG	Wet Voorziening Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg
Ziut	Specialist in openbare verlichting, verkeersregeling en camerabewaking
ZMP	Zeer Moeilijk Plaatsbaren
ZZP	Zorg Zwaarte Pakket